

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

Z Notices of Sanskrit MSS
6605
S3N52
v.3

2nd Series

9.54

A

v.3

pt 1-2

(22)

2

6605

S3 N52

v.3 pt 1-2

NOTICES
OF
SANSKRIT MSS.

SECOND SERIES

BY
MAHĀMAHOPĀDHYĀYA HARAPRASĀDA ŚĀSTRĪ, M.A.
Honorary Joint Philological Secretary, Asiatic Society of Bengal.

PUBLISHED

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF
BENGAL

VOLUME III. PART I.

CALCUTTA:
BAPTIST MISSION PRESS
1904.

NOTICES OF SANSKRIT MSS. 1894.

No. 1. चूड़ामणिः By वराहमिहिराचार्यः. Substance Teret leaves, $8 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia 47. Lines 5, on a page. Extent 225 ślokas. Character Bengali. Date, Sk. 1572. Place of deposit, Zilla Medinīpura, Post Office Garvetā, grāma Khunverā, Late Pandit Rāmatārāṇa Āromāṇi. Appearance old. Generally Añkas. Correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीसूर्याय ।

प्रणम्य भानोः पदपङ्कजातं विलोक्य शास्त्रं निखिलं तदुक्तं ।

श्रीमद्भारद्वाज्ये वितन्त्यतेऽसावङ्गस्य चूड़ामणिरङ्गलेशैः ॥

प्रयोजनमुखोद्देशमुखेन × × × × × × साङ् ।

विनष्टकोष्ठद्वारप्रवृत्तः शुक्ला शकं मासमपि क्रमेण ।

कुजादिपट् खेचरभं × × × × × × × ॥ इत्यादि ।

End.

वा । ४ । ४ । ४ । ३ । २ । २ । २ । २ । २ । २ । २ । २ । २ । २ । श्रीः ।

इति वराहमिहिराचार्यं विरचिताङ्गचूड़ामणिः समाप्तः ।

चूड़ामणिमिमं दिव्यमङ्गसूत्रेण गुम्फितं

कण्ठेऽर्पयत यत्नेन सुधियोऽमत्सरः स्वयं ॥

शुभमस्तु शकाब्दाः १५७२ ।

विषयः । नष्टकोष्ठद्वार विषयकोऽयं ग्रन्थः ॥ क्रमेण मासादीनां गणनं ॥

No. 2. अद्वयतारकोपनिषत् . Substance country-made paper, 10×3 inches. Folia 2. Lines 12 on a page. Extent 50 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhattacha. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning.

अथातोऽद्वयतारकोपनिषदं व्याख्यास्यामः यतथै जितेन्द्रिया यन्नामादिषड्-
गुणपरिपूर्णाय चित्स्वरूपोऽहमिति सदा भावयन् । सम्यक् निमीलिताक्षः
किञ्चिदुन्मीलिताक्षोवानर्हदृष्टा भू ... दुपरी सच्चिदानन्दतेजः कूटरूपं परं
ब्रह्मावलोकयन् । इत्यादि

End. यः सकृदुच्चारयति, तस्य संसारमोचनं भवति, सर्वजन्मकृतं पापं तत्क्षणा-
देव नश्यति, सर्वान् कामानवाप्नोति, सर्वपुरुषार्थसिद्धिर्भवति य एवं
वेदेत्युपनिषत् ।

Colophon. × × × ×

विषयः । योगेनात्मसाक्षात्कारप्रकारकथनम् ।

No. 3. अध्यात्मवहोतरौ . Substance country-made paper, 10×4½ in-
ches. Folia 11. Lines 26 on a page. Extent 330 ślokas. Character
Nāgara. Date, Sm. 1871. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalā
cāryya Mahārāja Bāla Candra Sūri. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning. राग वेला उल ।

क्या सोवे उठि जाग वाउरे अज्जल जल जु आयु घटत है देत पौरिया
घरिय घाउरे ।

End. आनन्दधन प्रभु तु स्थारे मिलनकुं जाय कथवत लुं कासी । इति पदम् ।

Colophon. इति श्रीआनन्दधनजीकृत अध्यात्मवहोतरौ समाप्ता ।

सम्बत् १८०१ । फागुण सुदि

विषयः । जैनानां आत्मविचार कथनम् ।

No. 4. अन्त्येष्टिप्रयोगः . Substance country-made paper, 8×2 inches.
Folia 107. Lines 7 on a page. Extent 1498 ślokas. Character Nāgara.
Date, Sm. 1919. Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Ap-
pearance new. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ अस्त्यभावे पालाशविधिर्लिख्यते । स्नानं सह × × वस्त्रपरिधानम्,
आचम्य प्रणानायम्य देशकालौ सङ्कीर्त्तापस्यं गोचस्य प्रेतस्य प्रेतत्वमुक्तये
उत्तमलोकप्राप्तये अस्त्यभावे पालाशविधिना और्द्धदेहिककर्माहं करिष्ये ।

End. गवामङ्गेषु तिष्ठन्ति भुवनानि चतुर्दश ।

यस्मात्तस्माच्छिवं मे स्यादिहलोके परव च ॥

Colophon. इति प्रयोगदर्पणे उत्तरकर्म्म समाप्तः । सम्बत् १९१९ ॥

विषयः यजुर्वेदीयानां और्द्धदेहिकपद्धतिः ।

No. 5. अन्त्येष्टिप्रकाशः By दिवाकरः. Substance country-made paper, 10×3 inches. Folia 25. Lines 11 on a page. Extent 600 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः, श्रीहरिः ॥

अथ वक्तृचानां अनाहिताग्निना निर्दोषेण स्तनानामौर्ध्वदेहिकप्रयोगः,
क्षीणावस्थायां सर्वप्रायश्चित्तविधिनाश + भूतः शक्तौ सत्यां पूर्वोक्तानि
भूम्यश्चादीनि दानानि दत्त्वोत्क्रान्तिधेनुं दद्यात् ।

End.

विलोक्य मेतत्सर्वं × येन तुष्यन्ति सुहृदं,
तेषां निष्ठा नक्षेवेह नचासुचापि दृश्यते ।

Colophon.

इति श्रीभारद्वाजदिवाकरविरचिते अन्त्येष्टिप्रकाशः समाप्तः ।

विषयः आश्वलायनशास्त्रीयानां अन्त्येष्टिविधिः ।

No. 6. अपत्नीकाधानाग्निहोत्रादिनिर्णयः By शङ्करभट्टः. Substance country-made paper, 8×3 inches. Folia 2. Lines 14 on a page. Extent 60 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

आहिताग्नेर्ज्येष्ठसवर्णपत्नी स्तना श्रौताग्निभिर्दग्धव्या आहिताग्निमग्निभिर्दहन्ति
यज्ञपात्रैश्चेत्यग्निपानकरणकदाहेनाहिताग्निशरीरसंस्कारविधा आहिता-
ग्निपदे लिङ्गस्याविवक्षितत्वात् स्त्रिया अप्याहिताग्निपदेनोक्तेः ।

End.

तद्वदेव पत्न्यङ्गलपक्षपरमेव भवति । भारद्वाजसूत्रानु पत्नीप्राधान्यपक्षपर-
मिति सर्वं निरवश्यम् ।

Colophon.

इति श्रीमत्पद्माक्षप्रमाणपारावारपरीषधुरीण-मीमांसद्वैतसाम्नायधुरंधर
श्रीभट्टनारायणात्मज भट्टशंकरकृते द्वैतनिर्णये अपत्नीकाधानाग्निहोत्रादि
निर्णयः ।

विषयः पत्न्यसले अग्राधानं किमुपायेन कर्तव्यं तन्निर्णयः ।

No. 7. अपथ्यशमनम् . Substance country-made paper, 6×4 inches. Folia 3. Lines 15 on a page. Extent 43 çlokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhatta. Appearance old. Verse. Incorrect.

Beginning. अथातोऽपथ्यशमनं व्याख्यास्यामः

अपथ्यशमनं वक्ष्ये रोगिणां च परं हितम् ।

सुखेन पच्यते येन लाघवं चोपजायते ॥

गोप्यतां वैद्यसर्व्वं ... न प्रकाश्यं कथंचन ।

शार्कं फलं हृन्तकृतामत्स्य माद्विषमोदनम् ॥

सर्पिर्बसतिल मथोष्णशीतं चारास्त्रमद्यासवपायसञ्च ।

एतेषां परिपाकं च यथा भवति रोगिणाम् ॥

End.

उष्णेन पच्यते शीतं शीतेनोष्णं विपच्यते ।

एतन्ने कथितं सम्यक् अपथ्यशमनं स्मृतं ।

हिताय च गदार्त्तानां भिषजां जीवनाय च ।

कौतूहलं नरेन्द्राणां अपथ्यशमनं स्मृतं ॥

Colophon.

इति श्रीवेद्यवैशेषिके श्रीमद्भोजनकौतूहले अपथ्यशमनं समाप्तम् ।

विषयः अपाकस्य परिपाकोपायकथनम् ।

No. 8. अपराजितास्तुतिः (त्रैलोक्यविजयानाम्नी) विष्णुधम्मोत्तरीया . Substance country-made paper 11×3. inches. Folia 4. Lines 7 on a page. Extent 90 çlokas. Character Bengali. Date Sk. 1753. Place of deposit, Zilla Medinipura, Post Office Garvetā, grāma Khunverā, Late Pandit Rāmatāraṇa Śiromani. Appearance fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमोऽपराजितायै ।

ॐ नीलोत्पलनिभां देवीं निद्रासुद्रितलोचनाम् ।

नीलकुक्षितकेशायां निम्ननाभिं बलित्रयाम् ॥

नानाभरणसंयुक्तां चक्रवाकैश्च वेष्टिताम् ।

वराभयकराभोजां प्रणतार्त्तिविनाशिनीम् ॥

पादयोः शृङ्खलापूर्णां वक्त्रच्छेदनदेवताम् ।

स्कीर्तां पीताम्बरीपेतां × × × खग्विलेपनाम् ॥

पीठशक्त्याष्टतां देवीं परसैन्यप्रभञ्जिनौम् ।
शङ्खचक्रगदाहतिभिन्नहस्तां त्रिलोचनाम् ।
ध्यायेदपराजितां देवीं सर्वकामफलप्रदाम् ॥ इत्यादि ।

End.

ॐ भूः स्वाहा । ॐ भुवः स्वाहा । ॐ स्वः स्वाहा । ॐ भूर्भुवः स्वः स्वाहा ।
यत एवागतं पापं तत्रैव गच्छतु स्वाहा । ॐ बले स्वाहा । ॐ अबले स्वाहा ॥
ॐ अजिते स्वाहा । ॐ अपराजिते स्वाहा । ॐ असिद्धसाधनीं स्वाहा ।

Colophon.

इति विष्णुधर्मोत्तरे तृतीयकाण्डे त्रैलोक्यविजयाऽपराजिता समाप्ता ।
ॐ तत्सत् । शकाब्दाः १७५९ । ४ । २९ ।

विषयः । अपराजितायाः स्तुतिकथनं प्रयोगश्च ॥

No. 9. अमरकोष टीका (नामलिङ्गकौमुदी) By रामकृष्ण . Substance Palm-leaves, 13×2 inches. Folia 116, Lines 5 on a page. Extent 2000 ślokaś. Character Bengali. Date Sk. 1644. Place of deposit, Dinājapura, Babu Giriçacandra Cakravartti (Vakil). Appearance old, Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो लिपिलम्बोदराय ॥

प्रणम्य नन्दतनयं वाच्यं सकलनामभिः ।

तन्यते रामकृष्णेन नामलिङ्गाख्यकौमुदी ।

ग्रन्थारम्भसमये विघ्ननाशाय मङ्गलमाचरति । यस्येति यस्य सिन्धोर्गुणा
अनघा दोषासमुन्निताः, स भगवान् सेव्यतां अर्थादस्माभिः । सेवा भक्ति-
सदाशंसा एव मङ्गलं प्रकृते च अस्माकं तच्च भवत्विति यावत् ॥

End.

“प्रतिथोग्यप्रसिद्धात् प्रसिद्धं नच वाक्यान्तरे ग्रन्थोपयुक्तलाभावः स
इति वाच्यं ग्रन्थः समाप्त इत्यत्रान्वयापत्तेः । उच्यते प्रकृते समाप्तिव्यक्ते
सदुपयुक्त्यावद्वाक्यकलं इति नान्वयः ॥ समाप्तसामान्यलक्षणानु निष्पन्नं
यावत् घटककलं यथा यागसमाप्तिः । महाभारतश्रवणं समाप्तं इति ।

Colophon.

इति श्रीतर्कपञ्चानन भट्टाचार्यविरचिता नामलिङ्गाख्यकौमुदी समाप्ता ।
शके वेदतर्कचन्द्रमिमे लिखे ॥ १६४३ शक ॥

विषयः । अमरकोषस्य व्याख्यानं ॥

No. 10. अमरकोषपञ्जिका (पदचन्द्रिका) By बृहस्पतिः . Substance country-made paper, 10×4 inches. Folia 220. Lines 12 on a page Extent 5000 ślokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājapura. Babu Giriṇa Candra Cakravartti Vakil. Appearance old. Prose. Generally correct.

Beginning.

नमो भगवते वासुदेवाय ॥

अध्यास्ते यः सर्व्वं ध्रुवं (ईदृश इत्यगवरो वचसः),

अहमिति संविद्विषयः पुरुषः स परं पुरातनो जयति ।

अभीष्टदेवतानमस्कारायुपनीतमदष्टं हि विघ्नापरनामकसाध्यप्रतिबन्धका-
धर्मतिरोधानद्वारा प्रारिञ्चितं परिसमापयति इति प्रामाणिकमतो
निष्प्रत्यूहपारिञ्चितपरिसमाप्तिहेतु-खेष्टदेवतासङ्कीर्तनाद्विशिष्टादष्ट सुत्पिपाद-
यिषुः ग्रन्थकारः प्रथमं पद्यं निबबन्ध यत्येति । हे धीराः स भगवान्
सेव्यतामाराध्यतां इत्यादि ॥

End.

नैकवतो रचसः द्वाकमसि सुसन्नं क्लीव इत्यस्य विषयः । इदमोजः इदं
यशः इतोभयं प्राप्नोति इदं रचः परत्वात् क्लीवं शेषमिति । इह ग्रन्थ-
विस्तरभयात् यल्लिङ्गं नामत्वेनोक्तं तच्छिष्टानां पूर्वाचार्याणां महाकवी-
नाञ्च प्रयोगात् ज्ञेयं, यथा गोधा पुंस्यपि स्त्री षोढा नपुंसकेऽपि स्त्रीत्यादिक-
सूचनीयमिति ॥

Colophon.

इति महिनापनीय कविचक्रवर्त्ति राजपण्डित पण्डितसार्वभौम कवि
पण्डितचूडामणि महाचार्य्य रायसुकुटमणि श्रीमद्बृहस्पतिकृतयासमर
कोषपञ्जिकायां पदचन्द्रिकायां लिङ्गादिसंग्रहवर्गविवरणं समाप्तम् ॥
समाप्तेयं अमरपञ्जिकेति ॥०

विषयः । अमरकोषस्य व्याख्यानम् ॥

No. 11. अमरसेन वैरसेनकथा . Substance country-made paper, 10×2½ inches. Folia 7. Lines 12 on a page. Extent 280 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācārya Bālacandra Sūri. Appearance old. Prose. Incorrect.

Beginning.

अथ अमरसेन वयरसेनयोः कथा जिनपूजा ऊपरि प्रारभ्यते मया
यतो जाय इमुपत्तदानं भोगानं कारणं शिवफलं च जह × ×
भायाणं सुथाण मिय सुरसेनस्स ।

End. तत्र देवलोकसौख्यमनुभूय ततः श्रुत्वा मनुष्यसौख्यानि भुक्त्वा क्रमेण पृथग्भवे
सिद्धिं यास्यतः ।

Colophon. इति श्री अमरसेनवयरसेनकथानकं सम्पूर्णम् ।

विषयः जैनधर्ममाहात्म्यकथनप्रसङ्गे अनयोः कथा ।

No. 12. अयोध्याखण्डम् (स्कन्दपुराणीयम्). Substance country-made paper, 14 × 5 inches. Folia 30. Lines 9 on a page. Extent 1000 ślokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājapura Rājavāṭi. Appearance fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

हिमवद्वासिनः सर्व्वे सुनयो वेदपारगाः ।

त्रिकालज्ञा महात्मानो नैमिषारण्यवासिनः ॥

एतच्चान्यच्च बहवः सशिष्या बहवो मताः ।

कुरुक्षेत्रे महाक्षेत्रे तत्र द्वादशवार्षिके ।

प्रवर्त्तमाने रामस्य क्षितौ शस्य महात्मानः ॥

इत्यादि ॥

End. पुत्रार्थी लभते पुत्रं धनार्थी धनमाप्नुयात् ।

मोक्षार्थी मोक्षमाप्नोति (भक्तियदि लिखते)

... .. सर्व्वभोगांश्च भुक्त्वा ॥

Colophon. इति श्रीस्कन्दपुराणे अयोध्याखण्डे दशमोऽध्यायः ॥ ॐ ॥

विषयः । १ अध्याये विष्णुहरिप्रभावादि कथनम् ॥ २, ३ अध्याययोः स्वर्गद्वारमहिमादि-
कथनम् ॥ ४ अध्याये चन्द्रद्वारमहिमादि कथनम् ॥ ५ — १० अध्यायेषु अयोध्यामाहात्म्यादि
कथनम् ॥

No. 13 अवधूताश्रमः. Substance country-made paper, 12 × 3 inches. Folia 4. Lines 7 on a page. Extent 110 ślokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatā grāma, Post Office Mehar, Zilla Comilla, Pandit Jagadbandhu Tarkavāgiṇa. Appearance fresh. Verse. Correct.

Beginning. अवधूतानां दशधा संज्ञा दृष्टच्छरविजये ।
 तीर्थाश्रमवनारण्यगिरिपर्वतसागराः ।
 सरस्वती भारती च पुरीति दश कीर्तिताः ॥
 त्रिवेणोसङ्गमे तीर्थे तत्त्वमस्यादिलक्षणे ।
 यः स्नायात् तत्त्वभावेन तीर्थनामा स उच्यते ॥
 आश्रये यक्षणे प्रौढ आशापाशविवर्जितः ।
 यातायातविनिर्मुक्त एतदाश्रमलक्षणम् ॥
 सुरग्ये निर्जने देशे यने वासं करोति यः ।
 आशापाशविनिर्मुक्तो वननामा स उच्यते ॥ इत्यादि ।

End. कुलावधूतस्त्वज्ञो जीवन्मुक्तो नराक्षतिः ।
 साक्षान्नारायणं मत्वा गृहस्थं प्रपूजयेत् ॥
 यतेर्दर्शनमात्रेण विमुक्तः सर्वपातकात् ।
 तीर्थव्रततपोदानसर्वयज्ञफलं लभेत् ॥

Colophon. इत्यवधूताश्रमः ।

विषयः । अवधूताश्रमलक्षणकथनं अवधूतानां कर्तव्यनिरूपणञ्च ।

No. 14. अवधूतोपनिषत् . Substance country-made paper, 10×4 inches. Folia 1. Lines 11 on a page. Extent 25 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhatta. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. अथ तुरीयातीतावधूतानां कोऽयं मार्गस्तेषां का स्थितिरिति पितामहो
 भगवन्तं पितरमादिनारायणं परिसमेत्योवाच तमाह भगवन्नारायणो
 योऽयमवधूतमार्गस्त्वो लोके दुर्लभतरो न तु वाङ्मनो यथेको भवति ।

End. असंभाषण परस्वरूपध्यानेन निरात्म्यमवलम्ब्य स्वात्मनिष्ठानुकूलेन सर्वं
 विस्मृत्य तुरीयातीतावधूतवेषेणाद्वैतनिष्ठापरः प्रसवात्मकत्वेन देहत्यागं
 करोति यः सोऽवधूतः स कृतज्ञात्यो भवतीत्युपनिषत् ।

Colophon. इति तुरीयातीतावधूतोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । तुरीयातीतावधूतस्वरूपकथनम् ॥

No. 15. अशौचनिर्णयः By श्रीनिवासतर्कवागीश भट्टाचार्य . Substance country-made paper, 12×2½ inches. Folia 17. Lines 6 on a page. Extent 350 ślokaś. Character Bengali. Date ? Place of deposit, District Dacca, Sonārgā Kṛṣṇapura. Pandit Ćarat Candra Bhattācāryya. Appearance old. Prose and verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

प्रथम्य पुण्डरीकाक्षं शुद्धये द्विजशूद्रयोः ।

श्री श्रीनिवासधीरेण क्रियतेऽशौचनिर्णयः ॥

अथ जननाशौचं । तत्रादौ ब्राह्मणशूद्रयोरेवाशौचं वक्तव्यं अधुना अन्येषां प्रचाराभावात् । ब्राह्मणस्याङ्गिरसो यथा ।

गर्भाधानादिसंस्कारैर्युक्तस्य नियतव्रतेः ।

नाध्यापयति नाधीते स ज्ञेयो ब्राह्मणवृषः ॥

मनुः—शुद्धेद्विप्रो दशाहेन द्वादशाहेन भूमिपः ।

वैश्यः पञ्चदशाहेन शूद्रो मासेन शुद्धति ।

रजकक्रेवर्त्तादीनामपि शूद्रतुल्यमशौचं यतः शूद्रवर्णसङ्करा इति वचनान् ॥

इत्यादि ।

End.

अथ दंष्ट्रादिहताशौचं । शस्त्रघातमृतस्य यदि तृतीयदिनाभ्यन्तरे मरणं तदा त्रिरात्र मशौचं यदि अष्टादूर्द्ध्वं म्रियते तदा सम्पूर्णाशौचं सर्वेषां तादृशी व्यवस्था सर्ववर्णविषया तथाच गौतमः ।

शस्त्रघाते अष्टादूर्द्ध्वं यदि स्यान्मरणं क्वचित् ।

सम्पूर्णं तत्र कर्त्तव्यं सर्ववर्णेषु नित्यशः ॥

... ..

तथाच व्यासः । दंष्ट्रिणा च हतो यस्तु तस्याशौचं ।

आसप्तमात् त्रिरात्रं स्यात् दशरात्र मतः परं ॥

एतेन व्याघ्रसर्पकुक्कुन्दरादीनां ग्रहणं बोद्धव्यम् ।

Colophon.

इति श्रीयुततर्कवागीशभट्टाचार्यश्रीश्रीनिवासरचिताशौचनिर्णयः समाप्तः ॥

विषयः । ब्राह्मणशूद्रयोर्जन्ममरणाद्यशौचनिरूपणम् ।

No. 16. अशौचनिर्णयः By भट्टोजीदीक्षितः . Substance country made paper, 9 × 2½ inches. Folia 7. Lines 10 on a page. Extent 200 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning.

श्री गणेशाय नमः ।

पराशरः ।

आचतुर्थात् भवेत् खावः पातः पञ्चमषष्ठयोः ।

अत ऊर्ध्वं प्रसूतिः स्यादिति । तच्च खावे + य मासत्रये मातु स्त्रिरात्रं, आषष्ठं माससप्तमसंख्यादिनमाशौचं । चतुर्थे चत्वारि, पञ्चमे पञ्च, षष्ठे षड् इत्यर्थः ।

End.

प्रक्रान्तप्रायश्चित्तानां आशौचं नास्ति, प्रवृत्तचौलोपनयनादिसंस्कारेषु यज्ञदेवताप्रतिष्ठारामाद्युत्तुर्गादिष्वप्येवमिति ।

Colophon.

इति पदवाक्यप्रमाणज्ञ श्रीलक्ष्मीधरस्वरः सन्नुना भट्टोजिदीक्षितेन विर-
चिताशौचनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । जननमरणायशौच निर्णयः ॥

No. 17. अशौचनिर्णयः By जीवदेवः . Substance country-made paper, 8 × 2 inches. Folia 18. Lines 10 on a page. Extent 380 ślokaś. Character Nāgara. Date Sm. 1793. Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीकृष्णं दुष्टिराजस्य प्रणम्याशौचनिर्णयः ।

क्रियते जीवदेवेन यथामति समासतः ॥

जीर्णान्नवीनानाशौचग्रन्थानालोच्य सर्व्वशः ।

संग्रहोऽत्र कृतः सद्भिर्द्वेष्टव्योऽयं प्रयत्नतः ॥

End.

कृतसंज्ञातलवर्ति— पण्डितजनालङ्कारचूडामणि

गौदातीरजनि गुणोद्भयमणि नाम्नापदेवोऽग्रणीः ।

तत्पूनीरिच जीवदेवकृतिनः सद्दर्भशास्त्रे कृता

वाशौचस्य विनिर्णयोऽयमभवत् श्रीकृष्णसंतुष्टये ॥

Colophon. इति श्रीमत्सुकलभूमण्डलमण्डनायमानश्रीमद्विद्वद्व्यापदेवसुतजीवदेवकले
स्मृतिकौस्तुभे आशीचदीधितिः समाप्तः ।
सम्बत् १७८३ । पौष शुक्लनवमी ।

विषयः । जननमरणाद्यशौच निर्णयः ।

No. 18. असुगोत्रपुत्रपरिग्रहपरीक्षा By अहोबल शास्त्री. Sub-
stance country-made paper, 12×3 inches. Folia 5. Lines 9 on a page.
Extent 90 śloka. Character Nāgara. Date ? Place of deposit,
Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

ऋग्वेदे पञ्चमाष्टके द्वितीयप्रपाठके परिषदं ह्यरणस्य रेकसो नित्यस्य वाचः
पतयः स्याम । न शेषो अग्ने अन्यजात + स्थितानस्य मापथो विदुः ।

End. अत्यन्तसंदिग्धगोत्रसंकरसंभावकासुगोत्रपुत्रपरिग्रहोपेक्षापत्र एव त्रेषा नि-
त्याहः । इति वीतमत्सराः सुधियो विदां कुर्वन् ।

Colophon. इत्यसुगोत्रपुत्रपरिग्रहपरीक्षा । अहोबलशास्त्रिविरचितेन ।

विषयः । वेदप्रमाणेन दत्तकविचारः ।

No. 19. असुरखण्डम् (स्कन्दपुराणीयम्). Substance country-made paper,
14×5 inches. Folia 19. Lines 10 on a page. Extent 600 śloka. Charac-
ter Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājapūra. Rājavāti. Ap-
pearance fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

श्रीश्रीशिवप्रियं देवं देवानामधिदैवतम् ।

भजेऽहं विघ्नराजं तं विघ्नहन्तारमयधम् ।

कथय ऊचुः ॥

भगवन् सूत सर्वज्ञ पुराणार्थविशारद ।

शूरस्य सिंहवक्त्रस्य तारकस्य महीजसः ।

अन्येषामपि दैत्यानां उत्पत्तिश्च तथा क्रियाम् ।

विस्तरेण वदाद्य त्वं शुश्रूषा मङ्गली च नः ॥ इत्यादि ।

End.

शूरेण सिंघवक्त्रेण तारकेण तदात्मजे ।
 वाधिनाः पापिभिः सर्वे दिवारात्रमतन्द्रितैः ।
 इति गदितमशेषं षण्मुखायासुराणाम्
 निखिल उदित इन्द्रे देवपूज्येषु सम्यक् ।
 तदिदमिदमिदानीमानुपूर्वार्चरिचम्
 व्यपगतकलुषाणां बोद्धवद् भूसुरेन्द्राः ॥

Colophon.

इति श्रीस्कन्दपुराणे शङ्करसंहितायां असुरखण्ड पञ्चदशोऽध्यायः ॥
 समाप्तं असुरकाण्डम् ॥ ॐ तत्सत् ॥

विषयः । तारकासुरादीनामुत्पत्त्यादि वर्णनम् ॥

No. 20. आचाररत्नम् . By लक्ष्मणः Substance country-made paper, 20 x 8 inches. Folia 166. Lines 11 on a page. Extent 4,980 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanā-cāryya. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning.

सिन्दूरारुणगण्डं विघ्नौघतिमिरमार्त्तण्डम् ।
 नक्षितशृण्डदण्डं सिद्धीशं गणपतिं वन्दे ॥ १ ॥
 सतिमिरजगद्युतयुमणैर्वेशाङ्कुरः श्रीमत् ।
 तज्जपति रामनाम रजनीचराणां + + + धाम ॥ २ ॥
 नारायणं राजभिरर्चितांघ्रिं नमामि हंसीव यदीयकीर्तिः ।
 तेजोऽन्तरानां महसां विभेदं खस्यापि कीर्त्यन्तरतस्माच्च ॥ ३ ॥
 विद्याप्रद्योतनोद्योतखद्योतीकृतवादिनम् ।
 पितरं रामकृष्णार्णवं वन्दे स्नेहभरान्वितम् ॥ ४ ॥
 स्यर्द्धाग्निनिवेशात् उभया प्राप्तासुमासमाख्यातः ।
 युनदीनिर्मलचित्तां मातरमेकां सतीं सदा वन्दे ॥ ५ ॥
 येनोद्धृता खस्य कुलप्रतिष्ठा महावराहेण महीव तोयात् ।
 गङ्गेव निष्ठाभिससार यस्या दिवाकरं नौमि तमग्रजाग्र्यम् ॥ ६ ॥
 अधीत्य लक्ष्मणाख्येन कमलाकरसीदरात् ।
 आचाररत्नं सुधिया यथामति वितन्यते ॥ ७ ॥
 तत्र परिभाषा । इत्यादि ॥

End.

प्राच्यानुदीच्यानथ दाक्षिणात्यान्
 ज्जाला प्रतीच्यान् महतो निबन्धान् ।

आचाररत्नं सुधिया व्यधाधि
 श्रीरामकृष्णात्मजलक्षणेन ॥
 निगदितमिह साध्वसाधु वा
 यद्यनुमतिना प्रविचार्य लक्षणेन ।
 तदखिलमपचाय दोषदृष्टिं
 चिरमवलोक्य विशोधयन्तु सन्तः ॥

Colophon. इत्याचाररत्नं समाप्तिमगमत् ।

विषयः । परिभाषाप्रकरणम् । मूत्रपूरीषोत्सर्गप्रकरणम् । शौचप्रकरणम् । आचमन
 प्रकरणम् । दन्तधावनप्रकरणम् । गर्भादिप्रकरणम् । प्रातःस्नानप्रकरणम् । स्नानोत्तरकृत्य
 तिलकप्रकरणम् । सन्ध्याप्रकरणम् । होमप्रकरणम् । होमोत्तरकर्मस्नानप्रकरणम् । ब्रह्मयज्ञ-
 तर्पणप्रकरणम् । देवपूजाप्रकरणम् । वैश्यदेवप्रकरणम् । नित्ययाज्ञप्रकरणम् । भोजनप्रकरणम् ।
 भोजनोत्तरकृत्यशयनप्रकरणम् । दुःखप्रशान्तिः । अशौचे कार्याकार्यनिर्णयश्चेति ।

स्मृतिसंग्रहोऽयं ॥

No. 21. आत्मप्रबोध कृत्तीसी . Substance country-made paper, 14 × 6 inches. Folia 2. Lines 16 on a page. Extent 89 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandrasūri. Appearance new. Prose. Correct.

Beginning. अथ . जिनमताश्रित आत्मप्रबोधकृत्तीसी लिख्यते । मङ्गलकथन दोहरा ।
 श्रीपरमात्म परमपद रङ्गे अनन्त समाय, ताकौं हौं वन्दन करौ हाथ
 जोर सिर नाथ । अथ शुद्धात्मा वर्णनं यथा ।

End. दोहा कोय कहै सब आपणौ मतकी करै प्रशंस + + + मताविण
 सुध वचनरस पाठे नही निरस । आवक आयह सौकरे दोहादिक् षट्
 तीस् ज्ञानसार दधिसारलौ ए आत्म वतीस् ।

Colophon. इति आत्मप्रबोध कृत्तीसी सम्पूर्णम् ।

विषयः । जैन आत्मोपदेश कथनम् ।

No. 22. आनन्दरी सिन्धुः . Substance country-made paper, 15 × 7 inches. Folia 22. Lines 9 on a page. Extent 352 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandrasūri. Appearance new. Verse. Correct.

- Beginning.** ॐ नमः अथ आनन्दरी सिन्धुलिखिते ।
 वरधमान जिनवर नसु नमनानन्तनिध होय, संघ कर आनन्दतनीसाम्
 लाज्यो सङ्ग कोय । ढाल पहिली । तिनकाल तिनसने जी नयरी
 चम्पानाम जम्बुसामी पूजियो जी भाष सुधरमा साम ।
- End.** रतन हरष वाचक गुरुमाहरो हेमनन्द सुखकार, हेमकीरत गुरु वन्ध
 वनै कहे × × भनौ सुन श्री सार ।
- Colophon.** इति आनन्दरी सिन्धु सम्पूर्णम् ।
- विषयः । भाषा जिनस्तुतिः ।
-

No. 23. आथर्वणोपनिषद्भाष्यम्. By आनन्दतीर्थः. Substance country-made paper, 8 × 2 inches. Folia 6. Lines 10 on a page. Extent 130 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Verse. Incorrect.

- Beginning.** श्रीवेद्यासाय नमः, हरिः ओम् ।
 आनन्दमजरं नित्यमजमल्यमच्युतम् ।
 अनन्तशक्तिसर्वज्ञं नमस्ये पुरुषोत्तमम् ॥
- End.** प्रीयतां भगवान् मच्चं प्रेष्टप्रेष्ठतमः सदा ।
 मम नित्यं नमाग्येनं परमोदारसद्गुणम् ॥
- Colophon.** इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितं आथर्वणोपनिषद्भाष्यं
 समाप्तम् ।
- विषयः । भाष्यवसते आथर्वणोपनिषद्भाष्या ।
-

No. 24. आनन्दलहरीदीपिका. By रघुनन्दनचक्रवर्त्ती. Substance country-made paper, 8 × 3½ inches. Folia 57. Lines 5 on a page. Extent 600 ślokaś. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Dinā-japura, Pandit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhuṣaṇa. Appearance fresh. Prose incorrect.

- Beginning.** ॐ नमो गणेशाय ।
 उत्थायाम्बुनिघेर्निरीक्ष्य परितः पुंसि प्रतापोद्भटा-
 न्नावीरूपधरस्य कैटभरिपोः सान्निध्यमयागता ।

अप्रेसरः सकलशास्त्रविशारदानां
 श्रीचन्द्रमौलिबद्धभूद्विजवंशमौलिः ।
 यस्यैव कण्ठपदबोमलम्ब्य वाणी
 स्वायातिमानं महिमानं सुरीकरोति ॥
 श्रीचन्द्रमौलितनयः कविचक्रवर्त्ती
 वाणीविनोदरसिको रघुनन्दनोऽयम् ।
 श्रीशङ्करप्रतिकृतेरिद्ध शङ्करस्य
 काये दुरुद्धविषये विदधाति टीकाम् ॥
 शिव इत्यादि । तच्च निर्गुणः सगुणश्चेति शिवो ज्ञेयः सनातनः
 इत्यादि ।

End. यथा मञ्जीरशोभेति विशेषेण विग्रहवतीति व्यच्यते मन्त्रस्थाक्षररूपा च
 उभयोरपि ध्यानतः साधकामौष्टलाभो भवतीति सूचितम् ॥

Colophon. इति महामहोपाध्याय श्रीमच्चन्द्रमौलिवादीन्द्रतर्काचार्यात्मन श्रीरघुनन्दन-
 चक्रवर्त्तिरचितानन्दलक्षरीटीपिका समाप्ता ॥

विषयः । शङ्कराचार्यकृतानन्दलक्षरी व्याख्यानम् ।

No. 25. आपस्तम्बगृह्यकारिका . Substance country-made paper, 12 × 5
 inches. Folia 30. Lines 12 on a page. Extent 900 ślokas. Character
 Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya.
 Appearance old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीमहागणपतये नमः ।

हरेः पादाम्बुजं नला कपर्द्यादिभिरीरितम् ।
 आपस्तम्ब-गार्ह्यकर्म्म-प्रयोगः प्रवितन्यते ॥

End. सत्योरन्तर्ज्ञानभूतमश्वनि निदधाति हि ।
 न तस्य चालसं कुर्व्यात् आत्मनः शुभमिच्छता ॥

Colophon. — — — — — ।

विषयः । आपस्तम्बीयानां गृह्यकर्म्मकथनम् ।

No. 26. आपस्तम्बगृह्यसारः . By योपनभट्टः Substance country-made paper, 12×5 inches. Folia 31. Lines 10 on a page. Extent 930 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ अथ गार्ह्याणि कर्माण्युद्यापनपूर्वपक्षादःपुण्याङ्गेषु कार्याणि यज्ञोपवीतौ दक्षिणाङ्गाचार्यं कुर्यात् ।

End.

आपस्तम्बमुनिप्रणीतमखिलं संगृह्य गृह्यं तथा

रुद्रस्वामि कपर्दि × × × प्रोक्ता मया कारिका ।

तत्र स्थानामटति × × तां सुखकरः सर्वप्रयोगकृति

श्रीयोपनसूरिविदूषा संगृह्य सारः कृतः ।

Colophon.

इति श्रीमहामहोपाध्यायश्रीमदाश्रम योपनभट्टविदूषा रचितो गृह्यसारः समाप्तः ।

विषयः । सन्तपेणापस्तम्बसूत्रोक्तगृह्यकर्मकथनम् ।

No. 27. आपस्तम्बसूत्रप्रयोगवृत्तिः . By तालवृन्तनिवासौ Substance country-made paper, 12×5 inches. Folia 43. Lines 10 on a page. Extent 890 ślokas. Character Nāgara. Date Sm. 1776. Place of deposit, Benares, Pandit Govinda Bhaṭṭa. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning.

उक्त्यः षोडशतिरात्राप्तोर्यामश्च । उक्त्यग्रह स्मृतीयसवनेऽथ गृह्यत इत्युक्त्यः । तस्य कर्म सर्वमग्निष्टोमवत् । सोमेन यज्ये ज्योतिष्टोमेनोक्त्येन वृहत्साम्ना द्वादशशतदक्षिणेन पशुमान् भूयासमिति । नित्य इति केचित् ।

End.

देवता सर्वप्रायश्चित्तं च प्रजापतिर्देवता तत्र श्लोकौ ।

शालासुखीयोत्तरवेदिवक्त्रो र्मध्ये रथादे र्गमने तु पूर्वम् ।

उद्वाप्य पश्चान्नयनं प्रदिष्टम् ।

इदं शिष्टानलमध्ययाने,

शान्तेरथाप्योत्तरवेदिका तु रथादियाने पथिस्तदगुणेष्विति ।

शान्तस्य चाग्नीध्रगतस्य योनिः ।

Colophon.

इत्यापस्तम्बसूत्रप्रयोगवृत्त्यां तालवृन्तनिवासिस्तुतायां सोमप्रायश्चित्तानि समा-
प्तानि । समाप्तः पञ्चदशप्रश्नः दशमः पटलः । सम्बत् १७७६ । श्रावण
कृष्णगुरौ ।

विषयः । आपस्तम्ब उक्त्यप्रश्नव्याख्या ।

No. 28. आपस्तम्बादिकम् . By गोवर्द्धनभट्टः Substance country-made paper, 12 × 5 inches. Folia 65. Lines 12 on a page. Extent 1,536 ślokas. Character Nāgara. Date Sm. 1837. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning.

(अस्य प्रथमपत्रं नास्ति)

उत्तिष्ठन् गुरोः समीपे यज्ञशर्माहं भो इति ब्रुवन् इत्युज्ज्वलायाख्यानं
दक्षिणं वाङ्मं श्रोत्रसमं कृत्वा प्रसार्य ब्राह्मणोऽभिवादयेत् । इति
गुरुराचार्यः ।

End.

अग्रगण्ये गवां गोष्ठे ब्राह्मणानां च सन्निधौ ।
आचारे जपकाले च पादुके परिवर्जयेत् ॥

Colophon.

इति कविमण्डन-गोवर्द्धनभट्टकृतापस्तम्बादिकं समाप्तम् । सम्बत् १८३७ ।
वैशाख शुक्लः ।

विषयः । आपस्तम्बमतानुयायिनी दैनिकक्रिया ।

No. 29. आपस्तम्बधर्मसूत्रभाष्यम् . Substance country-made paper, 15 × 5 inches. Folia 169. Lines 10 on a page. Extent 3,056 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning.

प्रणिपत्य महादेवं हरदत्तेन धीमता ।

धर्माख्य-प्रश्नयोरेषा क्रियते वृत्तिरुज्ज्वला ॥

अथातः सामयाचारिकान् धर्मान् व्याख्यास्यामः । अथशब्द आनन्तर्ये
वर्तते । अतः शब्दे हेतौ । उक्तानि श्रोतानि, गार्ह्याणि च कर्माणि
तानि च वक्ष्यमाणश्राद्धधर्मानपेक्षन्ते ।

End.

सर्वजनैवेकान्तसमाहितसार्थ्याणां वृत्तं स्वधर्मनिरतानां सम्यग्विनीतानां
वृद्धानां आत्मवतां अलोलुपानां अदाभिकानां वृत्तसादृश्यं ड.....त्वमुभौ
ल्लोकावभिजयति । सर्वजनपदेष्टित्यादि अभिजयति इत्यन्तं गतं स्त्रीभ्यः
(अग्रे किञ्चिदस्ति तत्तु कीटदृष्टेनातिशयास्पृष्टवान्न लिखितम्) ।

Colophon.

इति श्रीहरदत्तमिश्रविरचितं धर्मप्रश्नभाष्यं समाप्तम् ।

विषयः । आपस्तम्बधर्मसूत्रभाष्यम् ।

No. 30. आपस्तम्बसूत्रोक्तसंस्कारप्रयोगः . By सिंहभट्ट . Substance country-made paper, $13 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia 59. Lines 13 on a page. Extent 1,536-çlokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रौहरिः शरणम् ।

महादेवमहं वन्दे गुह्यतां महर्निशम् ।

सहायं महतां शश्वदहार्थदुहितुः पतिम् ॥

पञ्चलशिङ्गवास्थोऽहं नत्वा वाणीं हरिं विधिम् ।

प्रयोगपद्धतिं वक्ष्ये सूत्रभाष्यानुसारतः ॥

End.

अस्मिन्नर्थे विकाण्डीकारिका,—

लौकिकाग्रावितरोद्वाहाख्यगृह्यानलद्वयम् ।

ब्रह्मसामितेनाथ तत्संसर्गविधिं वदेत् ॥ (इतो नास्ति)

विषयः । आपस्तम्बीयानां संस्कारविधिः ।

No. 31. आयुःप्रबोधिनी . By राधाकृष्ण . Substance country-made paper, 13×3 inches. Folia 7. Lines 5 on a page. Extent 110 çlokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Medinipur, Post Office Garvetā, Grāma Khunverā, Late Paṇḍit Rāmatāraṇa Çiromaṇi. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो रामाय ।

गुरुं रघुपतिं नत्वा परात्महितहेतवे ।

राधाकृष्णो द्विजसूक्ते या X नायुः प्रबोधिनीम् ॥

तिष्ठन्ति तुङ्गे परमे स्वकीये

विरोचनाया यदि सप्त खेटाः ।

तदा प्रदद्युः क्रमतो यथा ते ॥

पिण्डायुरब्दान्न + + + + + ॥

वाणेश्चणे पञ्चदशद्विचन्द्रौ

+ + + + + + + ॥

स्थिताः सुनीते यदि ते प्रदद्युः

स्तदा हि पूर्वादितवत्सराजं ॥ इत्यादि ।

End.

नाक्षत्रं सावनंवायुः प्रथक् कृत्वा विचक्षणः ।
 एवं शून्यं नगैर्हृत्वा लब्धं ततो द्विधार्पयेत् ॥
 अष्टसूत्र्यै रथैकस्मिन्नन्द्युक्ता परेण तु ।
 तदायुरपरं क्षीनं सौरं वर्षादिकं भवेत् ॥

Colophon.

इत्यायुः प्रबोधिण्यामन्दर्शाध्यायस्तुर्थः । समाप्तस्यायं ग्रन्थः ।

विषयः । पिण्डायुर्दायाध्यायः प्रथमः । अंशायुर्दायाध्यायो द्वितीयः । दशपत्त्याध्याय-
 स्तृतीयः । अन्तर्दशाध्यायस्तुर्थः ।

No. 32. आर्य्यवसुधारा . Substance country-made paper, 10 × 3½ inches.

Folia 5. Lines 13 on a page. Extent 150 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandrasūri Appearance new. Verse. Correct.

Beginning.

ऐं नमः ।

संसारद्वयदैत्यस्य प्रत्यहं विदिनावहे ।
 वसुधारे सुधाधारे नमस्तुभ्यं कृपामये ॥
 एवं मया श्रुतमेकस्मिन् भगवान् कौशाम्बां सदानगर्थ्यां विहरति स्म ।

End.

आयुष्मानानन्दस्ते च भिक्षवस्ते च बोधिसत्त्वाः सा च सर्व्ववती पर्षत्
 सदैवमानुषासुरगन्धर्व्वस्य लोको भगवतोभाषित मभ्यनन्दन्निति ।

Colophon.

इति आर्य्यवसुधारास्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । बौद्धवसुधारामाहात्म्यम् ।

No. 33. आर्य्यासप्तशतीटीका “व्यङ्ग्यार्थदीपनम्”. Substance country-made paper, 12 × 4 inches. Folia 96. Line 8 on a page. Extent 2,016 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares city, Govinda Bhatta. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीरामः शरणं मम
 सर्वे साधुजनाः सदायतच्छृदा सत्सम्प्रदायादलम्
 यद्ज्ञानाय कणादगौतममतान्यालोच्य गलार्थदान् ।
 वेदान्तं परिशीलयन्ति रहसि खानन्दकन्दाकरम्
 वन्दे तं जगदीश्वरं दयितया सानन्दयालिङ्गितम् ॥

यत्पादास्त्रुजमङ्गभूषणतयो देवाः सदैवान्तरे
 ध्यायन्ति ग्लपयन्ति दुःखनिवहं लीलामनुष्ठातिम् ।
 फुल्लेन्द्रीवरमिन्ननेत्रमतसीपुष्पावभासं लस-
 च्छीरामं कलयामि चेतसि चिरं चैतन्यमावात्मकम् ॥

End. नेत्रविभागमात्रेण कटाक्षमात्रेण न निरूपितोऽसि न विलोकितोऽसि ।
 एकान्तः करणेन सा त्वय्यत्यन्तमनुराग(इतो नास्ति) ।

विषयः । गोदावरौपरिसरालङ्कृतपुष्पसम्पत्तिविराजमान-नीलकण्ठपण्डिततनूजवाल-
 पण्डितात्मज-तिमाजिपण्डिताङ्गजानन्तपण्डितकृतगोवर्द्धनसप्तशती व्याख्यानं ।

(असम्पूर्णार्थं ग्रन्थः ।)

No. 34. आश्वलायनगृह्यकारिका . Substance country-made paper, 8×3 inches. Folia 41. Lines 9 on a page. Extent 875 ślokas. Character Nāgara. Date, SM. 1787. Place of deposit Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीमन्महागणपतये नमः ।

आश्वलायनमाचार्यं नत्वा तद्गृह्यकर्मणाम् ।
 प्रयोगं वच्मि केषांचिद् दृष्टिकारादिभाषितम् ॥

End. विलोक्य सर्वसूत्राणि नानादृष्टिमतानि च ।

ज्ञानार्थं याज्ञिकानान् मयोक्ता गृह्यकारिका ॥

× × × × ×

उक्तान्यत्रच कर्माणि शाकल्यवचनोद्भवैत् ।

Colophon. इत्याश्वलायनगृह्यकारिकायां चतुर्थीध्यायः । सम्बत् १७८७ ।

विषयः । संक्षेपेण आश्वलायनगृह्यसूत्रानां व्याख्यानम् ।

No. 35. आश्वलायन स्मृतिः. Substance country-made paper, 12×5 inches. Folia 42. Lines 14 on a page. Extent 1260 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning. आश्वलायनमाचार्यं नत्वाष्टकं मुनीश्वराः ।

द्विजधर्मान् वदास्माकं स्वर्गप्राप्तिकरान् सुने ॥

इति तद्वचनं श्रुत्वा स्वधर्मान् सुनिरव्रवीत् ।
 लोकस्य च हितार्थाय ब्राह्ममार्गतरतस्य च ॥
 ज्ञानं संध्या जपो होमः स्वाध्यायाभ्यसनं तथा ।
 माध्याह्निकक्रियाः पञ्च-यज्ञस्य तिथिपूजनम् ॥

End. वैकुण्ठे विष्णुपूजायां युगेनैकेन यत्फलम् ।
 तद्दर्शपौर्णमासाभ्यां सकृदाप्नोति वै द्विजः ॥

Colophon. इत्याश्वलायनीये धर्मशास्त्रेऽग्निसंयोगनिर्णयः द्वाविंशोऽध्यायः । इत्याश्व-
 लायनस्मृतिः समाप्तिमगमत् ।

विषयः । प्रथमे सदाचारनिर्णयः । द्वितीये स्थालीपाकादि सर्वहोमप्रकृतिः । तृतीये
 गर्भाधानं । चतुर्थे पुंसवनं सीमन्तश्च । पञ्चमे जातकर्म नामकरणश्च । षष्ठे अन्नप्राशनं । सप्तमे
 चौड़म् । अष्टमे उपनयनम् । नवमे वेदव्रतम् । दशमे उपाकर्म उत्सर्जनश्च । एकादशे
 गोदानम् । द्वादशे विवाहः । त्रयोदशे नान्दिश्राद्धादि । चतुर्दशे पैतृमेधिकपरिभाषा ।
 पञ्चदशे पैतृमेधिकविधिः । षोडशे वर्णधर्मः । सप्तदशे श्राद्धविधिः । अष्टादशे श्राद्ध
 परिभाषा । जनविंशे तीर्थप्रकरणम् । विंशे प्रायश्चित्तम् । एकविंशे जातिनिर्णयः । द्वाविंशे
 अग्निसंयोगश्चेति ।

No. 36. आश्वलायनसूत्रोक्तश्राद्धसंकल्पः . Substance country-made
 paper, 8×3 inches. Folia 5. Lines 10 on a page. Extent 80 ślokaś. Character Nāgara. Date Sm. 1892. Place of deposit, Benares, Paṇḍit
 Vāmanācārya. Appearance new. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

सूत्रोक्त श्राद्धसंकल्पो लिख्यते । पवित्रपाणिः प्राणानायम्य देशकालौ स्मृत्वा
 पुरुरवोमाद्रवससंज्ञकानां विश्वेषां देवानां प्राचीनावीती ।

End. अथ मे सफलं जन्म इति ब्राह्मणान् क्षमाय यस्य स्मृत्येति श्रीकृष्णार्पणम् ।
 यथाचारं वैश्वदेवं कृत्वा इष्टैः सह भुञ्जीत । परेऽङ्गि तर्पणं कुर्यात् ।

Colophon. इति सूत्रोक्तश्राद्धसंकल्पः समाप्तः । सम्बत् १८८९ । भाद्रपद ११ भृगु
 वासरे तद्दिने समाप्तः ।

विषयः । आश्वलायनशास्त्रीयानां श्राद्धप्रयोगविधिः ।

No. 37. आहिताग्नेर्दाह्वाग्निर्निर्णयः . By रामभट्ट . Substance country-made paper, 12×4 inches. Folia 21. Lines 10 on a page. Extent 425 ṣlokas. Character Nāgara. Date SM. 1870. Place of deposit Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथाहिताग्नेर्दाम्यत्योर्दाह्वाग्निं निर्णेतुं तदुपयोगित्वेन तावत्तयोः कर्माधिकारो विविच्यते । तत्र स्वर्गकामो यजेतेत्यादौ स्वर्गकामपदोपात्तयागजन्य-फलभोक्तृत्वेन भावनाक्षिप्रयागादिनिर्वर्त्तकत्वेन च द्विधाधिकारः ।

End.

दृष्टव्ये वङ्गले चैवे योगिन्याम्बपुरे वसन् ।

होसिद्धभट्टारमेण कृतो दाह्वाग्निर्निर्णयः ॥

आहिताग्नेरिति शेषः ।

पुनश्च, चित्रभान्वन्दे श्रावणे उपरपक्षके ।

ब्रह्मपुरस्थितिं कृत्वा ग्रन्थोऽयं सुपरिष्कृतः ॥

Colophon.

इति श्रीमद्बुद्धोसिङ्गोपनामक-भट्टविश्वनाथात्मज-भट्टसुद्गलानुज-भट्टरामभट्टकृत-शाकल्येनाहिताग्नेर्दाह्वाग्निर्निर्णयः समाप्तः । सम्बत् १८७० ।

विषयः । आहिताग्नेर्दाह्वाग्नादिनिरूपणः ।

No. 38. उणादिवृत्तिः By शिवराम . Substance country-made paper, 12×3 inches. Folia 19. Lines 5 on a page. Extent 500 ṣlokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit Balihāra Babu Varadākānta Cakravartti. Appearance old. Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमो गणपतये ॥

प्रणम्य वागौशपदारविन्दं सारस्वतयाकरणस्य सन्मतम्

उणादिवृत्तिः प्रतिबुद्धि + + + वितन्यते श्रीशिवरामशर्म्मा ॥

कृत्तप्रभृतिभ्यो धातुभ्य उण्प्रत्ययः स्यात् । करोति कार्यं कारः शिल्पिनि कारके । इत्यादि ।

End.

शेषः खण्डितः ।

विषयः सारस्वतीयोणादिप्रत्ययकथनम् ॥

No. 39. उत्तरायण्यभाष्यम् . By सायनाचार्यः Substance, country-made paper, 15×5 inches. Folia, 171. Lines, 11 on a page. Extent, 9,524 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭā. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।
यं नत्वा कृतकृत्याः स्युः स्वं नमामि गजाननम् ॥
यस्य निःश्रुतं वेदा यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् ।
निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥
तत्कटाक्षेण तद्रूपं दधत् बुक्क-महोपतिः ।
आदिशत् सायनाचार्यं वेदार्थस्य प्रकाशने ॥

End. अरिष्टनेमिः । न रिष्टा अरिष्टा अयथपूर्वपदप्रकृतिसरलं । अरिष्टा
नेमिर्धस्य स तथोक्तः । बृहस्पतिः । तद्बृहतोः करपत्योरिति सुट् तलोपौ,
उभे वनस्पत्यादिष्विति पूर्वोत्तरपदयोर्युगपत् प्रकृतिसरलं । इत्येकविंशे-
ऽध्याये प्रथमः खण्डः ।

Colophon. इति श्रीमत् सायनाचार्यविरचिते माधवीये वेदार्थप्रकाशे उत्तरायण्ये एक-
विंशोऽध्यायः सम्पूर्णः ।

विषयः । सामवेदान्तगत-उत्तरायण्ययाख्या ।

No. 40. उपाकरणप्रयोगः . Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 12. Lines, 10 on a page. Extent, 1,828 ślokas. Character, Nāgara. Date SM. 1882. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
अध्यायानामुपाकर्मे श्रावण्यां श्रवणेन तु ।
तन्मासे हस्तयुक्तायां पञ्चम्यां वा तदिष्यते ॥

End. अपः स्पृष्ट्वा प्राचक्षिन्नादिहोमशेषं समाप्य ततः (..) प्रीत्यर्थं ब्राह्मणान्
भोजयेत् । कर्मद्वयं मिदं केचित् लौकिकाग्रौ प्रयुज्जते ।

Colophon. इत्युपाकरणप्रयोगः समाप्तः ।
स्मृतकान्ते उपाकर्मे गते मास-चतुष्टये ।
नवशुक्लोपवीतानि धृत्वा जीर्णानि संत्यजेत् ॥ सम्बत् १८२८ ।

विषयः । आश्वलायनशाखीयानां श्रावण्यां उपाकरणविधिः ? ।

No. 41. उन्मार्गभञ्जनम् . By तुम्बरः Substance, country-made paper, 10×4 inches, Folia, 5. Lines, 15 on a page. Extent, 225 ślokaś. Character, Nāgara. Date SM. 1891. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

देवी वाचामपारा वदनसदनगा खेलते यत्कटाक्षा-
दाम्बं तेजःकदम्बमतिघनममलं कोटिचन्द्रप्रभासम् ।
शान्तं चन्द्रावतंसं तदमितमद्भिमानन्दमौदैककन्दम्
वन्दे हस्तारविन्दं हरिहरशरणीभूतपादारविन्दम् ॥

End.

गौर्व्याणवाङ्मम सुखान्निरगाद्यदेश
सो (.) जसा मधुरकोमलकान्तवाक्सा ।
नारायणस्मरणलालसमानसस्य
श्रीचम्बकस्य मद्भिमा पदपङ्कजस्य ॥

Colophon.

इति श्रीतिमाजिरघुनाथगुरुपादपद्माराधकस्तुम्बर (.) कृतोन्मार्गभञ्जनं
समाप्तम् । समाप्तश्चेदं श्रावणकृष्णनवम्याम् । सम्बत् १८९१ ।

विषयः । माधवमतानुयायि पिष्टपशुखण्डनोन्मार्गभञ्जनम् ।

No. 42. उपदेशतरङ्गिणी . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 60. Lines, 17 on a page. Extent, 3,300 ślokaś. Character, Nāgara. Date SM. 1740. Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya, Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose and Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीनाभेयः (. . .) दमेयाः परमारमाः ।
यन्नामध्यानतः सर्वसिद्धयः, सुः स्वयम्बराः ।
स श्रीपार्श्वप्रभुर्भूयाद्भक्तानां भुरि (. .) तीयः ।
यस्य प्रभावात् (. .) शेषोऽभूद् भूमिपुङ्गवः ॥

End.

यथा श्रीभोजेन राजपाटिकां कृत्वा पश्चाद्वलमानेन सङ्कीर्णमार्गे सम्मुखागतः
कश्चिदन्धोऽप्रसन्नैर्निर्भक्ष्यमानोऽपि दुष्टो मातुल भवतामस्ति सौख्यं इत्या-
लपितः, ततस्तेनोक्तं, भो जातस्मर त्वत्प्रसादात् भविष्यति । राजोक्तं ;
कथं ज्ञायते, (. .) तेनोक्तं मधुरवाण्या । तुष्टेन राज्ञा खराजवाहनं
ग्रामाधिपत्यञ्च दत्तम् ।

Colophon. इति उपदेशतरङ्गिण्यां धर्मोपदेशः । सम्बत् १७४० ।

विषयः । जैनधर्मोपदेशकथनम् ।

No. 43. उपदेशसमुच्चयः By सोनफूल उपाध्याय . Substance, country-made paper, 12×3 inches. Folia, 23. Lines, 5 on a page. Extent, 352 çlokas. Character, Bengali. Date Sk. 1694. Place of deposit, Dinājpur, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Incorrect.

Beginning. आद्यं खण्डितम् ॥

End. अपि च, वदन्तोऽन्ये मुक्तिः परमसुखसाक्षात्कृतिरिति ।

तवेतावन्वन्यादृशं मन्त्रमर्चनं (?) निजमते ।

न तत्र कृषीशं चिन्तयन्ना समेच्या चित्तितले ।

परन्तु त्वदास्यं सततमिदं याचे सुखवद्गम् ॥

Colophon. इत्युपदेशसमुच्चये भजनोपदेशो नाम अष्टमोपदेशः ॥

श्रीमद्दर्पणकारपण्डितवरोदामोदरोऽभूत्ततः ।

जातः पण्डितः कृष्णदेव औदतः पुत्रस्वनन्तः कृतौ ॥

तत्पुत्री भुवि रामशेखरबुधो बद्रावतारः स्वयं ।

तत्पुत्रोऽत्र कृतौ कविर्विजयते श्रीसोनफूलः सुधीः ॥

श्रीसोनफूलोपाध्यायकृत उपदेशसमुच्चयग्रन्थः समाप्तः ॥ शक १६९४ ॥

विषयः । प्रथमोपदेशः खण्डितः । २ ये उपदेशे अन्यापदेशकथनम् । ३ । ४ उपदेशयोः सज्जनदुर्ज्जनादिनिरूपणं राजवर्णनञ्च । ५ मे उपदेशे सम्पत्त्युपदेशकथनम् । ६ छ उपदेशे रसोपदेशकथनम् । ७ मे उपदेशे सद्भावोपदेशकथनम् । ८ मे उपदेशे भजनोपदेशकथनम् ॥

No. 44. उभयतोमुखीगोदानप्रयोगः . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 80 çlokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथोभयतोमुखीगोदानप्रयोगः । आसन्नप्रसवां गां ज्ञात्वा दाता शुचिः

प्राङ्मुख उपविश्य देशकालौ स्मृत्वा असुकगोत्रासुकशर्मा सर्वपापक्षय-

पूर्वकं विष्णुप्रीतिकामः उभयतोमुखीगोदानं करिष्ये ।

End. ततः कर्मेश्वरार्पणं कृत्वा द्वादशब्राह्मणान् पायसान्नेन भोजयित्वा स्वयं पाय-
सान्नं भक्षयेत् ।

Colophon. इत्याथर्वण-परिशिष्ट-हेमाद्रि-मयूख-चन्द्रिकोद्धृतोभयतोमुखीगोदानप्रयोगः ।

विषयः । चासन्नप्रसवगोदानविधिः ।

No. 45. ऋषभगीता . Substance, country-made paper, 12 × 4 $\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines, 10 on a page. Extent, 120 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. पितोवाच । यत्तूक्तं भवतायुष्मन् ऋषभो निष्परिग्रहः ।

वभूव योगिनामाद्योऽवतारस्याष्टमो हरेः ॥

तद्ब्रूहि विस्तरेणैव स्वरूपं तस्य योगिनः ।

यच्च कर्मफलासङ्गःसर्व्वान्तर्भावमाश्रितः ॥

किं धर्माभूदसौ तस्य कदाभूदिति वासना ।

कथं स परमार्थेति निष्ठातो नाभिसम्भवः ॥

End.

एतत्पुराण-पुरुषस्य समस्तपाप-

विच्छेददं चरितमद्य समोदितं ते ।

शृण्वन्ति ये भवभयं परिसुच्य तेषां,

निःशेषपापविलयं कुरुते सुरारिः ॥

Colophon. इति ऋषभगीता समाप्तिमगमत् ।

विषयः । ऋषभचरित्रकथनव्याजेन ब्रह्मविद्योपदेशः ।

No. 46. ऋषभजिनस्तुतिः . Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 75 ślokas. Character, Nāgara. Date SM. 1659. Place of deposit, Benares, Dīpmaṇḍalacāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. पद्मिलज पणमिय देव परमेसरसेनं ।

जघण्णिय पय पङ्कथ रयसे ॥

वन्दिहि वीर घिसुत्त ।

सुत्तनीय जिव्वर नज्जमज्जटान ॥

End. इय रिसद्ध जिनवर सिद्धिसरवर सुन्दरिवर सुन्दरो ।
 सिरि विमलभूधर धवलसिन्धुरत्नवास पुरन्दरो ।
 वेवय सभासुर सुनिय भासुर गुह भवासुर गजनो ।
 महा सुविद्धि वासन देउ सासन विजई तिलउ निरञ्जनो इति ॥

Colophon. इति ऋषभजिनस्तवनं सम्पूर्णम् ! सम्वत् १६५९ ।

विषयः । जैनमते ऋषभदेवस्तुतिः ।

No. 47. ओघनिर्युक्तिः . Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 13. Lines, 18 on a page. Extent, 780 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dīṃmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीपार्श्वजिनं प्रणम्य अरिहन्ते वन्दित्ता चउदस, पूव्वी तहेव दस पूव्वी
 एकार सङ्ग सुत्तय घावरे सभ्यसाङ्गय ।

End. एसा अ (...) पूङ्गवि ष्ण्डसञ्जना इत्ता एकारसहिं रावहिं सच्चिय हि
 रहिं सङ्गहिया ।

Colophon. इति ओघनिर्युक्ति सम्पत्ता ।

विषयः । जैनसाधुसमाचारकथनम् ।

No. 48. कर्पूरादिस्तवटोका By रामकिशोर . Substance, country-made paper, 14 × 2 inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Extent, 325 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatāgrāma, Post office Mehār, Zilla Comilla. Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīṇa. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीकालीजयति ।

नतसूर्जविरिञ्चादि हृन्दारकवरत्रजम् ।

कुसतां भवतां भयं भवानौचरणागुजम् ॥

कास्या रामकिशोरेण वाल्लानामवबुद्धये ।

महाकालप्रणीतस्य स्तोत्रस्यार्थः प्रकाश्यते ॥

तत्राद्यश्लोकपद्यकेन श्रीमदक्षिणकालिकाया द्वाविंशत्यक्षरमन्त्रमुद्धरन् महा-

कालः स्तौति कर्पूरमित्यादिना । इत्यादि ।

End.

केलीति । एवं केलिकलया क्रौडाकलया विशिष्टः सन् चिरं चिरकालं
जीवन्मुक्तो भवति । तथा प्रतिजनः प्रतिजन्म भोक्ता भवति । प्रतिजनु-
रिति जनुर्जनः वीक्षयाहेत्यव्ययीभावः । जनुर्जननजन्मानीत्यमरः । इति ।

Colophon.

यामाराध्य पितामहादिविबुधाः सृष्ट्यादिकं कुर्वन्ते
यां ध्यायन्ति सदैव योगिनिवहा ब्रह्मस्वरूपां पराम् ।
नत्वाऽज्ञानतमिखनाशतरणिं श्रीकालिकां तां द्विज-
ष्टीकां रामकिशोरनामक इमां तस्याः स्तुते निर्म्ममे ॥
मया विरचिता ह्येषा कर्पूरादिप्रबोधिनी ।
तनोतु सुदमज्ञानां धीमतां वा कृपावताम् ॥
अज्ञानाद्वा प्रमादाद्वा स्वलितं यद् वभूव मे ।
कृतिभिः शोधनीयं तत् कृपया बह्ददर्शिभिः ॥
इति लोचनगोचरीकृतब्रह्महरिहरादिगौर्व्याण्णदुर्लभापास्तसकलकरण-
वृत्तियोगिगणमनोगोचरभवानीपदारविन्दकानिर्व्वचनीयमहिमजिभुवनवि-
दितसर्व्वविद्यासन्तति-श्रीरामकिशोरशर्माविरचिता शिवांशभूतभगवन्महा-
कालविरचित-श्रीमदक्षिकालिकास्तुतिः कर्पूरादिप्रबोधिनी नाम सभाप्रि-
पदमारुढा ॥

विषयः । कर्पूरादिस्तव्याख्यानम् ।

No. 49. कर्मप्रकृतिटीका . Substance, country-made paper, 11×4 inches. Folia, 12. Lines, 11 on a page. Extent, 350 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra Suri. Benares City. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो वीतरागाय ।

प्रणम्य कर्मद्रुमचक्रनेमिं नमस्कराधौशमरिष्टनेमिं ।
कर्मप्रकृत्याः कियतां पदानां सुखावबोधाय करोमि टीकाम् ॥

End.

इति विसरजनप्रश्नावकाशमाशङ्क्य अक्षयाग्रहणप्रयोध्याः पूद्गलवर्गेणाः प्ररु-
पयति ।

Colophon. असम्पूर्णोऽयम् ।

विषयः । जैनकर्मप्रवृत्तिव्याख्या ।

No. 50. कलापव्याकरणोत्पत्तिप्रस्तावः By वनमालिद्विजः . Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 10. Lines, 5 on a page. Extent, 150 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatāgrāma, Post office Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgiṇa. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. प्रणम्य शिवया साईं शिवं शिवप्रदायकम् ।

ज्ञानदं सर्व्वतत्त्वज्ञं सुरासुरनमस्कृतम् ॥

कलापाख्यं महाशास्त्रं विस्तृतं सर्व्ववर्म्मणा ।

कुतः कथं कृतं तेन प्रस्तावमिति सुन्दरम् ॥

तमेवाहं प्रवक्ष्यामि बालानामवबुद्धये ॥ इत्यादि ।

End. संक्षेपाद्रचितं किञ्चिद् गुरुपादप्रसादतः ।

आत्मगुणैर्बुधैः सर्व्वज्ञार्थताशु विशेषतः ॥

Colophon. इति श्रीवनमालिद्विजविरचिते कलापव्याकरणोत्पत्तिप्रस्तावे पञ्चमः परिच्छेदः समाप्तः ।

उसामहेशं भुवनैकसारं हंसासनस्थं × × × स्वरूपम् ।

सुधांशुसूर्याग्निसमप्रदीप्तिं गुणवयाद्मानमहं भजामि ॥

परात्पर जगद्गन्धो लदीयचरणाम्बुजे ।

स्थानं मे दीयतामन्ते कृपया करुणानिधे ॥

विषयः । आसीत् पुरा राजावाचनो नाम राजा स कदाचित् महादेव्या सह सरसि विहर्तुं गतवान् तत्रासौ महर्षी प्रति प्रीतिपरायत्तो जलोत्थेकं कुर्व्वन्नतिशयजलज्झावितया महादेव्या “मोदकं देहि राजन्निति” पुनः पुनर्याहृतो बद्धशो महर्षीप्रीतिमिच्छन् मोदकं दत्तवान् तेन च तयातिनिर्भयमतिनिष्ठुरं निर्भत्सितो राजा मा उदकं देहीति प्रकृतमर्थमननुसरन् नितरां लज्जापरवशो जीवितुमुत्सृष्टमुपपन्नमे तच्च तथाविधमवलोक्य राजानं राज्ञी समानीय सर्व्ववर्म्माभिधेयं कमपि पण्डितवरं प्रेषितवान् राज्ञः परिशक्तनाय स च सर्व्ववर्म्मा अचिरेणैव कालेन राजानं व्याकरणसंस्कृतं कर्त्तुं प्रतिज्ञाय महादेवस्याराधनां कृतवान् देवस्य च शम्भोरनुज्ञया कार्तिकेयमाराध्य शिखिवाहनस्य शिखिनां कलापात् व्याकरणं संगृह्य राजानमल्पकालेनैव व्याकरणाभिज्ञं कृतवानित्यस्य कलाप इति नाम आसीदिति कथनं ।

No. 51. कवितारत्नाकरः . Substance, country-made paper, 14×3½ inches. Folia, 7. Lines, 11 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post office Gurvetā, Grāma Bhaṭṭagrām, Paṇḍit Rāmhrīdaya Bhaṭṭachāryya. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीरामः । अथ कवितारत्नाकरः ।

माधवो माधवो वाचि माधवो माधवो हृदि ।

स्मरन्ति साधवः सर्वे सर्वकार्येषु माधवम् ॥

देवे तीर्थे द्विजे मन्त्रे दैवज्ञे भेषजे गुरौ ।

यादृशी भावना यस्य सिद्धिर्भवति तादृशी ॥

न माता शपते पुत्रं न दोषं लभते मर्त्यौ ।

न हिंसां कुरुते साधु न देवः स्मृतिनाशकः ॥

न वीजहारिका पृथ्वी न विप्रो देवनाशकः ।

न धर्मनाशको राजा न देवः स्मृतिनाशकः ॥

जयोऽस्तु पाण्डुपुत्राणां येषां पक्षे जनाईनः ।

यतः कृष्णस्ततो धर्मो यतो धर्मस्ततो जयः ॥ इत्यादि ।

End.

भुक्त्वा राजवदासीत यावन्न विकृतिं गतः ।

ततः शतपदं गत्वा वामपार्श्वे तु संविशेत् ॥

पिता रक्षति कौमारे भर्ता रक्षति यौवने ।

पुत्रस्तु स्वविरं काले स्त्रियो नास्ति सतन्त्रता ॥

पठतो नास्ति मूर्खत्वं जपतो नास्ति पातकम् ।

सर्वदा ज्ञानविद्यानां विद्या नातिप्रसीदति ॥

आसनं चालयेत् दृष्ट्वा पथि नारी विवर्जिता ।

जागरणे भयं नास्ति अतिक्रोधो निवार्यते ॥ २१४ ।

इति कवितारत्नाकरः समाप्तः ।

रामचन्द्र तव यादृशी कृपा

वानरेषु न नरेषु तादृशी ।

वार्द्धके मयि बानराकृतौ

सा कृपा किमधुना न जायते ॥

विषयः । श्लोकावलीनां संग्रहः ।

No. 52. कातन्त्रपञ्चीयाख्या . By रामकिशोर शर्मा . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 29. Lines, 6 on a page. Extent, 550 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātāgrām, Post office Mehar Zilla, Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavagis. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

भवानीचरणद्वन्द्वनखचन्द्रमरीचयः ।

उद्यन्तो हृदयेऽस्माकं नाशयस्वन्तरन्तमः ॥

नत्वा शिवपदं रामकिशोरेण यथामति ।

चिलोचनकृता-सम्यौ पञ्चीयाख्यायते स्फुटम् ॥

तत्रादौ तावत् सकलशिष्टाचारप्राप्तस्य प्रारिखितग्रन्थसमाप्तिप्रतिबन्धक-
विघ्नध्वंसकामनया कृतस्य शिवनमस्काररूपमङ्गलस्य शिष्यशिष्यायै निबन्धनं
दुर्गसिंहोक्तकातन्त्रप्रवृत्तिदुर्गपदविवरणरूपचिकीर्षितवस्तुनिर्देशश्च कुर्वन्
पञ्जिकाकारः श्लोकद्वयं कृतवान् प्रणम्येत्यादि ।

End.

तथाच सति तद्विद्यतादृशभाविप्रतिपत्तिविषयतानुकूलसादृशपुरुषौयनिबन्त-
भाविप्रतिपत्तेर्विशिष्टसाधकत्वाभाववान् यस्मादश्वचनशतकरणकोऽपि पूर्वा-
क्तभाविव्यापार इत्याद्यन्वयबोधः ।

समाप्तेयं पत्नी ।

विषयः । चिलोचनकृतायाः कातन्त्रीयसम्भिविषयिकाया इत्येयाख्यानम् ।

No. 53. काम्ययन्त्रोद्धारः . Substance, country-made paper, 18×4 inches. Folia, 15. Lines, 7 on a page. Extent, 500 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1297. Place of deposit, District Dinajpur, Rājārampur Kālāpāda, Paṇḍit Sītānātha Bhaṭṭācharyya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशमिन्यैः ॥ अथ मातृकायन्त्रम् ॥ केशराज्यमष्टदलं पञ्च
लिखित्वा कर्णिकायां हसौः इति बीजं लिखेत् इत्यादि ।

End.

उद्दीरितं मन्मथयन्त्रमेतत् सौभाग्यलक्ष्मीविजयप्रदायि ॥

काश्मीररोचनाल्लास्यगेभमदचन्दनैः ।

विलिखेद्वेदमलेखन्या यन्त्रान्येतानि देशिकः ॥

भूमिष्ठश्च गरस्यश्च दग्धनिर्मात्यसङ्गतम् ।

विशीर्णं लङ्घितं मन्त्री यन्त्रं जातु न कारयेत् ॥

Colophon. इति महामहोपाध्याय-सत्यण्डित-श्रीपरिव्राजकाचार्येण नानामूलादाग-
मादाकृत्यकृतः काम्ययन्त्रोद्धारः समाप्तः ॥ शुभमस्तु ॥ शकाब्दाः १२९७ ।

विषयः । मातृकादिशकलयन्त्रलिखनविधिः ।

No. 54. कार्तिकमाहात्म्यम् (सनत्कुमारसंहितान्तर्गतम्). Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 38. Lines, 9 on a page. Extent, 1200 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpur, Rajvāti. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय । ऋवय उचुः ।

मुनियेष्टा बालशिल्याः सर्व्वलोकहितेच्छया ।

कलौ कलुषचित्तानां लोकानां दीनभाषिणाम् ॥

ज्ञानविज्ञानहीनानां शिरोदरसुखैषिणाम् ।

क्षणभङ्गुरवृद्धीनां स्वार्थतत्परमनसाम् ।

कथं प्रसन्नो भगवान् भविष्यति जनार्दनः ॥

End. भास्करस्य सुखात् शुला ततस्तानभिवाद्य च ।

ययुः स्वर्य्यस्य निकटे गायन्तो भास्करस्तुतिम् ॥

इत्येतत् सर्व्वमाख्यातं कार्तिकस्य व्रतोत्तमम् ।

यत्कृत्वा सर्व्वपापेभ्यो मुक्तो भवति तत्क्षणात् ।

अतः परं किं वक्ष्यामि तद्गुह्यं नैव सारम् ॥

Colophon. इति श्रीसनत्कुमारसंहितायां कार्तिकमाहात्म्ये चतुर्नवतितमोऽध्यायः ॥
स्कन्दपुराणीय सनत्कुमारसंहितायां कार्तिकमाहात्म्यं समाप्तम् ॥ * ॥

विषयः । अथ आदावेव एकसप्ततितमोऽध्यायः तमारभ्य चतुर्नवतितमाध्यायं यावत्
कार्तिकमाहात्म्यादिकथनम् ॥

No. 55. कालमाधव-संहिता-व्याख्या . Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folia, 16. Lines, 3 on a page. Extent, 100 ślokas. Character, Nāgara. Date SM. 1903. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रथम (. .) च- सांख्यमतमाश्रित्य कालशब्दवाच्यः कश्चिदर्थो नास्तीति
पूज्यपक्षौ (पक्षः) कृतः, वैशेषिकादिमतमाश्रित्य तत्सत्त्वं साधितम् इत्यादि ।

End.

ग्रन्थेति तदेवं निर्णय्य तमेवार्थं संग्रहे अनुक्रम्योपसंहरति ईदृशमिति ।

Colophon.

इति व्याख्या समाप्ता । सम्बत् १९०३ ।

विषयः । कालमाधवीयव्याख्या ।

No. 56. कालमाधवीय-कारिका-व्याख्या . By वैद्यनाथ सूरि . Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 37. Lines, 9 on a page. Extent, 740 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

नत्वा गजाननं देवमगजानन्दबर्द्धनम् ।

कालमाधवपद्यानि विवरिष्ये यथामति इत्यादि ॥

End.

उपाकर्म्मणि चोत्तर्गे ग्रन्थबोधो न विद्यते ।

ईदृशं नियमं न्यायशास्त्राभ्यां कर्तुमुद्यमः ॥

Colophon.

इति श्रीमद्वर्त्मशास्त्रपारावारोणरामचन्द्रभट्टात्मजभट्टवैद्यनाथसूरिकृते काल-
माधवीयकारिकाव्याख्याने प्रथमं प्रकरणं सम्पूर्णम् ।

विषयः । कालमाधवीय-कारिकाव्याख्या ॥

No. 57. काव्यादर्शटीका . By त्रिभुवनचन्द्र . Substance, country-made paper, 14×4 inches. Folia, 57. Lines, 7 on a page. Extent, 2,000 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1758. Place of deposit, Dinajpur, Babu Girīś Candra Cakravartī. Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

सर्वज्ञं सर्वज्ञितं देवं श्रीवर्द्धमानमानम्य ।

त्रिभुवनचन्द्रेणैव विविच्यते दण्डिणटीका ॥

विघ्नोपशमनपुण्यसम्भारभक्तिप्रकर्षं सम्प्रदायाविच्छेदलक्षणं फलमवलोक्य
मङ्गलार्थं श्लोकमाह ।

चतुर्मुखसुखाभोजवनहंसवधूर्तम् ।

मानसे रमतां नित्यं सर्वशुक्ला सरस्वती ॥

चतुर्मुखस्य सुखानि तान्येवाभोजानां वनानि तत्र हंसवधूः पितामह-
वदनकमलकाननहंसीति रूपकालङ्कारेण ब्रह्मणी विशुद्धत्वात् सरस्वत्याश्च
तन्मुखप्रवृत्तत्वाद्भिजनशुद्धिः प्रदर्शितेति । इत्यादि ॥

End.

प्रकृतमुपहर्तुमाह ।

पन्था स एष विवृतः परिणामवृत्त्या ।

संचिष्यविस्तरमनन्तमलङ्कियाणम् ॥

वाचामति (... ...) ।

× × × × × ×

इत्यविषयं विवरीतुमलं विशेषेण अलङ्कियाणामन्तपरिमितं विस्तरं
सम्भावाख्यानादिरूपपरिणामवृत्त्या यः पूर्वार्थाद्यैरपदिष्टः स एव पन्थाः ।

विवरीतुं समारोपि-

ण्यावर्त्तनपट्टेयसे ।

ॐ नमोवादिंसिंहाय ।

नमः स्याद्वाददिने ॥

Colophon.

इत्याचार्य-श्रीवादिंसिंचनामाङ्कितेन विभुवनचन्द्रेण विरचितायां दण्ड्य-
लङ्कारटीकायां अर्थालङ्कारविभागो नाम द्वितीयः परिच्छेदः ॥ ॐ नमः ॥
शकाब्दा १७५८ ॥

विषयः । दण्डिकृतकाव्यादर्शस्य व्याख्यानम् ॥

No. 58. काव्यप्रकाशटीका (रसप्रकाशः) . By श्रीकृष्णशर्मा . Substance,
country-made paper, 25 × 3½ inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page.
Extent, 600 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of
deposit, Gram Bhadughar, Post Bramhanberia, Zilla Comilla, Paṇḍit
Amar C. Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमः खेष्टदेवतायै ।

सत्यासक्तमनाः शुद्धद्विजेन्द्रविलसत्तनुः ।

सुरारिर्वा पुरारिर्वा पायाद्रो वृजिनार्णवात् ॥

रसप्रकाशनामायं निबन्धः क्रियतेऽधुना ।

काव्यप्रकाशबोधाय श्रीमत् श्रीकृष्णशर्मणा ॥

ननु काव्यस्य धर्मादिचतुर्वर्गसाधनतया तन्निरूपणार्थं सुकुमार × × × ×
× × × × × यस्य एव कर्तुं सुचितः न तु × × × मङ्गलमित्या-
शङ्कामपनेतुं मङ्गलफलं दर्शयन्नेव तत्कारिकामवतारयति ग्रन्थारम्भ
इत्यादि । इत्यादि ।

End.

अत्रायं भावः प्रतीतिमात्रसारं हि काव्यं न ह्यवाग्निष्ठोमादिवाक्यवत्
सत्यार्थप्रतिपादनद्वारेण प्रवर्त्तनार्थं प्रामाण्यमन्विष्यते अतोऽत्र सत्यासत्य-
निरूपणमनुपयुक्तमेव तस्यैव ? विषयेषु विधिनिषेधव्युत्पत्तिसिद्धेरित्यास्तां
विस्तरः ।

Colophon.

इति श्रीश्रीकृष्णशर्मविरचिते रसप्रकाशे पञ्चमोऽध्यायः । एतावन्मात्रं
श्रीकृष्णशर्मणा विरचितम् । श्रीहरिः ॥

विषयः । काव्यप्रकाशस्य व्याख्यानम् ।

No. 59. किशोरकौमुदी. Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 23. Lines, 9 on a page. Extent, 100 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Saptagrām Kṛṣṇapurur Akṣā (Monastery). Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीकृष्णाय नमः ।

जिज्ञासमानो जनको वासुदेवकथाद्भुतम् ।

समष्टच्छत् सुसन्तुष्टो मुनिं कृष्णपरायणम् ॥

सनत्कुमारं भगवन् कथ्यतां मे कृपानिधे ।

गोविन्दस्य यदाश्चर्यं वसतो गोकुले विभोः ॥ इत्यादि ।

End.

घनश्यामलगोविन्दपादपद्मोद्भूपा विभो ।

कार्ष्णा दुःखसागरं वै तरन्ति तच्च मानिनः ॥

नन्दवाल्लन्तु गोपालं वाल्लमेकोनषोडशम् ।

विद्मूघनानन्दगोविन्दं चिन्तयामः प्रजापतिम् ॥

Colophon.

इति श्रीकिशोरकौमुद्यां ॥ ० ॥

विषयः । गोकुललीलावर्णनम् । प्रेमादिकथनम् । नन्दादौर्णां परिणामकथनम् । अम-
त्तानां परिणामकथनम् । ईश्वरस्वरूपनिरूपणम् । नाममाहात्म्यादिकथनम् ॥

No. 60. कुण्डकल्पद्रुमः. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 38. Lines, 10 on a page. Extent, 800 ślokaś. Character, Nāgara. Date, of composition Sk. 1577. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीशिवो जयति ।

ओमित्यक्षरमद्वितीयमन (.) तत्पदं यदन्तस्थितं ।
नत्वा (.) ति विभक्तिर्विश्वमखिलं यस्मिन् पुनर्लीयते ।
शास्त्रं वीक्ष्य समुद्रराम्यस्य सतां श्रीमाधवोऽहं सुदे ।
निर्माय्याङ्गसमुद्रमिष्टफलदं श्रीकुण्डकल्पद्रुमम् ॥ इत्यादि ।

End.

करे दिङ्मते सायकाश्च नागाः ।
भूर्भुजौ शून्यमस्मोधयः पर्व्वपूर्वाः ।
भूजाः स्रक्ष्मूलाः स्मृताः जेषमिह्यै ।
युगास्त्राणि तुल्यानि तैश्चोत्तमानि ॥

Colophon.

रविघनमितवर्षे १७१९ विक्रमानन्द प्रयाते ।
नगनगतिथितुल्ये १५७७ शक्रकाले प्रवृत्ते ।
शरदि मनुजमाने मन्मथे तैषश्चक्रे ।
फणितिथियुतचन्द्रे कुण्डकल्पद्रुमोभूत् ।

विषयः । यज्ञकुण्डविधानम् ॥

No. 61. कुण्डमण्डपविधानम् (आथर्वणसूत्रोक्तम्). Substance, country made paper, 8×3 inches. Folia, 38. Lines, 10 on a page. Extent, 60 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथाथर्वणसूत्रोक्तकुण्डमण्डपविधानम् लिख्यते उक्तानि त्रैविद्यकानि आथ-
र्वणिकानि वक्ष्यामः (.) मे शंकुमेकादशाङ्गुलं विधाय शङ्कुसंमितया

रत्ना मण्डलं परिलिख्य यत्र लेख्योः शङ्कप्रज्ञाया निपतति तत्र शङ्कं
निचिन्ति सा प्राची इत्यादि ।

End. कुण्डाकारिण मेखलार्द्धन विभाग दीर्घविस्तृता योन्यः सितादिना रचयेत् ।

Colophon. इत्याथर्वणस्तोत्रकुण्डमण्डपविधानम् ।

विषयः । अथर्ववेदीयकुण्डमण्डपविधानम् ।

No. 62. कुण्डलीकवचम् . Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 90 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātā grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgis. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगुरवे नमः । श्रीश्चानन्दभैरव्युवाच ।

अथ वक्ष्ये महादेव कुण्डलीकवचं शुभम् ।
परमानन्ददं सिद्धसिद्धवृन्दनिषेवितम् ॥
यद्धृत्वा योगिनः सर्वं धर्माधर्मप्रदर्शकाः ।
ज्ञानिनां मानिनोऽधैर्या विचरन्ति यथा तथा ॥
सिद्धयोऽप्यनिमाद्याश्च करस्त्राः सर्वदेवताः ।
एतत् कवचपाठेन देवेन्द्रो योगिराड् भवेत् ॥
ऋषयो योगिनः सर्वे जटिलाः कुलभैरवाः ।
प्रातःकाले त्रिवारञ्च मध्याह्ने वारयुष्मकम् ॥
सायाह्ने वारमेकन्तु पठेत् कवचमेवच ।
पाठादेव महायोगी कुण्डली दर्शनं लभेत् ॥ इत्यादि ।

End. इत्येतत् कवचं देवि कुण्डलिन्याः प्रसिद्धिदम् ।

ये पठन्ति ध्यानयोगे योगमार्गव्यवस्थिताः ॥
ते यान्ति मोक्षपदवीमैहिके नात्र संशयः ।
वामा वामकरे धृत्वा सर्वाभीष्टमवाप्नुयात् ॥
सुर्णे रौप्ये तथा ताप्ते रोपयित्वा प्रपूजयेत् ।
सर्वदेशे सर्वकाले पठित्वा सिद्धिमाप्नुयात् ।
स भूयात् कुण्डली पुत्रो नात्र कार्या विचारणा ॥

Colophon. ॐ इति रुद्रजामले उत्तरखण्डे कुण्डलीशक्तिनीकवचं समाप्तं ।

विषयः । कुण्डलीशक्तेः कवचकथनम् ।

No. 63. कुण्डलीस्तोत्रम् . Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 1. Lines, 7 on a page. Extent, 34 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatāgrām, Post Māhar, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgis. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

अथ कुण्डलीस्तोत्रं ।

ॐ जम्बोदारिणी रक्षिणी च तरुणी वेदादिवीजादिमा ।
 नित्यं चेतसि भाव्यते भुवि कदा मद्वाक्यसञ्चारिणी ।
 मां सातु प्रियदा सदा सविपदं संख्यातमश्रीधरे ।
 धात्री त्वं स्वयमादिदेववनिता दीनातिदीनं परं ॥
 रक्ताभामृतचन्द्रिका लिपिमयी सर्पाकृतिर्निद्रिता ।
 जायद्वर्त्मसमाश्रिता भगवती त्वं सांश्लोकाश्रयः । (?)
 मां योद्गन्धकगन्ध-दोषजडितं वेदादिवाक्यान्वितं ।
 सांख्यामृतचन्द्रकोटिकिरणे नित्यं शरीरं कुरु ॥ इत्यादि ।

End.

कुण्डलीशक्तिमार्गस्थं स्तोत्राष्टकं मङ्गफलम् ।
 यः पठेत् प्रातरुत्थाय स योगी भवति ध्रुवम् ॥
 सर्व्वतेजःस्वरूपां मामनन्तकोटिविग्रहां ।
 दरिद्रधनदां लक्ष्मीं नारायणमनोरमां ॥
 सदा भावय शम्भो त्वं योगनाथकपण्डितः ।

Colophon. ॐ इति रुद्रजामले उत्तरखण्डे कुण्डलीस्तोत्रं समाप्तम् ।

विषयः । कुण्डलीशक्तेः स्तवनं ।

No. 64. कुमारपलाचरिचम् . By जिनमण्डनोपाध्याय . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 85. Lines, 15 on a page. Extent, 1,980 ślokas. Character, Nāgara. Date of composition Sk. 1492. Place of deposit, Benares, Dīṇmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. जीवोऽयं विमलस्वभावसुभगः सूर्योपलम्ब्यया ।
 घत्ते संगवशादनेकविकृतौ लुप्तारूपस्थितिः ॥
 यद्वाप्नोति रवेरिनातिमुगुरोः सत्पादसेवाश्रयं ।
 तज्जातोर्जिततेजसोव कुशते धर्मेभ्यनं भस्ममात् ॥

End. प्रबन्धयोजितः श्रीमत्कुमारचरितेयं ।
 गद्यपद्यैः (...) कश्चित् × × × ।
 कैश्चित् प्राग्यजनिर्मितैः ? × × × ॥
 × × × × × × ॥
 श्रीसौमसुन्दरशिष्येण यथाश्रुतानुसारेण श्रीजिनमण्डनगणिनाशक १४८२
 अनु (...) वत्सरे रचितः श्रीजिनमण्डनोपाध्यायैः श्रीकुमारपालप्रबन्धात्
 यथादृष्टानुसारेण योजितः ।

Colophon. इति श्रीकुमारपालचरित्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । कुमारपालचरित्रवर्णनम् ।

No. 65. कुमारसम्भवटीका . (ललिता) By भगौरथ . Substance, country-made paper, 18×3 inches. Folia, 75. Lines, 8 on a page. Extent, 300 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1678. Place of deposit, Dinajpur, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।
 ब्रह्मबीजां कलाधारे व्याकारेऽपारपल्लवां ।
 वाणीं कल्पलतापाटपदार्णवतरुश्रितां ॥
 यः पीतसुण्डिकुलभूषणमयजन्मा ।
 माघादिकायनिवद्धस्य चकार टीकाः ॥
 स श्रीभगोरथकविल्ललिताभिधाना-
 मेताच्च मन्दमतिबोधकरीं करोति ॥
 अस्युत्तरस्यामित्यादि । उत्तरस्यां दिशि उत्तरदेशभूमौ नगाधिराजः
 पर्वतानां राजा इत्यादि ॥

End. केनापि प्रकारेण न दत्ता वाचो वचनानि यथा शयने शय्यायामपि
 यास्तिष्ठन्ति ताः शयनसख्यः ताभ्यः शयनसखौभ्य इति विग्रहः प्रथमस्यासौ
 सुखविकारश्चेति विग्रहः ॥

Colophon. इति पौतसुण्डीयभगौरथविरचितायां कुमारटीकायां सप्तमः सर्गः
अष्टमसर्गस्तु भगवत्या जगन्मातुरग्विकायाः शृङ्गारवर्णनं इति भगवद्-
प्रेक्षितमस्माभिर्नयाख्यात इति कुमारटीकानी सम्पूर्णा ॥ शकाब्दा १६७८ ॥

विषयः । कालिदासकृतकुमारसम्भवकाव्यस्य व्याख्यानम् ॥

No. 66. कुमारोत्तमम्. Substance, country-made paper, $18 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines, 8 on a page. Extent 300 śloka. Character, Bengali, Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

कैलासशिखरासीनं चन्द्रखण्डविराजितं ।

पप्रच्छ परया भक्त्या गौरौ लम्बा वृषध्वजं ॥ इत्यादि ।

End.

जपत्वायुतं श्लोकां च शत्रूणां मारणं भवेत् ।

कालीकल्पमिदं प्रोक्तं गोपयेत् मातृजारवत् ॥

गोपने सर्वसिद्धिः स्वात् प्रकाशे मरणं ध्रुवं ॥

Colophon.

इति श्रीकुमारोत्तमे परमरत्ने कलियुगवर्णने पूर्वभागे कालीकल्पे नवमः
पटलः ।

विषयः । १ पटले विद्योद्देशकथनं । २ पटले अन्तर्योगविधिकथनं ॥ ३ पटले वृद्धिर्योग-
कथनं । ४ पटले नैवेद्यनियमादिकथनं । ५ पटले पुरस्चरणविधिकथनं । ६ पटले कुलाचार-
विधिकथनं । ७ पटले पूजास्थानादिनिरूपण । ८ पटले आचारविधिकथनं । ९ पटले
कालीकल्पः ।

No. 67. कुण्डोत्तमाहात्म्यं. By रामचन्द्रसरस्वती . Substance, country-made paper, 10×5 inches. Date Sm. 1888. Place of deposit, Dinajpur, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रणम्य जगदीशानं तेन यानुस्मराम्य ? ।

× × × × × × ।

× × × × × × ।

अथ श्रीमद्रामचन्द्र-सरस्वत्याननावृज्युतोत्कटसुगन्धिवाचास्तमयमहासर-
उद्धता ? श्रीमत्कुरुक्षेत्रीयतीर्थवर्णनग्रन्थप्रभञ्जला अनेकपुराणेतिहास-
सुगन्धितमहाकमला संसारसागरोत्तितीर्थधिकारिजनहंसमण्डिततटा अल्प-
कुल्या ग्रन्थात्मिकानुक्रमणिका हरिगिरिभिस्तरण ? निष्काशते । तबानुबन्ध-
चतुष्टये नाम अधिकारिविषयसम्बन्धप्रयोजनानि । तबाधिकारी संयते
न्द्रियले सति तीर्थाभिगमनकामः उक्तञ्च वनपर्वणि इत्यादि ।

End.

पूर्वोक्तकालदेशावुच्चार्य पूर्वोक्तप्रमाणकसांगा ? संख्यातवाचिसहस्रवाच्याच-
मेधजन्यपुण्यादितपरमेश्वरगतानन्तसन्तोषदृढये पूर्वोक्तविशेषः पूर्वोक्तविशे-
षणाय सम्प्रददे । इत्यादि पूर्ववत् ॥

Colophon.

इति श्रीकुरुक्षेत्रनामतीर्थमाहात्म्यं समाप्तं । संवत् १८८८ ॥

विषयः । कुरुक्षेत्रमाहात्म्यवर्णनमुखेन तत्ततीर्थ-कर्त्तव्यकर्म्मनिचयनिरूपणं ॥

No. 68. कृच्छादिविधिः By अनन्तदेव . Substance, country-made paper, 8×4 inches. Folia, 7. Lines, 9 on a page. Extent, 105 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ कृच्छादिलक्षणादिसंक्षेपः ॥ याज्ञवल्क्यः ।

एकभक्तेन नक्तेन तथैवायाचितेन च ।

उपवासेन चैवाथं पादकृच्छ्रः प्रकीर्तितः ॥

End.

अवादि स अनन्तेन कृच्छादेर्लक्षणादिकं ।

देवेशः प्रीयतां तेन यस्य ज्ञानमथं तपः ॥

Colophon.

इत्यनन्तदेवीय-कृच्छादि-विधिः ।

विषयः । कृच्छ्रप्राथम्यविधानम् ।

No. 69. कृष्णामृतमहार्णवस्तोत्रम् By आनन्दतीर्थ . Substance, coun-
try-made paper, 12×4½ inches. Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent,
250 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares
Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीमद्देवदयासाय नमः ।

अर्चितः संस्मृतो ध्यातः कौर्त्तितः कथितः श्रुतः ।

यो ददात्यमृतलं हि स मां रक्षतु केशवः ॥

End. श्रीमदानन्दतीर्थाख्यसहस्रकिरणोच्छ्रिता ।

गोततिः सेव्या गीर्वाणैः सर्व्वदा शुद्धिदा भवेत् ॥

Colophon. इति श्रीमदानन्दतीर्थविरचितः कृष्णामृतमहार्णवः सम्पूर्णः ।

विषयः । माध्वसम्प्रदायस्थ-वैष्णवानामाचारनिर्णयः ।

No. 70. कोकिलामाहात्म्यम्. Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 26. Lines, 10 on a page. Extent, 600 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur Rājavāṭi. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

एकदा नैमिषारण्ये ऋषयः शौनकादयः ।

सन्नान्ते स्मृतमासीनं पप्रच्छुरिदमादरात् ॥

ऋषय ऊचुः ॥

स्मृत स्मृत महाप्रज्ञ बिन्ध्यस्मत्तृहृत्स्थसंशयं ।

यत् पृच्छामो वयं सर्व्वे सविस्तरमशेषतः ॥

कोकिलायास्तु माहात्म्यं महापातकनाशनमित्यादि ।

End. यदास्मरसि मां साधो स्नेहेन भृगुनन्दन ।

तदाहमागमिष्यामि सत्यमेतत् वदामि ते ॥

इदं पवित्रं विमलं विचित्रं स्वर्गापवर्गप्रदमीश्वरस्य ।

चरित्रमार्थ्यं भृगुनन्दनाय संश्रावयित्वा हि जगाम स्मृतः ॥

Colophon. इति श्रीस्कन्दपुराणे कनकाद्रिखण्डे शिवनारदसंवादे कोकिलामाहात्म्ये एकत्रिंशोऽध्यायः ॥

विषयः । १ मे अध्याये शिवनारदसंवादकथनम् ॥ २ ॥ वतारभक्तकथनम् ॥ ३-४ ॥ कोकिला-
व्रतोत्सर्गादिकथनम् ॥ ५ ॥ सतीजन्मकथनम् ॥ ६ ॥ दक्षकोपवर्णनम् ॥ ७ ॥ दक्षस्य यज्ञनिष्ठयकथनम् ॥
८ ॥ यज्ञारम्भकथनम् ॥ ९ ॥ दक्षस्य समुद्देगकथनम् ॥ १० ॥ शिववाक्यकथनम् ॥ ११ ॥ सत्या
दक्षालयगमनम् ॥ १२ ॥ सत्या देहविसर्जनम् ॥ १३ ॥ वीरभद्रोत्पत्तिकथनम् ॥ १४ ॥ युद्धोद्देगकथनम् ॥

१५ ॥ देवपराजयवर्णनम् ॥ १६ ॥ गोविन्दास्त्रप्रदानकथनम् ॥ १७ ॥ यज्ञविध्वंसकथनम् ॥ १८ ॥ भवस्य
प्रलापकथनम् ॥ १९ ॥ सत्या वरदानकथनम् ॥ २० ॥ गौरीवरप्रदानकथनम् ॥ २१ ॥ ब्रह्मणोवर-
प्रदानकथनम् ॥ २२ ॥ शतरूपादक्षयो वरप्रदानकथनम् ॥ २३ ॥ पुनर्दक्षयज्ञारम्भकथनम् ॥
२४ ॥ दक्षप्रबोधकथनम् ॥ २५-२६ ॥ गिरिवाक्यनिश्चयकथनम् ॥ २७ ॥ वरागमनवर्णनम् ॥ २८ ॥ उमा-
महेश्वरोद्वाहवर्णनम् ॥ २९ ॥ उमामहेश्वरसङ्गमकथनम् ॥ ३०-३१ ॥ कुमारजन्मादिकथनम् ॥

No. 71. क्षेत्रविचारः Substance, country-made paper, 12×4 inches.
Folia, 42. Lines, 3 on a page. Extent, 252 ślokas. Character, Nāgara.
Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Diyaṇḍalācāryya, Mahā-
rāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. वीरं जयसेहर पय पठियं ।

पणमि कण सुगुं च मंजति ।

ससरणटाखितविराराणु ।

सुंक्कामि × × × × × × × ×

End.

वङ्गसंख विगण्णेरय ।

गदौविउ चित्तसहस सुलसी ए ॥

नरगण्यसमवय गोपुण ।

विठ्ठर सयटाणि सहसुंको ॥

Colophon.

विषयः । क्षेत्राणां विचारः ।

No. 72. क्षेत्रसमासः. Substance, country-made paper, 12×4 inches.
Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 250 ślokas. Character, Nāgara.
Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Diyaṇḍalācāryya, Mahā-
rāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. अस्य प्रथमपङ्क्तिः कौटदृष्टा ।

जम्बुद्वीपा उषा ।

सयम्भूवयणाय रावसा नाड ।

द्व्येविषसं रिरजा ।

द्वीवोद्वहानो तिरिय लोय ॥

End. एषा जोयण कोरौलकखा । ?

कयाल तीसर सहससा दोनिसर ।

गूण वन्नहिया समय खेत रूपरि ।

× × × × × इतोनास्ति ।

Colophon.

विषयः । चत्राणां वर्णनम् ।

No. 73. गणपतिखण्डं (विनायकमाहात्म्यं) . Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 37. Lines, 9 on a page. Extent, 1,100 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Rajavāṭi. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

स्कन्द उवाच ।

शिवरात्रौ महेशान सर्वज्ञसुखदायक ।

आख्यानानि सुपुण्यानि श्रुतानि तन्मुखाम्बुजात् ॥

विचित्राणि पवित्राणि सर्वाधश्मनानि च ।

येषां श्रवणमात्रेण पलायन्ते महापदः ॥

अतस्त्वं कृपया ब्रूहि गणेशचरितं मम ।

अवतारान् सेतिहासान् सर्वकामप्रपूरकान् ॥

शरण्यानस्य लोकानां वक्तुमर्हसि शङ्कर ॥ इत्यादि ।

End.

व्यास उवाच ।

शिवेन गदितं विप्रा स्कन्दाय शृच्छते श्रुत्वा ।

विनायकीयो महिमा स भवद्भो निवेदितः ॥

इति श्रीस्कन्दपुराणे विनायकमाहात्म्ये शिवस्कन्दसंवादे गणेशावतारवर्णनं नाम द्वाविंशतितमोऽध्यायः ॥

Colophon.

समाप्तस्थायं ग्रन्थः ॥

विषयः । १ प्रथमाध्याये स्कन्दशङ्करसंवादे वक्तुमुष्ठावतारवर्णनम् ॥ २ ॥ द्वितीयाध्यायात्
८ अष्टमाध्यायं यावत् चिन्तामणुपाख्यानम् । ९ नवमाध्याये पार्वतीवरप्रदानकथनम् ॥
१० दशमाध्याये गजासुरसुक्तिप्रदानकथनम् ॥ ११ एकादशाध्याये गजाननावतारकथनम् ॥
१२ द्वादशाध्याये सिन्दूरवधादिकथनम् ॥ १३ । १४ त्रयोदशचतुर्दशाध्याययोः विघ्नराजावतार-

कथनम् ॥ १५ पञ्चदशाध्याये वक्त्रालयेनावर्णनम् ॥ १६ । १७ ॥ १८ षोडशसप्तदशाष्टादशाध्यायेषु
मधुरेशवतारवर्णनम् ॥ १९ अनविंशाध्याये भृगुसंवादकथनम् ॥ २० विंशाध्याये प्रमदामाधव-
वर्णनम् ॥ २१ एकविंशाध्याये विद्रुमकलनकथनम् ॥ २२ द्वाविंशाध्याये धूमकेतवतारादिवर्णनम् ॥

No. 74. गायत्रीकवचं (नीलतन्त्रीयं) . Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 1. Lines, 9 on a page. Extent, 37 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Chandra-kona, Ayodhyā Raghunathvrāti, Babu Chakrapāni Rāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीश्रीदुर्गा शरणम् ।

अथ गायत्रीकवचं । अस्य श्रीगायत्रीकवचस्य ब्रह्मविष्णुमहेश्वरा ऋषयः
ऋग्यजुःसामाथर्ववेदाश्चन्द्रांसि ब्रह्मवशप्रणवस्वरूपा गायत्रीदेवता
ॐ तद्बीजं भर्ग इति गायत्रीकीलकं ब्रह्मलोकप्राप्त्यर्थं जपे विनियोगः ।
गायत्रीपूर्वतः पातु सावित्री पातु दक्षिणे ।
ब्रह्मा रक्षतु मे पश्चात् उत्तरे मे सरस्वती ॥ इत्यादि ।

End. गीब्राह्मणवधादौ च पातकादतिपातकात् ।
मुच्यते सर्वपापेभ्यः परं ब्रह्माधिगच्छति ॥

Colophon. इति नीलतन्त्रे गायत्रीकवचं सम्पूर्णं ॥

विषयः । गायत्र्याः कवचकथनम् ।

No. 75. गायत्रीकवचं (आगमसन्दर्भीयं) . Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 2. Lines, 7 on a page. Extent, 58 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatāgrām, Post Mehar Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgis. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. अथ गायत्रीकवचं ।

श्रीदेव्युवाच ।

ॐ देवदेवमहादेव संसारार्णवतारक ।

गायत्रीकवचं देव कृपया कथय प्रभो ॥

श्रीमहादेव उवाच ।

मूलाधारे स्थिता नित्या कुण्डली तत्त्वरूपिणी ।

सूक्ष्मातिसूक्ष्मा परमा विषतन्तुस्वरूपिणी ॥

विद्युत्पुङ्गवप्रतीकाशा कुण्डलाकृतिरूपिणी ।

परब्रह्मस्वरूपा सा पञ्चाशद्वर्णरूपिणी ॥

शिवस्य नर्तकी नित्या परब्रह्म प्रपूजिता ।

ब्रह्मणः सैव गायत्री सच्चिदानन्दरूपिणी ॥

तद्ब्रह्मावर्त्तवातोयं प्राणात्मा नित्यनूतनः ।

नित्यं तिष्ठतु सानन्दा कुण्डली तव विग्रहे ॥

अतिगोप्यं मन्त्रं पुण्यं त्रिकोटीतौर्यसंयुतम् ।

सर्वयज्ञमयं देवि सर्वदानमयं सदा ॥

सर्वज्ञानमयं देवि परं ब्रह्ममयं सदा ।

कवचं कथयाम्यस्य पार्व्वति प्राणवल्लभे ॥ इत्यादि ।

End.

इदं कवचमज्ञात्वा गायत्रीं प्रजपेत्तु यः ।

जप एव स एव स्यान्नित्येजा न च सिद्धिदः ॥

यः पठेत् कवचं देवि सततं शिवसन्निधौ ।

सन्निधौ विष्णुदेवस्य कवचं शक्तिसन्निधौ ॥

तेजःपुङ्गवमयो विप्रस्तुत्तणाज्जायते भ्रुवं ॥ ॐ ॥

Colophon.

इत्यागमसन्दर्भे ज्ञानदर्पणे गायत्रीब्राह्मणसर्व्वस्वे देवदेवीसंवादे गायत्रीकवचं समाप्तं । श्रीकाली ।

विषयः । गायत्र्याः कवचकथनम् ।

No. 76. गायत्रीविवरणम् By शङ्कराचार्य . Substance, country-made paper, 9 × 5 inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 46 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares. Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose and Verse. Correct.

Beginning.

अथ सर्व्वदेवतात्मनः सर्व्वशक्तेः सर्व्वविभासकतेजोमयस्य परमात्मनः सर्व्वीयकत्वद्योतनार्थं सर्व्वीयकब्रह्मप्रतिपादकगायत्रीमन्त्रस्य उपासना-प्रकारः प्रकाशयते तत्र गायत्रीं प्रणवादिनां समव्याहृत्युपेतां शिरःसमेतां सर्व्ववेदमातरमिति वदन्ति । इत्यादि ।

- End.** यो देवः सवितास्माकं धियोधर्माधिगोचरः ।
प्रेरयत्तस्य तद्गर्गस्तद्वरेण्यसुपास्महे ॥
- Colophon.** इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमच्छंकराचार्यकृतगायत्रीविवरणं
समाप्तम् ।
- विषयः ।** गायत्रीव्याख्या ।

No. 77. गुर्वावली-नाम-महाकन्दः By मुनिसुन्दर स्वरि . Substance, country-made paper, $12 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 17. Lines, 13 on a page. Extent, 510 ślokas. Character, Nāgara. Date, v. Sam. 1496. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Dīpmaṇḍalācāryya, Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

- Beginning.** श्रीगौतमाय ।
जयत्रियं रात्रि जिनेन्द्रचन्द्रमाः ।
स वर्द्धमानप्रभुरङ्गुतां सतां ।
निजाभिधानानुगुणा मुनोति यः ।
सुतक्रम प्र (...) त सौख्यसंपदः ॥ इत्यादि ।

- End.** श्राद्धाः पचगणाश्च (...) तुला बुद्ध्याश्च सुत्राविकाः ।
सर्व्वभीष्टफलप्रदः स जयति श्रीसंचकल्पद्रुमः ।
सम्पूर्णं ह्येदं श्रीगुर्वावलीनाममहाकन्दः ।

- Colophon.** इति दृष्टतपागच्छ-श्रीगुर्वावली दृष्टनी श्रीमुनिसुन्दरस्वरिकृता । संवत्
१४९६ आषाढ सुदि ।

No. 78. गौतमीसूत्रं (ज्ञानबोधप्रकाशकं) . Substance, country-made, paper, 8×5 inches. Folia, 86. Lines, 9 on a page. Extent, 1,250 ślokas. Character, Nāgara. Date of Comp. v. Sam. 1715? Place of deposit, Calcutta, Āyāmapukura Viçvakoṣa office, Babu Nagendranāth Vasu. Appearance, old. Verse Incorrect.

- Beginning.** अरिहन्ता भगवन् इन्द्रमहिता सिद्धाश्च सिद्धिस्थिताः ।
आचार्यजिनशसनोन्नतिकराः पूज्योपाध्यायकाः ।
श्रीसिद्धान्तसुपाठकमुनिवरा रत्नचयाराधकाः ।
पश्येते परमेश्विनः प्रतिदिनं कुर्व्वन्तु वो मङ्गलं ॥

विवुधकुमुदचन्द्रसर्वदुःखापहरं ।
 त्रिसुवनपतिसेयं धर्मरत्नाकरं च ।
 स्वपरहितमपारं स्वर्गमोक्षैकहेतुं ।
 सकलगुणनिधानं तीर्थनाथं भज त्वं ॥
 अक्षितगिरिसमं स्यात् कज्जलं सिन्धुपात्रं ।
 सुरतरुवरशाखा लेखनी पञ्चसुर्वी ।
 लिखति यदि गृहीत्वा सारदा सर्वकालं ।
 तदपि तव गुणानामीश पारं न याति ॥
 जिनस्मरणमात्रेण शोकक्लेशभयादिकं ।
 शाकिनीग्रहरोगादिदारिद्र्यं विनश्यति ॥
 सरस्वती महाभागे वरदे कामरूपिणी ।
 विश्वरूपा विशालाक्षी देवी या परमेश्वरी ।
 सरस्वती मया दृष्टा वीणापुस्तकधारिणी ।
 चंसवाहनमाकृढा देवी या परमेश्वरी ॥
 ब्राह्मीचन्दनवाल्मीका भगवती राजमती द्रौपदी ।
 कौशल्या च सृगावती च सुरलसा सीता सुभद्रा शिवा ॥
 कुन्ती शैलती नलस्य दयिता चोला प्रभावत्यपि ।
 पद्मावत्यपि सुन्दरी प्रतिदिनं कुर्वन्तु वो मङ्गलं ॥
 मङ्गलं भगवान् वीरो मङ्गलं गौतमप्रभुः ।
 मङ्गलं स्थूलभद्राद्या जैनधर्मोऽस्तु मङ्गलं ॥
 सर्व्वरिष्टप्रणाशाय सर्व्वभीष्टार्थदायिने ।
 सर्व्वलब्धिनिधानाय गौतमस्वामिने नमः ॥
 वाणस्पृष्टभूवर्षे श्रावणस्य सितेतरि ।
 पृथ्वी तु सौम्यवारे (.) निभकाष्टपुरे (?) शुभे ॥
 सुशिष्यपठनार्थं च ज्ञानबोधप्रकाशके ।
 सुक्तसुक्ता च शास्त्रं (?) भारामल्ललिपिहृतं ॥
 मङ्गलं लेखकस्यापि पाठकस्यापिमङ्गलं ।
 मङ्गलं सर्व्वलोकानां भूमिभूपतिमङ्गलं ॥
 यादृशं पुस्तकं दृष्टं तादृशं लिखितं मया ।
 यदि शुद्धमशुद्धम् वा मम दोषो न दीयते ॥
 श्रीरस्तु ॥

End.

विषयः । जैनधर्मप्रशंसासुखेन सिद्धगुणादिकथनम् ॥ धर्मपुण्यगुणद्वारादिकथनम् ॥ साधुगुणादिकथनम् ॥ तपोगुणकथनम् ॥ भावगुणकथनम् । आचार्येवाक्यं ॥ बुद्धिद्वारादिकथनम् । भवितव्यताद्वारादिकथनम् ॥ कर्मरेखाकुम्भरभावनीकन्याकथा ॥ आशौर्वाङ्कथनम् ॥ स्वधर्मगुणद्वारादिकथनम् ॥ विवेकचतुर्द्वारादिकथनम् ॥ प्रस्ताविककथानिरूपणम् ॥ देशादिलक्षणं ॥ कुसङ्गतिद्वारकथनम् ॥ देवतादिद्वारकथनम् । नीचरागगुणद्वारकथनम् ॥ लेखनगुणादिकथनम् ॥

No. 79. गोत्रप्रवरभास्करः By भट्टोजि. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 8. Lines, 9 on a page. Extent, 144 ślokas Character, Nāgara. Date, SM. 1774. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

सप्तर्षयोऽगस्त्यष्टमास्तदपत्यञ्च गोत्रम् प्रप्रियन्ते गोत्राध्वर्युभ्यामुत्कीर्त्यन्त इति प्रवराः समानप्रवरां समानगोत्राञ्च नोद्वहेत् इत्यादि ।

End. श्रीभट्टोजिविरचितो गोत्रप्रवरनिर्णयः ।

गुणगृह्ये ऋषेः सोऽयमादरेण विभाव्यतां ॥

गोत्रप्रवरसन्देहतमःप्राहृतचेतसां ।

मोदं तनोतु विदुषां गोत्रप्रवरभास्करः ॥

Colophon. समाप्तोऽयं ग्रन्थः संवत् १७७४ वैशाखशुक्लतृतीयायां ।

विषयः । गोत्रप्रवरकथनम् ।

No. 80. गोपालोत्तरतापनीविहृतिः By विश्वेश्वर, जनाईनभट्ट, प्रबोध-यति, And जीवगोस्वामी. Substance, country-made paper, 11×5½ inches. Folia, 24. Lines, 12 on a page. Extent, 850 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Paṇḍit, Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीराधाकृष्णः ।

अथ गोपालतापनीटीका ॥

लींकारादखजद्विचं इति प्राह श्रुतेः शिवः ।

(... ...) ककाराज्जलसम्भवः ॥

इत्यादिभिः श्रीमता-गौतमेन भगवता स्वीयतन्त्रस्य प्रमाणता दर्शिता
... .. गोपालतापन्याख्या श्रुतिरियं स्वप्रतिपाद्यं श्रीकृष्णमेव
सर्व्ववेदान्तसम्प्रदाया सर्व्वोत्तमत्वेन प्रतिपादयन्ती नमस्करोति सच्चिदानन्द-
रूपावेति । कृष्णाय नम इत्यन्वयः कृष्णाय देवकीनन्दनाय इति ब्रह्मण्यो
देवकीपुत्र इति च ॥ इत्यादि ।

End.

उपसंहरति दत्तेति । तदेवं पुण्यतमासुत्तरतापनीरूपां स्तुतिं सर्व्वभूतानां
कृतुलं दत्त्वा अन्तर्हितवान् इत्यर्थः (... ..)
गान्धर्वीवरगान्धर्वगन्धर्वधुरशर्मणे ।
छन्दावनवनौछन्दनन्दिने नन्दतां मनः ॥
विश्वेश्वरकजनार्दनभट्टाभ्यां वैदिकाध्याभ्यां तद्वत् ।
प्रबोधयतिना लिखितं चिन्तयित्वातारतम्येन ॥
इत्युत्तरगोपालतापन्या विवृतिः सम्पूर्णा ॥

Colophon.

श्रीसनातनरूपस्य चरणालङ्घनेन्दुना ।
पूरिताटोप्यनौ चेयं जीवेन सुखबोधिनी ॥
श्रीश्रीनाथाय नमः ॥

विषयः । गोपालोत्तरतापन्या व्याख्यानम् ।

No. 81. गोपीप्रेमामृतं. आगमपुराणीयम् Substance, country-made paper, 8×2½ inches. Folia, 5. Lines, 4 on a page. Extent, 32 ślokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Chandrakonā, Ayodhyā Raghunāthvāti. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीश्रीराधाकृष्णाभ्यां नमः । अर्जुन उवाच ।
त्रैलोक्ये के भवद्भक्ताः के त्वां जानन्ति मर्माणि ।
केषु वा त्वं सदायत्तः केषु प्रेम तवातुलं ॥
तन्मे वदस्व भगवन्नगतीनां गतिप्रद ।
मयि चानुग्रहो यादृक् × × × परीक्षणं ॥

श्रीभगवान् उवाच ।

न तथा मे प्रियतमो ब्रह्मा यद्रक्ष × × × ।
न च लक्ष्मीर्नचास्त्रो(?)वा यथा गोपीजनो मम ॥ इत्यादि ।

End.

श्रीभगवानुवाच ।

रक्षस्यानां रक्षसं यद्दुर्लभानाञ्च दुर्लभं ।

तत्रैव दाम्यहं पार्थ श्रुत्वा मनसि तत् शृणु ॥

गोपीभावेन ये भक्ता मामेव समुपासते ।

तेषु × × × तुष्टोऽस्मि सत्यं सत्यं न संशयः ॥

Colophon.

इति आगमपुराणे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे गोपीप्रेमादृतं समाप्तं ।

विषयः । गोपीनां भगवद्भक्तधारेयत्वकथनं ।

No 82. गोविन्दवृन्दावनम् . Substance, country-made paper, 13×3 inches. Folia, 22. Lines, 6 on a page. Extent, 550 ślokas. Character, Bengali. Date BS. 1051. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Chandrakoná, Ayodhyá Raghunáthváti. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो राधामोचनाय ।

एकदा शङ्करं द्रष्टुं स्वपुत्रं कृष्णतत्परं ।

तस्याश्रमं ययौ प्रीत्या भगवांश्चतुराननः ॥

ददर्श लोकनाथेशं ध्यायन्तश्च जनार्दनं ।

प्रेमवारिसमाकीर्णं रोमाञ्चिततनुश्रियं ॥

तमुत्पाप्य प्रियं दोर्म्यां कृष्णभक्तं पितामहः ।

पुलकावलिहृष्टाङ्गः सखजे स्नेहविकलः ॥

दृष्ट्वा देवो मन्त्राभक्त्या शङ्करस्तु पितामहं ।

तस्याग्रे भगवद्बुद्ध्वा दण्डवत् पतितो भुवि ॥

पादार्थमधुपकाद्यै र्यथाविधि तमर्चयेत् ।

विश्रान्तं सुखमासीनं पप्रच्छ स्वागतं ततः ॥

सन्कुष्ठस्तमथोवाच मन्त्राभागवतः प्रभुः ।

नन्दपुत्रे भगवति कृष्णे वृन्दावनेश्वरे ।

किन्ते भक्तिः समुत्पन्ना सुदृढा प्रेमलक्षणा ॥

धर्मार्थकाममोक्षेषु कञ्चित्ते निष्पृहं मनः ।

कञ्चित् कीर्तयसे ब्रह्मन् कृष्णनामानि सर्व्वदा ॥

गुरोः कारुणिकस्येदं श्रुत्वा च स ह भाषितम् ।

विनयावनतो भूत्वा शङ्करो वाक्यमब्रवीत् ॥ इत्यादि ॥

End.

ह्रींकारं वज्रसंयुक्तं ध्वनन्तं तदनन्तरं ।
 नादविन्दुकलायुक्तं राधिकाये ततः परं ।
 हृदयान्तं मन्त्रादेव्या मन्त्रमष्टाक्षरं विदुः ॥
 अस्य स्मरणमात्रेण किं न सिध्यति साधनम् ॥
 इदं स्तोत्रमिदं मन्त्रं यस्य वाचि प्रवर्तते ।
 वैलोक्यसुन्दरी राधा चित्ते तस्य निरन्तरं ।
 वाक्सिद्धिं लभते योगी योगिनामपि दुर्लभम् ॥

Colophon.

इति श्रीगोविन्दद्वन्दावने श्रीराधाप्रादुर्भावः ॥ समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।
 श्रीगुरवे नमः । लिखितं श्रीमहेशघोषविश्वास । पुस्तकमिदं श्रीश्यामदास-
 सेनतन्त्रवा ॥ सन १०५१ ॥

विषयः । इति श्रीनागरकृष्णदासविलिखित-श्रीकृष्णोपनिषद् गोविन्दद्वन्दावन-
 रचस्यं । इति श्रीगोविन्दद्वन्दावने वंशीप्रादुर्भावः । इति श्रीगोविन्दद्वन्दावने त्रिभङ्गकारणं ।
 इति श्रीगोविन्दद्वन्दावने राधाप्रादुर्भावः ॥

No. 83. गौरौदिगम्बरप्रहसनम् By शङ्करमिश्र . Substance, country-
 made paper, 12 x 3 inches. Folia, 12. Lines, 5 on a page. Extent, 240 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpur, Rājārāmpur, Paṇḍit Maheshchandra Tarkachūdāmaṇi. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

दिदीन्दीन्दीदीधधि कठनदन्नन्दि सुवर्जं ।

रणद्राणद्राण रणरणदघर्घररवं ॥

स्फुरत् फू फू फू फू फणिपतिफणा-फूत्कृतिशतं ।

शिवं भूयोभूयः प्रथमनटनाथं दिशतु वः ॥

(... ..) नायन्ते स्वधारः । अलमतिविलारेण । आदिद्योस्त्रि
 सकलवसुन्धरावल्यवलमानपवित्रकीर्तिना परमपवित्राभिजनेन विनय-
 सदाचारविवेकेन परमपवित्रेण मिश्रश्रीभवनाथेन, यथा मत्तनूजन्मनः
 श्रीशङ्करस्याभिनवकृतिगौरौदिगम्बराभिधानं प्रहसनमभिनीयतामिति ।
 तद्गृहिणीमाह्वय सङ्गीतकमाचराभि ॥

End.

गौरीं हस्ते धृत्वा ।

तोत्रेण तन्त्रि तपसा फलितं भवत्या

मङ्गागधेयफलमयधुनाविरासीत् ।
 अन्योन्यसंघटनमित्यमभूदतस्त्वं
 पुनर्लभस्व दिविषत्यरिषद्वरेण्यं ॥
 तेन हि,
 श्रौमन्तःसन्तु सन्तः सपदि सुमनसां सौमनस्याय वक्रो
 षट्कर्माणस्त्रिसन्ध्यं हविरनुदिवसं जुक्तु प्रीतिभाजः ॥
 गावश्चाभोधराश्च प्रचुरमिह पयः किञ्च भुञ्जन्तु नित्यं ।
 राजानश्च प्रजासु प्रकृतिषु च सदा नीतिभाजो भवन्तु ॥
 इति निष्क्रान्ताः सर्वे द्वितीया सिद्धिः ॥

Colophon. इति सहोपाध्याय-श्रीशङ्करमिश्र-विरचितं गौरीदिगम्बरं नाम प्रहसनं
 सम्पूर्णं ॥

विषयः । हास्यरसप्रधाननिबन्धः शिवपार्ष्ण्योः परिणयवर्णनम् ।

No. 84. ग्रहपीठसाधनम् By आपदेव . Substance, country-made
 paper, 8×3 inches. Folia, 2. Lines, 12 on a page. Extent, 30 ślokas.
 Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit
 Vāmanācārya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीवरदं दत्तमहं भक्तजनेभ्यस्तमहं, ।
 देवतद्वन्दे सद्यं (...) तमीडे सद्यं ।

End. श्रीवसिष्ठादिवाक्यानुसारां
 लसद्वासनां खेदसत्पीठमालां ।
 चकाराशु गोविन्दपोद्देकराधैर्वि
 नोदितो देव आपाभिधानः (?) ॥

Colophon. इति जनस्थानवासि आपदेवकृतग्रहपीठसाधनम् ।

विषयः । ग्रहाणां पीठकथनम् ।

No. 85. ग्रहयागकौमुदी By रामकृष्ण . Substance, country-made
 paper, 12×4 inches. Folia, 18. Lines, 7 on a page. Extent, 365 ślokas.
 Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Balihār, Rājdhāni
 Varadākānta Cakravartti. Appearance, old. Prose and verse. Generally
 correct.

Beginning.

ॐ नमो गोविन्दाय ।

श्रीकृष्णं ग्रन्थरूपेण सूचयन्तं शुभाशुभं !

प्रणम्य रामकृष्णेन तन्यते ग्रन्थकौमुदी ॥

तत्राश्विन्यादिनक्षत्रावस्थानेन शुभाशुभसूचकदेवतात्वं ग्रन्थत्वं सूचकत्वं-
सुदृढतादृशादृष्टानुमापकत्वं तद्बोधस्य कार्ये जनयितये सहकारिलाभः ।
न तु सुखदुःखकारकत्वं इत्यादि ।

End.

ॐ कथानश्विन इत्यादि-राजमन्त्रः । ॐ काण्डादित्यादि-केतुमन्त्रः ।

Colophon.

इति श्रीरामकृष्णमहाचार्यकृता ग्रन्थयागकौमुदी समाप्ता ।

विषयः । ग्रन्थयागप्रयोगादिनिर्णयणम् ।

No. 87. घटकर्परटीका (खण्डिता) By रमानाथ . Substance, English yellow paper, 6×4 inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 50 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalata-gram, Post Mepar, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavasis. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

नला गुरोः पादरजसिदाख्यं

कामादिसेयं त्रिदिवस्य हेतुम् ।

विप्रो रमानाथ इमां तनोमि

टीकां प्रगल्भां घटकर्परस्य ॥

इदानीं श्रीकालिदासस्य प्रसादात् घटकर्परः कुम्भकारो वाणीरूढजल-
पानान्तरेण मनसि देवतानमस्कारं ग्रन्थान्तरे देवतावर्णनञ्च कृत्वा वर्षासु
तद्वर्णनमारब्धवानिति किं वदन्तीति श्लोकमाह निश्चितमित्येति ।

End.

क्षिप्रमित्यादि ! क्रोऽप्यनिर्वचनीयगुणो जनः तानि कान्तामुखानि सम्प्रति
वर्षासमये क्षिप्रं शीघ्रं प्रसादयति प्रसन्नानि करोतीत्यर्थः ।

Colophon.

(अन्तः खण्डितं) ।

विषयः । घटकर्परस्य व्याख्यानम् ।

No. 88. घटकर्परटीका By देवोदास . Substance, country-made paper, 9 × 3 inches. Folia, 13. Lines, 6 on a page. Extent, 42 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetágrām, Bhattágrām, Paṇḍit Rámhridaya Bhattácharyya. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय । ॐ नमः शिवादिपदभ्यः ।

शिरौ देविपदाभोजे सदेदं मम तिष्ठतु ।

देहि मद्यन्तु तज्ज्ञानं येनैषा पूरिता भवेत् ॥

घटकर्परनामा कश्चित् कविः शरदादौ गवे सति प्राष्टुं दृष्ट्वा
तद्वर्णनमकरोत् तत् किमित्याह निचितमित्यादि । तदेकविंशतिश्लोका
मया व्याख्यायन्ते प्रत्येकेन यथा नीरं जलं तत् ददातीमि नीरदः
दः प्राचेत्यनेन अहं छदचीत्यादिना आहुक् नीरदस्यै नीरदैर्मेघै रूपेण
आगत्य यं आकाशं निचितं व्याप्तं । इत्यादि ।

End.

तत्र शरीरस्पर्शनमित्यस्योपलक्षणत्वाच्च वाचा अर्थविशेषज्ञानमपि शपथो
भवति अथवा अत्रापि शरीरस्पर्शं × × × × न विद्यत एव
तथाहि भावानुरक्तवनिता सुरतैः सह अयमहं जनः शपे × ×
सितं शरीरस्पर्शनं विद्यते × × × × इति कर्त्तरि विशेषणं भावा-
नुरक्तवनिता सुरतैः सह संयोगात् भूषिता एव भवति इति भूषितेति
विशेषणसुपादानम् ॥

Colophon. इति श्रीदेवोदासेन विरचितायां टीकायां घटकर्परारम्भं काव्यं सम्पूर्णम् ॥

विषयः घटकर्परस्य व्याख्यानम् ॥

No. 89. चण्डीवादार्थमाला By कृष्णकान्त . Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 225 ślokas. Character, Bengali. Date, SK. 1742. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetagram Khunverá, Late Paṇḍit Śrīpati Bhattácharyya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीदुर्गा ।

चण्डीलं किन्नावत् मार्कण्डेयप्रोक्तले सति देवीमाहात्म्यं । देवीमाहात्म्यं
यथा वदयामले पठेदारभ्य सावर्णिः सूर्यतनय आदितः समापयेत्
तस्यान्ते सावर्णिर्भवितु मनुः । एकाकी इत्यादि एकादशिकासहाये

इति आकिन् । सजातीयव्यवच्छेदो बोध्यते तेनाद्ये सत्यपि न दोष इति
माधवाचार्य-विद्याविनोद-उद्दीचिभट्टाचार्याः । इत्यादि ।

End. खगात्रघिरं दद्यान्मानवः सिद्धसन्निभ इति दर्शनात् केचित्तु ब्राह्मणस्यैव
निन्दा नलन्येषामनन्तरञ्च मद्भ्यं दत्त्वा ब्राह्मणस्तु ब्राह्मणादेव ज्ञेयत
इति दर्शनात् ननु तथात्वे कलौ वर्णा द्विजातिभिरितिवङ्गवचनस्या-
नर्थक्याद्ब्रह्मस्यार्थं ज्ञेयं ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णकान्तदेवशर्मणा संगृहीता चण्डीवादार्थमाला समाप्ता ।
शकाब्दाः १७४९ । ११ । १९ ॥

विषयः । चण्डीस्वरूपनिरूपणं । द्वितीये सत्यपि वाजिनि एकाकिप्रभृत्यसम्बद्ध
शब्दानां समर्थनञ्च ।

No. 90. चन्दनवाला चौपाइ . Substance, country-made paper, 11 × 4½
inches. Folia, 10. Lines, 15 on a page. Extent, 1,754 ślokas. Cha-
racter, Nāgara. Date, Sam 1754. Place of deposit, Benares, Dikmaṇ-
ḍalācārya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. ऐं नमः ।

दोहा प्रथम जिनोसर
पयनमी समरी
श्रीजिनवीर, श्रीजिनशासन
जय करण पथ उपगायी ।

End. सीतलतनांगु औसंघ
साहजि भाषासरस मुनिन्द,
सुनतां गुणतां राग
धन्या सिरौ सुषसंपति आनन्द ।

Colophon. इति चन्दनवाला चौपाई सम्पूर्णम् सम्बत् १७५४. माघमासे शुक्लपक्षे ।

विषयः । चन्दनवालानाम्नाः कस्या अपि जैनधर्मावलम्बिन्याः श्रेष्ठिकन्यायाः कथा ।

No. 91. चयनप्रयोगः . By Substance, country-made paper, 11 × 4½
inches. Folia, 150. Lines, 12 on a page. Extent, 4,500 ślokas. Cha-
racter, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda
Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. अग्निं वेद्यमानाः । अग्निरितीष्टकाकृतं स्यण्डिलमुच्यते तत्संयोगात्
क्रतुरप्यग्निरित्युच्यते लक्षणया । तं वेद्यमानस्यण्डिलेनाग्निगुणकेन क्रतुना-
यक्ष्यमाण इत्यर्थः सोमः सोमाङ्गप्रकृतावुत्तरवेशा नाभ्यामग्निप्रणयनं
विहितं तस्यैष खलोको यदुत्तरवेदिनाभिरिति श्रुतेः साग्नित्वे क्रतो ।

End. एके विंश उक्थ इत्यादि पशुकाले अथम्वदमालभते पूर्ववत् पक्षी-
संयाजात पूर्ववदधीनसंततयः इतो नास्ति ।

Colophon.

विषयः । चयनयागविधिः ।

(असम्पूर्णोऽयं ग्रन्थः) ।

No. 92. चातुर्ज्ञानम्. Substance, country-made paper, 10×4½ inches.
Folia, 24. Lines, 9 on a page. Extent, 660 ślokaś. Character, Nāgara.
Date, ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Ap-
pearance, old. Prose. Incorrect.

Beginnng. अग्निमीडे सुताः विश्वाद्धाना अजोधा इन्द्रताः सोमपा इमा जुष्टा मत्सरा
द्रसा दृतष्टा यजत्रा इविणो दधानाः शुभ्राः पञ्चदश . अग्निमीले तु
विजातो दधाना इन्द्रे योगे चक्षसेमह . धने ये दृहते महे शशे सुजिकौ
धियन्त यक्षादश . य एकस्पर्षणीनां कक्षीवन्तं य क्षैशिज इति
वर्जयित्वा ।

End. यथा काममवष्टाया उत्थितं द्वैपदं काणे अरवीनखण्डं न दुर्हणो इति
दुर्हणो जोध पतन्त्या विस्वर्गेण विश्वामित्रजमदग्नी इति दस्युदन्तमं
मकारखण्डं नम छणोरलोकं कल्पयतु पिंशतु सुसहमिति ।

Colophon. इति अष्टमाष्टकचातुर्ज्ञानं समाप्तं ।

विषयः । ऋग्वेदस्य ऋक्तादीनां निरूपणम् ।

No. 93. चित्तामोदसिन्धुः. By षष्ठीदासकविराज . Substance, country-
made paper, 16×4 inches. Folia, 9. Lines, 5 on a page. Extent, 140
ślokaś. Character, Bengali. Date of composition, SK. 1601. Place of
deposit, Dinajpur, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛitibhūṣaṇa. Appearance, toler-
able. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीकृष्णाय ।

अखिलभुवननाथं दुःखमातङ्गसिंहं

सुखशशिसितपद्मं नित्यमालम्ब्य हृष्यं ।

अधमविषयचिन्तावह्निसन्तापराशि-

व्यथित सपदि चित्तामोदसिन्धौ निमज्ज ।

× × × × × ×

End.

किन्त्वस्माभिरुदीयारुणकमलपदामोदसुग्धा जना ये ।

तेषां पादारविन्दे स्थिरतरमधुपैर्भाष्यमेवाचरेण ॥

शोके वर्षे धरिणीखरसशशिमिते वैदिको गौडदेशे ।

गङ्गापूरे ऽवतीर्णः सुकृतिगणयुते तर्कबागीशपुत्रः ॥

चित्तामोदाष्टकायं हरिमहिमसुधाविन्दुसम्पर्कमिष्टं ।

बहोदासो विपश्चित्तरत्नतरमनाश्रितश्चास्माकवर्षीत् ॥

इति बहोदासकविराजविरचितचित्तामोदसिन्धुः समाप्तः ॥

Colophon.

शोके तारकनाशकाननकुण्डत् कन्दर्पकोले दिने ?

तारानाथकनाथके खरकरे कन्याश्वके शोकति ?

... प्रालिख्यदुनाथ नामक

× × × × लोकेककष्टान्तकं ॥

विषयः । कृष्णमाहात्म्य-कथनम् ॥

No. 94. चिन्तामणिपार्श्वनाथकल्प . Substance country-made paper, 12×5 inches. Folia, 2. Lines, 25 on a page. Extent, 200 ślokaś. Character, Nāgara. Date, SN. 1904. Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, new. Prose and Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमः श्री ॐ पार्श्वार्थे नमः ।

किञ्चिद् गुरुणा वदनारविन्दा-

द्विशम्य सम्यक् परमार्थसुचैः ।

विलिख्यते खान्यजनोपकृत्यै

श्रीपार्श्वचिन्तामणिमन्त्रकल्पः ॥

End.

नष्ट मयठाने पण्ड कम्पठ णठ संसारे ।

परिमिठि णठि अठे अठ गृणाधीसवं वन्दे ॥

अनेनवार १०८, अथवा ११ पुष्पादिक्रियाजके लिख्यते मध्यं अविश्रयो भवति ।

Colophon. इति चिन्तामणिपाञ्चनाथकल्पः सम्पूर्णः . संवत् १८०४ .

विषयः । चिन्तामणिपाञ्चनाथमन्त्रादि-कथनम् ।

No. 95. चैतन्यचन्द्रासूततरङ्गिणी . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 28. Lines, 7 on a page. Extent, 700 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Dinajpur. Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛitibhūṣana. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगोविन्ददेवो जयति ॥

श्रीमन्नित्यानन्दचैतन्यचन्द्रौ

दीनश्रेणिपीयूषसान्द्रौ

विद्वद्वृन्दस्यन्दमानात्मतलौ

सलौदार्यात् सेवकाग्रः पुण्यीतां ॥

अथ सोयं विद्वत्कविद्वन्द्वचरणः प्रबोधानन्दनामा न्यासीन्द्रः श्रीकृष्ण-
चैतन्यस्य भगवतो मङ्गुमहिमपुञ्जोक्तः स चयस्त्रिंशत्शततमेन ग्रन्थेन तं
निष्ठाभीष्टपादारविन्दं स्तोत्रयति तच्चैकेन पद्येन स्तुवन् सप्रयोजनं
तस्य प्रादुर्भावं निरूपयति । स्तुमस्तमिति । तं व्रजपतिकुमारं स्तुमः
कीदृशं चैतन्याकृतिं ।

End. तथापि बालभावात् खवात्यचापस्यादयं मङ्गलक्षणो जनो यथा तथा जगदतु
तथापि स गौरहरिर्मे प्रसीदतु प्रीणातु कौतुकप्रियलात् ईश्वरस्य इति भावः ॥

× × × × × ×

तथा व्याख्यानवानस्मि दास्यन्तोपमानकः ॥

Colophon. इति श्रीप्रबोधानन्दसरस्वतीविरचितस्य श्रीचैतन्यचन्द्रासूतस्य टीका
चैतन्यचन्द्रासूततरङ्गिणी समाप्ता ॥

विषयः । प्रबोधानन्दकृतचैतन्यचन्द्रासूतस्य व्याख्यानम् ॥

No. 96. ऋन्दोदीपः . Substance, country-made paper, 12×2½ inches. Folia, 40. Lines, 3 on a page. Extent, 375 ślokas. Character, Bengali. Date of composition, SK. 1700. Place of deposit, Dinajpur, Rājārāmpur, Paṇḍit Ćyāmāprasanna Vācaspati. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

गौरीशं वाङ्मयं हर्षं प्रणम्य विदुषां मुदे

हृन्दसां सारमाहृत्य हृन्दोदीपः प्रतन्यते ।

हृन्दोमञ्जर्यां ।

पद्यं चतुष्पदी तच्च हृत्तं जातिरिति द्विधा ।

हृत्तमचरसंख्यातं जातिर्मात्रा कृता भवेत् ।

सममर्दसमं हृत्तं विषमञ्चेति तत्त्रिधा ॥

End.

एकैवातिवृत्तिः प्रोक्ता ख्याता क्रौञ्चपदा तु या ।

षड्विंशत्यचराप्येका कविभिः कथितोत्कृतिः

हृन्दःशास्त्रे तु विख्यातं सा भुजङ्गविजृम्भितं ।

उक्त्यादिषड्विंशतिसंज्ञकेषु

हृन्दःसु भेदा विधुनेचचन्द्राः

समाहृताः पिङ्गलनागसम्प्रता

सुदं वितन्वन्तु सदा मनौषिणां ॥

Colophon.

इति हृन्दोदीपे प्रकीर्णकः प्रकाशः समाप्तश्चायं हृन्दोदीपः ।

शके शून्याधसप्तल्लितिपरिगणिते श्रीनवद्वीपनाथं ।

तातं राजेन्द्रदेवं दलितकल्लिबलं वाजपेयादियोगैः ।

नत्वा तस्य द्वितीयः सुत इममलिखं सारमाहृत्य यत्ना-

हृन्दोदीपं प्रतीपं निखिलबुधमनोधान्तराशेरपूर्वं ।

फासुगुनोन्विशद्दिने प्रारब्धं शुभवत्सरे विधुवेदमिते स्वीयहृन्दोदीपः

समाप्तः वाजपेयि-श्रीमन्महाराज-राजेन्द्राब्दाः पञ्चाशत्संख्याकाः ॥

विषयः । हृन्दोद्विगणम् ॥

No. 97. हृन्दोद्योगोपनिषद्भाष्यम्. By आनन्दतीर्थ . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 48. Lines, 12 on a page. Extent, 1,152 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

श्रीगुरुभ्यो नमः ।

Beginning.

श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्येभ्यो नमः ।

अन्यत्रिक्तविदोपसत्सुखमहाज्ञानैकतानप्रभा

सर्वप्रामभशक्तिभोगविलसत्सानन्ददिव्याकृतिं,

दृष्टिस्थाननिरोधनित्यनियतिज्ञानप्रकाशादिति
ध्वान्तामोक्षविमोक्षदं हरिमहं नित्यं सदोपास्यते ॥

End. आनन्दतीर्थ इति तु यस्य नाम द्वितीयकं ।
पूर्णप्रज्ञेन तेनेदं कृतं भाष्यं हरिः प्रियं ॥
नित्यानन्दो हरिः पूर्णो नित्यं संप्रीयतां मम ।
नमस्तस्मै नमस्तस्मै नमस्तस्मै च विष्णवे ॥

Colophon. इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादविरचिते श्रीमच्छान्दोग्योपनिषद्भाष्ये
अष्टमोऽध्यायः ।

विषयः । माध्वमते शान्दोग्योपनिषद्भाष्या ।

No. 98. शान्दोग्योपनिषद्भाष्यम् BY सायनाचार्य . Substance, country-
made paper, 14×5 inches. Folia, 114. Lines, 11 on a page. Extent, 5,016
çlokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Benares,
Paṇḍit Govinda Bhatta. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।
यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननं ।
यस्य निःश्वसितं वेदा यो वेदोभ्योऽखिलं जगत् ।
निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरं ।
तत् कठाक्षेण तद्रूपं दधत्तुक्कमक्षीपतिः ।
आदिशत् सायनाचार्यं वेदार्थस्य प्रकाशने ।
ये पूर्वोत्तरमीमांसे ते व्याख्यातिसंग्रहात् ।
कृपालुः सायनाचार्यो वेदार्थं वक्तुमुद्यतः
सामवेदार्थमेषोच प्रकाशयति सादरं ।

End. तनु विस्तारे शान्दसे लिटि तनिपत्योऽब्दसीत्युपधालोपः किञ्च हे धृष्णो
शत्रुधर्षण शैलसीम स त्वं वशीव कवचीव आरज असुरान् जहि . अपि
या अन्तरश्मनि अस्या अन्तरश्मनि अस्या अन्तरश्मन् इति बन्दोगबकृचानां
पाठभेदः . इति पञ्चमस्याध्यायस्य एकादशः खण्डः इति काकुभं समाप्तं ।

Colophon. वेदार्थस्य प्रकाशेन तम हार्दं निवारयन् ।
पुमर्थास्तुरो देयाद्विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥

इति श्रीमत्सायनाचार्यविरचिते माधवीये वेदार्थप्रकाशे इन्द्राव्याख्याने
पञ्चमोऽध्यायः ।

विषयः । इन्द्राव्याख्याननिषङ्गाख्या ।

No. 99. जन्मरहस्यं (भविष्यपुराणीयम्). Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 82 ślokas. Character, Bengali. Date, SK. 1,740. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garveta Grām Khunverá, Late Paṇḍit Rámtáran Siromani. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीकृष्णाय ।

नारद उवाच ।

अस्मिन्नेकार्षवे घोरे नष्टे स्थावरजङ्गमे ।

चन्द्रार्कौ गङ्गाने नष्टे ज्योतिषि प्रलयं गते ॥

अचिन्त्यभावमव्यक्तं योगनिद्रासुपागतं ।

नारदः परिपश्यन् भगवन्तं जताईनं ॥

केषु स्थानेषु द्रष्टव्यो भववत्स्वं मया प्रभो ।

तन्मे कथय तत्त्वेन अनुयाह्यो ह्यहं यदि ॥

श्रीभगवानुवाच ।

अहं ते कथयिष्यामि प्रादुर्भावं महासुने ।

यं पठित्वा द्विजाः सर्व्वे यास्यन्ति परमां गतिं ॥ इत्यादि ।

End.

यः पठेत् प्रातरुत्थाय मम जन्मानुकीर्त्तनं ।

मर्त्यलोकं परित्यज्य मम लोकं स गच्छति ।

न च मृत्युभयं तस्य यः पठेन्ममकीर्त्तनम् ॥

Colophon.

इति श्रीकृष्णनारदसंवादे भविष्यपुराणोक्तं जन्मरहस्यं समाप्तं ।

ॐ तत्सत् । शुभमस्तु शकाब्दाः १७४० ।

विषयः । भगवतोऽवतारनिचयकथनमुखेन श्रीकृष्णवतारस्य वृत्तान्तकीर्त्तनम् ।

No. 100. जलाशयोत्सर्गविधिः . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 14. Lines, 9 on a page. Extent, 260 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ जलाशयोत्सर्गः ।

स चोदगयने माघादिपक्षसु श्रावणषर्जनमासेषु वा शुक्लपक्षे द्वितीया-
तृतीया-पक्षमी-सप्तमी-दशमी-त्रयोदशी-पौर्णमासीषु तिथिषु बुधगुरुशुक्र-
वारेषु रविषोमयोर्वेत्यादि ।

End.

१०००-१०८-५०-२० वा विप्रान् संभोष्य भूयसीं दक्षिणां दत्त्वा कर्मस्वरापणं
कृत्वा सुहृद्युतो भुञ्जीत इति ।

Colophon.

इति श्रीमन्नारायणभट्टसुरिखनुरामकृष्णायकमल्लाकरभट्टकृतो जलाशयोत्-
सर्गप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । जलाशयानां उत्सर्गविधिः ।

No. 101. (जाতকপড়তিটীকা) भावार्थमञ्जरौ By अच्युत . Substance,
country-made paper, 10×3 inches. Folia, 44 (without 4-32). Lines, 8 on
a page. Extent, 1,100 ślokas. Character, Bengali. Date, SK. 1571.
Place of deposit Zilla Midnapur, Post office Garvetā Grām Khuverā,
Late Paṇḍit Rāmtaran Śiromani. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

नमोदन्दावनचन्द्राय ।

कमलवदनारुणनयनं परमं परमार्थविदां रघूणां ।

ससलिलजलदश्यामं रामं सल्लक्षणं वन्दे ॥

श्रीमद्वासनभट्टशेखरमणेः सत्कर्मावारां निधेः

खनुः सागरचन्द्रमाः समजनि प्रख्यातकीर्तिच्छटः ।

नो दोषाकरतामुपैति न जङ्घो नाङ्गे × × लक्ष्यते

पूर्णशार्ङ्गकलाभिरत्र कमलाक्षेहं दधत्यद्भुतं ॥

याख्याताकाव्यसिन्धोरभिनवकवितापद्मिनीनां विकाशे

भास्वानुच्चैर्नभस्मानतिजव × × × प्राकृतानां कृतानां ।

न्याये व्यासकृतौ कृती कृतधियासुचैर्विधाने विधि-

भक्तः श्रीरघुनाथपादशुभले श्रीसागरः × × × ॥

भावाभावविचारे जातकविहिते × × × तत् खनुः ।

ज्ञानी श्रीपतिष्टीकां कुर्वते भट्टाचार्यतः श्रीमान् ॥ (?)

श्रीपतिव्याख्यातावच्युतविचितालङ्कृता नवीनापि ।

भावार्थमञ्जरौ दयिता भावार्थविदो-भविता ।

श्रीमद्विराचार्याच्युतभट्टेन श्रीपतिकृतजातकपद्धतिविवरणसारभ्यत इत्यादि ।

End.

इदमेव प्रयोजनं ग्रन्थकारेण पूर्वग्रन्थानुसारेणोक्तं किन्तु सप्तवर्गजफले
रेतत् ज्ञातव्यं । खोचे रूपं चरणविचितेनित्यादिप्रकारेण शुभं बुद्धा
अनयोर्दधिकं तदपफलं ग्रहः परिपाचयति । शुभाधिक्ये शुभं
अशुभाधिक्ये अशुभमिति ।

इत्थं गौतमगोत्रेण श्रियुताच्युतशर्म्मा ।

कृतं श्रीपतिपद्धत्यां चतुर्थाध्यायवर्णनम् ॥

Colophon.

इति ग्रहेष्टकाध्यायविवरणं चतुर्थः ।

शक्रिहगास्त्रवाणेन्दौ १५७१ ध्याता कृष्णपदाम्बुजं ।

लिलेख श्रीमहादेवेष्टकाद्याच्युत शर्म्माः ॥ ?

विषयः । श्रीपतिभट्टकृतजातकपद्धतेर्विवरणम् ।

No. 102. जिनचैत्यनमस्कारः. Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 2. Lines 11 on a page. Extent, 44 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning. स (...) न्या देवलोके रविशशिभवने व्यन्तराणां निकाये ।

नक्षत्राणां निवासे ग्रहगणपटले तारकाणां विमाने ।

पाताले वा नगेन्द्रे स्फुटमणिकिरणे ध्वस्तशस्त्राभ्यकारे,

श्रीमन्तीर्थकराणां प्रतिदिवसमहं तत्र चैत्यानि वन्दे ।

End.

तेषां श्रीतीर्थयात्राफलमतुलमलं जायते मानवानां

कार्ये सिद्धिसुखैः प्रभृतिं च सततं चित्तमानन्दकारे ।

Colophon.

इति श्रीजिनचैत्यनमस्कारः समाप्तः ।

विषयः । जैनतीर्थकरचैत्यनमस्कारकथनम् ।

No. 103. जीवत्पिटककर्तव्यनिर्णयः By बालकृष्णभट्ट. Substance, country-made paper, 8 × 3 inches. Folia, 8. Lines, 9 on a page. Extent, 150 ślokas. Character, Nāgara. Date, SN. 1785. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

सत्पद्मचक्रादिशुतं प्रसन्नं पीताम्बरं कौस्तुभभूषिताङ्गं

यशोदयालिक्रितपूर्णदेहं सत्यव्रतं कृष्णमहं भजामि ।

End. श्रीबालकृष्णरचितात् जीवत्पिण्डकनिर्णयात्
भागीरथीमौलिमालः शम्भुस्तुष्यति सख्यंदा ।

Colophon. इति श्रीमद्राज्ञोजिमहत्सवबालकृष्णभट्टविरचितो जीवत्पिण्डककर्तव्य-
निर्णयः समाप्तः । संवत् १७८५ ।

विषयः । जीवत्पिण्डककर्तव्यकथनम् ।

No. 104. ज्ञानरत्नकोशः . Substance, country-made paper, 11 x 3 inches. Folia, 137. Lines, 7 on a page. Extent, 2,000 ślokaś. Character, Bengali. Date SM. 1847. Place of deposit, Calcutta, Viçvakoṣa office, Babu Nagēndranath Basu. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अभिप्रेतायसिद्धान्ते पूजितो यः सुरैरपि ।
सर्वविघ्नच्छिदे तस्मै गणाधिपतये नमः ॥
चतुर्मुखसुखामो जवनदुर्गवधू र्धम ।
मानसे रमतां नित्यं सर्वशुक्ला सरस्वती ॥

श्रीविश्वकर्मावाच ।

श्वेताच ब्राह्मणौ भूमौरक्ता वै क्षत्रिया सुता
पीतवर्णा भवेद्वैशा शूद्रा कृष्णानुवर्णिनौ । इत्यादि ।

End. विंशत्यासनकनिष्ठानि ज्येष्ठां तदांशवर्जना,
एकमादौ भवेन्मानं त्रिविधं मानमेव हि ।
आसनस्थोद्भवा क्षीणा क्रमेणापि क्रमोद्भवा ।
स्थित्वासनकेशान्तप्रमाणमेव सङ्गवं ।

Colophon. इति श्रीअपराजितप्रवृत्त्यायां प्रतिमाप्रमाणं द्विशताग्रे नवमस्कृतं समाप्तं ॥
संवत् १८४७ ।

विषयः । भूमिवर्णादिरूपणम् ॥ महापीठलक्षणादिकथनम् ॥ चतुष्प्रकारपीठलक्षण-
कथनम् ॥ प्रासादमानकरणादिरूपणम् ॥ वर्जमानाद्यष्टमण्डपनिरूपणम् ॥ मण्डपलक्षणादि-
कथनम् ॥ द्वारमानादिकथनम् ॥ प्रतिमाप्रमाणादिकथनम् ॥

No. 105. ज्ञापकसमुच्चयः By पुरुषोत्तमदेव . Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 60. Lines, 4 on a page. Extent 500 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Bhāṇḍārapur, Dist. Vaguḍā, Babu Kālīṣaraṇa Cakravartti. Appearance old. Prose. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

यश्चक्रे परिभाषाणां दृष्टिं दृढसुसम्पत्तां ।

पुरुषोत्तम आरभे स ज्ञापकसमुच्चयं

तरप्तमन्विधावेतौ सदितिव ततौ यस्मादीदृशः ? × × × × इति

वा वक्तव्ये प्रकरणापकर्षे तरप्तमपौ स्त इति ज्ञापयति प्रकर्षार्थमन्तरेणापि क्वचित् स्वार्थे तरवस्तीति ।

End.

अ अ इति शास्त्रान्तरे विवृतप्रत्यासत्तिवचनं ज्ञापयति व्याकरण-प्रक्रियायामकारस्य विवृतोपदेशः । आकारग्रहणेनार्थ इति ॥

Colophon.

इति श्रीमहामहोपाध्याय-श्रीपुरुषोत्तमदेव-विरचिते ज्ञापकसमुच्चये ऽष्टमोऽध्यायः ॥ समाप्तश्चेदं पुस्तकम् ॥

विषयः । संचेपतः पाणिनीयप्रत्ययादिकथनम् ।

No. 106. ज्योतिष्कणिका By कृष्णानन्दचक्रवर्ती . Substance, country-made paper, 12×3 inches. Folia, 70. Lines, 6 on a page. Extent, 1,200 ślokaś. Character, Bengali. Date SK. 1687. Place of deposit, Balihār Rājadhāni, Babu Varadākānta Cakravartti. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ श्रीगुरवे नमः ।

नमामि परमात्मानम् सर्व्वलोकेश्वरेश्वरं ।

अविचिन्त्यमहाशक्तिं भक्तिकारुण्यवारिधिं ॥

असत्यमपि संसारं यद्भक्तिः सत्यतां नयेत् ।

× × × × × ×

हे जना यदि लग्नादि संचेपाज्ज्ञातुमिच्छथ ।

सुज्योतिष्कणिका यत्नात् गृह्यतां कर्मपावनौ ॥

समालोक्य वङ्गग्रन्थान् कृता श्रीकृष्णशर्मणा ।

सुगमा खल्वबुद्धीनां भठिति ज्ञानहेतवे ॥

अथ राशिसंज्ञा ॥

मेष-वृष-मिथुन-कर्कट-सिंहाः ...

... इति च राश्यः कथिताः ।

सप्तविंशतिभैश्च्योतिश्चक्रं स्तिमितवायुगं

तदर्कांशो भवेद्राशिर्नवर्त्तचरणाङ्कितः ॥ इत्यादि ।

End.

ॐ क्षमस्वेति प्रत्येकस्थापनक्रमेण विस्तृत्य अष्टिद्रावधारणम् कुर्यात्
इति नवग्रहपूजापद्धतिः ॥ इति ज्योतिष्कणिकायामष्टमः परिच्छेदः ॥

ज्योतिःशास्त्रमहाधनानि वज्रशः सन्ति प्रशस्तानि वै
सन्तो मत्कृतिमल्पिकामपि वरिष्यन्ते गुणग्राहिणः ।

अश्वोधौ परिलम्ब्यरत्ननिवहेचास्त्येव एवम्विधं

यत् कृत्येपि तदेव रत्नममलं लब्ध्वाप्युपेक्ष्यते ॥

श्रीविक्रमादित्यचम्पकयष्टिश्रीकृष्णशर्मा चक्रवर्त्ती ।

चकार यत्नात् सुगमं कृतौनामज्ञप्रबोधार्थमिमं निबन्धं ॥

Colophon.

इति श्रीकृष्णानन्दचक्रवर्त्तिविरचिता ज्योतिष्कणिका समाप्ता ॥ श्रीकृष्ण-
गोविन्दशर्माणः पुस्तकमिदं शकाब्दाः १६८० ॥

विषयः । राशिसंज्ञाकथनम् ॥ राशिनक्षत्रविभागकथनम् ॥ राशुदयलग्नमानादि-
कथनम् ॥ त्रेकानादिकथनम् । नवांशादिकथनम् ॥ दिक्पतिकथनम् ॥ ग्रहाणां शत्रुभिनादि-
कथनम् ॥ ग्रहसञ्चारशुभाशुभफलकथनम् ॥ नक्षत्राधिपादिकथनम् ॥ रिष्टिफलादिकथनम् ॥
योगादिकथनम् ॥ वारवेलाकालवेलादिकथनम् ॥ रव्यादिशुद्धिकथनम् । कालाद्यशुद्धि-
कथनम् । विवाहविहितनक्षत्रादिकथनम् ॥ गर्भाधानविहितनक्षत्रादिकथनम् ॥ पुंसवनादि-
विहितनक्षत्रकथनम् ॥ वीजवपनादिविहितदिनादिकथनम् ॥ लग्नकथनम् ॥ अभिजित्-
क्षणकथनम् । उषायोगादिकथनम् ॥ संक्रान्तिनिरूपणम् ॥ वास्त्वादिनिरूपणम् ॥ रिष्टि-
भङ्गादिकथनम् । रव्यादीनां भोग्यवर्षादिकथनम् ॥ नवग्रहपूजादिकथनम् ॥

No. 107. ज्योतिःसंक्षेपः By कृष्णदासशर्मा . Substance, country-
made paper, 18×3 inches. Folia, 46. Lines, 6 on a page. Extent,
1,150 ślokas. Character, Bengali. Date SK. 1725. Place of deposit,
Balihar Dist Rājasāhi, Paṇḍit Kālī Çandra Bhaṭṭācārya. Appearance,
tolerable. Prose and Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

यन्मण्डले ब्रह्मणि दैवतानि तेजः स्वरूपेण सदा वसन्ति ।

सर्वात्मकं कारणमोक्षरं तं मुक्तिप्रदं स्मर्यमहं नमामि ॥

गुरुं नलेष्टदेवांश्च श्रीकृष्णदासशर्मणा ।

अभ्यासार्थं बालकानां ज्योतिःसंचेप उच्यते ॥

तत्र प्रथमतो वक्ष्ये वारादीनां स्वरूपकं ।

× × × × × ×

उदयादौदयं भानोभौमसावनवासरः ।

इति सूर्य्यसिद्धान्तोक्तेन सूर्य्योदयावधि सूर्य्योदयान्तरं यावत् दिनाधि-
पस्य रव्यादेर्भाग्यो दिवारात्रिस्वरूपः षष्टिदण्डात्मकः कालो वार इति ।

End.

अथ यात्राप्रत्यागमनं ।

तिथावरित्ते सुभदे सुचन्द्रे

पापेषु केन्द्राष्टमवर्जितेषु ।

ग्राम्ये स्थिरे वा जनिते सुलग्ने

गृहं विशेत् याननिवृत्तभूपः ।

दुत्युक्ताचारयुक्तो दिनपुरविषयो योऽस्ति लग्नप्रतिष्ठ-

लन्मूलग्रामवासौ द्विजगुरुविवुधप्रीतिदः सुप्रतिष्ठः ।

नानाशास्त्रार्थदानप्रथितपृथुशस्त्रकवर्त्तित्युपाधि-

वारेन्द्रः सत्कुलाद्यो जयति पटुवरः श्रियुतो रामचन्द्रः ॥

सुतस्तदीयो द्विजकृष्णदासः ।

प्रणम्य पित्रोश्चरणारविन्दं

बालावबोधार्थममुं चकार

ग्रन्थं ततो नोपहसन्तु विज्ञाः ॥

Colophon.

इति श्रियुतरामचन्द्रचक्रवर्त्ति-तनय-श्रीकृष्णदासशर्म-विरचितो ज्योतिः-
संचेपः समाप्तः ॥

रामप्राक्सुन्दरेणाशुगदहनमनोज्ञाक्षुष्माचलैके

शके लेखीनमेनं ध्वटिति सुवटुना तन्तु नत्वाचलैके ।

× × × × × × । १७५५ । ३ । ५ । १० ॥

विषयः । वारादिकथनम् ॥ वारफलादिकथनम् । वारवेलादिकथनम् । तिथ्यादि-
निरूपणम् । नक्षत्राधिपादिकथनम् । राश्यादिनिरूपणम् ॥ लग्नादिनिर्णयः । अष्टवर्गादि-
कथनम् । नक्षत्रशुद्ध्यादिकथनम् ॥ संक्रान्तिनिरूपणम् । शनिराजचक्रादिकथनम् । ग्रहणादि-
निरूपणम् । विवाहविहितनक्षत्रादिकथनम् । द्विरागमनादिकथनम् । पुंसवन-सौमन्तोन्नयन-
जातकर्म्मोपनयनादिसंस्कारकर्म्मविहितदिनादिनिरूपणम् ॥ यात्रिकदिनादिकथनम् ॥

No. 108. ज्योतिःसंचेपसारः (खण्डितः) By कृष्णचन्द्र . Substance, country-made paper, 12×3 inches. Folia, 6. Lines, 5 on a page. Extent, 90 çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatá Grám, Post Mehár, Zilla Comilla. Pandit Jagadbandhu Tarkavágis. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

प्रथम्य नव रयादीन् कृष्णचन्द्रेण शर्म्भणा ।

ज्योतिःसंचेपसारोऽयं तन्यते बालकप्रियः ॥

अथदिननिर्णयः ।

रविः सोमो मङ्गलश्च बुधो जीवः सितः शनिः ।

एतेषां नामतो वाराः सप्तैव कथिताः क्रमात् ॥ इत्यादि ।

रिष्टिं भुजङ्गमाकारां केचिदिच्छन्ति स्वरयः ।

भुजङ्गस्य मुखे सत्युर्न तु पुच्छे कदाचन ॥

आनने पद्मनाभस्तु वक्षःस्थाने चतुर्दश ।

क्रोडे चाष्टौ तथा ज्ञेयः पुच्छे तिस्रः प्रकीर्त्तिताः ॥

आनने धननाशः स्याद्वक्षःस्थाने महाभयं ॥

(अतः परं खण्डितं ।)

विषयः । संचेपतो ज्योतिर्वचनसङ्ग्रहः ।

No. 109. ज्योतीरहस्यं By हरिहरन्यायालङ्कार . Substance, country-made paper, 13×2 inches. Folia, 46. Lines, 5 on a page. Extent, 640 çlokas. Character, Bengali. Date SK. 1592. Place of deposit, Dinajpur, Babū Giriçacandra Cakravartti. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमस्तारिण्यै ।

दृष्टिस्थितिप्रलयहेतुरहेतुरौशो

विद्यस्य यत्नमभिवन्द्य खगस्फुटाय ।

ज्योतिःसमुद्रतरणे तरणिं तनोमि

ज्योतीरहस्यममलं सुषमञ्च धीरः ॥

ज्योतिर्विदः पुढकरो विनयं विधाय

श्रीमानहं हरिहरः प्रतिपादयामि

× × × × × ×

कालाङ्गवाणावनिभिश्च युक्तः

शाको भवेदब्द इह प्रबन्धे ।

कालाङ्गवाणावनितोपि शुद्ध-

स्तदाब्दगुणैरुणितोच योज्यः ॥ इत्यादि ।

End.

अन्तं खण्डितं ॥

विषयः । अद्यायनगणनम् ॥ अर्द्धगणनादिकथनम् ॥ सर्वग्रहाणां स्फुटानयनम् ॥
ग्रहाणां भुक्त्यानयनम् ॥ दिवसपञ्चानयनम् ॥ दिनमानाद्यर्थकथनम् ॥ चन्द्रादीनां
दिनादिभुक्तिप्रकटनम् ॥ अतःपरं खण्डितं ॥

No. 110. ज्योतिसारसंग्रहः By श्रीपति . Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 280. Lines, 7 on a page. Extent, 6,800 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpur, Rājārāmapur. Pandit Ćyāmāprasanna Vācaspati. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ स्वर्याय नमः ।

श्रीरासं श्रीपतिं नत्वा श्रीमत्श्रीपतिशर्म्मा ।

क्रियते सुखबोधाय ज्योतिषां सारसंग्रहः ॥

अथ कालपुरुषस्याङ्गविभागः ॥

शीर्षमुखवाङ्महदयोदराणि कटिवस्तिगुह्यसंज्ञकानि ।

उरुजानुजङ्घे चरणाविति राशयोऽज्ञायाः ॥

अथ मेषादयो यथासंख्यं कालपुरुषस्य शीर्षादयः स्युः वस्तिर्नाभेरधो भागः ।

मेषाद्या इति यदुक्तं तदुपलक्षणं । किन्तु जातकस्य लग्नादेव शीर्षादयः

कल्प्या इति ॥ इत्यादि ।

End.

रविबुधशुक्रजौवैः सप्तमः । रविबुधजौवधौरेरष्टमः । रविबुधशुक्रसौरे-

र्नवमः । रविजौवशुक्रदृष्टैर्दशमः । भौमबुधजौवशुक्रैरेकादशः । अतः-

परं खण्डितं ॥

विषयः । कालपुरुषस्याङ्गविभागकथनम् ॥ राशिनिर्णयः ॥ राशिदेवतादिकथनम् ॥
सामान्यविशेषादिराशिसंज्ञाकथनम् ॥ लग्नमानादिकथनम् ॥ ग्रहभोगकालादिकथनम् ॥
ग्रहसंज्ञादिकथनम् ॥ जात्यधिपादिकथनम् ॥ अश्वतथोगादिकथनम् ॥ उत्पातादिकथनम् ॥
करकचादियोगकथनम् ॥ पापयोगापवादकथनम् ॥ सासदग्धादिकथनम् ॥ सामान्ययोगादि-
कथनम् ॥ नक्षत्रनिर्णयः । नक्षत्रदेवतादिकथनम् ॥ ऊर्ध्वमुखपार्श्वादिगणकथनम् ॥ भद्राकार-

निर्णयः ॥ योगादिप्रतीकारकथनम् ॥ वारादिकथनम् ॥ शुभग्रहस्थितिकलादिकथनम् ॥
 निरंशादिदिननिषेधकथनम् ॥ मलमासास्तमतादिनिषेधकथनम् ॥ कालशुद्धिकथनम् ॥ त्रिवि-
 धोत्पाततत्शान्त्यादिकथनम् ॥ मण्डलोत्पातशान्त्यादिकथनम् ॥ राहुदर्शनविचारः ।
 वक्रातिचारादिकथनम् । विवाहनिषेधकालादिकथनम् ॥ यामिवादिवेधकथनम् ॥ चन्द्र-
 शुद्ध्यादिकथनम् ॥ संक्रान्तिनिर्णयः । जन्मनक्षत्रजन्मतिथिफलं तथा वारादिफलम् ॥
 सामान्यतो ग्रहशुद्धिकथनम् । अष्टवर्गशुद्ध्यादिकथनम् ॥ जन्मनक्षत्रे ग्रहणदर्शनादिनिषेध-
 कथनम् । उदयास्तादियहणफलं ॥ उल्कादिपतनफलं ॥ उपग्रहादिनिर्णयः । शतपदचक्र-
 कथनम् ॥ विवाहकालादिकथनम् ॥ योऽकविचारः ॥ अन्नप्राशनचूडोपनयनादिकाल-
 कथनम् ॥ यात्राविहितकालादिकथनम् ॥ कृषिकर्मकथनम् ॥ वास्तुप्रकरणम् । शल्योद्धार-
 कथनम् ॥ दिक्पालपूजाविधिप्रयोगादिकथनम् ॥ कार्तिकादिवर्षज्ञानम् ॥ होराभिजित्फल-
 कथनम् ॥ अयनांशादिविचारः । स्वप्नफलकथनम् ॥ शकुनप्रकरणं । जातकप्रकरणं ॥
 ज्ञेयनक्षत्रादिफलकथनम् ॥ तुङ्गादिफलकथनम् ॥ सूर्यादिरिष्टिकथनम् ॥ भावफलादि-
 कथनम् ॥ पञ्चसुरामते योगरिष्टादिकथनम् ॥ आयुर्दशान्तर्दशदिनरूपम् ।

No. 111. ज्योतिःसारः By धर्मखान . Substance, country-made paper, 18×3 inches. Folia, 67. Lines, 5 on a page. Extent, 980 ślokaś. Character, Bengali. Date S.K. 1670. Place of deposit, Dinaġpur, Pan-
 dit Kṛṣṇadāśa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, tolerable. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीकृष्णचन्द्रचरणकञ्जमधुव्रताय साधवे
 नमो जगत् सच्च ? गद वनं नत्वाजं जगदन्तकं ।
 पूर्वशास्त्रं समाहृत्य ज्योतिःसारं ब्रवे ध्रुवं
 आत्मजेनातिथलेन प्रेरितोऽत्र क्रमेण तु ।
 संक्षेपयवहारार्थं सोऽहं व्याहर्तुमुत्सहे ।

अथ दिनलक्षणं ॥

आदौ बारस्तिथिः पञ्चात् नक्षत्रं तदनन्तरं ।
 करणञ्च तथा योगो दिनं स्यात् पञ्चलक्षणम् ॥

End. रोहिणीस्वगमूलाख्यं तथा भाद्रपदाद्यं
 पुष्याहस्तोत्तराषाढाफल्गुनी संयुता तथा
 विक्रये सर्व्ववस्तूनां अनुराधा तथा परा
 भवन्ति सर्व्वलाभाय श्रीवराहोदितं यथा ॥
 इति ज्योतिःसारे नवमः परिच्छेदः समाप्तः ।

Colophon. गन्धर्व्वार्णवसिन्धुनौरजमिते संवत्सरे निर्मले
मासे माधवसंज्ञके ऋदुधियः सन्तोषदं ज्ञानदं ।
पुत्रप्रेमभरादिमं व्यरचयत् ग्रन्थं प्रयत्नात् स्वयं ।
राठाभूषणसिंहवंशप्रभवः श्रीधर्मस्नानः सुधीः ॥
शकाब्दाः १६७० ॐ गुरवे नमः ॥

विषयः । १ पः दिन-वार-नक्षत्रादिनिरूपणम् । विष्टादिकथनम् । राश्यादिनिरूपणम् ।
२ पः वारवेलाकालरात्र्यादिकथनम् । नन्दादितिथिकथनम् । योगादिकथनम् । ३ पः
ग्रहगोचरादिफलकथनम् । ४ पः नववध्वागमनादिदशजातकप्रकरणं । ५, ६, ७ पः
विवाहादिविहितनक्षत्रादिनिरूपणम् । याचादिनिरूपणम् । ८ पः कृषिकर्मवासुप्रकरणं
९ पः वर्षाधिपादिकथनम् ॥

No. 112. ठाणाङ्ग सूत्रवृत्तिः By अभयदेव . Substance, country-made paper, 11×4½ inches. Folia, 262. Lines, 17 on a page. Extent, 11,124. ślokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācārya-Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. अस्य प्रथमतः ५५ पत्राणि न सन्ति ।
यथा द्रव्येन्द्रो भावेन्द्रकारणतां प्रतिपद्यते तथा प्रयोगापेक्षायामपि
तदुपयोगतामासादयत्यवाप्तवांश्च न तथा नामस्य (...) न्नावित्यर्थं
विशेष इति ।

End. तदेवं निगमितमनुगमद्वारांशभूतं सूत्रस्यार्थिकनिरुक्तिद्वारं शेषद्वाराणि तु
सर्व्वाध्ययनेषु प्रथमाध्ययनवत् अनुगमनीयानीति ।

Colophon. श्रीमदभयदेवस्वरिविरचिते मन्वानाख्यद्वितीयानुविवरणे दशस्थानकाख्यं
दशमाध्ययनं समाप्तम् ।

विषयः । ठाणाङ्गसूत्रव्याख्या ।

No. 113. डालसागरः . Substance, country-made paper, 11×4½ inches. Folia, 225. Lines, 10 on a page. Extent, 4,500 ślokas. Character, Nagara. Date SM. 1846. Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. दुहा आसायागे ।
श्रीजिन आदि जिनस्वय आदितन उकरतार,
यगल्लाधरमणिकरणउ, वरतावण विवहार ।

End. हरिवंश गायो पुजस पायो ज्ञानबुद्धि प्रकासनी,
पापकटोगयोनाटो पूण्य शायो ष्या .
कारणपुत्र कलत्र कमला पठत सुनत सुहाससो,
पुञ्ज श्रीगुण स्वरजं पदसाङ्गराज वधमणो !

Colophon. इति श्रीढाससागरहरिवंशप्रबन्धे नवमोधिकारः सम्पूर्णः । संवत् १८७१ ।
विषयः । हिन्दीभाषया हरिवंशकथनम् ।

No. 115. गकारप्रदीपः सटीकः By सरस्वतीकण्ठाभरण . Substance, country-made paper, 12×3½ inches, Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 200 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, post Garvetá, Gram Khunverā, Babu Vaikuṇṭhanāth Cakravartī. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. ॐ काली ।

विरिञ्चिवागीशकवीन्द्रमुख्या
वाग्म्वराशिं यदनुयच्छेत् ।
सुदुस्तरं गोप्यदवत् तरन्ति
वाग्देवतां तां प्रणमामि नित्यं ॥
मूर्द्धण्यवर्गान्नुयताश्च शब्दाः
स्वभावसिद्धाः कृतिभिर्युक्ताः ।
बालावबोधाय सतां मुदे च
प्रदीपवत्तानिह दर्शयामि ॥
वर्षीयसां सत्स्वपि शासनेषु नये न काये मद्धतामुपेक्षा ।
ध्रुतोत्तमः × × × × प्रकाशं न किं प्रदीपे भवति प्रयत्नः ॥
वाणो-गणेषा गुण-गोणि-वाणास्तूणीर-वेणौ ध्रुवेषु-घोषाः ।
माणिक्य-वीणा-शण-शाण-शोषाः सकिङ्किणीकाः कण-काण-कोषाः ॥ इत्यादि

End. नत्वा चरणौ सरस्वत्याः कण्ठाभरणः श्रीमान् ।

निजकृतगकारप्रदीपटीकां समाचष्टे ॥

Beginning of ग्रन्थारम्भे शिष्टपरम्पराप्राप्तया विभ्रविनाशाय × × × × ×
Comm: ब्रह्मादीन् शास्त्रवर्तुन् सुवन् ग्रन्थकारो वागधिष्ठातृदेवतां प्रणमति
विरिञ्चोत्यादि ।

Colophon.

प्रदीपहरणकारं सरस्वतीकण्ठाभरणः श्रीमान् ।

कृतिकुलहृदयकुतूहलकलाकलापात् सुखं यनक्ति ॥

इति श्रीसरस्वतीकृतो णकार प्रदीपः समाप्तः ॥

इदानीं पूर्वोक्तामुपसंहरति । सरस्वती कण्ठाभरणं यस्य स णकारः

प्रदीप इव यत्कीकरोति यनक्ति विपूर्वादनज्झातो लटि रूपं । इति

श्रीकण्ठाभरणसरस्वतीकृता णकारप्रदीपटीका समाप्ता ॥

विषयः । सूक्ष्मणकारवच्छन्दानां संग्रहः ।

No. 116. तत्त्वचिन्तामणालोकपरिशिष्टं By देवनाथ . Substance, country-made paper, 14×2 inches. Folia, 143. Lines, 6 on a page. Extent, 4,000 ślokas. Character Bengali. Date L.S. 443. Place of deposit, Dinajpur Babu Giriśa Candra Cakravarti (Vakil). Appearance, very old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः कृष्णाय ।

हरविकटजटान्तस्तुङ्गगङ्गातरङ्ग-

यतिकरितभवानीकेशवेणीचिवेणी ।

जनयतु मनसो मे गाहमानस्य गूढं

विपदपनयदीक्षासाक्षिणी मङ्गलानि ॥

देवनाथेन गोविन्दचरणाम्बुजसेविना ।

चिन्तामणौ यदालोके परिशिष्टं तदुच्यते ॥

समाप्तिहेतुतामिति निष्फलाचरणं मा प्रसज्यतामित्युपोद्घात एव सङ्गति-

रिति कश्चित् ॥ खल्विति यद्यपि निषेधे वाच्यभूषायां खलु स्यादवधारण

इत्यभिधानाद्वाक्यालङ्कारशक्तावपि तस्य विशेषस्योपस्थितिं विना नान्वय-

सम्भवः तथापि हन्तादिपदवत् भिन्नैव गुत्पत्तिरस्येति तत्त्वं वस्तुतः

कालिकविचारविषयत्वमेवालङ्कारः । न तावदित्यादौ तावत् पदवदिति

बोद्धव्यं शब्द एवालङ्कार इति कश्चित् । ननु सकलसम्प्रतिपत्तीनामेकैव

समाधानाभावात् कथं तासामाचारहेतुत्वं किञ्च कस्यचित् काचित्

संप्रतिपत्तिरपि नेत्यत आह अविप्रतिपत्तिरिति । यद्यपि समाप्तेः

प्रस्तुतत्वेन तत्परत्वमेवोक्तं, कारणतान्तरस्य मङ्गलेऽन्वयव्यतिरेकगम्यत्वान्

तथापि विचारस्यापि प्रस्तुतत्वमेव अतएव सादृश्यं प्रमाकरणमित्यादौ

तदेवार्थ इति भावः ॥ वस्तुतः कारणताज्ञानं व्यभिचारानुपालक्ष्ये भवत्येवेति
बाध इत्यन्यथा व्याचष्टे तत्रेति ॥

End.

किञ्चाभावाभावत्वं प्रतियोगित्वमज्ञातमेव प्रकारस्तदनन्तरं तत्पुन्येहाभावात्
किञ्चाज्ञातस्याभावस्याप्रकारत्वेऽप्रसिद्धसाध्यकत्वमिति × × × ×
× × × अभावत्वज्ञानाभावात् अनुमितेरालोचनत्वायोगात् इति
दिक् । यदपि विशेषणज्ञानत्वेनाधिकरणज्ञानादीनां साधारणेन कारणता
नत्वसाधारणीति तदपि न, अन्यव्यतिरेकेणाधिकरणज्ञानत्वादिनैव हेतु-
त्वात् । अन्यथाधिकरण्याद्यविशेषणकाभावत्वादिविशेषणान्तरविशिष्टबुद्धेरपि
प्रसङ्गात् । वस्तुतस्तिति । अवच्छेदपदव्यावृत्ति-
विषयत्वानियतमित्यन्वयः । यथेत्यादि दृष्टान्तः । संयोगावच्छेदको व्याप्य-
वच्छेदकश्च इति द्वन्द्वः । अवच्छेदकज्ञानानन्तरमवच्छेदज्ञानात् तद्विषयत्वा-
नियमतेति भावः । तदवच्छेदकमिति प्रून्यत्वरूपविशेषणावच्छेदकमित्यर्थः ।
यद्वा स्वानधिकरणव्यावृत्तबोधजनतकावच्छेदकमित्यर्थः । एवञ्च प्रति-
योगितावच्छेदकैत्यत्र विरहरूपत्वमिति पाठः ? । अनुद्देश्येति दन्तीत्यादौ
लक्ष्यत्वेनानुद्देश्यासदन्तव्यावृत्तिरित्यर्थः ॥ व्यवच्छिन्नत्वेन व्यावृत्तत्वेन तथाच
यदन्विततयेत्याद्यविकलमित्यर्थः ॥

पक्षपातमनालम्ब्य विलम्बगुणगौरवं ।

देवनाथो यथावस्तु परिशिष्टमचिन्तयत् ॥

Colophon.

ल सं ४४९ चैत्र वदि एकादश्यां चन्द्रे मङ्गलमाहठकुर श्रीदेवनाथमङ्गाशयानु-
शासनात् राघवेन लिखितं ॥

विम्वः । चिन्तामणालोकांनुक्तपदार्थैर्नवचनम् ॥

No. 117. तत्त्वप्रकाशिकाविवरणम् By जयतीर्थ . Substance, country-
made paper, 10×2½ inches. Folia, 25. Lines, 5 on a page. Extent, 350
lokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Tikāri, District
Gayā, Pandit Ćāstri. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ श्रीवेद्यासाय नमः ।

रमाया रमणं नत्वा गुणमाणिक्वमण्डनं ।

तत्त्वप्रकाशिकाव्याख्यां करिष्यामो यथामति ॥

परमात्मनोऽत्यन्तभिन्नस्य सतत्त्विदानन्द्यात्मकस्यापि जीवस्य नाद्यवित्या-

कामकर्मादिनिमित्तोयं परमार्थ एवान्यथाकारो दुःखाद्यनर्था न परमेश्वर-
प्रसादादतेऽपगच्छति न चासाक्षात्कृतोऽसौ प्रसीदति न चाविदितस्वरूपः
शक्यते साक्षात् कर्तुमिति ॥ इत्यादि ।

End. नानन्दः स्वरूपमात्रेण पुरुषार्थ इत्यतो नित्यानन्देति विशेषणं ॥ भोजनं
भोग अन्तर्भव इति यावत् ।
सदा सुरशिरोरत्नप्रभासुषि नखत्विषि ।
कमलाकभितुः पादमण्डले रतिरस्तु मे ॥

Colophon. इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादचार्यविरचित-तत्त्वप्रकाशिकाविवरणं जय-
तीर्थभिक्षुविरचितं समाप्तं ॥

विषयः । आनन्दतीर्थकृतोपाधिखण्डनस्य व्याख्यानम् ॥

No. 118. तत्त्वविवेकटीका By जयतीर्थ. Substance, country-made
paper, 10 × 2½ inches. Folia, 13. Lines, 5 on a page. Extent, 260 ślokas.
Character Nagara. Date ? Place of deposit, Tikāri, District Gayā,
Paṇḍit Cāstri. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning. प्रणम्य रमणं लक्ष्म्याः पूर्णबोधान् गुरुनपि ।
व्याख्यां तत्त्वविवेकस्य करिष्यामो यथामति ॥
ननु परमपुरुषादितत्त्वानां विवेकः शास्त्रे
एव कृतस्तत् किमनेन प्रकरणेन ॥ इत्यादि

End. तथापि परमपुरुषाधीनतयावगतं भवत्येव मीक्षसाधनमित्येतत् द्वे विद्ये
वेदितये इत्यादि श्रुतिसिद्धमिति हि शब्देन सूचयति ॥
करतलमिलितामलकप्रख्यं यस्याखिलं विश्वं ।
कमलापरिष्टदममलं वन्दे तं वन्द्यपदाक्षम् ॥

Colophon. इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादोदाहृततत्त्वविवरणं जयतीर्थभिक्षुविरचितं
समाप्तम् ॥

पुरे वाराणसीक्षेत्रे विन्दुमाधवसन्निधौ ।
पीताम्बरेण लिखितं रमामाधवप्रौतये ॥

विषयः । आनन्दतीर्थकृततत्त्वविवेकस्य व्याख्यानम् ॥

No. 119. तत्त्वसंख्यानविवरणम् By जयतीर्थ . Substance, country-made paper, 9×2 inches. Folia, 13. Lines, 5 on a page. Extent, 325 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāri, District Gayā, Pandit Ćastri. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीवेद्यासाय नमः ॥

लक्ष्मीपतेः पदाम्बोजयुगं नत्वा गुरोरपि ।

करिष्ये तत्त्वसंख्यानव्याख्यानं नातिविस्तरं ॥

सुसुचुणा खलु परमात्मा जगदुदयादिनिमित्तत्वेनावश्यमवगन्तव्य इति

सकलशास्त्राणामविप्रतिपन्नोऽर्थः । इत्यादि ॥

End.

सकलसत्त्वादेशदधीनत्वात्तद्वस्तु निमित्तमात्रमेव ।

स्वातन्त्र्येण तु विष्णुरेवास्येश्वर इति ॥

पद्मापद्मासनानन्तप्रभृतीदं यदिच्छया ।

सत्त्वादि लभते देवः प्रीयतां श्रीपतिः स मे ॥

Colophon.

इति श्रीमदानन्दतीर्थसगवत्यादविरचिततत्त्वसंख्यानविवरणं जयतीर्थ-
भिक्तुक्विरचितं समाप्तम् ॥

विषयः । आनन्दतीर्थकृततत्त्वसंख्यानस्य व्याख्यानम् ॥

No. 120. तत्त्वसुधानिधि By आनन्दतीर्थ . Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Hatuya, District Chāprā, Bābu Girindranāth Datta. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीहयग्रीवाय नमः ॥

अथापरोक्षज्ञानस्वरूपं निरूपयितुं तदुत्पत्तिं प्रथमतः कथयति ।

यदैवैवं वैराग्यातिशयदृष्ट्या भक्तिधुरया

हरेस्तोपासा किल सपरिवारस्य भवति ॥

तदा नित्याव्यक्तोऽपि तु निजमहिम्नैव कमला-

निलोपेतः साक्षात् क्रियत इह सर्वैरपि हरिः ॥ इत्यादि ।

End.

एवमपरोक्षज्ञानस्य मोक्षोत्तरफलं सप्रपञ्चं निरूप्य मोक्षाख्यं फलं बद्धप-
संहरति ॥

मोक्षाभिधं फलमुदेत्यपरोक्षभाजा-
मारब्धकर्म्मविगमे क्वचिदन्यथा न ।
एवं प्रसन्नहृदयः स्वदृशा रमेशो
मोक्षादिकात्मविषये श्रमयत्नर्थान् ॥

Colophon. इति बुधवरोपाध्यायोपदर्शितदर्शनाखिलसरणिना तज्जेनानन्दतीर्थमनीषिणा
रचितोचितार्थश्रेणिभाजि सुधानिधौ चरिदृशि तरङ्गोयं साङ्गं समुद्रं समेयि-
वान् ॥ इति तत्त्वसुधानिधौ अपरोक्षज्ञानतरङ्गः ॥

विषयः । अपरोक्षज्ञानस्वरूपादिनिरूपणम् ॥

No. 121. तन्त्रकोषः . Substance, country-made paper, 8×5 inches.
Folia, 4. Lines, 13 on a page. Extent, 53 ślokas. Character, Nāgara.
Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशं महेशानं भारतीमीश्वरं शिवं
नला वक्ष्ये मातृकाया निघण्टुं बालबुद्धये ।
उभुवस्त्वारम्भिष्टुङ्क्षु वेदादिस्त्वारकोऽय्ययः ।
प्रणवश्च विमानोऽपि औंकारो ज्योतिरादिश्च ॥
अ. श्रीकणः केशवश्चापि निवृत्तिश्च स्वरादिकः ।
अकारोमातृकादिश्च वात इत्यभिधीयते ॥

End. संवर्त्तको नृसिंहश्च हृदयान् मुखसंस्थितः ।
अनन्तः परमात्मा च वज्रकायोन्मिः स्मृतः ॥

Colophon. इति तन्त्रकोषः समाप्तः ॥

विषयः । अकारादिवर्णानां यथायथमर्थकथनम् ॥

No. 122. तन्त्रमणिः By काशीश्वरः . Substance, country-made paper,
18×4 inches. Folia, 87. Lines, 6 on a page. Extent, 2,000 ślokas.
Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Bhāṇḍārpur, District
Baguḍā, Paṇḍit Kālīṣarana Cakravartti. Appearance, old. Prose and
verse. Incorrect

Beginning.

ॐ गुरवे नमः ॥

भजेनुवेल् तमसो निहत्ये शम्भोजंटाजूटतटे निषण्णम् ।

कन्दर्पकोटिद्युतिदेवकान्तिं कामारङ्गवीमिव चन्द्रलेखाम् ॥

+ + + + +

तन्त्रमणिं मङ्गत् गुह्यं वक्ति काशीश्वरः सुधीः ।

तत्र गुरूपदमाह शिवतन्त्रे ॥

गकारात् ज्ञानसम्पत्तौ रेफोऽपि तत् प्रकाशकः ।

चकाराच्छिवतादात्म्यं दद्यादिति गुरुः स्मृतः ॥ इत्यादि ।

End.

वां बटुकाय नम इति मन्त्रेण वायव्ये बलिं दद्यात् ।

ह्रं यां योगिनीभ्यो नम इति मन्त्रेण मध्ये बलिं दद्यात् ।

ह्रं यां क्षेत्रपालाय नम इति अग्निर्कोणे बलिं दद्यात् ।

Colophon.

इति बलिदानविधिः । इति तन्त्रमणौ महागोपनीये चतुर्थः पटलः ॥

अतःपरं खण्डितम् ॥

विषयः । १ पटले गुरुशिष्यलक्षणादिकथनम् ॥ कुल्लुकलक्षकविचारः ॥ रात्रिचक्रादि-
 कथनम् ॥ दीक्षामासादिनिरूपणम् ॥ मालासंस्कारादिकथनम् ॥ पुरश्चरणादिकथनम् ॥
 दीक्षाप्रयोगादिकथनम् ॥ सकलमन्त्रगायत्रीकथनम् ॥ सामान्यपूजापद्धतिः ॥ १ पटले
 सकलमन्त्रवैजादिकथनम् ॥ २ पटले तारापूजाप्रयोगादिकथनम् ॥ यन्त्रादिकथनम् ॥
 ४ पटले मन्त्रसिद्धेशपायादिकथनम् ॥ बलिदानविधादिकथनम् ॥

No. 123. तन्त्रराजः By काशीरामवाचस्पतिः. Substance, country-
 made paper, 15×3½ inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 180
 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur.
 Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Śrīpati Bhaṭṭācārya. Ap-
 pearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमः सरस्वत्यै ॥

प्रथम्य सूक्ष्मां प्रकृतिं निर्गुणं पुरुषं तथा ।

श्रीकाशीरामस्तनुते तन्त्रराजं सतां सुदे ॥

तत्र गुरुलक्षणम् ॥

शान्तो दान्तः कुलौनथ विनीतः शुद्धवेशवान् ।

शुद्धाचारः सुप्रतिष्ठः शुचिर्दक्षः सुवर्जमान् ॥ इत्यादि ।

End.

वस्तुतस्तु इदं प्रशंसापरं विचारस्य तु सर्व्वनावश्यकत्वं दुरदृष्टवशात्
कदाचित् वैरिमन्त्रस्य स्वप्नादौ प्राप्नो तत्तदोषस्य दृष्टत्वादिति तु साम्प्र-
दायिकाः ॥

Colophon.

इति श्रीकाशीरामवाचस्पतिभट्टाचार्यविरचितः शेषरहितस्तन्त्रराजः समाप्तः ॥

विषयः । गुरुलक्षणकथनम् ॥ शिष्यलक्षणकथनम् ॥ दीक्षाग्रहणविधिकथनम् ॥

No. 124. तन्त्रसारपरिशिष्टम् By यतिवर . Substance, country-made paper, 17×3 inches, Folia, 83. Lines, 6 on a page. Extent, 2,000 ślokaś, Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajapur, Rājāram-pur, Paṇḍit Īyāmāprasanna Vācaspati. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ॥

गुरुगणेशचरित्रशक्तिशङ्करान्

हृदि विविन्ध्य जनजपादिहेतवे ।

तन्त्रसारपरिशिष्टसंज्ञकं

यतिवरेण गतिपरेण तन्यते ॥

तच्च गुरुकथने बृहदर्थपुराणम् ॥

तस्मान्गुरोर्व्वंशजातं वयोऽल्पमपि पण्डितं

गुरुं कुर्यात् तु दीक्षाग्रामविचार्य्य गुरोः कुलं

ब्राह्मणो ज्ञानवृद्धो हि कनिष्ठोऽपि गुरु भवेत् ॥ शाक्तस्य सर्व्वमन्त्रगुरुत्वञ्च ॥

तत्रैव देवीवाक्यम् ।

वैष्णवानान् सर्व्वेषामहं दैवतमेव हि ।

तस्मान् समीपासकः स्याद्विष्णुर्दीक्षाविधौ गुरुः ॥ इत्यादि ।

End.

अथ घटार्गल्यन्तम् ॥

पूर्वाङ्गे दक्षिणाङ्गे च रेखे कुर्यात् विचक्षणः ।

ईशानात् कोणपातञ्च रेखायुग्मं प्रकल्पयेत् ।

वक्रितो वायुकोणानां रेखायुग्मं ततः क्रमात् ॥

अतःपरं खण्डितम् ॥

विषयः । वयोऽल्पगुरुकरणम् ॥ दीक्षाकालविचारः ॥ मन्त्रविचारादिकथनम् ॥ वाङ्मन-
र्दशसंस्कारादिकथनम् ॥ आगमतत्त्वविलासोक्तदीक्षाविधिः ॥ मन्त्रचैतन्यादिकथनम् ॥ मन्त्रेन्द्रिय-

ज्ञानकथनम् ॥ सप्ताङ्गपुरश्चरणकथनम् ॥ ग्रहणव्यवस्थादिकथनम् ॥ कलौ होमनिषेधकथनम् ॥
 तिथिनक्षत्रयोगादीनां पुरश्चरणकथनम् ॥ मिथिताचारादिकथनम् ॥ गुरुध्यानकथनम् ॥
 गायत्रीध्यानादिकथनम् ॥ तान्त्रिकसंस्थाया नित्यत्वकथनम् ॥ पूजाविशेषकथनम् ॥ अन्तर्यामादि-
 कथनम् ॥ मुद्राविशेषकथनम् ॥ तान्त्रिकलिङ्गपूजाकथनम् ॥ काम्यपूजादिकथनम् ॥ दीपा-
 न्वितापूजाव्यवस्थादिकथनम् ॥ रटन्तीपूजाव्यवस्थाकथनम् ॥ अजपामन्त्रप्रयोगादिकथनम् ॥
 सौताराधादीनां मन्त्रकथनम् ॥ गुरुस्तोत्रकवचादिकथनम् ॥ महादुर्गाजयदुर्गादीनां स्तोत्र-
 कथनम् ॥ ताराष्टकस्य व्याख्यानम् ॥ कवचादिकथनम् ॥

अतःपरं खण्डितम् ॥

No. 125. तन्त्रसारसंग्रहः By आनन्दतीर्थ . Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 31. Lines, 18 on a page. Extent, 620 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीवेदव्यासाय नमः ॥

जयत्यजभवेशेन्द्रवन्दितः कमलापतिः,

अनन्तविभवानन्दशक्तिज्ञानादिसंगुणः ।

विधिं विधाय स्वर्गादौ तेन प्रष्टोन्नलोचनः,

आरुहे (...) मोक्षङ्गविलसत्यादपल्लवः ॥

End.

अशेषदोषोक्तितपूर्णसद्गुणं

सदा विशेषीपगतोरूपम् ।

नमामि नारायणमप्रतीपः

सदाप्रियेभ्यः प्रियमादरेण ॥

Colophon.

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचिते श्रीमत्तन्त्रसारसंग्रहे चतुर्थी-
 ध्यायः समाप्तः ॥

विषयः । माध्वसम्प्रदायाणां पूजादिविधिः ॥

No. 126. तन्त्रसारसंग्रहटीका By नरसिंहाचार्य . Substance, country-made paper, 12 × 6 inches. Folia, 48. Lines, 11 on a page. Extent, 1,056 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. पूज्यस्य भगवान् नित्यं इत्यत्र भगवत्पूजाकार्येत्युक्तं । (...) जायांश्च प्रतिमास्त्रप्रबुधानामित्युक्तेः, अज्ञानां प्रतिमासापेक्षत्वात्, प्रतिमायाश्च, ऊर्द्धदृष्टिं अधोदृष्टिं तिर्यग्दृष्टिं विपर्ययेत् ॥

End. संसारान्नोच्छदो भवति, तदनन्तरं कामदस्य, तत्तदभौष्टप्रदो भवेत्, यद्वा सुक्तेः पूर्वमपि कामदस्य भवेदित्यर्थः ॥

Colophon. इति श्रीसदानन्दतीर्थविरचिते तन्त्रसारसंग्रहे श्रीमच्छायाधिनरसिंहाचार्य-शिष्येण विरचिते तृतीयोऽध्यायः ॥

विषयः । माध्वतन्त्रसारसंग्रहग्रन्थाख्या ॥

No. 127. तर्कताण्डवम्. Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 318. Lines, 9 on a page. Extent, 5,724 ślokas. Character Nāgara. Date Sm. 1704. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥

अनन्तकल्याणगुणैकराशिमशेषदोषोज्झितसप्रमेयं,
सुसुक्ष्मभिः सेव्यमनन्तसौख्यदं भवच्छिदं तं प्रणमामि नित्यम् ।
श्रीशपदाम्बुजासक्तं कवणापुरशीतलं,
मध्याह्नो मखदंशो मे सन्तापान् हन्तु सन्ततम् ॥

End. नापि करणविघटनेन तथात्वे व्याप्तिप्रक्षधर्मेतान्यतरविघटनस्यावश्यकत्वेना-
व्याप्ताप्रसिद्धान्यतरान्तर्भावो भविष्यति दुर्धारत्वात् । तदेतदभिप्रेत्योक्तं प्रमाण-
लक्षणे असिद्धिरव्याप्तिरिति हेतुविरोध इति । सामान्येन परोक्तहेत्वाभास-
नियमभङ्गः ॥

Colophon. समाप्तं तर्कताण्डवम् ॥ संवत् १७०४ ॥

विषयः । वेदान्तदर्शनग्रन्थाख्या ॥

No. 128. ताराप्रदीपः By सादवाचार्यः. Substance, country-made paper, 15×2½ inches. Folia, 75. Lines, 5 on a page. Extent, 1,500 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Bhāṇḍārpur, District Baguḍā, Paṇḍit Kālīcārana Cakravartti. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशायः ॥

पञ्चाशद्वर्षभेत्ता सकलगुणमयो नादचिद्रूपसाक्षा-
द्यापी सत्त्वा विधाता परमगुणतरो निष्कलो निर्विकारः ।

... ..

श्रीमत्यादवपण्डितोनिजगुरोः पादाब्जसेवावशात् ।

याचष्टे जनरोचनाय विधिना शास्त्रं प्रमोदप्रदं ।

केचिन्नागमतन्त्रमन्त्रनिपुणाः कौटिल्यमोहादृताः ।

तेषां वामविमार्गमोचनधिया ताराप्रदीपं शुभं ।

तन्त्राणि सकलानि श्रुः सात्त्विकादिषु नित्यशः ।

तेषां विज्ञानसम्पन्नौ ग्रन्थोऽयं स्वच्छसुन्दरः ॥

सात्त्विको राजसखैव तामसश्च तथापरः ।

निविष्टः पूजको देव्याः स्वस्वजात्यनुसारतः ॥

End.

नादावसानां खलु पथमहापद्मपद्मान्तरायां ।

ध्यायेच्चैतन्यरूपामभिमतसुफलप्राप्तये शक्तिमायां ॥

Colophon.

इति श्रीधादवाचार्यविरचिते ताराप्रदीपे षष्ठः पटलः ॥

विषयः । १ पटले तारामन्त्रादिकथनम् । २ पटले पूजासङ्केतादिकथनम् । ३ पटले
मारणीचाटनादिमन्त्रसङ्केतकथनम् । ४ पटले साधनसङ्केतकथनम् । ५ पटले नानामन्त्रादि-
कथनम् । ६ पटले अन्तर्यामवह्निर्धागादिकथनम् ॥

No. 129. तारिणीतारकब्रह्मकूटाष्टोत्तरशतसहस्रनामस्तोत्रराजः (कवचन्यास
सहितः) नौलतन्त्रे, उत्तरखण्डौघः. Substance, country-made paper, 12×3
inches. Folia, 13. Lines, 7 on a page. Extent, 325 ślokas. Character,
Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatāgrām, Post Meher, Zilla
Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgiśa. Appearance, old. Verse.
Generally correct.

Beginning.

ॐ मेष्टुष्टसुखासीनं शङ्करं चन्द्रशेखरम् ।

पप्रच्छ प्राञ्जलिर्भक्त्या पार्वती परमेश्वरं ॥

श्रीपार्वत्युवाच ॥

नैलोक्यनाथ श्रीनाथ जगन्नाथ जगद्गुरो ।

हृपथा परयाविष्ट कथयस्व मयि प्रभो ॥

तकारकूटविद्यायास्तारायाः परमं शुभम् ।

सहस्रनाममलमष्टोत्तरसमाकुलम् ॥

तारामन्त्रतन्त्रमयं तारकं लोकतारकम्

ब्रह्मविद्यामयं साक्षात् कल्पलतामयम् ॥

सर्वमन्त्रतन्त्रसारं सारासारं परात्परम् ।

सूक्तात् सूक्ततरं सारं तारिणीसूत्रराजकम् ॥

सिद्धिविद्या सिद्धिमयं सर्वसाम्राज्यदायकम् ।

वद त्वं कृपया नाथ यदि स्नेहोक्ति मां प्रति ॥ इत्यादि ।

End.

सर्वेषामुदयं जयं जयकरं योगेन्द्रयोगानरं

सारासारतरं परं स्तुतिपरं कैवल्यधामाकरम् ।

यः स्तौति प्रयतः शुचिः प्रतिदिनं प्रातर्निशि प्रोष्वलं

स स्यादात्मगणाधिपो विभुरिव श्रीमण्डले संवसेत् ॥

तारिण्याः कूटनाम्ना विरचितमखिलं कोटिकोटिप्रधाना

शर्व्वर्यां पाठकाले कुलपतिरतुलां सिद्धिमाप्नोति धीरः ।

प्रत्यक्षं प्राङ्मन्त्री सकलरिपुगणान् तारकं पालयन्ती

सुद्राणां दिव्यमालाविकशितहृदया ध्यायते कौलपदे ॥

लयादात्मो जगुग्मोष्वलवचिविगलत्प्रेमधारा विशाला

पानोद्यन्मुण्डखण्डोत्तघटवधिराक्तादचित्प्रकाशा ।

मायावीजस्वीजप्रभववटुगणास्त्वैकवर्णं विभर्त्ति

त्वं श्रीदेवेन्द्राज्यं कुरु कुरु सततं मोक्षसन्तोषदात्री ॥

Colophon.

इति श्रीनीलतन्त्रे उत्तरखण्डे सिद्धिविद्याप्रकाशे श्रीकृष्णमुखपङ्कजनिर्गत-

तारिणीतारकब्रह्मकूटाष्टोत्तरशतसहस्रनामस्तोत्रराजकवचन्यासो नाम त्रय-

स्त्रिंशः पटलः ॥ ॐ श्रीतारा ॥

विषयः । तारायास्तकाराद्यष्टोत्तरशतसहस्रनामकथनम् ॥

No. 130. तिथिवादार्थ . Substance, country-made paper, 15×3½ inches. Folia, 24. Lines, 10 on a page. Extent, 1,200 Çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā Bhaṭṭagrām, Paṇḍit Rāmhridaya Bhaṭṭācāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ॥

प्राचीनमते विघ्नविध्वंसद्वारा प्रारिप्सितपरिसमाप्तिं प्रति मङ्गलस्य हेतुत्वे

निर्विघ्नपुरुषव्यासादेर्मङ्गलाचरणे विघ्नाभावेन ध्वंसाभावात् विघ्नाभावद्वारा
प्रारिखितपरिसमाप्तिं प्रति मङ्गलस्य हेतुत्वं वाच्यं तच्च निर्विघ्नपुरुषे व्यासादौ
विघ्नात्यन्ताभावः तस्य व्यापारस्वीकारस्तु चैमिकजन्यतास्वीकारेण सविघ्न-
पुरुषे विघ्नध्वंसद्वारा इत्यभावपदसुभयपरं आत्मगौरवं प्राचीनमते । नय्यमते
विघ्नध्वंसं प्रति मङ्गलस्य हेतुत्वं तच्च सविघ्नपुरुषे विघ्नध्वंसः निर्विघ्नपुरुष-
स्थले मङ्गलाचरणरूपकारणसत्वेऽपि ध्वंसस्य कारणविघ्नरूपप्रतियोगिनो-
ऽभावात् न विघ्नध्वंसः ॥ इत्यादि ।

End.

अमार्कपातश्रवणैर्युक्ता चेत् पौषमाघयोः ।

अर्द्धोदयः स विज्ञेयः कोटिस्त्र्यंशप्रद्वैः समः ॥

इति स्मार्ताः । सौरपौषस्यामावस्यायां श्रवणाया असम्भवात् चान्द्रपौषस्य
ग्रहः ननु तर्हि चान्द्रमासस्यामावस्यायां श्रवणायाः कथं सम्भवः । उ ।
यदा फाल्गुणस्य चतुर्थदिवसे चतुर्दश्यात्मिका श्रवणा तदनन्तरं धनिष्ठा
समुदायदिनव्यापिनी चामावास्या तदा रवेरेकराश्ववस्थानं सुषट्मिति
सुधीभिर्भाष्यं । दिवैव योगः शस्तोऽयं न तु रात्रौ कदाचन इति स्मार्ताः
अयं योगः दिवैव रात्रौ कदाचन न इत्यन्वयः अयं योगः दिवैव शस्त
इत्यर्थं × × × रात्रावपि अप्रशस्त योगः स्यात् इदानीन्तु अप्रशस्त-
मपि न भवतीति भावः ॥ (अतःपरं नास्ति) ।

Colophon.

विषयः । तिथितत्त्वोपवादावलीनां सम्यग्विचारः ॥

No. 131. तिथ्यर्कप्रकाशः By दिवाकर . Substance, country-made paper,
8×4½ inches. Folia 111. Lines, 10 on a page. Extent, 2,800 ślokaś.
Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāri, District Gayā,
Paṇḍit Śāstri. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ॥

ज्ञानकीनयनपुष्पगोचरं मानिनां नयनधोरगोचरं ।

नीलमेघवचिरच्छर्विं सदा भावये मनसि राघवं मुदा ॥

... ..

श्रीरामेश्वरस्वरिखनुरभवन्नारायणाख्यो मन्वान्

येनाकार्यविसृज्ये सुविधिनाविज्ञेश्वरस्वार्पणम् ।

तत्पुत्रोविबुधाधिपः क्षितितले श्रीशङ्करस्तुतो
जातोभाटनयेऽतुलः प्रयुयशाः श्रीनीलकण्ठो बुधः ॥
भारद्वाजकुलेऽमले समभवत् श्रीबालकृष्णमित्रः
साहित्यामृतवारिराशिरपरः सर्वस्य जातः प्रभुः ।
तत् स्रजुः प्रथमोऽपरो मणिरिव श्रीमान्महादेव इत्या-
सीद्देवपुरोहितामलमतिन्यायाव्यपारङ्गतः ॥
तत्पुत्रेण दिवाकरेण विदुषा श्रीनीलकण्ठप्रभो-
दौहित्रेण बुधेः सुधारस समाखाद्यः परेषां कृते ।
तिथ्यर्कः क्रियते प्रणम्य पितरं बालां तथामातरं
श्रीकान्तं तपनं त्रिधं पशुपतिं वाचं महादेवतां ॥
अथ विध्युक्तकर्मानुष्ठानफललब्धार्थं तदङ्गत्वेन षोडशतिथीनां निर्णयः
कृत्यद्योच्यते । अत्यन्ताप्राप्तप्रापणं च विधिः ॥ इत्यादि ।

End. कृत्यचिन्तामणौ प्राप्ते ॥

नरो दोलगतं दृष्ट्वा गोविन्दं पुरुषोत्तमं ।
काशगुण्यां संयतो भूत्वा गोविन्दस्य पुरं व्रजेदिति ॥
पौर्णमासी गुर्वारेण सिद्धा । मन्देन विरुद्धा । योगिन्यत्र वायव्यामिति
पौर्णमासीनिर्णयः ॥

Colophon. इति श्रीमद्विद्वद्भिरुमणिभारद्वाजमहादेवभट्टात्मजसकलविद्यानिधानदीर्घा-
करविरचिते तिथ्यर्कप्रकाशे षोडशतिथीनां निर्णयः समाप्तः ॥

विषयः । प्रतिपदादिसकलतिथिकृत्यादिनिरूपणम् ॥

No. 132. तिथ्यर्कप्रकाशानुक्रमणिका By वैद्यनाथ . Substance, country-
made paper, 8×4½ inches. Folia, 27. Lines, 10 on a page. Extent, 650
ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1856. Place of deposit, Tikāri,
District Gayā, Paṇḍit Cāstri. Appearance, tolerable. Prose and verse.
Generally correct.

Beginning. अथेष्टिकास्तु निर्णयः ॥

तत्रेष्टिः पूर्वप्रतिपत्स्यो कार्या ॥ इत्यादि ।...

End. सामान्यो व्रतधर्मस्य हिताहितविकीर्तनं ।

स्त्रीव्रतेषु विशेषस्तु गर्भिण्यादि निषेधनम् ॥

सङ्ख्या प्रतिनिधौ नानु दोषख्यागे व्रतस्य च ।

नैमित्तिकः पुण्यकाल इत्येवं कथितः क्रमः ॥

इत्थं दिवाकरस्तुतेन कथीयसा श्रीरामानुजेन गुणभक्तिपरायणेन ।

श्रीतातपादरचिते सुजनप्रिये स्मिन् ग्रन्थे क्रमोलिखित एकसुर प्रसादात् ॥

Colophon.

इति दिवाकरस्मरितु-वैद्यनाथकृता निथ्यकंप्रकाशानुक्रमिका समाप्ता ॥ * ।

संवत् १८५६ ॥ श्रीः ॥ । ॥

विषयः । इष्टादिकालनिरूपणम् । तथा निथ्यकंप्रकाशकृत्याद्यनुष्ठानकथनम् ॥

No. 133. टचभास्करः . Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 10. Lines, 14 on a page. Extent, 350 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Beginning. अथ धारणमात्रेण रोगनाशनफलकयन्त्रप्रकारः कथ्यते स चोक्तो यन्त्रसारे-
प्रणवं साध्यसमेतं विलिख्य षट्कोनकर्णिकामध्ये ॐ ह्रीं हंसः सोऽं षडूर्णां
आलिखेच्च कोणेषु, केशरविलसत्सौरचतुर्वर्णे दलचतुष्टये चापि । इत्यादि ।

End. इत्यादिकन्तु न्यायविद्विद्धितुं शक्यमेवेत्यलं विस्तरेणेति सर्वं शिवं । ...
... आप्रदायकिकमासि कौलके
वत्सरे धवलपत्रपत्रतो ।

भास्करेण टच भास्करः कृतो

भास्करावधि स जीवतु चितो ॥

Colophon. इति श्रीमत्पद्माक्षप्रमाणपारावारौणधुरीणसर्वतन्त्रखतन्त्रश्रीमञ्जुश्रीराज-
भारतौदौचितात्मजभास्करराजोद्गीतसूत्रभास्करः सम्पूर्णतामगमत् ।

विषयः । अथ धारणमात्रेण रोगनाशनफलकयन्त्रप्रकारः । अथ पूजाप्रयोजनतिलकार्थ-
प्रकारः । अथ ध्यानं । अथ न्यासः । अथ शीराष्टाक्षरयन्त्रं । अथ समस्तयन्त्रोपयोगी यन्त्र-
सामान्य-विधिः । अथ पीठप्रमाणं । अथ लेखाक्षराणि । यन्त्राङ्गविंशतिकं ।

No. 134. तैत्तिरीय उत्सर्जनोपाकरणम् . Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 7. Lines, 12 on a page. Extent, 1,262 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

सुसुखस्य इत्यादि देशकालौ संकीर्त्य श्रीपरमेश्वरप्रोत्यर्थं उत्सर्जनपूर्वम्
(.....) ध्यायोपाकर्माङ्गभूतं नृत्तिकास्तानं करिष्ये ।

अथक्रान्ते रथक्रान्ते विष्णुक्रान्ते वसुन्धरे,
शिरसा धारयिष्यामि रत्नस्य मां पदे पदे ।

End.

ततोपाकरणे उत्सर्जनं करिष्ये । स्नानादिहोमानां कृत्वा तत्रैव स्वाध्यायं
विद्वजेत् । उत्तृष्टाः वै वेदाः । ततो जयति ।

Colophon.

इत्युत्सर्जनं । इति तैत्तिरीयानां उत्सर्जनापाकरणम् ।

विषयः । तैत्तिरीयशास्त्रीयानां यज्ञोपवीतधारणविधिः ।

No. 135. तैत्तिरीयसंहिता-होमपद्धतिः . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 37. Lines, 10 on a page. Extent, 740 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanā-cāryya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

ओम् । गणानां त्वा गण, सादन५खाहा । इधेलोर्जे, पाहि खाहा । १ ।
यज्ञस्य, गमनमसि खाहा । २ । शुद्धं, रत्नस्य खाहा । ४ ।

End.

प्रत्याहुतिचयं दशांशेन यथाशक्ति ब्राह्मणान् भोजयेत्, पयसाच सुहृदं
पूपोदनव्यञ्जनादि औपचारिकमिति ज्ञातयम् । इति ।

Colophon.

— — — — — ।

विषयः । तैत्तिरीयशास्त्रीहोममन्त्रेण होमविधानम् ।

No. 136. त्रिसूत्रीनिबन्धव्याख्या By शङ्करमिश्र . Substance, country-made paper, 13×2 inches. Folia, 123. Lines, 5 on a page. Extent, 2,500 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpur, Babu Giri Candra Cakravartti. Appearance, very old. Prose. In-correct.

Beginning.

ॐ नमो नारायणाय ॥

पितृवाङ्मयां कृत्वा मनसि भवनायस्य कृतिन-
श्चतुर्थेऽन्यौपन्यादश्मिन् विमोक्तं व्यवसितः ।

तदेतस्मिन् कर्मण्यतिगुणणि गौरौपरिवृढे

इडा भक्तिः शक्तिं जनयतु यथा स्थाभवद्वितः ॥

प्रकाशदर्पणोद्यत्कृद्भिर्थाप्या कृतोन्मत्ता ।

तथापि योजनामाचमुदिश्यायं समोद्यमः ॥

मातरिति एष टीकां व्याचिकीर्षुरहं हे सरस्वति पुनःपुनस्त्वां नत्वा किमपि
विज्ञापयामि निवेदयामि तद्वेदि जानीहि किं विज्ञापयामि इति
विज्ञाप्यमाह समवाक्ये वाङ्मनसयोस्तथा सारमानय यथा एते ज्ञाचस्यते-
र्वचसि न स्वल्लतो न प्रमाद्यत इति नन्वाराधना गौरवितप्रीतिहेतुक्रिया
विज्ञापदार्थस्य न लीचरस्य सा सम्भवतीत्यत आह विद्येति ॥ इत्यादि ।

End.

ननु सन्देहो यदि विषयगतो विवक्षितस्तदा वक्तिं प्रतीत्यादि-टीकाविरोध
इति विषये संशयमपास्य प्रामाण्ये शब्दानुमानयोः संशयमुपपादयति
उपदेश इति वक्तावपीति प्रामाण्यसंशयस्य विषयसंशयोत्पादकत्वादित्यन्यत् ।
नन्विति तत्त्वज्ञानमेव न संप्रति व्यवस्थापनस्य फलमत आह एकदेशेति
नन्वेतदेव कुत इत्यत आह प्रत्यक्षफलेति अनुमानादिव्यति अनुमानं
स्निग्धोपहितं ग्राह्यः शब्दोपहितः प्रत्यक्षेण नोपधायकं किञ्चित् किन्तु
साक्षादेव विषयमिन्द्रियसन्निकृष्टमित्यतश्चाद्वावदिति आकाङ्क्षानिष्ठो-
र्भावादित्य विशेषणमाह द्वितीयेति ।

Colophon.

इति महामहोपाध्याय-सन्निभभवनाथात्मज-मिश्रश्रीशङ्कररुततिलस्त्रि-
निबन्धव्याकारः समाप्तः ।

पिचाद्यङ्गवनाथेन व्याख्यातं तदिहलिखं ।

व्याख्यान गुणदोषाभ्यां सम्बन्धो मत्पितुर्न मे ॥

विषयः । गौतमसूत्रीयनिस्त्रिभाष्यस्य व्याख्यानम् ॥

No. 137. त्वरितरुद्रविधिः . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 4. Lines, 10 on a page. Extent, 60 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. अथ त्वरितरुद्रविधिः । तत्र कालः सिद्धास्यतिः । नाशः, आयुः ।
लाभः, अर्थः । सञ्चयः, शुभः । लाभः, मोक्षः वश्यः । चैत्रादिक्रमेण तिथिषु

द्वितीया-पञ्चमी-सप्तमी-वयोदशी-पञ्चदशी-प्रशस्ताः । नक्षत्रेषु अश्विनी-
रोहिणी-मृगशिरा-पुष्य-मिथुन-रश्मि-चित्रा-स्वात्यनुराधा-विशाखा-श्रवणा-
धनिष्ठा-रेवत्यः प्रशस्ताः । अथ प्रयोगः देशकालौ संकीर्त्य अमुकनाम्ना
अमुककामनासिद्ध्यर्थं अमुकसङ्कृतत्वरितरुद्रजपमन्त्रं करिष्ये ।

End.

होमोन्नाहणभुक्तिश्च पुरश्चरणमुत्तमं ।

यदि होमेष्टशक्तः स्यात् पूजायां तर्पणेऽपि वा ॥

अपेक्ष्यंशोमस्य तद्दर्शनेन तर्पणं ।

मार्जनं तद्दर्शनेन तद्दर्शनेन भोजनम् ॥

Colophon.

इति त्वरितरुद्रविधिः ।

विषयः । त्वरितरुद्रपूजादिविधानम् ।

No. 138. त्वरितरुद्रविधिः. Substance, country-made paper, 8 x 3 inches. Folia, 1. Lines, 16 on a page. Extent, 40 śloka. Character, Nāgarā. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ त्वरितरुद्रमन्त्रस्याथर्वण ऋषिस्त्वरितरुद्रदेवतानुष्टुप् छन्दः नमः इति
वीजं अस्त्विति शक्तिः, चिप्रं कार्यसिद्ध्यर्थं विनियोगः ।

End.

वृष्टिकामोजपेक्ष्यं तिलैर्होमो घृतेन च ।

वल्लिपूजा तु कर्त्तव्या शिवस्य वरुणस्य च ॥

Colophon.

इति त्वरितरुद्रविधिः समाप्तः ।

विषयः । त्वरितरुद्रपूजादिविधानम् ।

No. 139. दत्तकविधिः By वाचस्पतिमिश्रः. Substance, country-made paper, 17 x 4 inches. Folia, 6. Lines, 8 on a page. Extent, 195 śloka. Character, Bengali. Date S.K. 1778. Place of deposit, Dinajpur, Paṇḍit Kṛṣṇa-dāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

प्रणम्य शम्भुं ब्रह्माणं लक्ष्मीं जगतां पतिं ।

श्रीवाचस्पतिमिश्रेण दत्तके विधिरच्यते ॥

End. अमुकगोत्रायामुक्तदेशशर्माणे तुभ्यमहं सम्यग्दे इति दक्षिणां दद्यात् ॥

Colophon. इति महामहोपाध्याय-वाचस्पतिमिश्ररचितं दत्तकपुत्रेष्टियागविधिप्रकरणं
समाप्तं ॥ शकाब्दा १७७८

विषयः । दत्तकग्रहणविधिप्रयोगादि-कथनम् ॥

No. 140. दशपञ्चवाखानविचारः . Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 2. Lines, 13 on a page. Extent, 60 ślokaś. Character, Nāgara. Date Sm. 1904. Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalā-cāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. अथ दशपञ्चवाखान का विचार लिखे हैं ।

तिहां प्रथम चउदैनेमसंभारै,
सोइसतरै पञ्चवाखानकरै ।
उग ए सूयेनमोक्कार सहिय
यं सुन्वसीं पञ्चवाखामि ।
चउव्विहं पि आहारं ।
असनं, पानं, खादसं सादसं ।

End. आगार वाहण, तथा अभियन्त पञ्चवाखानकैविधेपिण ए हि । आगार
वाहणा, पांचमौ बोलय प (...) गारेणं, सो साधुकै होय ।

Colophon. इति पञ्चवाखानविचारः । संवत् १९०४ ।

विषयः । जैनमते दशविधप्रत्याख्यानयाख्यानम् ।

No. 141. दारुणसप्तकम् . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 6. Lines, 5 on a page. Extent, 50 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. ओम् कोपोद्रेकातितीर्यङ् निखिलपरिचरत्तारपारप्रभृत-

ज्वालामालायदग्धस्वरतनुशकलं तामहं सानुवेशं,
याचे तन्यादपद्मप्रणिहितमनसं ह्रेष्टि मां यः क्रियाभि-
स्तस्य प्राणप्रयाणं परश्चिव ! भवतः शूलभिन्नस्य तूर्णं ।

End. इति गुह्यं महावीर्यं परमं रिपुनाशनं ।
 भानुवारे समारभ्य मङ्गलान्ते जपेत् सुधीः ॥
 यत्कृत्यं तन्न कृतं, यदकृत्यं कृत्यवत्तदाचरितं ।
 उभयोः प्रायश्चित्तं शिव तव नामाक्षरद्वयोच्चरितं ॥

Colophon. इत्याकाशभैरवतन्त्रे उमासहेश्वरसंवादे दारुणसप्तकं सम्पूर्णं ।
 विषयः । शिवमहिमवर्णनम् ।

No. 142. दिव्यानुष्ठानपद्धतिः . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 14. Lines, 10 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1787. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ तुलादिविधिः ।

तच्च सावष्टम्भाभियोग एव, न तु शङ्किताभियोगे,
 साधिकपणसहस्रन्यूनद्रव्यविवादे च न भवति ।

End. अथं च दिव्यविशेषप्रयुक्तो दन्तः ।
 निऋवे भवितोदायादनं राज्ञे च तत्समम् ॥
 इत्यादिविशेषप्रयुक्तदण्डेन ससुचौयते इत्यादि ज्ञेयम् ।

Colophon. भट्ट रामेश्वरस्तुतो भट्टोनारायणः सुधीः ।
 अनुष्ठानसुखार्थेमां कृतवान् दिव्यपद्धतिम् ॥
 इति श्रीविद्वत्कुक्कुटमाणिक्य-श्रीरामेश्वरभट्टात्मज-नारायणभट्टकृता दिव्यानु-
 स्थानपद्धतिः समाप्ता संवत् १७८७ ।

विषयः शपथविधि-कथनम् ।

No. 143. दुर्गोत्सवविवेकः By श्रीनाथाचार्यचूड़ामणिः . Substance, country-made paper, 13×2 inches. Folia, 12. Lines, 5 on a page. Extent, 240 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājapur, Rājārāmapur, Paṇḍit Īyāmāprasanna Vidyāvācaspati. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning. अथ कालविवेकोक्तदुर्गोत्सवविधिः ।

चान्द्रमासे ऽष्टयुजि साधितं पूर्वं ।

चारोपाचननिर्गमसमयस्वालोच्यतामधुना ॥

तत्र भगवतीपुराणम् ।

कन्यायां कृष्णपक्षे च नवम्यामार्द्रमे दिवा ।

नवम्यां बोधयेद्देवीं गौतवादिचरित्स्त्रियैः ॥ इत्यादि ।

End.

तथा तत्रैव नवम्यां पूजां नृत्यगीतादिना जागरणसोक्ता फलमुक्तं ।

सर्वपापविनिर्मुक्तो दिव्यतेजोमयस्तथा ।

मोदते दुर्गया सार्द्धं दुर्गा-लोकं महीयते ॥

Colophon.

इति महामहोपाध्याय-श्रीकरात्मज-श्रीश्रीनाथाचार्यचूडामणिकृत-दुर्गोत्सव-
विवेकः समाप्तः ॥

विषयः । दुर्गोत्सवविध्यादि-कथनम् ।

No. 144. देवताब्राह्मणभाष्यम् . Substance, country-made paper, 15 × 5 inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 220 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

वागीशज्ञाः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।

यं नत्वा कृतकृत्याः सुखं नमामि गजाननम् ॥

यस्य निःश्वसितं वेदा यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् ।

निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थ-महेश्वरम् ॥

तत्कटाक्षेण तद्रूपं दधत्पुष्कमहीपतिः ।

आदिशत्सायनाचार्यं वेदार्थस्य प्रकाशने ॥

ये पूर्वोत्तरमीमांसे ते व्याख्यातिसङ्ग्रहात् ।

कृपात्तुः सायनाचार्यो वेदार्थं वक्तुमुद्यतः ॥

व्याख्याताद्यग्यजुर्वेदौ सामवेदेऽपि संज्ञिता ।

व्याख्याता ब्राह्मणानान्तु व्याख्यानं संप्रवर्त्तते ॥

End.

अग्रादिदेवताकर्माश्रयाणामपि हृन्दसामेतदेवतम् । एता अग्रादि-देवता

भवितुं युक्ताः खल्वित्यर्थः ।

Colophon.

इति श्रीदेवताख्ये पञ्चमे ब्राह्मणे द्वितीयः खण्डः ।

विषयः । सामवेदान्तगतदेवताब्राह्मणव्याख्या ।

No. 145. देवीमाहात्म्यटीका (श्लोकार्थदीपिका) By केवल . Substance, country-made paper, 13×4 inches. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 140 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garbetā, Grāma Bhaṭṭagrām, Paṇḍit Rāmahriḍaya Bhaṭṭācāryya. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीश्रीहरिः शरणम् ॥

या बालिका प्रतिगृहे जननीकुलश्री
 र्या पद्ममौप्रभृतयः शिवसेविताङ्घ्रिः ।
 या जिष्णु-विष्णु-नलिनीभव-भक्ति-तुष्टा
 सा मां पुनातु सततं विदशैकमाता ॥
 भगवति तव लीला मामनाथं प्रतप्तं
 यसति यदि जगत्यां का लदन्या समासि ।
 क्षनुदिनमनुभक्तः कर्मपाशावकाश-
 स्त्रिभुवनवृषलक्ष्मीं त्वामहं चिन्तायामि ॥
 जीवो जीवं प्राह देहप्रभेदात् कस्त्वं विप्रो ब्रूहि तत्त्वं श्रुतेस्त्वम् ।
 जीवोद्धारः कर्मसूत्रादनित्यात् तन्मे मिथ्या वाक्चयं किं शृणोषि ॥
 अथ किल नत्युपदेशात् कलुषाकुलः स्त्रीकेवलः स्तौति ।
 ब्रह्मेणविष्णुजननीं दृष्टिस्थित्यन्तकारिणीम् ।
 स्वर्गपवर्गदां नित्यां भजे लिङ्गानुरूपिणीम् ॥
 पुण्यान्येकानि भवन्ति भूमौ तेषां प्रशस्ताः स्तुतयः शुभाख्याः ।
 सा त्वं स्तुतीनां प्रवराहि चण्डी यस्याः सुपाठात् सकलार्थसिद्धिः ॥
 श्रीदुर्गाचरणाश्वीजं स्मरतामङ्घ्रिसेविना ।
 द्विजानाञ्चैव माहात्म्यप्रकाशः क्रियते मया ॥
 नत्वा विनोदं सकलगुणवतामपि सन्तोषशीलं ?
 श्रीगोपालं प्रणम्य प्रकटितरचनाशालिनं नौमि धीरं ।
 ये चान्ये वा सुपुण्या द्विजकुलसुकुटास्तानहं दण्डपातै
 र्युष्माकं पादरेणुः प्रचुरकरुणया रक्षणौघो रसायाम् ॥
 चण्डी गुप्तार्थभावाथौ शब्दार्थस्यापि कुचचित् ।
 प्रकाश्यते पूर्व्वटीकाकाराज्ञाकारिणानिशम् ॥ इत्यादि ।

End.

इति मार्कण्डेयपुराणे इत्यादि चूर्णकस्य ।

स्वरूपयोग्यमाहात्म्यादूर्द्ध्वमासीद् बधादिकं ।

सावर्णिकेऽष्टममन्वन्तरे तत्प्रतिपादितम् ॥
 मार्कण्डेयपुराणेऽव चूर्णकेन मुक्तमुक्तः ।
 व्यवस्थितं श्रीमताच व्यासेन जनरञ्जकम् ॥
 इत्यस्मिन् चण्डिकापाठे सर्वधर्माविवर्दके ।
 संशयच्छेदकाः श्लोकाः भवन्तु गुणिनां मुदे ॥
 यच्च श्रीकनकेश्वरी विजयते तत्पादपद्माश्रये
 वासो मे बद्धवत्पूरं भगवती मातेव शम्भुप्रिया ।
 एष श्रीद्युतकेवलेन कृतिना श्रीविप्रपादाम्बुजं
 नत्वालेखि सुदुष्कृतं कुरुत मे मन्दस्य धीराः शिवम् ॥
 ब्राह्मणेभ्यो नमस्कृत्य चण्डिकाञ्च ब्रवीम्यहं ।
 कुपुत्रकठिनारम्भः पिबोदुःखाय चाभवत् ॥
 सतां मुदेऽर्भकाणाञ्च ज्ञानाय संशयच्छिदे ।
 श्लोकार्थदौपिका व्याख्या समाप्ता ब्राह्मणाशिषा ॥
 रससिन्धुशशाङ्कमितेऽतिशुभे
 शुभ भाद्रपदे सितपक्षयुते ।
 हरिवासरतारकपुष्पतिथा
 विदमेति समाप्तमतं × × ॥ (?)

Colophon. इति श्रीदेवीमाहात्म्यप्रकाशे श्लोकार्थदौपिका समाप्ता ॥

विषयः । देवीमाहात्म्यगीयापाततो जडिलश्लोकानां व्याख्यानम् ।

No. 146. देवीमाहात्म्यटीका (सुबोधिनी) By माधवशर्मा . Substance,
 country-made paper, 13×3 inches. Folia, 7. Lines, 5 on a page.
 Extent, 170 ślokas. Character, Bengali. Date Sk. 1531. Place of
 deposit, Dacca, Sonārgā Kṛiṣṇapura. Paṇḍit Sarat Candra Bhaṭṭā-
 cāryya. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमस्तुष्टिकायै ॥

प्राक् किल भगवान् वादरायणान्नेवासी जैमिनिर्महाभारतविषयेषु केषुचित्
 पदार्थेषु सन्दिहानो मार्कण्डेयमहर्षिसुपगम्याप्राचीत् अथ नायमस्माकं
 कथाक्षणे इति सर्वार्थाभिज्ञानं विन्याचलनिलयान् चतुरः पक्षिणः
 शृच्छेति मुनिनोपदिष्टोऽसावपि तथाकार्षीदिति पुनर्जैमिनिप्रश्नानुरोधान्

मार्कण्डेयभागुरिसंवादात्मकमितिहासमनुवर्त्तयन्तः पक्षिण जसुः मार्कण्डेय
उवाचेति चातुर्भुजौ । इदानीं स मनोः कथानन्तरं कौषिकं मुनिं सम्बोध्य
कथां कथयति मार्कण्डेय उवाचेति । इत्यादि ।

End.

एवं प्रकारेण सुरथः देव्या वरं लब्ध्वा स्वर्याज्जन्म समासाद्य सावर्णिर्मेनुर्भविता
क्षत्रियर्षभः क्षत्रियश्रेष्ठः सावर्णिर्भवितामनुरिति पुनरावृत्तिः समाप्तिं द्योत-
यति तथा स्त्रायादिति चतुर्भुजेन लिखितमिति ॥

Colophon.

अद्वैताग्निवाणचन्द्रशार्ङ्गकारि सुबोधिनी ।

सुधियां हृदये साक्षां श्रीमन्माधवशर्मणा ॥

विषयः देवीमाहात्म्याख्यानम् ।

No. 147. द्वारकाखण्डम् . Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 92. Lines, 9 on a page. Extent, 2,300 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Rājavāṭi. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीगौरीक उवाच ।

कथं स्मृत युगे तस्मिन् रौद्रे वै कलिसंज्ञके ।

बहुपाषण्डसङ्कीर्णं प्राप्स्यामीमधुसूदनम् ॥

युगवधे व्यतिक्रान्ते धर्माचारपरैस्तदा ।

प्राप्ते कलिघुणे घोरे क्व विष्णुर्भगवानिति ॥ इत्यादि ।

End.

कृत्वा पापसहस्राणि कलौ कौटिल्यतैरपि ।

मुच्यते सर्वपापेभ्यस्तद्विष्णोः पदमाप्नुयात् ॥

मदर्शनेन किं पुण्यं किंवा देवि मदर्चनात् ।

केवलं गोमतीं स्नात्वा कृष्णं दृष्ट्वा लभेन्नरः ॥

Colophon.

इति श्रीस्कन्दपुराणे प्रकृतदसंहितायां द्वारकामाहात्म्ये षट्चत्वारिंशत्तमो-
ऽध्यायः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥

विषयः । १ ऋषिप्रश्न कथनम् । २ दुर्व्यासस्य आनयनकथनम् । ३ बलिष्मणीदुःख-
मोक्षणादिकथनम् । ४ । ५ गोमतीक्षत्रतीर्थीत्यक्तिकथनम् । ६ । ७ द्वारकामाहात्म्यकथनम् ।
८ समुद्रगोमतीमाहात्म्यकथनम् । ९ बलिष्मणीमाहात्म्यकथनम् । १० विष्णुपादोदकमाहा-
त्म्यम् । ११ । १२ मयसरोवरमाहात्म्यादिकथनम् । १३ । १४ नदीमाहात्म्यादिकथनम् ।

९५ सिद्धेश्वरमाहात्म्यम् । ९६ तीर्थकथनम् । ९७ । ९८ देवयाचादिपरिचारकथनम् ।
 ९९ । १०० । १०१ छण्णपूजाप्रयोगविधिफलादिकथनम् । १०२ वक्त्रवक्त्रिणीदर्शनफलकथनम् ।
 १०३ । १०४ । १०५ शङ्खोद्धारमाहात्म्यादिकथनम् । १०६ पिण्डारकधर्मपद्धतीर्थमाहात्म्य-
 कथनम् । १०७ । १०८ । १०९ । ११० द्वादशोमाहात्म्यादिकथनम् । १११ तीर्थचित्रदर्शनफलादि-
 कथनम् । ११२ देवतीर्थयात्रादिकथनम् । ११३ द्वारकादर्शनफलकथनम् । ११४ । ११५ द्वारका-
 भिवेकादिकथनम् । ११६ वज्रलेपपापहरादिकथनम् । ११७ । ११८ वल्लिदानचन्द्रप्रबोधादिकथनम् ।
 ११९ । १२० । १२१ । १२२ । १२३ । १२४ । १२५ द्वारकामाहात्म्यादि कथनम् ॥

No. 148. द्वैतविवेकः . Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 110 ślokas. Character. Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātāgrām, Post Mohār, Zilla, Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīśa. Appearance fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ईश्वरेणापि जीवेन सृष्टं द्वैतं विविच्यते ।
 विवेके सति जीवेन हेयो बन्धः कुटीर्भवेत् ॥
 मायान्तु प्रकृतिं वियन्मायिनन्तु महेश्वरं ।
 स मायौ सृजतीत्याहुः श्वेताश्वतरशाखिनः ॥
 आत्मा वा इदमग्रेभूत् स येचत सृज्मा इति ।
 सङ्कल्पेनासृजलोकान् स एतानिति वाक्नुवः ॥ इत्यादि ।

End. दर्शनादर्शने द्वित्वा स्वयं केवलरूपतः ।
 यस्मिष्ठति स तु ब्रह्मन् ब्रह्म न ब्रह्मवित् स्वयम् ॥
 जीवन्मुक्तिः पराकाष्ठा जीवद्वैतविवर्जनात् ।
 लभ्यतेऽसावतोन्नेदमौशद्वैताद्विवेचितम् ॥

Colophon. इति श्रीद्वैतविवेकः समाप्तः ।

विषयः । द्वैतमत-स्थापनम् ।

No. 149. धूर्तभाष्य (११ अ प्रश्न) आपस्तम्बगृह्यस्य . Substance, country-made paper, 9×4½ inches. Folia, 27. Lines, 10 on a page. Extent, 1,540 ślokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Benares, Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

- Beginning.** प्रवर्ग्यसंभरणं कुर्वन् अभावस्यायां पौर्णमास्यां चापूर्यमानपक्षस्येति
चौण्णपि तुल्यविकल्पानि पूर्वं प्रातरारभ्य प्रवृज्यते इति प्रवर्ग्यः ।
- End.** यथं नाशृतमुत्पतितमिति यथा सुराया अपि न हर्म्याणीति हरन्ति तदेवं
वयं वदेत्ता उपगम हृत्यभ्यासत्वेनेत्यर्थः ।
- Colophon.** इति धूर्तस्वामिविरचितापक्षम्बभाष्ये एकादशप्रश्ने षष्ठः पटलः ।
- विषयः । आपक्षम्बप्रवर्ग्यसूत्रभाष्यम् ।

No. 150. नन्दिकेश्वरस्तवृत्ति . Substance, country-made paper, $12 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 25. Lines, 15 on a page. Extent, 1,500 ślokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

- Beginning.** बद्धयतु बद्धमानः श्रौसिद्धान्तसचिवाचको वाचं ।
चित्तचमत्कृतिचतुरं चतुराणां (...) चो यस्य ॥
अर्थयुगलं जिनवल्लभस्त्रोन्द्रकवे चरितपत्त्वके ।
संचिप्रसुगमं किञ्चिद्वाख्यानं वितनोम्यहम् ॥
- End.** इत्यत्र वन्दे इत्यन्तं मङ्गलमिति गाथार्थः ।
साधुसोमगणेशेनाक्लेशेनार्थप्रबोधिनी ।
नन्दीश्वरस्तवे चक्रे वृत्तिश्चित्तप्रमोदिनी ॥

Colophon. ।

विषयः । नन्दिकेश्वरस्तवव्याख्या ।

No. 151. नलोदयकाव्यटीका (यमकप्रकाशिका) . By वागीशः Substance, country-made paper, 17×4 inches. Folia, 52. Lines, 9 on a page. Extent, 2,000 ślokas. Character, Bengali. Date Sk. 1687. Place of deposit, Dinājpur, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣana. Appearance, old. Prose. Incorrect.

- Beginning.** ॐ नमोगणेशाय ।
नमो गणेशाय गुणानिगात्मने
जनेष्वनुक्रोशदृशा गुणस्पृशे ।
समौद्यथोत्पत्य वनक्षयन्निधा
क्रियाजुषे नित्यसुखस्वरूपिणे ॥

अस्मि सर्व्वमिदं वेदे समेदे वाक्प्रपञ्चनं ।

अथासौ श्रीमान् कालिदासनामा कविः प्रारिञ्चितकाव्यकरणे विघ्नध्वंसा-
दिकमभिलषन् नारायणस्मरणरूपमङ्गलमादौ श्लोकचतुष्टयेन निबध्नाति
हृदयेत्यादि । हे हृदय मानस यतो वासुदेवात् निजगत् भुवनत्रयं त्वं
ततो मा गाः नैव गच्छ वस्तुतः श्रीकृष्णं परित्यज्य कुत्रापि मा याच्येति
अभिप्रायः ॥

End.

पुरोहितादिभिश्च वाङ्मार्गैः सर्व्वैः समं वुमुजेतरामिति ग्रन्थसमुदायार्थः ॥

Colophon.

इति नलोदयटीकायां वाग्वैश्वरिचितायां यमकप्रकाशिकायां चतुर्थो-
ल्लासविवरणं समाप्तं । समाप्तसायं ग्रन्थः ॥

श्रीरामनाथ-नरनाथविराजितायां ।

यज्ञावनौ जयति नौरिव काव्यसिन्धोः ॥

यात्येयमुक्त्वितिसर्व्वगुणानुरुद्धा ।

वाग्वैश्वरिचितं ? विरचितास्मिन् मङ्गलाय ॥ श्रीकृष्णचन्द्रशर्कणः स्वाक्षर-
मिदं ॥ शकाब्दाः १६८७ ।

विषयः । कालिदासकृतनलोदयकाव्यस्य व्याख्यानम् ॥

No. 152. नलोदय टीका . By रामनारायण सिद्धान्त . Substance,
country-made paper, 13½ × 3 inches. Folia, 34. Lines, 7 on a page.
Extent, 900 ślokaś. Character, Bengali. Date of writing Sk. 1715.
Date of composition Sk. 1635. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post
Garveta Gram, Khunverā, Late Paṇḍit Śrīpati Bhaṭṭācāryya. Appear-
ance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीरामाय नमः ।

वामे भागे ऋणुऋणुरवं नूपुरं रत्नकाञ्ची

सालङ्कारः कृत अरविजः कौतुकाद् दक्षिणेन ।

भूतिर्भोग्याभरणमजिनं सुभ्रु किं वेति चार्था

सातुर्ग्यार्थं शशिभ्रुमुखं त्वानयद्दः शिवोऽव्यात् ॥

हृदय इत्यनेन श्लोकेन कविरिष्टदेवतां नमस्यति । हे हृदय यादवतः

यदुकुलोद्भवात् पुत्रोत्तमात् सकाशात् सदा मा गाः किंविशष्टात् दुरास-
दायाः पापाटव्या दवतः दवाग्निः अरिसमुदयात् निजगत् अवत ।

दायादौ सुतबन्धवावित्यभिधानं । इत्यादि ।

End.

नलेन । अतायता झानिरहितेन नलेन सा प्रसिद्धा सम्यत् सम्यन्तिः
अपूर्ति पूरिता यथा पूर्वमासीत् तथा कृता इत्यर्थः सदा अयं नलः उन्मत्तः
उद्भूतं मद्यस्तेजो यस्य स न मद्यमद्यां मद्योत्सवां मद्यान् उत्सवो यच्च
तां सम्यदं अद्यास्त त्यक्तवान् अद्याक् त्यागे आत्मनेपदार्थं यत्नः करणीयः ।
वाणरामर्तुचन्द्राब्दे निःसृता कूटबोधिनी ।
रामनारायणसुखात् सुखाय पठतामियं ॥

Colophon.

समाप्तेयं नलोदयटिप्पणी ॥ शकाब्दाः १७१५ ।

विषयः । नलोदयस्य व्याख्यानम् । ग्रन्थकारविषये ऽस्ति संशयः यतः प्रथमेच्छाये
इत्यादित्यसुरविरचितायां नलोदयटीकायां प्रथमः । द्वितीये नास्ति पुष्पिका तृतीय-चतुर्थयोस्तु
रामनारायणसिद्धान्तकूटबोधिन्यां नलोदये तृतीयः — ० चतुर्थः ।

No. 153. नवलिङ्गसूत्रम् . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 6. Lines, 13 on a page. Extent, 1,503 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1203. Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

अर्चम् ।

पुलिङ्गं क ट ण य प भ म य र ष स खन्तमिम न लौकिसिन्, न, नभो-
य जौदः किर्भावे ख कर्त्तरिच कः स्यात् ।

End.

निःशेषनामलिङ्गानुशासनान्यभिसमीक्ष्य संक्षेपात् आचार्यदेमचन्द्रः समास्तु
तदनुशासनानि लिङ्गाणां ।

Colophon.

इति नवलिङ्गसूत्राणि समाप्तानि । सं० १२०३ । पौषवदि वयोदशी ।

विषयः । लिङ्गविचारः ।

No. 154. नवलिङ्गानुशासनावचूरीम् . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 6. Lines, 17 on a page. Extent, 1,540 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1503. Place of deposit, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

अर्चम् ॥

क, ट, ण, ष, प, भ, म, य, र, षम्, इत्येतदन्तं च पुलिङ्गं स्यात्, कादयो-

कारान्ता गृह्यनो स्थिति प्रथक् सन्निर्देशात्, नामेति वक्ष्यमाणमिदं
सम्बध्यते । कान्तः अनेकः ।

End. अथ यदुक्तं लिङ्गस्वरूपं तद्गुणं द्रष्टव्यं । तेन कठानां धर्मः आम्नायः
काठकं कालापकं इत्यादि ।

Colophon. इति लिङ्गनुशासनावचुरि समाप्तम् ।

विषयः । नवलिङ्गानुशासनव्याख्या ।

No. 155. नाभेयस्तवावचूर्णिः . Substance, country-made paper, $12 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 3. Lines, 21 on a page. Extent, 270 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1659. Place of deposit, Benares. Dikmaṇḍalācāryya Mahārājā Bālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. नमः श्रीसर्वज्ञायः ।

श्रीविजयतिलकमन्त्रोपाध्यायविहितस्यानेकविचारसार-श्रीशत्रुघ्नयष्टङ्कार-
रानुकार-श्रीवृषभदेवस्तोत्रस्याक्षराद्यौ विधीयते पूर्वं विमलाचलसामिनं
नाभेयं नमस्कृत्य तस्यैव भगवतः पादपद्मरजः सेवागुदानमित्यादि ।

End. जीवाधकच्चेण तस्य गङ्गाकविजयतिलको यस्य सः पक्षे कविनाम
निष्कलङ्कं इति ।

Colophon. इति नाभेयस्तवावचूर्णि समाप्तं । संवत् १६५९ ।

विषयः । जैनमते वृषभदेवस्तवव्याख्या ।

No. 156. नित्यानुष्ठानम् . Substance, country-made paper, 15×5 inches. Folia, 11. Lines, 8 on a page. Extent, 270 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, District Medinipur Ayodhyā Raghunāthvāṭi, Post Chandrakonā, Babu Chakrapāṇi Rāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीराधाकृष्णाभ्यां नमः ॥

एकदा यमुनातीरे सदासीनं जगद्गुरुं ।

नारदः प्रणिपत्याह देवदेवं सदाशिवम् ॥

श्रीनारद उवाच ।

देवदेव महादेव सर्वज्ञ जगदीश्वर ।
 भगवद्धर्मतत्त्वज्ञ कृष्णमन्त्रविदां वर ॥
 कृष्णमन्त्रा मया लब्धा त्वत्तो ये च पितुः पराः ।
 ते सर्वे साधिता यत्नान्तराजादयो मया ॥
 ब्रह्मवर्षसहस्रेषु शकमुलफलाशिना ।
 शुष्कपर्णान्नुवास्वादिभोजिना च निरन्तरं ॥
 स्त्रीणां सन्दर्शनालापवर्जिना भूमिशायिना ।
 कामादिषड्गुणान् जित्वा वाद्येन्द्रियं निश्चय्य च ॥
 अन्नन्यमनसा नित्यं कृष्णध्यानपरायणः ।
 त्रिकालस्नाननियतः शौचाचारपरायणः ॥
 एवमादिगणैर्युक्तो ब्रह्मवर्षशतानि च ।
 संसाध्य मन्त्रान् प्रत्येकं निर्वर्द्धं गतवानहम् ॥
 न पुरस्सरणैः कश्चिद् विनाष्टादशभिर्मनुः ।
 केनापि साधितः क्वापि मया दृष्टो हि भूतले ॥
 कलौ किल भविष्यन्ति नराः पापपरायणाः ।
 खलपाशुका मन्दभाग्या मन्दप्रज्ञाः कुमेधसाः ॥
 इत्थं चिन्ताकुलो देव त्वामहं शरणं गतः ।
 तदुपायं कच्चिदद्य कलिकालोचितं वद ॥
 येनाङ्गसा गमिष्यन्ति तव ल्लोकं नराः प्रभो ।
 भगवन् केन मन्त्रेण संसारोत्तारणं नृणाम् ॥
 तन्ममाचक्ष्व यत्नेन सर्वल्लोकहिते रतः । इत्यादि ॥

End.

इति ते सर्वमाख्यातं नैतिकं चरितं हरेः ।
 पापिनोपि विमुच्यन्ते श्रवणाद् यस्य नारद ॥

श्रीनारद उवाच ।

धन्योऽस्यनुगृहीतोऽस्मि त्वया देव न संशयः ।
 हरेर्देनन्दिनी लीला यतो मच्चं प्रकाशिता ॥

× × × × × × ।
 × × × × × × ॥

Colophon.

इति श्रीधनकुमारोद्यतन्त्रे श्रीधनकुमाराम्बरीषसम्वादे नित्यानुष्ठाने

श्रीकृष्णयुगलमन्त्रप्रकाशकः षट्त्रिंशत्पटलः ॥

कः सन्दर्भजिपुरजयिना कश्च कर्णस्य हन्ता

नयाः कूलं विघटयति कः कः प्रियः कामिनीनां ।

कः सन्नद्धो भवति समये भूषणं किं कुचानां

किं वा दुःखं भवति सद्धतां मानपूजापहारः ॥

विषयः । श्रीकृष्णस्य दैनन्दिनीलीलाकीर्तनमेव कलिकलुषनाशनमिति कथनम् ॥

No. 157. निरयावली सूत्रम् . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 43. Lines, 11 on a page. Extent, 1,075 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalacāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

नमः श्रीवीतरागाय ॥

तेणं कालेणं तेणं समयेणं रायगिच्छे नामं नगरे चोच्चा । विद्वगुणसिल
एचं इ ए वन्न उ असोगवण पायवे, पुट्टवि सिला पट्टये ।

End.

निरया वलीया उवाङ्गाणं एगोद्युयस्कन्धपल्लवग्रा, पल्लसु दिवसेषु उद्दि-
स्सन्ति तल्ल चउसुवगे सुदस दश उद्देसगापल्लमवगोरायस उद्देसग ।
निरयावलीयासुरस्कन्धो सम्पन्नो ।

Colophon.

निरयावलीसूत्रं समाप्तम् ।

विषयः । जैनधर्मोपदेशकथनम् ।

No. 158. निर्णयसिन्धु टीका (रत्नमाला) By कृष्णभट्ट . Substance, country-made paper, 8×4 inches. Folia, 334. Lines, 9 on a page. Extent, 8,500 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāri, Dist. Gayā, Paṇḍit Častri. Appearance, fresh, Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्राद्धलक्षणं परिष्कुरुते ब्राह्मणेति । एतच्च तर्पणवारणाय । तत्र विप्र-
स्त्रीकाराभावात् । न तु त्यागाभावात् । इन्द्र कर्जो अध्वर इतिषदुदय-

देवतासंयोगेन यागस्य तत्रापि कल्पनीयत्वात् । न समेत्यभिलापस्तु नास्ति
आचाराभावात् । यत्रैव यागाग्निहोत्रादौ तदाचारस्तत्रैव तन्मूलतया श्रुतिः
कल्पाते न सर्व्वत्र ॥ इत्यादि ।

End.

नित्यकर्म्म सन्ध्यावन्दन गायत्रीजपादि । तथा—

कौपीनाच्छादनं वस्त्रं कन्यां सितनिवारिणीं

अक्षमालाञ्च गृह्णीयाद्विषयं दण्डमव्रणं ।

माधुकरमथैकान्तं परचंसः समाचरेदिति ॥

इष्टेः प्राक् कर्त्तव्यतया आद्यादिकन्तु प्रतिजानीते अथेति एतच्च विश्वेश्व-
र्यादि निबन्धेष्वतिविस्तृतमिति तत एव न्यूनातिरिक्तं निश्चेतव्यमित्यु-
परम्यते ॥ * ॥

Colophon.

इति कृष्णभट्टविरचिता रत्नमाला ॥ * ॥

विषयः । निर्णयसिन्धोर्याख्यानम् ॥

No. 159. नीतिमञ्जरी . Substance, country-made paper, 14 × 5 inches.
Folia, 100. Lines, 9 on a page. Extent, 2,700 ślokas. Character, Nāgara.
Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Apperance, old.
Prose. Correct.

Beginning.

दिवाकरं प्रणम्यादौ सुकुन्दञ्च द्विवेदिनं,
वेदवेदाङ्गतत्त्वज्ञं स्मृतिज्ञं दीक्षितं प्रभुं ।
तस्य नम्रा युवा यन्वा युवधर्म्माल्पबुद्धिमान्,
एकादशप्रकारैस्तु संहितापाठतत्परः ॥
वसंश्च श्रीमदानन्दे सुरभूसुरमण्डिते,
तेनेयं रचिता यस्मात् तन्नाम युवदीपिका ।
विलोक्य संहितामध्य इतिहासान् पुरातनान् ।
कृतवैधर्मसंयुक्ता स्त्रीकैर्बद्धा सुबुद्धिदा ॥

End.

हे जनाः भिन्नबुद्धयः वो युष्माकं आकृतिः सङ्कल्पो व्यवसायो वा समाना
एकविधा अस्तु, तथा वो युष्माकं हृदयानि भिन्नबुद्धियुक्तानि समाना-
समानानि एकविधानि सन्तु । तथा वो युष्माकं मनोऽन्तःकरणं तदपि
समानमस्तु प्रत्येकविवक्षया एकवचनं, यथा वो युष्माकं सुसूक्तः शोभन-
साहित्यं असति भवति तथा समानमस्त्विति ।

Colophon. इति नीतिमञ्जर्यामिष्टमाष्टकः समाप्तः ।

विषयः । See Rāj Metra, vol. x, p. 283, No. 4183.

No. 160. नेमिचरित्रम् By हेमचन्द्र आचार्य . Substance country-made paper, 12×5 inches. Folia, 108. Lines, 17 on a page. Extent, 4,320 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dik-maṇḍalācāryya, Mahārāja Bālacandra. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो विद्यनाथाय जन्मतो ब्रह्मचारिणे ।

कर्मवञ्जो वनच्छेदनेमये ऽरिष्टनेमये ॥

श्रीमन्नेमेरुर्हतः कृष्णविष्णोरामस्य तच्छरीरिणः ।

जरासम्भं प्रतिहरेश्वरितं कौर्त्तयिष्यते ॥

End. द्वाविंशोर्द्धन्नय च नवमः शाङ्गेभृत् शीरपाणि-

स्तदैरिष्येत्यनलमहसा कौर्त्तिता पर्वणौह ॥

चत्वारोपि प्रवचनदिशः सम्यगुद्दिश्य यथा ।

नेमौ कोऽपि श्रुतिपथगते विस्मयोच त्रिलोक्यां ॥

Colophon. इत्याचार्य-हेमचन्द्रविरचिते त्रिषष्टि शलाकापुरुषचरिते महाकावे
षष्टपर्वणि बलदेवसर्गगमनं नाम नेमिनिर्वाणपाण्डुनिर्वाणवर्णनं नाम
द्वादशः सर्गः ।

विषयः । नेमिनाथचरित्रवर्णनम् ।

No. 161. न्यायसुधा (ब्रह्मसूत्रानुव्याख्यान टीका) By जयतीर्थ . Substance, country-made paper, 8×4½ inches. Folia 1,354. Lines, 9 on a page. Extent, 27,000 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikari, Dist. Gayā, Paṇḍita Cāstri. Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning. प्रथमपञ्चमं नास्ति तेन चतुर्थपञ्चप्रारम्भवाक्यं लिखितं ॥

तर्हि धर्माद्यसिद्धिः स्यात् । तस्य प्रमाणान्तरागीचरत्वात् । मैवं समुल्लया-
दृत्त्या धर्मादेरपि वेदादिवेद्यत्वादित्याशय इत्यादि ॥

End. यथा भगवत् स्वरूपविज्ञानं पुरुषार्थसाधनं तथा स्वरूपविज्ञानमपीत्यत-
स्तदाविष्कृष्वन्नाह । यस्येति । यस्य वायोर्देवस्य वेदवचने बलित्वित्यादौ

अलं दिव्यानि अद्भुतानि त्रीणि रूपाणि उदितानि असुना वायुना कीदृशं
तस्य मूलरूपं कथं भूतानि च त्रीणि रूपाणि इत्यत उक्तं वरिथेत्यादि ।
यस्य तन्मूलरूपं वटवल्गात्मकं दर्शितज्ञानरूपं च दृशरीणादिकात्
सुप्रत्ययः । अनेन वायुशब्दो वल्लवाची अय् गत्यर्थः गत्यर्थाश्चावगत्यर्थाः ।
तत उनवस्त्रासौ युस्येति वायुरिति । किञ्च भर्गो भरणगमनयोः कृत् ।
डुहञ् करणे गच्छृगतौ आभ्यां असुन् प्रत्ययोरिच्च । इदमपि वायुशब्द-
व्याख्यानं वा गतिगन्धनयोरित्यतः कृवापादिति खान्दिषाद्यनुभूतम् इति
तन् । अनेकार्थत्वाद्वातूनां वातिर्भरणे वर्त्तते । अपि च महत् श्रेष्ठं वयः
+ + + इत्यस्मादुन् ॥ न केवलं मूलरूपमेव किन्तु यस्यावतारिषु
निहितं रूपं + + + प्रथमकं प्रथमं रूपं रामविषयाणि वचांसि मूल-
रामायणादीनि रामवचांसि तेषां नयं नीयते शिष्येषु प्रवर्त्तन्ते अनेनेति ।
एरडित्त्वाच् । यस्य द्वितीयं वपुः पृष्ठः पृष्ठश्च पृष्ठनावाची प्रसिद्धः तस्मिन्
कर्मण्युपपदे चै चये इत्यस्माद्वातोर्पुसर्गे क इति कः । उपपदतकारस्य
लोपः खान्दसः पुलिङ्गद्वयानुसारेण असुन्वाप्रत्ययः किमिदिति नपुंसक
मेवेदं रिपुपृष्ठनाक्षयकारीत्यर्थः । यस्य तृतीयं वपुः एतन्मधुः । मधुशब्दः
सुखवाची । मधुस्यौरस्तुनः पिता इति प्रयोगात् । वशब्दः शास्त्रार्थ
परम्परया तीर्थवाची + + + + खरित्यत्र चाकार लोपः । भगवत्
स्वरूपप्रतिपादनेनैव ग्रन्थोपहारः । इत्याशयवान् । नित्यापरोक्षं भगवन्
सम्बोध्य स्तौति निःशेषेति । भूतिः महालक्ष्मीः ॥ वचनप्रसूनमाला
जयतीर्थाख्यभिचूणा रचिता ।

प्रीयतां हृदये सदये कमलामहिलेन पुरषेण ।

अनुव्याख्यास्तत्ताभोधेः समुत्पन्ना विनिर्माणा ॥

इयं न्यायसुधासर्वैर्विबुधैः सेव्यतां सदा ॥ * ॥ इति श्रीमत् पूर्णप्रसन्नि
भगवत्पादसुकुतेरनुव्याख्यानस्य प्रगुणजयतीर्थाख्ययतिना कृतायां टीकायां
विषमपदवाक्यार्थविहृतौ चतुर्थेऽध्यायेऽस्मिन् चरमचरणः पर्यवसितः ॥ * ॥

Colophon.

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितस्यानुव्याख्यानस्य टीकायां
श्रीमज्जयतीर्थाख्याचार्यविरचितायां न्यायसुधायां चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थः
पादः ॥ * ॥ रामकृष्णवेद्यासाय मङ्गलम् ॥ * ॥

विषयः । आनन्दतीर्थकृत-ब्रह्मसूत्रानुव्याख्यानस्य व्याख्यानम् ॥

No. 162. पञ्चाङ्गकग्रहयज्ञपद्धतिः By कृष्णानन्द . Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 6. Lines, 5 on a page. Extent, 100 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garveta, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Rāmtāraṇa Siromaṇi. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो रामचन्द्राय ॥ अथाभिषेक विधिः ।

प्रागुदका × × × × × × × × × पताकाभि-
रलङ्कृते नानासुगन्धिना सुरभीकृते चन्द्रातपपरिभूषिते मण्डलद्वयं कार्यं
एकमभिषेकमण्डलं अपरं ग्रहमण्डलञ्च । तत्राभिषेकमण्डलं × × ×
× × चतुर्वर्जसमन्वितं भूपतिहस्तपरिमिताक्षतनवसङ्गुक्तमुद्यौन् रक्त-
पीत-नील-श्वेत-धूयान् गृहीत्वा तेनैवाभिषेकमण्डलं निर्माय पञ्चवर्ण-
गुण्डिकाया पूर्ववत् ग्रहमण्डलं × × × × × उत्तराभिमुखीकृत्य
भूपतिसुपवेश्य मन्त्रवर्गपुरःसरं शङ्खतूर्यादिध्वनिमङ्गलध्वनिवेदध्वनिभिः
सह संस्थितं श्वेताम्बरधरं सास्त्रं सोष्णीवं × × × × × × ×
× × × × + + यथाशक्त्युपचारैः पूजयेत् ॥ इत्यादि ।

End. यथा ब्रह्मयामले ।

नानाभक्तिविशेषैश्च तथा मिष्टान्नपानकैः ।
तदुक्तलिङ्गिनो विप्रान् भोजयित्वा तु तोषयेत् ॥
एवं सर्वप्रकारेण कृतं यस्याभिषेचनं ।
तदादि तस्य पुंसस्तु ग्रहपौष्टा न जायते ।
ग्रहास्तुष्टा न कुर्वन्ति दुष्टरिष्टादिचेष्टितम् ॥

Colophon. इति कृष्णानन्दविरचिता यामलोक्तपञ्चाङ्गकग्रहयज्ञपद्धतिः समाप्ता ॥

विषयः । अष्टस्याभिषेचनकविधिकथनं तत्र पञ्चाङ्गग्रहपूजाविधिकथनम् ।

No. 163. पथ्यापथ्य-निघण्टुः . Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 30. Lines, 11 on a page. Extent, 540 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ पथ्यापथ्यनिघण्टुर्लिख्यते ।

अत्रो रजःसल्लतर्मांसि विश्वं निर्माति पाति क्षिपति स्त्र्यं यः ।

अशेषद्वन्द्वारकद्वन्द्वः पाषादपायान्मनुजान् स ईशः ॥

आलोक्य वैद्यतन्त्राणि यत्नादेष निबध्यते ।

आधितानां चिकित्सार्थं पथ्यापथ्यविनिश्चयः ॥

भिषक् सर्वेषु रोगेषु निर्दिष्टानि यथातथं ।

निदानपथ्यापथ्यानि जीणि यत्नेन चिन्तयेत् ॥

End.

क्रोधं विषडाध्यशनं यवायं ताम्बूलमायासमपि प्रवर्तं ।

अस्त्रं च सर्पं खण्डं च सर्वं संस्नेहनं तद्विविधानि तानि ।

निद्राभयं धूपकटुक्षुधां च विषातुः नैव भजेत् कदाचित् ॥

Colophon.

इति विषरोगे पथ्यापथ्यसंग्रहः समाप्तः ।

विषयः । रोगग्रस्तानां पथ्यापथ्यनिरूपणम् ।

No. 164. पदावली . Substance, country-made paper, 17×3 inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 500 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Balihār, Dist. Rājsahi, Paṇḍit Kālicandra Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

प्रणम्य नीरदाभासं रामं ज्ञानैकविद्युदं ।

पदावलीं प्रवक्ष्यामि बालानां बोधहेतवे ॥

सिद्धोवर्णः समाम्नायः । सिद्धः खलु वर्णानां समाम्नायो वेदितव्यः । न

पुनरन्यथोपदेष्टव्य इत्यर्थः ॥

End.

एकवर्ग इति किं तत्र वर्ग इति किं भर्तृनः । यज्ञनादित्येव भेत्ता ।

Colophon.

इति पदावलीं वृत्तौ सन्धौ पञ्चमः पादः । अतः परं खण्डनं ।

विषयः । संचेषेण कातन्त्रौयपदादिनिरूपणम् ।

No. 165. पद्यमाला By जयतीर्थ . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 8. Lines, 9 on a page. Extent, 123 ślokas. Character, Nagarā. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगुरुभ्यो नमः । हरिः श्रीम् ॥

प्रणम्य श्रोपतिं सर्वान् गुह्यंश्चापि त्रयीम्यहं ।

यथामति हरिः पूजाविधिं वैष्णवसंमतम् ।

आदौ देवगृहे न्यस्य कलशान् पञ्च-सप्तकान्,

आहरत् तुलसीं दुर्वां पुष्पाणि चाक्षतानि च ॥

End.

प्रमादतो विरोधाद्वा हरिः पूजा न चेद्भवेत् ।

पठनात् पद्यमालायाः हरिः पूजाफलं लभेत् ॥

Colophon.

इति श्रीमच्छयतीर्थसुनीन्द्रविरचिता पद्यमाला समाप्तिमगमत् ।

विषयः । माध्वसम्प्रदायस्थानां पूजाप्रकारः ।

No. 166. पद्यावली-टीका . Substance, country-made paper, 16×6 inches. Folia, 77. Lines, 12 on a page. Extent, 1,800 ślokaś. Character, Bengali. Date Sk. 1723. Place of deposit, Dinājpur, Paṇḍita Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगोपीनाथो जयति ॥

नयामोदकलेवरः कटितटे संनद्धपीताम्बरो

वंशीवादनतत्परो व्रजरमाचेतोहरः सुन्दरः ।

× × × × × × × × ।

श्रीरूपगोस्वामिपदारविन्दं वन्देऽनिशं दीनजनैकबन्धु ।

यस्यानुकम्पालवसाहसेन व्याख्यामिमां कर्तुमहं प्रव्रजः ॥

End.

कोपनीर्वचनीयः श्रीकृष्णो मदभीक्षितमभिदद्यात् मादृशानां अभिलाष-
पूरकः स एवेति भावः । पादो दृन्दे तुरीयांशे शैले प्रत्यन्तपर्वते इति
मेदिनी ॥

शके कालायनसुनिरजनीनाथसंख्ये शुभेयं ।

टीका विद्वज्जनहृदयसमाह्लादिनीनामधेया ॥

पद्यावल्या व्रजनगरकृतावस्थितेनापि केन ।

श्रीमदामोदरचरणरुपाभाजनेन व्यधायि ॥

× × × × × × × ×

श्रीश्रीमदैष्णवराजसभासभाजितगुणगणैकपूर्णनिधीनां श्री श्रीमत् श्यामा-
नन्दगोस्वामिपादानां शिष्योपशिष्योभूतान्वये गृहीतदीक्षस्य ब्राह्मणकृच्छोद्भूत-

वैष्णववरस्य श्रीश्रीमदामोदराभिषेकामिचरणस्य शिष्येण कृतेषा व्याख्या-
पूर्तिं गता ॥

Colophon. श्रीवृन्दावनधामतोऽलेखि चरनाथशर्मणा ।

विषयः । पद्यावस्था व्याख्यानं ॥

No. 167. परब्रह्मज्ञानसूक्तं . Substance, country-made paper, 15 × 5 inches. Folia, 4. Lines, 13 on a page. Extent, 120 ślokas. Character, Nāgara. Date Place of deposit, Benares, Paṇḍita Govinda Bhaṭṭa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. दृष्टस्य इत्येकादशर्चं तृतीयं सूक्तं आङ्गिरसस्य दृष्टस्येतरार्पे नवमी जगती-
शिष्टा दश विष्टुभः अनेन सूक्तेन ऋषिः परमपुरुषार्थसाधनं परब्रह्मज्ञानं
स्तुतवान् । अतस्तद्देवत्यमिदं । उक्तं हि दृष्टदेवतायां ।
सुच्योतिः परमं ब्रह्म योगाद्यत् समुपाश्रुते ।
तज्ज्ञानमभितुष्टाव सूक्तेनाथ दृष्टस्यतिरिति ॥ इत्यादि ।

End. ऋचामेकः पोषमास्ते पुपुष्वान् होतर्गर्चनेत्यादि निरुक्तानुसारेणार्थोऽभ्य-
धायि । एवं दृष्टस्यतिवेदितवेदार्थज्ञानं तुष्टाव । इत्यष्टमस्य द्वितीये
चतुर्विंशो वर्गः ।

Colophon. वेदार्थस्य प्रकाशेन तमोऽहार्दं निवारयन् ।
पुमर्थोऽस्तुरो देयाद्वियातीर्थमहेस्वरः ॥
श्रीपरब्रह्मज्ञानसूक्तं समाप्तं ।

विषयः । ब्रह्मविद्याकथनं ।

No. 168. परमहंसोपनिषद् भाष्यम्. Substance, country-made paper, 11 × 6 inches. Folia 12. Lines, 13 on a page. Extent, 320 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Govinda Bhaṭṭa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. अथ जीवन्मुक्त्युपकारिणं विद्वत्सत्यासं निरूपयामः । विद्वत्सत्यासश्च
परमहंसोपनिषदि प्रतिपादितः । तच्चोपनिषदनूय व्याख्यास्यामः ।
वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।

यं नत्वा कृतकृत्याःस्युस्तं नमामि गजाननम् ॥
 यस्य निःशसितं वेदा यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् ।
 निर्गमे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥
 तवादौ विद्वत्संश्रयासयोग्यं प्रश्नमवतारयति । अथ योगिनामिति ।

End. आहृतिः शास्त्रार्थसमाप्तरार्था ।
 जीवन्मुक्तिविवेकेन बन्धं हार्दं निवारयन् ।
 पुमर्थमखिलं देयाद्विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥

Colophon. इति विद्यारण्यकृतं भाष्यं ।

विषयः । अथर्ववेदीयपरमहंसोपनिषद्भाष्या ।

No. 169. पवमानयन्त्रं . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 120 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
 अथ पवमानयन्त्रदेवताप्रारम्भः । तत्र कोणदेवताः । प्रथमकोणे ब्रह्मणे नमः
 इति ब्रह्माणं आवाहयामि, पूजाक्रमः, ब्रह्मणे नमः ब्रह्माणं ।
End. अग्निं द्रुतं वृणीमहे इति अग्नये अग्निं । मधुनः परापरेति, नैर्ऋत्ये निर्वर्तते
 वायो शतं इति वायवे वायुं, तमीशानं इति ईशाने ईशानं, श्रीरक्षु ।

Colophon. + + + + + ।

विषयः । पवमानहोमे मण्डले देवतास्थापनविधिः ।

No. 170. पवमानन्यासः . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 110 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
 आचम्यप्राणानायम्य देशकालौ स्मृत्वा मम समस्तपापक्षयद्वारा श्रीपरमेश्वर-
 प्रीत्यर्थं पवमानमन्त्रान्यासपूर्वकं पवमानानुष्ठानमहं करिष्ये ।

End. विष्णोः कर्माणि पश्यन्, नेत्रयोः, तद्विष्णोरित्यस्त्राय फट् । भुर्भुवः स्वरिति दिग्बन्धः । अथ देवपूजामारभेत् ।

Colophon. इदं पुस्तकं लिखितं गर्दे उपनामकरध्वीरशर्मणा स्वार्थं परार्थं चेति ।

विषयः । ऋग्वेदान्तर्गतपवमानमन्त्रेण न्यासकथनम् ।

No. 171. पाकतन्त्रकुशण्डिकाप्रयोगः . Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folio, 30. Lines, 11 on a page. Extent, 950 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. सूत्रानुसारिमधुपर्कप्रयोगः ।

सूत्रव्याख्यां पुरा कृत्वा देवभट्टेन धीमता ।

अथर्वे पाकतन्त्रस्य प्रयोगोऽयं मया कृतः ॥

End. वैदिकानां हितार्थाय प्रयोगोऽयं मया कृतः ।

कौशिकाख्येन तुष्यन्तु सञ्चयन्तु सुखेन हि ॥

Colophon. इति पाकतन्त्रे शान्तिप्रयोगः ।

विषयः । अथर्ववेदोक्त-गृह्यकर्मप्रकृतिभूतकुशण्डिका ।

No. 172. पाणिनीयशिक्षाविवरणम् . Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 7. Lines, 11 on a page. Extent, 400 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1832. Place of deposit, Tikāri, Zilla Gayā, Paṇḍita Ćāstri. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥

पातु वो निकषघावा मतिचेन्नः सरस्वती ।

प्राज्ञेतरपरिच्छेदं वचसेव करोति या ॥

इन्द्रः-कल्प-निरुक्तानि विष्टतानीह स्वरिभिः ।

शिञ्जालविष्टता यस्मात् तस्मात् तां विष्टणोम्यहम् ॥

अथ शिञ्जां प्रवक्ष्यामि । अथेत्ययमानन्तर्यो वेदाध्यनस्यानन्तरसङ्गपाठः ॥

इत्यादि ।

End. खर्गादीनि परिमितकालालोक्षयितुं शक्यन्ते ।

मोक्षाण्यनु अपरिमितकालावच्छिन्नं सुखरूपमित्यर्थः ॥

Colophon. इति श्रीपाणिनीयशिक्षा-व्याख्या समाप्ता ॥ * ॥

संवत् १८२२ ॥

विषयः । पाणिनीय शिक्षायाव्याख्यानम् ॥

No. 173. पार्थिवशिवकवचं (उन्मत्तभैरवीतन्त्रोक्तं). Substance, country-made paper, 10×2½ inches. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Paṇḍit Hārāṇ Candra Tarkavāgīśa. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय । अथ पार्थिवशिवकवचं ।

देव्युवाच ।

देवदेव महादेव विरूपाक्ष त्रिलोचन ।

कृपया कथ्यतां देव पार्थिवस्य महात्मनः ।

कवचं दुर्लभं तस्य श्रोतुमिच्छामि साम्प्रतम् ॥

श्रीईश्वर उवाच ।

देवेशि शृणु चार्वङ्गि जगदात्रि मनोरमे ।

कवचं तस्य गिरिजे त्रिषु लोकेषु गोपितं ॥

तव स्नेहान्मया देवि कथितं कवचं श्रुभं ।

अप्रकाश्यं परं गुह्यं साधकाभीष्टदायकं ॥

कवचस्य ऋषिबन्धनभैरवीऽनुष्टुप्छन्दः पार्थिवशिवो देवता सर्वकामार्थ-
सिद्धये विनियोगः ॥ इत्यादि ।

End. कवचं धारयेद् यस्तु साधको दक्षिणे भुजे ।

देवा मनुष्या गन्धर्वा वृक्षास्तस्य न संशयः ॥

कवचं शिरसा यस्तु धारयेद् यतमानसः ।

करस्त्रास्तस्य देवेशि अणिमाद्यष्टसिद्धयः ॥

काम्यस्तस्ययने देवि पूजयेत् पार्थिवं शिवं ।

तत्रैव प्रपठेद् देवि फलार्थी फलभाग् भवेत् ॥

Colophon. इत्युन्मत्तभैरवीतन्त्रे देवीश्वरसंवादे पार्थिवशिवकवचं समाप्तं ॥ ॐ तत् सत् ॥

विषयः । पार्थिवशिवकवचस्य माहात्म्यादिकीर्तनम् ।

No. 174. पाश्चात्यवैदिककुलपञ्जिका . Substance, country-made paper, 20×4 inches. Folio, 123. Lines, 6 on a page. Extent, 2,460 ślokas. Character, Nāgara. Date . . . Place of deposit, Benares, Paṇḍit Cāmbhu Candra Vidyāsāgara. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

पाशाङ्कुशसुधाश्लक्ष्णं विध्वंसत जयद्गजाः (?) ।

विघ्नं निघ्नन्तु नो ऽभक्तनिघ्नविघ्नपते भुञ्जाः ॥

देवेन्द्रोपेन्द्रचन्द्राद्यैर्वन्द्यां दृन्दारकैर्मुक्तः ।

गिरीन्द्रनन्दिनीं वन्द्यो सच्चिदानन्दरूपिणीम् ॥

रविशशिदहनान्तः कोपविध्वंसदक्षः

प्रव्रतसुरविपक्षः खानुरत्नैकरक्षः

प्रमथदनुजरक्षः प्रेतवेतालयरक्ष-

प्रभृतिदमनदक्षः पातु नः सर्वभक्षः ॥

वन्दे शौनकमादरान्मुनिवरं श्रेष्ठं वशिष्ठं तथा

शाण्डिल्यं श्रुतिमण्डितं वरभरद्वाजं यशोभाजनं

सावर्णिञ्च सुवर्णतः श्रुतिगुणं पञ्चैव ते वन्दिताः ॥

End.

इति रामकान्तस्य . तद्भ्रातुः श्रीकण्डस्य यथा—

श्रीकण्डकः परिणिनाय × × ×

× × × जननस्य महाधनस्य

श्रीयुक्त रामनवसिंहसमाकृतस्य

स्त्रीशारिणीं गुणगणाकलितां तनूजां ॥ इति श्रीकण्डस्य ।

Colophon.

... ..

विषयः । वङ्गीयपाश्चात्यवैदिकानामागमनकालनिर्णयलेखां वंशपरम्पराकथनञ्च ।

No. 175. पितृमेधसूत्रम् . Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folio, 10. Lines, 11 on a page. Extent, 250 ślokas. Character, Nāgara. Date SM. 1804. Place of deposit, Benares, Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथातः पितृमेधिकं दहनं पुरुषो(. .)स्य प्रियतमेति विज्ञायत ।

आह्विताग्नेर्भरणसंशये प्राचीनावीती दहनदेशं जोषयते ॥

End. अथातः पैलमेधिकं दहनं, अथातः पैलमेधिकमपरेश्वरथात उत्तरं नवम्यो
(.)ष्टाधामिष्टकाः प्रतिदिशमथाजसां द्वादहः षट्. हरिः श्रीम् ।

Colophon. भारद्वाजसूत्रे पिढमेधसूत्रं सम्पूर्णम् । संवत् १८०४ ।

विषयः । आपस्तम्बशाखीयानां पितुरन्तेष्टिक्रियाकथनम् ॥

No. 176. पिष्टपशूजीवनम्. Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folio, 36. Lines, 9 on a page. Extent, 540 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. श्रीरामचन्द्राय नमः ।

ॐ श्रीमदानन्दतीर्थार्यहृदयाभोजविष्टरम् ।

श्रीनन्दनन्दनं वन्दे नन्दनानन्ददायिनम् ॥

End. अग्निष्टोमीयदेवताकपशूद्देशकमालभनं विधीयते इति चेत् अत्रापि पिष्ट-
पशूद्देशकं करणं विधीयते इति ब्रूम इति न कोऽपि शङ्काकलङ्कः
(इतो नास्ति) ।

Colophon. — — — — —

विषयः । माध्वमते पिष्टपशूविधानम् ।

No. 177. पिष्टपशूप्रतिपादकविधिवाक्यप्रकरणम्. Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 16. Lines, 16 on a page. Extent, 640 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. मोक्षधर्मेषु यज्ञप्रकरणे पिष्टपशूप्रतिपादकानि विधिवाक्यानि ।

एषोष्माभिर्न दृष्टः स कथं त्वं द्रष्टुमर्हसि ।

नारायणो महोद्भूतं विश्वसृक् ज्वयकयभूक् ॥

End. न च पुरोडाश एवाचोच्यते न पञ्चाकारसिद्धिरिति वाच्यम् । तत्र पशू-
पदप्रयोगात्. न चायमर्थवादः, लिङ्-श्रवणात्, अतएव न लक्षणा,
विधौ लक्षणायोगात्. अत्र बह्वक्त्यमस्ति विस्तरमिमां नोच्यत इत्यल-
मिति विस्तरेण ।

Colophon.

विषयः । माध्वमतानुयायी पिष्टपशुप्रतिपादकविधिव्याख्यसंग्रहः ॥

No. 178. पिष्टपशुखण्डनम् . By टीकाकारशर्मा . Substance, country-made paper, $12 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folio, 19. Lines 5 on a page. Extent, 228 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. सिंहस्यामसिमुण्डनिर्मयवरान् हस्ते दधानां शिवां
दक्षोष्ठाधरयोः क्रमेण जगतां धार्त्र्यं तथा वामतः ।
स्त्वन्मे सर्पधरां गलद्रुधिरया सर्वाङ्गरागोज्ज्वलां
दिग्गन्तां मनुजाकृतिं च दशभिर्व(.)र्युतां कालिकाम् ॥

End. अहिंसाधर्मतात्पर्योद्भूतस्त्वकुलोत्पन्नपुरुषशतकेन यद्वर्मपालप्रभालज्जितचन्द्रि-
(.)कालिकापादपद्मपरायण(.)व्यापनोद्बोधितशक्तोद्भववर्धहृत्पद्माङ्गादेन गङ्गा-
नीरतौर(. .)तुलीकृत(. .)सुकुटिभीषणाक्तकभट्टोग्रगर्जरभट्टोद्भवेन टीका-
कारशर्मणा कृतः पिष्टपशुखण्डनाख्योऽयं ग्रन्थः समाप्तः ।

Colophon.

विषयः । माध्वमते अग्रिहोसादौ साक्षात् पशुह्वननमविधेयं किन्तु पिष्टपशुह्वननमेव
कर्तव्यं ; तद्विरुद्धप्रमाणान्युक्तान्यस्मिन् ग्रन्थे ।

No. 179. पिष्टपशुखण्डनवाक्यार्थदीपिका . By रत्नपाल . Substance, country-made paper, $12 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folio, 19. Lines, 10 on a page. Extent, 175 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

प्रज्ञादं शङ्करं नला परानन्दं दयाकरम् ।

× × + × ×

ग्रन्थसमाप्ति-ग्रन्थप्रचारादिप्रतिबन्धकदूरितप्रशमनाय समुचितस्नेहदेवता-
लक्षणरूपं मङ्गलाचरणं शिष्यशिष्यायै व्याख्यातश्रोतृणां प्रसङ्गतो ग्रन्थतो
मङ्गलाय च निबध्नाति सिंहस्यामित्यादि ।

End.

परमानन्दसन्दोहतुष्टये दीपिका मया ।

रत्नपासेन रचिता कुवे(. .) यथा पुरा ॥

Colophon. इति पिष्टपशुमण्डनवाक्यार्थदीपिकासमाप्तिमगमत् । फाल्गुणे कृष्णपक्षे
शिवरात्रौ ।

विषयः । पिष्टपशुमण्डनवाक्या ॥

No. 180. पुण्यलक्ष्मीसम्वादः . Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folio, 4. Lines, 13 on a page. Extent, 160 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. अथ पुण्यलक्ष्मीसम्वादो लिख्यते ।

अङ्गदेशे महादेशे कनकाख्यं पुरोत्तमम् ।

कनकसिंहो राजाभूत् बल्लभा कनकावती ॥

End. सुन्दरं धर्मकर्तव्यं दयामूलं जिनोदितम् ।

विश्वचयेऽपि विख्यातं दानशीलतप (. .) ॥

Colophon. इति श्रीपुण्यलक्ष्मीविवाददृष्टान्तः समाप्तः ।

विषयः । जैनधर्ममाहात्म्यकीर्तनम् ।

No. 181. पुत्रदत्तोच्चम् . Substance, country-made paper, 11 × 2 inches. Folio, 1. Lines, 6 on a page. Extent, 9 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā Grām Khunverā, Paṇḍit Hārān Chandra Tarkavāgisā. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीरामाय नमः ।

श्रीईश्वर उवाच ।

शृणु देवि प्रवक्ष्यामि रामस्य परमात्मनः ।

स्तोत्रं द्वादशनाम्ना च पुत्रदं वाञ्छितप्रदम् ॥

जानकीवल्लभः श्रीशः कौशल्यानन्दवर्द्धनः ।

रावणारिः खरध्वंसी दयालुः सेतुबन्धकृत् ॥

हनुमत्प्रीतिकर्ता च सुग्रीवेशः सतां पतिः ।

रामो दाशरथिश्चैव ह्येतद्द्वादशनामकम् ॥

इमं स्तोत्रं महापुण्यं यः पठेद्भारयेत् सदा ।

फलं तस्य प्रवक्ष्यामि शृणु देवि वरानने ॥
 अपुत्रो लभते पुत्रं गुर्व्विणौ जनयेत् सुतम् ।
 नृतवत्सा च या नारी जीववत्सा भवेद्दुधूवम् ॥
 पठेद्वा पाठयेद्वापि त्रिकालं नियतः शुचिः ।
 संवत्सरस्य मध्ये तु पुत्रवान् नाचसंशयः ॥
 न प्रकाश्यं न देयञ्च गोपनीयं प्रयत्नतः ।
 देयं शिष्याय भक्ताय वैष्णवाय विशेषतः ॥

Colophon. इति श्रीरामतापनीये उमामहेश्वरसंवादे पुत्रदस्तोत्रं समाप्तम् ॥

No. 182. पुत्रप्रतिग्रहविधिः . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folio, 3. Lines, 11 on a page. Extent, 75 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. अथ दत्तकविधिमाह । शौनकः ।
 ब्राह्मणानां सपिण्डेषु कर्त्तव्यः पुत्रसंग्रहः ।
 तदभावेऽसपिण्डे वा अन्यत्र तु न कारयेत् ॥
 चत्विधाणां स्वजातौ वा गुरुगोत्रसमोऽपि वा ।
 वैश्यानां वैश्यजातिषु शूद्राणां शूद्रजातिषु ॥

End. यद्येवं हस्त्यौरसः पुत्र उत्पाद्यते ततोऽयमग्रे प्रभवतीति हस्माह बौधायन इति ।

Colophon. इति पुत्रप्रतिग्रहविधिः ।

विषयः । दत्तकग्रहणविचारः ॥

No. 183. पुष्पमाला . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folio, 9. Lines, 19 on a page. Extent, 720 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. सिद्धम्, कस्ममविग्रहमकलङ्कमस(. .)रं
 पणमामि सुगदपेचलपयमखेपयासनं वीरम् ॥

End. जाव जिन सासनमि(. .) जावय धम्मो
 जयमि विष्णु(.) इ, ताव । परिभूभउ एषा भव्वे हिंसया सुहत्तहि ।

Colophon. पुक्कमालासम्पत्ता ।

विषयः । जिनस्तुतिः ॥

No. 184. पूर्वपक्षसमाधानम् . By हेरिलशर्म्मा . Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folio, 43. Lines, 12 on a page. Extent, 1,700 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāvi, Diṭṭ. Gayā, Paṇḍita Ćastri. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

नमस्कृत्य शिवं साम्बं गणनायकसंयुतम् ।

लभन्ते यत् प्रसादेन लोकाः सर्व्वसनोरथम् ॥

पुरा रामसभायां ये व्याकृताः मम सन्निधौ

पूर्व्वपक्षाः कृताः लोकैः पण्डितानां समाधयः

लिख्यन्ते ते मया यत्नेनपकाराय धीमतां

ज्ञानाणां सुगमैः पद्यैः श्रीरुद्धोरिलशर्म्मेणा ॥

End. तस्मात् पूर्व्वपरविरोधो दुष्यन्तिरः भाष्यपरिशीलनशालिनो विवेचयन्तु
सुधियः ॥

विषयः । महाभाष्यस्य पूर्व्वपक्षकथनं तत्समाधानञ्च ॥

No. 185. पूर्व्वमीमांसापरिभाषा . By कृष्णायञ्चा . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folio, 27. Lines, 9 on a page. Extent, 459 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Govinda Bhaṭṭa, Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. सूर्य्यनारायणं वन्दे देवीं त्रिपुरसुन्दरीम् ।

गुरुनधिगतार्थांश्च निरन्तरमहं भजे ॥ १ ॥

बालानां शास्त्रसिद्ध्यर्थेऽश्वोपाय धीमताम् ।

मीमांसापरिभाषेयं क्रियते कृष्णयज्वना ॥ २ ॥

इह खलु महर्षिणा जैमिनिना द्वादशलक्षण्यां पूर्व्वमीमांसायां धर्माधर्मा-
वेवानुष्ठानीपयोगितया विचारितौ तत्र वेदबोधितेष्टसाधनताको धर्मः ।

End. पुरोडाशस्य प्रयाजशेषेणाभिघारणं ततः पयसोऽभिघारणमिति सुख्यभाग-

क्रमादाभिधारणक्रमः । इत्येवं श्रुत्यर्थपाठस्थानमुख्यार्थप्रवृत्तिक्रमेरेव कर्मा-
नुष्ठानम् । अन्यथानुष्ठाने वैगुण्यमित्यलम् ।

Colophon. इति श्रीकृष्णयज्वकृता पूर्वमौमांसापरिभाषा सम्पूर्णा ।

विषयः । जैमिनिस्त्रोक्तकर्मणां संचेषेण विनियोगकथनम् ॥

No. 186. पृथ्वीवराहसंवादः . (आदिवाराहोऽयः) Substance, country-
made paper, 8×3 inches. Folio, 11. Lines, 8 on a page. Extent, 250
çlokas. Character, Bengali, Date ? Place of deposit, Zilla Midna-
pur, Post Garvetā, Grām Telivani, Paṇḍit Nilkumar Gosvāmi. Appear-
ance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः श्रीकृष्णाय । आदिवराहतन्त्रे ।

प्रथियुवाच ।

अनन्तकोटिब्रह्माण्डं तद्वाद्याभ्यन्तरस्थितम् ।

विष्णोः स्थानं परं तेषां प्रधानप्रियमुत्तमम् ॥

मत्परं नास्ति कृष्णस्य प्रियस्थानमद्वीतमम् ।

तद्वच्चं श्रोतुमिच्छामि कथयस्व कृपानिधे ॥

श्रीवराह उवाच ।

गुह्याद्गुह्यतमं हृद्यं परमानन्दकारणम् ।

अत्यद्भुतं रहस्यानां रहस्यं परमं शिवम् ॥

... ..

सान्त्वतां स्थानमूर्द्धण्यं विष्णोरेकान्तवल्लभम् ।

नित्यवन्दावनं नाम ब्रह्माण्डोपरि संस्थितम् ॥

End.

गौरं चतुर्भुजं विष्णुं शङ्खचक्रगदायुधम् ।

किरीटकुण्डलाद्यैश्च शोभितं वनमालिनम् ॥

पूर्वद्वारे द्वारपालं गौरं विष्णुं प्रकीर्तितम् ।

कृष्णवर्णं चतुर्बाहुं शङ्खचक्रादिभूषितम् ।

दक्षिणद्वारपालञ्च श्रीविष्णुं कृष्णवर्णकम् ॥

Colophon. इति आदिवराहतन्त्रे श्रीवराहपृथ्वीसंवादे श्रीमद्भोविन्दलीलाद्यं परि-
पूर्णान्तं समाप्तम् ॥

विषयः । वन्दावनस्य माहात्म्यादिवर्णनम् ॥

No. 187. प्रतिष्ठामयूखः . By नीलकण्ठभट्ट . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folio, 49. Lines, 8 on a page. Extent, 750 çlokas. Character, Nāgara. Date S.M. 1898. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose and Verse. Correct.

Beginning.

वृषिंश्चो जयति ।

महो मद्यत्सुमारार्थं जलौत्सर्गमथोक्तवान् ।

प्रतिष्ठाः सर्वदेवानां नीलकण्ठो वदत्यसौ ॥

तत्र विष्णुधर्मोत्तरे ।

End.

कर्तुराज्ञः प्रजानाञ्च शान्तिर्भवतु सर्वदा ।

अस्माकं शिल्पिनाञ्चैव सुप्रीतो भव सर्वदा ॥

Colophon.

इति विश्वामित्रवंशावतंसश्रीमद्धाराराजाधिराजपूजितचरणकमल-सौमंस्क-
शङ्करभट्टाक्षभट्टनीलकण्ठकृते प्रतिष्ठामयूखेऽष्टमः समाप्तः । संवत्
१८९८ ॥

विषयः । सर्वप्रतिष्ठाकथनम् ।

No. 188. प्रत्यङ्गिरास्तोत्रम् . Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folio, 6. Lines, 11 on a page. Extent, 200 çlokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunvera, Paṇḍit Harān Chandra Tarkavāgiśa. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । अथ प्रत्यङ्गिरास्तोत्रं लिख्यते ।

यो मे इत्यादिमन्त्राणां प्रत्यङ्गिरा ऋषिः जगतीच्छन्दः इन्द्रादयो देवता
आत्मरक्षार्थं पाठे विनियोगः ।

यो मे पूर्वगतः पद्मा पापमेकेन कर्मणा । ?

इन्द्रादिदेवो राजा तं जम्भयतु जम्भयतु स्तम्भयतु मारयतु कलिं तस्मै
प्रयच्छतु कृतं मम शिवं मम शुभं मम शान्तिस्त्वयनं इन्द्राय नमः ।
इन्द्रो मे देवः सुप्रीतो वरदो भवतु ॥ इतिपूर्वे ॥ यो मे आग्नेये अग्निस्तं
भापयतु शापयतु मारयतु कलिं तस्मै प्रयच्छतु कृतं मम शिवं मम शुभं
मम शान्तिस्त्वयनं अग्नेये नमः ॥ इत्यादि ॥

End.

पुण्येस्तु रत्नवर्णस्तु ध्यायेत् प्रत्यङ्गिरां पराम् ।

वर्षादूर्ध्वमजं मेधं × × × विधिवद्वलिम् ॥

मरौचलाजल्लवणे वैर्षेण मरणं भवेत् ।
 मद्दासङ्कटरोगे च न भयं विद्यते क्वचित् ॥
 प्रेतपिण्डं समागम्य गोलोकं कारयेत् ततः ।
 साध्यामात्रां + + कृत्वा शत्रुमायावी पुनस्तौम् ॥ ?
 जीवतन्त्रं निधायैव चित्तग्नौ प्रक्षिपेत् ततः ।
 एकाद्युतं जपं कृत्वा विराजै मारणं रिपोः ॥
 मद्दाज्वरो भवेत् तप्तं ताघस्य च शलाक + ।
 + + द्वारे क्षिपेत् तस्य + + + मारणं ध्रुवम् ॥

Colophon. इति श्रीप्रत्यङ्गिरास्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । प्रत्यङ्गिरास्तोत्रकथनम् ॥

No. 189. प्रत्याख्यानभाष्यचन्दनकभाष्यावचूर्णिः . By सोमसुन्दरसूरि .
 Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folio, 11. Lines, 23 on a
 page. Extent 1,012 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of
 deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance,
 old. Prose. Correct.

Beginning. सिद्धिसूरिगुरुभ्यो नमः ।

वन्दे इति वन्दनीयान् सर्वान् सर्वज्ञान् स्वाम्ना । दह इति । दश-
 विकानि नैषेधकौ त्रयादिरूपाणि यत्र द्वारे तद्दशत्रिकम् ।

End. श्रीश्वावश्लकप्रत्याख्याननिर्मुक्तिद्वयादिभ्योऽवगन्तव्या । प्रधानफलमाह पल्ल-
 वगुमा । इति ।

Colophon. श्रीसोमसुन्दरसूरिविरचिता प्रत्याख्यानभाष्यचन्दनकभाष्योरवचूर्णिः ।
 श्रीश्वावश्लकवृत्तितः कृता संचिन्ता ।

विषयः । प्रत्याख्यानभाष्यचन्दनकभाष्याख्या ॥

No. 190. प्रबोधोदयनाटकम् . By शुक्लेश्वरनाथ . Substance, country-
 made paper, 12×5 inches. Folio 62. Lines, 11 on a page. Extent,
 2,000 ślokaś. Character, Nāgara. Date S.K. 1823. Place of deposit,
 Tikāri, Dist. Gayā, Paṇḍita Ćāstri. Appearance, tolerable. Prose and
 Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ॥

ज्ञातं (ज्ञानं) दृशसुनौन्द्रनिवर्त्तैर्निर्दम्भकं यत् सदा
कर्त्ता तर्कविलासिभिर्निगदितो मायागुणैः संयुतः ।
मीमांसारसिकैस्तु कर्मपुरुषः सांख्यैः प्रकृत्यान्वितो
भूयाच्छर्मकरं विचित्रमतिदं तच्छब्दरूपं महः ॥

× × × × नान्यन्ते सूत्रधारः ॥ आर्य्येय श्रीमत् प्रचण्डोद्दण्ड × ×
× × श्रीमद्वीचीर ? वंशावतंसेन श्रीमहाराजभगवन्तरायदेवेन आदि-
छोऽस्मि, सकलशस्त्रविषयकज्ञानप्रागल्भ्यभाजां गीर्वाणवाण्यैव व्यवहार-
माचरतां पात्राणां प्रवेशेनानुरज्यतामियं परिषदिति ॥ नटी । यद्यपि
वेद एवार्थपुत्रवचनेनार्थसिद्धिसन्देहावकाशस्तथापि दुष्प्राये वस्तुनि
विज्ञायन्त एव प्रभवोऽनुचरैः, प्राय एव तादृशः प्रबन्ध इति ॥ सूत्रधारः ।
आर्य्येऽतीते बहून्तरे काले न कर्षगोचरीकृतंभवत्या × × × × × भारद्वाज-
वंशप्रथितमहाजनक्रियादिसम्पादितयशोऽनुरागिणा तदंशकरीरेण श्रीशुक्लो-
त्तरनाथेन रचितं प्रबोधोदयनाटकमिति क्षणिकाकाशगुणशब्दरूपेण
व्याहृतं । नटी । आर्य्यपुत्रकस्यायं क्रोधच्छटोच्छलनरूपिताक्षरस्य शब्दा-
लम्बरः ॥ सूत्रधारः । आर्य्ये भगवत्तादात्म्यतापन्नशब्दनित्यताश्रवणसञ्ज्ञात-
क्रोधच्छटौघूर्णितारुणितनयनावलोकनसन्तासितसमस्तसभासत्सभाजः शिष्या-
क्रान्तोभयपार्श्वको नैयायिक इत एवाभिवर्त्तते । तस्मात् नोचितमस्य समीपे
स्थातुमिति निष्क्रान्ताः सर्व्वे । प्रस्तावना ॥

End.

पण्डितपुरुषः । यद्येवं तर्हि साम्प्रतमेव भवदुक्तिशब्दात् श्रवणाभ्यामनुमिता
श्रुता एतद्वन्यावदातता ॥ हा राजन् अहो प्रभातकल्पेयं रजनौति
तथा हि ।

लज्जानसमुखी विभाति सुरतानेहोर्ध्वनिं सारिका-

वक्त्रोद्गारितमाकलय्य रक्षसि प्रोक्तं प्रियोऽयं प्रियां

वेदान् विप्रमुखो × × × प्रति × बन्द्यन्ते × × × ×

गायन्ते द्विजसत्तमाः सुरधुनी × × × विद्याधनाः ॥ भवतु श्रीमद्भिरपि

गम्यतां स्वस्ते स्वस्ते शिविरायेति महाराजाज्ञया गताः सर्व्वे ॥ षष्ठोऽङ्कः

समाप्तस्यायं ग्रन्थः । अग्निश्लोकुगजदुर्मिमितेऽब्दे ? १८२७ ... गुडवासरे लेखि

इदं पुस्तकम् ॥

विषयः । महाराजभगवन्तरायस्य-सभायां समागत-वैयाकरण-मीमांसक-नैयायिक-तान्त्रिकादीनां पूर्वपक्षसिद्धान्तादिकथनम् ॥

No. 191. प्रयोगसारः . Substance, country-made paper, $10 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 99. Lines, 18 on a page. Extent, 3960 ślokas. Character, Nāgra. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

गजाननं तथा साम्बं शिवं संसारमोचनं,
 व्याख्येयमाचार्यं मातरं पितरं तथा ।
 विश्वेश्वरं गुरुं वापि प्रणिपत्य यथाक्रमं,
 प्रयोगसारं कुरुते मन्दानां कर्मसिद्धये ।

End.

नोपवासादित्यत्र प्रधानदेवतास्तत् पाकयज्ञोक्तदेवताः द्रष्टव्याः । इति
 स्थाळीपाकप्रयोगः ।

Colophon.

इति गर्भाधानप्रवृत्ति-स्थाळीपाकान्तप्रयोगः (... ...) इति प्रयोगसारे
 गर्भाधानादिस्थाळीपाकान्तप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । संक्षेपेन गर्भाधानादि-स्थाळीपाकान्तप्रयोगकथनम् ।

No. 192. प्रयोगसारः . Substance, country-made paper, $8 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 204. Lines, 10 on a page. Extent, 3,060 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, very old. Prose and verse. Correct.

Beginning.

(अस्य प्रथमतः सप्तश्लोकाः विलुप्ताः ।)

प्रत्यक्ष देवतायान्तु ह्येवं कुर्याद्विचक्षणः ।
 तस्य नाम गृहीत्वाथ प्रीयतामिति भाषते ।

End.

अनेन यथाविभवं गजाश्चादिद्यानमारोहयेत् । यानेन प्रयाननियमः

×	×	×	×	×	×
+	×	×	×	×	+
×	×	× रोहयेत् । (इतो नास्ति ।)			

Colophon. — — — — —

विषयः । सर्वविधसंस्कारकथनम् ।

No. 193. प्रश्नविद्या . By चण्डेश्वर . Substance, country-made paper, 16×3 inches. Folia, 17 Lines, 6 on a page. Extent, 600 ślokas. Character, Bengali. Date S.K. 1744. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post, Garveta gram Khunvera, Late Paṇḍit Śrīpati Bhaṭṭācāryya. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. नत्वा कृष्णपदारविन्दद्युगलं सर्वार्थसिद्धिप्रदं ।
कल्याणं कलिकल्मषक्षयकरं त्रैलोक्यपूज्यं किल ॥
श्रीचण्डेश्वरशर्मणा वज्रविधं शास्त्रार्थमालोच्य च ।
प्रश्ने लग्नबलावलं ग्रहवशात् तत्त्वार्थमातन्वते ॥
दीप्तः सुतुङ्गे खचरः सुनीचो दीनो विरश्मिर्मुषितो निरुक्तः ।
प्रपौडितो व्योमचराभिभूतः सुस्थो निजचेवमनुप्रयातः ॥ इत्यादि

End. सौगन्ध्यं शरलं तुलामलयजं चेलद्रकं पूगं
दिग्धं लङ्कुपर्णचूर्णनखरं लौहास्त्ररः स्यात् कशाः ।
लाक्षा स्याद्रजनी च दिङ्गु जिरकं तौलं मरीचं निर्धौं
गोधूमान् पक्षिवीजकं श्रुतिपुटे वाग्देवता मे वद ॥ (?)
कलाष्टकोष्ठकं देवि गणयित्वा पुनः पुनः ।
खे शङ्कितश्च कथयेत् द्रव्यं नास्ति न संशयः ॥

Colophon. इति श्रीनामवन्दाद्यध्यायः सप्तविंशतितमः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।
श्रीहलधरशर्मणा लिखितं । शकाब्दाः १७४४ ।

विषयः । भावफलकथनं । ग्रहस्वरूपनिरूपणं । भावज्ञानकथनं । भवफलचिन्तनं ।
लाभालाभनिर्देशनं । गर्भादिचिन्तनं पथिकगमागमनिरूपणं । देशान्तरगतस्य मरणादिचिन्तनं ।
पदलाभनिरूपणं । स्वययाचौर्यादिचिन्तनं । मरण-भोजन-दृष्टिवन्ध-मोक्ष-नौ-रोग-दिना-
फलादिचिन्तनं । फलपाककालनिर्णयनं । कुसुमशकटिकाध्यायो नाम वन्दाद्यध्यायश्च ।

No. 194. “प्रश्नोत्तररत्नमाला”. By सितपटगुरु . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 6. Lines, 3 on a page. Extent 36 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya, Māharāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

- Beginning.** प्रणिपत्य जिनवरेन्द्रं प्रश्नोत्तरमालिकां वक्ष्ये,
नागनरामरत्न्यां देवं देवाधिपं प्रथमं ।
- End.** रचिता सितपटगुह्या विमला विमलेव रत्नमालेव,
प्रश्नोत्तरमालेयं कण्ठगता कं न भूषयति ।
- Colophon.** इति प्रश्नोत्तररत्नमाला सम्पूर्णा ।
- विषयः । जैनगुरुशिष्यसंवादः ।

No. 195. प्रायश्चित्तसारसंग्रहः . By आनन्द चन्द्र . Substance, country-made paper, 18×3 inches. Folia, 31. Lines, 6 on a page, Extent, 750 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpur, Paṇḍita Kṛṣṇadās Smṛtibhusana. Appearance, fresh. Prose and Verse. Correct.

- Beginning.** ॐ नमो गणेशाय ।
प्रणम्य पार्श्वतीनाथं प्रायश्चित्तौ च सारकं ।
आनन्दचन्द्रो विप्रेन्द्रः कुरुते बालबोधकं ॥
पापक्षयमावसाधनं प्रायश्चित्तं इत्यादि ॥
- End.** मासोपवासव्रतं पञ्चदशधेनुसमं पक्षोपवासव्रतं सार्द्धसप्तधेनुसमं सर्व्वत्र
प्रमाणान् प्रायश्चित्तविवेकादौ द्रष्टव्यं ॥
- Colophon.** इति श्रीआनन्दचन्द्रकृत-प्रायश्चित्तसारसंग्रहः समाप्तः ॥

विषयः । प्रायश्चित्तलक्षणं । बालत्वादिना प्रायश्चित्तज्ञापकथनं ॥ ब्रह्मबन्धादिप्रायश्चित्त-
कथनं ॥ गोबधस्त्रीबन्धादिप्रायश्चित्तकथनं ॥ अभक्ष्यभक्षणप्रायश्चित्तकथनं ॥ अगम्यागमनादि-
प्रायश्चित्तकथनं ॥

No. 196. वङ्गचोपनिषत् . Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 1. Lines, 12 on a page. Extent, 30 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

- Beginning.** ओम् देवो ह्येकाग्र आसीत् सैव जनपदं उपसृजत कामकलेति
विजायते प्रह्लादकलेति विजायते तस्या एव ब्रह्मा अजीजनत्
विष्णुरजीजनत् सर्व्वे मरुत्गणा अजीजनत् ।

End. ऋचोक्षये परमे व्योमन् यस्मिन् देवा अधिविद्ये निषेदुः यस्तत्र वेद
किञ्चचा करिष्यति य इत्तद्विदुस्त इमे समासत इत्युपनिषत् ।

Colophon. इति ऋचोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मविद्याकथनम् ।

No. 197. बृहच्छान्तिटोका (सुबोधा) . By हर्षकौर्त्तिस्त्रि . Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 9. Lines, 14 on a page. Extent, 540 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācārya Māharāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. नमो जिनैभ्यः ।

श्रीपाशं सर्वसिद्ध्यर्थं सुखा सर्वामरैः स्तनं,
व्याख्याशान्तिस्तवस्तेषा सुबोधा क्रियते मया ।
तत्र पूर्वं अस्य स्तवस्तोत्रपत्तिर्लिख्यते ।

End. इति सुष्टु आह ब्रूते इति स्वाहा नागपुरीयतपोगणराजा श्रीचन्द्र-
कौर्त्तिस्त्रिवरस्तच्छिष्यहर्षकौर्त्तिस्त्रिरिक्काधीदिमांटीकां । विरचितसङ्गल-
(....) जाग्रच्छतेः प्रदत्त × × × शान्तिजिनस्तुप्रसक्ते × × ×
विहितता बृहच्छान्तिः ॥

Colophon. इति बृहच्छान्तिटोका सम्पूर्णा ।

विषयः । जैनमतानुयायिबृहच्छान्तियाख्या ।

No. 198. बृहच्छान्तिवृत्तिः . By हर्षकौर्त्तिस्त्रि . Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 6. Lines, 16 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācārya Māharāja Bālacandra Suri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. अथ बृहच्छान्तिवृत्तिर्लिख्यते ।

शान्तिः शान्तिर्बृहच्छान्तिः कृच्छाक्रान्तिसमुच्छयी,
यस्यासाद्य × × वापद्रव सिंहासनं सनत् ।
श्रीशान्तिं शान्तिकर्तारं हर्षकृत्तिर्गुणाकरं,
नमस्कृत्य बृहच्छान्ते वृत्तिरेषा विधीयते ।

End. पुनः अश्विपशमो भवतु अश्वस्य अकल्याणस्याविद्यादेरपशमः
क्षयो भवतु, पुनः शिवं कल्याणं मङ्गलं भवतु इति सुष्टु आह, ब्रूते
इति स्वाहा ।

Colophon. नागपूरीयतपोगणराजा श्रीचन्द्रकीर्तिस्वरिवरस्तच्छिष्यदर्पकीर्तिस्वरिर-
कार्षीदिमां टीकां । इति श्रीबृहच्छान्तिना खोत्रवृत्तिः ।

विषयः । जैनबृहच्छान्तिस्तोत्राख्या ।

No. 199. बृहत् संग्रहः . By रेवतीशर्मा . Substance, country-
made paper, 9×5 inches. Folia, 89. Lines, 29 on a page. Extent,
çlokas. Character, Nāgara. Date S.M. 1900. Place of deposit, Belsārā,
Hanumān Tewari. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

आदौ विनायकं नत्वा सारदां भारतीं सदा
रामं कृष्णञ्च गोविन्दं नत्वा भास्करादिप्रदानं नव ।
दीर्घसंग्रहं वक्ष्येऽहं रेवतीशर्मा द्विजः ।
चातुर्वर्ण्यं द्विजादीनां सर्व्वकामार्थसिद्धये ॥
अथातः संप्रवक्ष्यामि चक्रं मातङ्गनायकं ।
येन विज्ञानमात्रेण धानायुद्धे जयो भवेत् ।

End. विद्वत्सभा विराजन्ते यथा तारा निशि स्मृता ।

गणको यदि आयाति सप्तद्वीपे रविर्यथा ॥
यत् यत् जन्मकृतं पुण्यं पापजघ्नं शुभाशुभं ।
तत् सर्व्वं प्रकटौज्ज्वलं यस्य लग्नस्य पत्रिका ॥
इति ज्योतिःशास्त्रवर्णनं ॥

श्रीशाण्डिल्यगोत्रजामितशितदेवलं प्रवरचयं
शाखा कौथुमस्तत्र × सामवेद × × कौर्त्तिता
नाम्ना नारायणत्रिपद इति विभुः पृथ्वीजजाद्यादिकं । ?

ज्योतिर्वित् तिलकं मान्यो × × × भूश्रुतां ।

तत् स्तुतुश्चेतन्यकृष्णः । तत् पुत्रो देवीदत्तः तत् पुत्रो रेवतीशर्माचनूमान्
प्रख्यायिकापुरे पण्डितटोलेतिख्याता ।

Colophon.

इति श्रीरेवतीशर्माकृते बृहत्संप्रदे नारायणवर्णनं, विद्यावर्णनं, वैयाकरण-
वर्णनं, ज्योतिःशास्त्रवर्णनं, रेवतीशर्माणो गोचवासवर्णनं, स्वपुरवर्णनं नाम
षोडशोऽध्यायः सम्पूर्णः ॥ संवत् १९०० ॥

विषयः । १ अध्यायचक्रप्रकरणं । २ वास्तुप्रकरणं । ३ जातकप्रकरणं । ४ ग्रहण-
प्रकरणं । ५ प्रश्नप्रकरणं । ६ तिथिनिर्णयप्रकरणं । ७ अशौचनिर्णयप्रकरणं । ८ रविगुर्व्या-
दिशान्तिप्रकरणं । ९ ज्वरादिशान्तिप्रकरणं । १० दत्तानेयप्रकरणं । ११ ग्रहणमालाकथनं ।
१२ सरोजय्यालिकादिकथनं । १३ अर्जुनगीता । १४ ब्रह्मनिरूपणं । १५ चंपटपञ्जरिका-
कथनं । १६ ज्योतिःशास्त्रादिवर्णनं ग्रन्थकर्तृर्गोचवंशादिवर्णनं ॥

No. 200. ब्रह्मखण्ड । Substance, country-made paper, 11×6
inches. Folia, 450. Lines, 25 on a page. Extent, 5,500 śloka. Charac-
ter, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta Viśvakoṣa Office,
Babu Nagendranāth Vasu. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Beginning.

कुमारिकाखण्डमध्ये राज्ये च भरतस्य च ।
पञ्चविंशदेकशतं देशानां सुनिसत्तमाः ।
पञ्चदशपत्तनानां शतं वेलाकुलस्य च ।
ग्रामाणां परिसंख्या च ब्रह्मखण्डेषु क्रियते
देशसु जाङ्गलोऽनूपः साधारण इति त्रिधा ॥

End.

चेटकिर् ग्राममुख्यस्य स्वर्गभूमौ भविष्यति ।
यवनग्रामनिकटे सरपुरादिजास्यदं ॥
वारचयं लुण्ठनं हि ग्रामस्य यवनैर्दिजाः ।
कर्तव्यस्य कलेः सन्ध्या द्विशताब्दे स्थिते क्रुधा ॥
चौकियग्रामनाशं हि रुद्रवर्षसहस्रगे ।
प्राप्स्यति शीतला रोगैर्वसन्ते जन्तुभिः सह ॥
शीतलाभयभीत्या च केचिच्च ग्रामवासिनः ।
नेपालप्राक्तभूमिश्च यास्यन्ति च ततः कलौ ॥

Colophon.

इति भविष्यपुराणे ब्रह्मखण्डे स्वर्गभूमिवर्णने सप्तपञ्चाशत्तमः सर्गः ॥ अतःपरं
किञ्चित् खण्डितं ।

विषयः । १ पौण्ड्रदेशमध्ये गौडदेशवर्णनं ॥ २ बरेन्द्रदेशवर्णनं ॥ ३ नीलनिदेशादि-
वर्णनं ॥ ४ नारिखण्डदेशादिवर्णनं ॥ ५ वरादेशवर्णनं ॥ ६ । ७ वर्द्धमानदेशवर्णनसुखेन

विद्यासुन्दरयो रूपवर्णनं ॥ ८ । ९ । विन्धुपार्श्वस्थितदेशादिवर्णनं ॥ १० । ११ यशोरदेश-
वर्णनं ॥ १२ । १३ चन्द्रद्वीपविवरणं ॥ १४ । १५ चोटुल्लदेशविवरणं ॥ १६ । १७
आसामदेशवर्णनं ॥ १८ । १९ बरदयोगदेशवर्णनं ॥ २० कौकटान्तर्गतवङ्गदेशविवरणं ॥
२१ । २२ कौकटान्तर्वर्ति-चङ्गदेश-विवरणं ॥ २३ । २४ २५ २६ २७ २८ मगधदेश-
विवरणं २९ । ३० । ३१ भोजदेशविवरणं ॥ ३२ राजगृहवर्णनं ॥ ३३ । ३४
जरासन्धदेशवर्णनं ॥ ३५ । ३६ । ३७ गयाप्रदेशविवरणं ॥ ३८ ३९ विशालदेशान्त-
र्वर्तिदौर्घद्वारदेशविवरणं ॥ ४० ४१ । ४२ चम्पादेशविवरणं ॥ ४३ चम्पापुरवर्णनं ॥
४४ । ४५ । ४६ मिथिलादेशवर्णनं ॥ ४७ । ४८ तीरभूक्तिदेशविवरणं ॥ ४९ । ५० ।
५१ काशीमाहात्म्यकथनमुखेन काशीप्रदेशविवरणं ॥ ५२ । ५३ काशीसारोद्धारलेखर
माहात्म्यादिकथनं । ५४ ५५ काशीमाहात्म्यविश्वेश्वरमाहात्म्यादिकथनं । ५६ काशी
माहात्म्यतद्देशतादीनां माहात्म्यकथनं ॥ ५७ मध्यदेशान्तर्वर्तिस्वर्गभूप्रदेशवर्णनं ॥

No. 201. ब्रह्मानन्दः । Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Extent, 500 ślokas. Character, Bengali. Date S.K. 1764. Place of deposit, Upalātāgram Post Mehar, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagabandhu Tarkavāgiśa. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ब्रह्मानन्दं प्रवक्ष्यामि ज्ञाते तस्मिन्नशेषतः ।
येद्विकसुष्मिकानर्थव्रातं हिला सुखायते ॥
ब्रह्मवित् परमाप्नोति शोकं तरति चात्मवित् ।
रसो ब्रह्मरसं लब्धवानन्दो भवति नान्यथा ॥
प्रतिष्ठां विन्दते स्मिन्न यदा स्यादथ सोऽभयः ।
कुरुतेऽस्मिन्नन्तरं चेदथ तस्य भयं भवेत् ॥
वायुः सूर्यो वक्रिरिन्द्रो नृत्युर्जन्मान्तरिऽन्तरं ।
कृत्वा धर्मं विजानन्तोऽप्यस्माद्भूला चरन्ति हि ॥
इत्यादि ।

End. निरुपाधौ ब्रह्मतत्वे भासमाने स्वयंप्रभे ।
अद्वैते विपुटी नास्ति भूमानन्दोऽत उच्यते ॥
ब्रह्मानन्दाभिधे ग्रन्थे पञ्चमोऽध्याय ईरितः ।
विषयानन्द एतेन द्वारेणान्तःप्रविश्यतां ॥
पाथादरिहरोनेन ब्रह्मानन्देन सर्व्वदा ।

पायाच्च प्राणिनः सर्वान् स्थाशितान् शुद्धमानसान् ॥

Colophon.

इति श्रीब्रह्मानन्दे विषयानन्दो नाम पञ्चमोऽध्यायः ।

शके वेदरसाद्रिचन्द्रगणिते पञ्चानने तारणे

बोधार्हे युगयौतवे निजगुरोः पादारविन्दद्वयं । (?)

ध्यात्वा हृत्सरसीरुहे श्रुतिशिरः श्रीपञ्चदश्याष्टकेऽ-

लिखि श्रीवन्मालिनामवटुना सज्जनसन्दीपकः ॥

विषयः । इति श्री ब्रह्मानन्दे योगानन्दो नाम प्रथमोऽध्यायः ।

” ” आत्मानन्दो नाम द्वितीयोऽध्यायः ।

” ” अद्वैतानन्दो नाम तृतीयोऽध्यायः ।

” ” ब्रह्मानन्दाभिधे ग्रन्थे चतुर्थोऽध्याय ईरितः ।

” ” विद्यानन्दस्तदुत्पत्तिपर्यन्तोऽभ्यास ईष्यतां ।

” ” इति श्रीब्रह्मानन्दे विषयानन्दो नाम पञ्चमोऽध्यायः ।

No. 202. ब्रह्मानन्दः (सटीकः) टीका . By रामकृष्ण . Substance, country-made paper, 11×6 inches. Folia, 39. Lines, 16 on a page. Extent, 950 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Rajārāmpura, Pandit Maheśacandra Tarkacūḍāmaṇi. Appearance, tolerable. Verse and Prose. Generally correct.

Beginning. मूलस्य ब्रह्मानन्दं प्रवक्ष्यामि ज्ञाते तस्मिन्नशेषतः ।
ऐहिकसुखिकानर्थव्रतं हिला सुखायते ॥
ब्रह्मवित् परमाप्नोति शोकं तरति चात्मवित् ।
रसो ब्रह्मरसं लब्ध्वानन्दो भवति नान्यथा ॥ इत्यादि

टीकायाः नला श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरौ ।
ब्रह्मानन्दाभिधं ग्रन्थं व्याकुर्व्वे बोधसिद्धये ॥

End. मूलस्य ब्रह्मानन्दाभिधे ग्रन्थे पञ्चमोऽध्याय ईरितः
विषयानन्द एतेन द्वारेणान्तःप्रविश्यतां ॥
ग्रीवाद्धरिहरोऽनेन ब्रह्मानन्देन सर्वदा
पायाच्च प्राणिनः सर्वान् स्थाशितान् शुद्धमानसान् ॥
इति श्रीविषयानन्दे पञ्चमोऽध्यायः ॥
श्रीसीतारामाभ्यां नमः ॥

टीकायाः फलितमाह निरुपाधीति त्रिपुटीभानाभावाद्भूमानन्दोऽयं इत्युच्यते
इत्यर्थः । इदानीं ग्रन्थसुपसंहरति ब्रह्मानन्देति । इदानीं ग्रन्थसमाप्तौ
अभेदेन हरिहरं स्मरन् प्रार्थयति प्रीयादिति ॥

Colophon.

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यभूमिवर्य-
किङ्करेण रामकृष्णख्येन विदुषा विरचितायां ब्रह्मानन्दे विषयानन्दो नाम
पञ्चमोऽध्यायः ॥ इति श्रीब्रह्मानन्दनामकग्रन्थः समाप्तः ॥

विषयः । १ अध्याये योगानन्दनिरूपणं ॥ २ अध्याये आत्मानन्दनिरूपणं २ अध्याये
अद्वैतानन्दनिरूपणं ॥ ४ अध्याये विद्यानन्दनिरूपणं ५ अध्याये विषयानन्दनिरूपणं ॥

No. 203. भर्तृहरिनिर्व्वेदनाटकं . By हरिहरोपाध्याय . Substance,
country-made paper, 13×3 inches. Folia, 21. Lines, 5 on a page. Extent,
325 ślokaś. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Dinā-
pura, Paṇḍit Kṛiṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, tolerable. Prose
and verse. Correct.

श्री शम्भवेनमः ।

Beginning.

शैत्याद्यादृत्य मृद्धा रजनिकरकलाजङ्गवी चोपनीता ।

यत्राङ्गोत्तापभीता पदमपि न जटाजूटतोऽधः प्रपदे

×	×	×	×	×
×	×	×	+	×

नान्यन्ते स्तवधारः । अलमतिविस्तरेण भो भोस्त्रिभूवनतटप्रभृतिवीजस्य
भूतस्य भगवतो भूतपते भैरवैश्वरस्य यात्रायां सुलभाः सामाजिकाः
श्रीहरिहरप्रणीतेन भर्तृहरिनिर्व्वेदनाम्ना शान्तिरसप्रधानकेन नाटकेनो-
पासितुमीदृमहे तत्र भवन्तः सावधाना भवन्तु ॥

End.

गोरक्षः । तथापीदमस्तु

साधोः सिध्यतु कार्यस्तथ्यतु चिरं राजा प्रजारञ्जनात्

लक्ष्मी रक्षतु पक्षपातमधुरा भूयादुदारात्मनां

लक्ष्मोपापनमार्गनादथ सुहृत्सार्थात् सदर्थार्पणा-

दस्मिन् हारिहरे परीक्षितगुणा क्रीणातु गौर्गौरवं ॥

इति निष्क्रान्ताः सर्व्वे ॥

Colophon.

इति पञ्चमोऽङ्कः ॥ इति श्री हरिहरोपाध्यायकृत-भर्तृहरिनिर्व्वेदनामक-
नाटकं समाप्तं ॥

विषयः । खप्रियाया। भानुमत्या सत्यश्रवणेन निर्विघ्नस्य भर्तृहरिनामकस्य राज्ञो ज्ञान-
प्राप्तिकथनं ॥

No. 204. भावशतकम्. By नागराज . Substance, country-made paper, 8×5 inches. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Extent, 225 clokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikari, District Gayā, Paṇḍit Mahaviraprasād. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्री गणेशाय नमः ।

अथं कचिद् कचिदनीव सितेतराभं ।

कापि प्रफुल्लनवपल्लवसम्बिकाशं ।

तमं कचिद् कचन शीतलमस्तुतेजः

कैवल्यसंस्तुतिपथानुगतं सुदेव ॥

End.

सोयं दुर्जयदोर्भूजद्वजनितप्रौढप्रतापानल-

ज्वालाजालखिलीकृतारिनगरः श्रीनागराजो जयौ ॥

Colophon.

इति श्रीनागराजविरचितं भावशतकं सम्पूर्णं ॥

विषयः । भावादिनिरूपणं ॥

No. 205. भाषिकसूत्रव्याख्या . By अनन्तभट्ट . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 20. Lines, 10 on a page. Extent, 230 clokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

वन्दे विष्णुं महानन्दं भक्तकल्पमहोदधं ।

यच्चायासंश्रितैर्लभ्यं नरैरर्थचतुष्टयं ॥

कुपितादिफणाच्चायां समीकृत्य परं सुखं ।

सेवन्ते तत् पदं धीरास्तमनन्तं भजेन्वहं ॥

End.

वचनप्रसूनमालानन्ताख्येन स्वरिणा रचिता,

प्रियतां हृदये सदये कमलामहिलेन पुरुषेण ।

Colophon.

इति श्रीमत्प्रथमशाखिनागदेवभट्टात्मजेन श्रीमदनन्तभट्टेन विरचितं

भाषिकसूत्रव्याख्यानं समाप्तं ।

विषयः । शतपथब्राह्मणस्वरसंस्कारकभाषिकसूत्रव्याख्या ।

No. 206. भूवनेश्वरौक्तवटीका . By गौरमोहनविद्यालङ्कार . Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 5. Lines, 8 on a page. Extent, 130 ślokas. Character Bengali. Date S.K. 1764. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garveta gram Medrā, Babu Parbaticaran Bhaṭṭācāryya. Appearance, old, Prose. Generally Correct.

Beginning

ॐ नमो भूवनेश्वर्यै ॥

कालीपादयुगं रम्यं ध्यात्वा श्रीगौरमोहनः ।

टीकां तनोति विमलां धीरेरेषा प्रगच्छताम् ॥

सन्त्यज बहवो दोषा गुणलेशो न विद्यते ।

तथापि गच्छतां कृत्वा बालके मयि तैर्घृणाम् ॥

अथ सर्वविद्याप्रधानाया भूवनेश्वर्या स्ववस्यार्थसुबोधाय व्याख्यायते,
अथानन्दमयीमित्यादि अथ पूजाद्यनन्तरं आनन्दमयीं नित्यानन्दविशिष्टां
साक्षात् शब्दब्रह्मस्वरूपिणीं पूर्णब्रह्मस्वरूपिणीमिति च पाठान्तरं
जगत्कारणमग्निकां जगतां ब्रह्मादीनां कारणं बीजं अग्निकां जगन्मातरं
अथवा अग्निकानां नमो अथ ईडे स्तुतिं करोमीत्यादि ।

End.

श्रुतिसुरचितपाकमित्यादि, श्रुत्या सुरचितमिव पाकं निष्पन्नं यच्च तदेतत्
स्त्रोत्रं धीमतां बुद्धिशालिनां मध्ये इह जगति यो मर्त्यः मनुष्यः
आर्द्रान्तरात्मा आर्द्रो द्रवीभूतोऽन्तरात्मा यस्य स्नेहयुक्तः सन् नित्यं पठति
स जनः × × × × विभूतीनां उच्चैःपदं
यथा स्यात् तथा भवति श्रुतिसुरचितपाकमिति च पाठान्तरं ।

Colophon.

इत्युपेन्द्र भट्टवंशोद्भवश्रीगौरमोहनविद्यालङ्कारभट्टाचार्य्यविरचिता श्रीमद्-
भूवनेश्वरौक्तवटीका समाप्ता । शकाब्दा १७६४ ।

विषयः । भूवनेश्वरौक्तवस्य व्याख्यानं ।

No. 207. भूखण्डं (स्वन्दपुशाखीयं) . Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 42. Lines, 9 on a page. Extent, 1,400 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of Deposit, Dinājpurā Rajvāḍi. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

नारायणं नमस्कृत्य नरक्षैव नरोत्तमं ।

देवीं सरस्वतीञ्चैव ततो जयमुदीरयेत् ॥

त्रिदशानां यथाविष्णुस्तीर्थानां तीर्थराट्त्रिव ।
तथा जयति भूषण्डे शम्भलयाम उत्तमः ॥

स्कन्द उवाच ।

End. नन्दिग्रामस्य माहात्म्यं हरेश्चैव द्विजोत्तम ।
कथितञ्च मया पुण्यं शालग्रामे शिलामये ॥

Colophon. इति श्रीस्कन्दपुराणे भूषण्डे शम्भलयाममाहात्म्यं ॥ समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

विषयः । १ । २ । ३ अध्याये शम्भलमाहात्म्यकथनेन यथातेर्वरलाभकथनं ॥
४ अर्ककुण्डमहिमवर्णनं ॥ ५ दशाश्वमेधवर्णनं ॥ ६ पिशाचमोचनं ॥ ७ एकान्तिवर्णनं ॥
८ अवन्तीश्वरवर्णनेन यज्ञदत्तमोक्षनिरूपणं ॥ ९ यमतीर्थवर्णनं ॥ १० । ११ प्रयागवर्णनं ॥
१२ । १३ भविष्यगङ्गावर्णनं ॥ १४ गोमतीतीर्थवर्णनं ॥ १५ रेवाकुण्डवर्णनं ॥ १६
गोपालमाहात्म्यवर्णनं ॥ १७ । १८ मोक्षतीर्थवर्णनं ॥ १९ चक्रतीर्थवर्णनं ॥ २० गुप्ततीर्थ-
वर्णनं ॥ २१ गयावर्णनं ॥ २२ । २३ । २४ कूपादिवर्णनं ॥

No. 208. भैरवस्तवराजः . (विश्वसारोद्धारीयः) Substance, country-made paper, 16 × 3½ inches. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 72 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Candrakonā Ayodhyā Raghunāthvāṭī, Babu Cakrapāṇi Rāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. अथ वटूकस्तोत्रं ।
कैलासशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुं ।
शङ्करं परिपप्रच्छ पार्वती परमेश्वरं ॥

श्रीपार्वत्युवाच ।

भगवन् सर्वधर्मज्ञ सर्वशास्त्रागमादिषु ।
आपदुद्धारकं मन्त्रं सर्वसिद्धिप्रदं नृणां ॥

श्रीभगवानुवाच ।

शृणु देवि महामन्त्रमापदुद्धारहेतुकं ।
सर्वदुःखप्रशमनं सर्वशत्रुनिवर्त्तणं ॥ इत्यादि ।

End. एतत् श्रुत्वा ततो देवौ नामाष्टशतमुत्तमं ।
भैरवाय प्रहृष्टाभूत् स्वयश्चैव महेश्वरी ॥

Colophon. इति विश्वसारोद्धारे व्यापटुद्धारकल्पे भैरवस्तवराजः समाप्तः ।

विषयः । बटुकभैरवस्य स्तवकथनं ॥

No. 209. अमरगीतं. Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia 5. Lines 4 on a page. Extent, 25 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Verse. Correct.

अथ प्रजल्पः ।

Beginning. अस्त्रयेष्ट्यामद्युजा यत्तिरस्करणं भद्रया प्रियस्या
कौशलोद्धारः प्रजल्पः स तु कौर्त्तितः । ? यथा ।
मधुप कितव वन्धो मा स्पृशंस्त्रिं सपत्न्याः
कुचविलसितमालाकुङ्कुमगुग्गुभिर्नः,
वदतु मधुपतिसन्मनानिनीनां प्रसादं
यदुसदसि विङ्म्वरं यस्य दूतस्त्वमौदक् ॥

अथ सुजल्पः ।

End. यवार्जवात् सगाभोर्यं सदैव्यं सहचापलं
लत्कण्डच्च हरिः स्पृष्टः स सुजल्पो निगद्यते ॥ यथा-
अपिवत् मधु पूर्य्यामर्य्यपुत्रोधनास्ते ?
स्मरति स पिढगेहान् सौम्यबन्धुं च गोपान्
क्वचिदपि स कथां नः किंकरीनां गृणीते,
भुजमगुरुसुगन्धं मूर्ध्नि प्राशयत् कदा नु ॥

Colophon. × × × ×

विषयः । सोदाहरणप्रजल्पादिसुजल्पान्मलक्षणाभ्युक्तानि ।

No. 210. अमरगीतव्याख्या. Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia 5. Lines, 15 on a page. Extent, 305 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares city, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

अथ चित्रजल्पः ।

Beginning. प्रेष्ठस्य सुहृदास्त्रोके गूढरोधातिवृत्तितः ।
भूरिभारमयो जल्पो यस्मैत्रोत्कृष्टितो यमः ॥

चित्रजलो दशाङ्गोऽयं प्रजल्पः परिजल्पितं ।

विजल्पोजल्पसंजल्पा चित्रजलोऽतिजल्पितं ॥

आजल्पः प्रतिजल्पश्च सुजल्पश्चेति कीर्तितः ।

एष भ्रमरगीताख्यो दशमे प्रकटीकृतः ।

असंख्यभाववैचित्र्य-चमत्कृतिसुदुस्तरः ॥

End.

अत्र प्रथमचरणे आर्जवं । द्वितीये स्वप्रसङ्गानुपस्थापनेन गान्धोर्व्यं । तृतीये, दैन्यं । चतुर्थे, चापलसत्कण्ठा च । अत्र चित्रजल्पलपनमाधुर्य्यवशोत्-
कण्ठया कृष्य एव भ्रमररूपेण तत्रागत इत्येवमर्थपक्षीया आङ्गः ॥

Colophon.

इति भ्रमरगीतव्याख्या ।

विषयः । उज्ज्वलनीलमन्युक्तरौत्या भ्रमरगीतव्याख्या ।

No. 212. मण्डपदक्षिणद्वारनिर्णयः . By नारायणदेव . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 5. Lines, 10 on a page. Extent, 120 ślokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi. Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

क्षीराभोनिधिमध्ये सुललिते चिन्तामणेराज्ये ।

गीर्वाणद्रुमवाटिकापरिवृते सिद्धाष्टकेनावृते ।

वैदूर्याष्टदलाम्बुने जनकजायुक्तं वृक्षं तारकं,

सानन्दं तदुपास्य दे परतरं रामाभिधानं महः ।

End.

यद्वा मयाव लिखितं सद्यासद्वा

ग्रन्थान् विलोक्य विविधान् स्वमतानुरूपं ।

माध्यन्दिनीयविबुधा ह्यवलोक्य तच्च

दौने मयि प्रददतु भ्रुवमाश्रिषीर्थाः ।

Colophon.

श्रीमच्छुक्लयजुर्वेदान्तर्गतमाध्यन्दिनीयशाखाध्यायि-देवोपाभिधानारायणसूत्रि-
कृतो दक्षिणद्वारनिर्णयः समाप्तः ॥

विषयः । मण्डपदक्षिणद्वारे यजुर्वेदोपाभयोः शाखयोः कस्या ग्रन्थं इति सन्देहे
तन्निरूपणम् ।

No. 213. मन्त्रकाशीखण्डटीका (मन्त्ररहस्यप्रकाशिका). By नीलकण्ठ . Substance, country-made paper, 14×4½ inches. Folia 17. Lines, 13 on a page. Extent, 850 ślokas. Character, Nāgara Date ? Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. विश्वेशं माधवं दुष्टं दण्डपाणिञ्च भैरवं ।
वन्दे काशीं गुह्यं गङ्गां भवानीं मणिकर्णिकां ॥
प्रवेत्यमिति द्वादशैर्चं स्मृतं । अथ बृहदेवतावृ-
त्तिश्चासं प्रवेस्मृतं मन्यते शाकटायनः ।
यास्को द्रौघनमैन्द्रं वा वैश्वदेवन्तु शौनकः ॥

End. ततो लब्धज्ञानेनानारम्भकार्याणि काश्यां कृतान्यपि पुण्यानि पापानि च
नश्यन्ति इतरे तु पुण्यपापे उत्तरौत्या भोगेन क्षपयित्वा कैवल्यमश्नुते ।
तदेवं काश्यां तनुत्यजो जन्तुमावस्य श्रुतिस्मृतिन्यायैः परमानन्द-
प्राप्तिर्भवेति सिद्धम् ॥

Colophon. इति श्रीमत्पदवाक्यप्रमाणमर्यादाधुरन्धरचतुर्धरवंशावतंस-गोविन्दसूरि-
स्मृतोर्नीलकण्डस्य कृतिः खड्गतमन्त्रकाशीखण्डव्याख्या रहस्यप्रकाशिकाख्या
समाप्तिमगमत् ।

विषयः वेदस्यकाशीविषयकमन्त्राणां व्याख्या .

No. 214. तन्त्रसारोक्तमन्त्रमुक्ताबलीविधिः Substance, yellow foolscap paper, 6×3 inches. Folia, 24. Lines, 6 on a page. Extent, 575 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatāgrām Post Meher, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīś. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय । ॐ नमः शिवाय ।

अथ तन्त्रसारोक्तमन्त्रमुक्ताबलीविधिः ।

तच्च प्रथमं भूवनेश्वरीमन्त्राः । ह्रीं ऐं क्रीं ऐं ह्रीं श्रीं । आं ह्रीं
क्रीं ॥ अथान्नपूर्णा मन्त्राः ह्रीं नमो भगवति माहेश्वरि अन्नपूर्णे स्वाहा ।
ॐ नमो भगवति माहेश्वरि अन्नपूर्णे स्वाहा । ॐ नमो भगवति माहेश्वरि
अन्नपूर्णे स्वाहा । ॐ नमो भगवति माहेश्वरि अन्नपूर्णे स्वाहा । ॐ ह्रीं
नमो भगवति माहेश्वरि अन्नपूर्णे स्वाहा । ह्रीं श्रीं नमो भगवति माहेश्वरि
अन्नपूर्णे स्वाहा ॥ इत्यादि ।

End. अथादर्शनमन्त्राः । ॐ ह्रं फट् कालि कालि मांसशोषितरक्ते खाद्य
देव मापश्यतु मादति ह्रं फट् खाद्या । स्तम्बिनि अमुकस्य मनः कम्पय
स्तम्भय ॐ फट् ।

Colophon. इति तन्त्रसारोक्तमन्त्राः । ॐ नमो गुरवे ।

विषयः भुवनेश्वरीमन्त्राः । अन्नपूर्णामन्त्राः । त्रिपुरामन्त्राः । अदूरितामन्त्राः ।
महिषमर्दिनीमन्त्राः । जयदुर्गामन्त्राः । श्रीमन्त्राः । हरिद्रागणेशमन्त्राः । सूर्यमन्त्राः ।
अग्निमन्त्राः । विष्णुमन्त्राः । रामचन्द्रमन्त्राः । वासुदेवमन्त्राः । ऋद्धिमन्त्राः । वराहमन्त्राः ।
कृष्णमन्त्राः । शिवमन्त्राः । चैवपालमन्त्राः । भैरवमन्त्राः । भद्रकाल्यादीनां मन्त्राः ।
वीरसाधनादिमन्त्राः । मारणवशीकरणोच्चाटनादिमन्त्राः ॥ अदर्शनमन्त्राचेति कतिपय-
मन्त्राणां सङ्ग्रहः ।

No. 215. मन्त्ररामायणम्. Substance, country-made paper, 14 x 4½ inches. Folia, 43. Lines, 2 on a page. Extent, 146 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. शिरो मे राघवः पातु भालं दशरथात्मजः ।
कौशलेद्यो दृशौ पातु विश्वामित्रप्रियः श्रुतौ ॥ १ ।
ब्राह्मं पातु मखनाता सुखं सौमित्रिवत्सलः,
जिह्वां विद्यानिधिः पातु कण्ठं भरतवन्दितः । २ ।
स्कन्धौ दिव्यायुधः पातु भुजौ भग्नशकार्मुकः
करौ सीतापतिः पातु हृदयं जामदग्नजित् । ३ ।
मध्यं पातु खरध्वंसी नाभिं जाम्बवदाश्रयः,
सुग्रीवेशः कटिं पातु सक्थिनी हनूमत्प्रभुः । ४ ।
जानुनी सेतुकत् पातु जङ्घे दशमुखान्तकः ।
पादौ विभीषणश्रीदः पातु रामोष्णिलं वपुः । ५ ।

End. नावा न क्षोदः प्रदिशः पृथिव्याः स्तम्बिभरतिदूर्गानि विश्वा,
खां प्रजां बृहदुक्थो महिलावयेष्वदधद्वापरेषु ।

Colophon. × × × × ×

विषयः । प्रथमतो रामरक्षास्तोत्रं ततो वेदस्थरामविषयकमन्त्राः ।

No. 216. मन्तरामायणव्याख्या (मन्तरहस्यप्रकाशिका). By नीलकण्ठ . Substance, country-made paper, $11 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 43. Lines, 12 on a page. Extent, 1,545 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. रामायणं द्रुमं नौमि रामरक्षा नवाङ्कुरं ।

गायत्री वीजसाम्नायं मूलं मोक्षो महाफलं ॥

अथ रामरक्षायाः रामायणद्रुमाङ्कुरत्वं स्पष्टमवगम्यते, तत्स्थानां राघ-
वादिपदानां क्रमेण रामायणार्थसूचकत्वात्, तस्याः गायत्रीवीजत्वं वेद-
मूलत्वं चोपपादनीयं तेन रामायणस्यापि तदुभयं सिध्यति ।

End. लक्ष्मणार्थपरतां गिरामिमां लक्ष्मणार्थपुरुषेण दर्शितां ।

साङ्गवेदपदवाक्यमानवित् कोपि वीक्ष्य सुमतिः प्रमोदतां ॥

श्रीरामरक्षाव्याख्यानं मन्तररामायणाभिधं ।

व्याख्यानराद्यन्तरेण प्रीयतां कृष्णानिधिः ॥

दर्शितः सीतयाध्वार्यं वेदारण्ये निरध्वनि ।

सन्तो विपुल × × × यास्त्रभाष्यानुयायिनः ॥

Colophon.

इति श्रीमत्-पदवाक्यप्रमाणमर्थ्यादाधुरन्धरचतुर्द्धरवंशावतंस-गोविन्दस्वरि-
स्त्रनोः श्रीनीलकण्ठस्य कृतिः खोजितमन्तररामायणव्याख्या मन्तरहस्य-
प्रकाशिकाख्या समाप्तिमगमत् ॥

विषयः । मन्तररामायणव्याख्या .

No. 217. मन्त्राभिधानं . By यदुनन्दनभट्टाचार्य . Substance, country-made paper, $14 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 9. Lines, 7 on a page. Extent, 180 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpura, Kālāpādā, P. O. Rājārampura, Paṇḍit Sitānātha Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. ॐ श्रीरामः ॥

प्रणम्यादौ महामायां हृदिस्थित्यन्तकारिणीं ।

मन्त्राभिधानं क्रियते यदुनन्दनशर्माणा ॥ ॐ कारः ।

ॐ कारं वर्तुलं तारं वामश्च ? हंसः कारणं ।

मन्त्राद्यः प्रणवः सत्यं विन्दुशक्तिस्त्रिदैवतं ॥ इत्यादि

End.

हं क्रोधाख्यो हं तनुचञ्च शक्तदो रिपुसंज्ञकः ।

वौषट् । नेत्रयुग्मं तथा वौषट् शत्रुदेवतमेव च ।

फट् । शलाक्षौ फट् षोटिका स्यादङ्गान्तेऽमरवाचकः ॥

Colophon. इति यदुनन्दनभट्टाचार्यविरचितं मन्त्राभिधानं समाप्तं ॥

विषयः । ॐ कारस्य देवताकथनं । तथा अकारादिमाष्टकावर्णादीनां देवतार्थकथनं ।

No. 218. मन्दारमञ्जरी (तत्त्वप्रकाशिकायाख्या). By व्यास-यति . Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia 40. Lines, 11 on a page. Extent, 1200 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीवेद्यासाय नमः ।

लक्ष्मीकरतलाम्बोजलालनीयपदाम्बुजं
प्रणमामि हृद्यग्रीवं देवताचक्रवर्तिनं ॥
श्रीमदानन्दतीर्थार्यचरणाम्बुचङ्गं स्तुयं
शिवेन्द्रादिशिरोभूषामादरादभिषादये ॥

End. हृद्यग्रीवपदाम्बोजनखदीपितचन्द्रिकां
मनश्चकौर संसारसंतप्त सततं पिव ॥

Colophon. इति श्रीलक्ष्मीनारायणाख्ययतिकुलतिलकादधीतमाध्वशास्त्रमतेन व्यास-
यतिना विरचिता मन्दारमञ्जरी तत्त्वप्रकाशिकायाख्या समाप्ता ।

विषयः । माध्वतत्त्वप्रकाशिकायाख्या ।

No. 219. मन्मथसंहिता . Substances, country-made paper, 7 × 3 inches. Folia, 7. Lines, 15 on a page. Extent, 200 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta Visvakōṣa Office, Babu Nagendranāth Vasu. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

एकदा सुखमासीनं मन्मथं जगतां पतिं ।
रतिः पप्रच्छ धर्मिष्ठा सर्वलोकहिते रता ॥
किमवसारं संसारे तन्मे बह सुतीतम ।

End. धनधान्यधरायुक्तो यशस्वी ज्ञानसंयुतः ।
तपस्वी राज्यपूज्यश्च संहिताश्रवणाद्भवेत् ॥

Colophon. इति श्रीमन्मथसंहितायां फाल्गुणमाहात्म्ये पञ्चमोऽध्यायः समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥
विषयः । रतिमदनसम्भाषणसुखेन मैथुनप्रकारभेदकालाकाशान्तररूपं ॥

No. 220. महाभागवतपुराणं . Substance, country-made paper, 13 × 4½ inches. Folia, 178. Lines, 10 on a page. Extent, 5300 ślokaś. Character, Bengali. Date of writing S.K. 1734. Place of deposit, Upalatāgrām Post Meher, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkāvagiś. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो दुर्गायै ।

यामाराध्य विरिञ्चिरस्य जगतः स्रष्टा हरिः पालकः
संहर्ता गिरिशः स्वयं समभवद्भोग्या च या योगिभिः ॥
यामाद्यां प्रकृतिं वदन्ति सुनयस्तत्त्वार्थविज्ञाः परां
तां देवीं प्रणमामि विश्वजननीं स्वर्गापवर्गप्रदां ॥
एकदा नैमिषारण्ये शौनकाद्या सहर्षयः ।
पप्रच्छुर्मुनिशार्दूलं स्मृतं वेदविदांवरं ॥
व्यासशिष्य महाप्राज्ञ सर्व्ववेदविदां वर ।
पुराणं साम्प्रतं ब्रूहि स्वर्गमोक्षसुखप्रदं ॥

स्मृत उवाच ।

यदुक्तं श्रीमद्देशेन नारदाय महात्मने ।
पुराणं परमं गुह्यं महाभागवताक्त्यं ॥
यदाह भगवान् व्यासः श्रद्धया भक्तिशालिने ।
स्वयं जैमिनये पूर्वं पुनस्तद्बो वी श्रवीम्यहं ॥ इत्यादि ।

End.

य इदं परमाख्यानं श्रावयेद् द्विजसन्निधौ ।
सद्भक्त्या जैमिने तस्य पापं नश्यति तत्क्षणात् ॥
अप्यनेकशतं कोटिजन्मान्तरसुसंस्थितं ।
एतदन्यच्च सुने पापं मोक्षमवाप्नुयात् ॥ ?

Colophon.

इति श्रीमहाभागवते महापुराणे शकाशीतितमोऽध्यायः समाप्तः सौर
चैत्रस्य विंशद्विचरे भृगुवाचरे कृष्णपचीयचतुर्दशान्तिथौ षष्ठदण्डसमये
समाप्तेऽथ पुस्तिका । श्रीधनश्यामशर्माणः स्वाक्षरम् । शकातीताब्दाः । १७३४ ।

विषयः । इति श्रीमहाभागवते महापुराणे महाभागवतप्रकाशनं नाम प्रथमोऽध्यायः ।
 इति श्रीमहाभागवते महापुराणे द्वितीयोऽध्यायः । १ । ४ । ५ । ६ । ७ । ८ ।
 इति श्रीश्यासत्यग्निप्रवेशः । ९ इति श्री— १० । ११ । १२ । १३ । १४ । इति
 श्रीमहाभागवते महापुराणे श्रीभगवद्गीतासूपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे शिवनारद-
 संवादे । १५ । इति श्रीपार्वतीहिमालयसंवादे । १६ । इति श्रीभगवद्गीतासूप-
 निषत्सु । १७ । इति श्रीशिवनारदसंवादे । १८ । इति श्रीभगवद्गीतासमाप्तिर्नाम ।
 १९ । इति श्री— २० । २१ । २२ । २३ । २४ । २५ । २६ । २७ । २८ । २९ । इति
 श्रीकार्तिकेयजन्मकथनं नाम । ३० । इति श्रीतारकासुरसंवादे कार्तिकेयसमागमो नाम
 ३१ । इति श्री— ३२ । इति श्रीतारकवधो नाम । ३३ ३४ । इति श्री— ३५ । ३६ । इति
 श्रीमहाकालीदर्शने । ३७ । इति श्री— ३८ । इति श्रीकालीप्रसन्नसमाप्तिर्नाम । ३९ । इति
 श्रीशिवगानप्रसन्नो नाम । ४० । इति श्रीवामनोपाख्याने । ४१ । इति श्रीशिवसहस्रनाम-
 स्तोत्रं समाप्तं । ४२ । इति श्री— ४३ । ४४ । इति श्री गङ्गासाक्षात्मे । ४५ । ४६ । इति
 श्रीगङ्गासाक्षात्मे । ४७ । ४८ । इति श्रीकामाख्यामहात्म्यं नाम । ४९ । इति श्री— ५० ।
 इति श्रीकामाख्यामहात्म्यं नाम । ५१ । इति श्रीतुलसीमाहात्म्यं नाम । ५२ । इति
 श्रीवृद्धाक्षमाहात्म्यं नाम । ५३ । इति श्रीमहाभागवते महापुराणे एकाशीमितमो-
 ऽध्यायः । ५४ ।

No. 221. महाभारतसारः, (ज्ञानचन्द्रोदयः). By रामचन्द्र . Substance,
 country-made paper, 12×3½ inches. Folia, 28. Lines, 10 on a page.
 Extent, 850 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Dinajpura, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, tolerable.
 Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमः परमदेवतायै ॥

दुष्टिदराजं प्रणम्यादावन्नपूर्णं सुरेश्वरीं ।

विश्वेश्वरं विश्ववन्द्यं कालभैरवमेव च ॥

दण्डपाणिं महादेवीमाद्यामाराध्य भक्तिः ।

अविमुक्ते महाक्षेत्रे जन्तूनां मुक्तिदायके ॥

महाराजश्रीभवान्या स्थापितां परदेवतां ।

महाकालीं महामायां महादेवोपरिस्थिताम् ॥

क्रियते रामचन्द्रेण श्रीमता ब्राह्मणेन वै ।

महाभारतसारोऽयं ज्ञानचन्द्रोदयाभिधः ॥

दैवसंकीर्तनं पूर्वं ततो धर्मप्रशंसनं ।

+ + + + ॥

ततश्च मानसं तीर्थं संसारकूपवर्णनं ।

भारतस्थमिदं सर्व्वं ग्रन्थेऽस्मिन् लिख्यते मया ॥ इत्यादि ।

End.

प्रभवादङ्गुताङ्गुमेः सलिलस्य च तेजसः ।

परिग्रहान् सुनीनाञ्च तीर्थाणां पुण्यता स्मृता ॥

तस्मात् भौमेषु तीर्थेषु मानसेषु च नित्यशः ।

उभयेषु च यः स्नाति स याति परमां गतिं ॥

Colophon.

इति श्रीमहाभारते मानसतीर्थवर्णनं । अतः परं खण्डितं ।

विषयः । दैवसंकीर्तनं । धर्मप्रशंसनं । धनवैराग्यकथनं । स्त्रीवैराग्यकथनं । स्त्रीसुभाव
निरूपणं । श्लोकापनोदनकथनं । दानधर्ममोक्षधर्मादिनिरूपणं । शिवभक्तिकथनं । गङ्गामानस-
तीर्थमाहात्म्यकथनं ॥

No. 222. महालक्ष्मीव्रतकथा (भविष्यपुराणोक्ता) . Substance,
country-made paper, 13×3 inches. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent,
145 ślokas. Character, Bengali. Date S. K. 1709. Place of deposit,
Dacca Sonārgāḥ Kṛṣṇapura, Paṇḍit Śaratcandra Bhaṭṭācāryya. Ap-
pearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीकृष्ण उवाच ।

शृणु राजन् कथां दिव्यां सर्व्वपापप्रणाशिनीं ।

यां श्रुत्वा लभते चायुर्धर्मपुत्र युधिष्ठिर ॥

युधिष्ठिर उवाच ।

स्वस्थानलाभपुत्रायुःसर्व्वैश्वर्य्यसुखप्रदं ।

व्रतमेकं समाचक्ष्व विचार्य्य पुरुषोत्तम ॥

श्रीकृष्ण उवाच ।

दुर्व्वारद्वन्दैत्येन परिव्याप्ते त्रिपिष्टये ।

एतदेव कृतस्यादौ देवेन्द्रं प्रादु नारदः ॥

End.

व्रतमिदमथ चक्रे नारदेनोपदिष्टं

सुरपतिरपि यस्माद् वाञ्छितार्थान्तु लोभे ।

त्वमपि कुर्व तदेतद्धर्मस्तुनो यथास्या-

दभिमतफलसिद्धिः पुत्रपौत्रादिदृष्टिः ॥

Colophon. इति भविष्यपुराणोक्तमहालक्ष्मीव्रतकथा समाप्ता ।

शुभमस्तु शकाब्दाः । १७०६ ।

विषयः । महालक्ष्मीव्रतानुष्ठानफलकथनम् ।

No. 223. “महावीरचरित्रस्य बालबोधः”. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 7. Lines, 17 on a page. Extent, 350 ślokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1762. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. दुरिवयसमीरं मोक्षपङ्कानीरं
पणमिय जिनवीरं + + + + ।
नङ्गवीरं भवत पङ्किकुलंभस्तु सुखानुकूलं
धरिय + + समूलं किञ्चि किञ्चेमि + + लं ॥

End. हे जिन सदा सदा तुम्हने बालह उत्तयो
तनहारापगना हि विषद सुसदा प्रणाम कुञ्जो ॥

Colophon. इति श्रीमहावीरचरित्रस्य बालबोधः समाप्तः । संवत् १८६२ ।

विषयः । गुर्जरभाषायां महावीरचरित्रवर्णनम् ।

No. 224. महाशान्तिकल्पः. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 112 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. त्रीगणेशाय नमः ॥

अथ महाशान्तिकल्पः ।

ॐ महाशान्तिं प्रवक्ष्यामि यां प्राप्य महर्तौ त्रियं ।
ब्राह्मणः क्षत्रियो वापि वैश्यो वा + + सर्जति ॥

End. एतद्गृहाणामातिथ्यं कुर्यात् संवत्सरादपि ।
आरोग्यबलसंपन्नो जीवेच्च शरदां शतम् ॥

Colophon. इति महाशान्तिकल्पे पूर्वार्द्धे समाप्तम् ।

विषयः । महाशान्तिविधिः ।

No. 225. महिम्नः स्तवटीका (कौमुदीनाम्नी) By वाचस्पति . Substance, country-made paper, $13 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 13. Lines, 8 on a page. Extent, 300 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garbeta, Gram Bhaṭṭagrāma, Rāmahrīdaya Bhaṭṭācārya. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीदुर्गायै नमः ।

प्रणम्य गिरिजानाथं संसाराभोनिधौ वरं ।
 व्याख्यां महिम्नः स्तवस्य करवाणि यथामति ॥
 विद्वन्मनःकुसुदिनी × × भर्तृसमासिता ।
 वाचस्पतिकृता व्याख्याकौमुद्यस्तु सदा सुदे ॥
 तिष्ठन्ति यदि सत्यासिद्धता व्याख्याः परात्परं ।
 तासां सारं समाहृत्य द्विषेदानीं प्रतन्यते ॥
 महिम्न इत्यादि । इत्यादि ।

End.

कुसुमदशनैत्यादि — टीकाकारैरुद्धतमपि व्याख्यायते शिष्टशशधरो-
 ऽर्द्धचन्द्रो मौलौ यस्य गुणसंज्ञान् निजोऽसाधारणो महिमा यस्य तस्य
 देवस्य दासः सेवकः सर्वेषां गन्धर्व्याणां राजा सिद्धेति पाठे सिद्धानां
 गन्धर्व्याणाञ्च राजा सिद्धस्यासौ गन्धर्व्वराजश्चेति वा कुसुमदशनः पुण्यदन्तो
 नाम यस्य स एतादृशो यः सोऽस्य देवदेवस्य रोषात् भ्रष्ट एव
 दिव्यादपि दिव्यं यस्य महिम्नः स्तवनमिदमकार्षीदिति ।

Colophon.

इति महिम्नः स्तवटीका समाप्ता ।
 नानावेदपुराणशास्त्रजनितज्ञानाद् दृढप्रत्यय-
 स्तस्मात् वै हरितो हरस्य च मिथो भेदानभिज्ञो यदा ।
 तदैकोक्त्या कृतिकुसुमदन्तोऽपि च महान्
 कृतं शर्व्वस्यैव स्तवनमिदममोघं परमदं ॥
 श्रीदुर्गा । लिपिरिचं श्रीव्रजकिशोरदेवशर्मणः पुस्तिका च ।
 बाल्मीकिः सनकः सनन्दनसुनिर्यासो वशिष्ठो भृगु-
 र्जावालिकर्मदग्निजङ्गजनका गर्गस्तथा गौतमः ।

मान्वाता नृपतिस्तथैव सगरो वैष्णो दिलीपो नलः

पुष्पो धर्मसुतो ययातिनञ्जयो कुर्वन् ते मङ्गलम् ॥

विषयः । शिवमहिमस्तोत्र-व्याख्यानं ।

No. 226. महिम्नःस्तुति-टीका By मधुसुदनसरस्वती . Substance country-made paper, 16×2 inches. Folia, 65. Lines, 4 on a page. Extent, 1000 ślokas. Character, Bengali. Date S.K. 1629. Place of deposit, Dinājpurā, Babu Girīsacandra Cakravartī, Pleader. Appearance very old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो हरिहराभ्याम् ॥

विश्वेश्वरं गुहं नत्वा महिमाख्यस्तुतेरथं ।

पूर्वाचार्यकृतव्याख्यासंग्रहः क्रियते मया ।

कश्चित् किल गन्धर्वराजः + + + शिव निर्माख्यलङ्कनेन मत्पुष्य-
चौरस्य चक्रवर्तीनादिका सर्वापि शक्तिर्विगच्छति इत्यभिप्रायेण राज्ञा
शिवनिर्माख्यं पथि निक्षिप्तं ॥ इत्यादि ।

End.

इदं श्रीमद्गुरोः पादपद्मं नत्वा कृता मया ।

+ + + + +

भूतिभूषितदेहाय द्विजराजेन राजते ॥

एकात्मने नमो नित्यं हरये च हराय च ॥

Colophon.

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य-श्रीविश्वेश्वरचरणारविन्दमधुव्रत-श्रीमधु-
सुदनसरस्वतीविरचिता महिमाख्यस्तुतिव्याख्या समाप्ता ॥ श्रीरस्तु ।

शकाब्दा १६९९ ॥

विषयः । महिम्नः स्तुतेर्याख्यानं ॥

No. 227. माहकानिर्घण्टुः By आचार्य . Substance, country-made paper, 8×5 inches. Folia, 7. Lines, 11 on a page. Extent, 200 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tīkāri, District Gayā Paṇḍit Mahāvīraprasād. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीनृसिंहं गणेशानं भारतीमीश्वरीं शिवां ।

नत्वा वक्ष्ये माहकाया निघण्टुं बालबोधये ॥ ?

End.

मन्दौ च परमात्मा च सम्बर्त्तककृतान्तकौ ।
 वज्रकायो ऽद्यो व्यापी नृसिंहः चार्णकः स्मृतः ॥
 मातृकाया निघण्टोऽयं कण्ठपीठे निधायता ।
 विस्फोटनाय मन्त्राणां सलिले पण्डिता जनाः ॥
 शरीरे सर्वमन्त्राणामुद्धाराय सुबुद्धिभिः ।

Colophon.

इति श्रीमद्देशिकमण्डलीमुकुटमाणिक्योपमपरमहंस-श्रीमदाचार्यविरचितो
 मातृकानिघण्टुः समाप्तः ॥

विषयः । मातृकावीजादिनिरूपणं ॥

No. 228. माध्वमन्त्रार्थमञ्जरौ By नारायण . Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 98. Lines, 10 on a page. Extent, 3200 ślokaś. Character, Nāgara. Date Śaṃvat 1689. Place of deposit, Ṭikāri, Paṇḍit Vāmācāri Śhastrī. Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीमदानन्दविज्ञानतीर्थतीर्थो जगद्गुरुः ।
 श्रीमदानन्दतीर्थार्थः सतीर्थयतु मे मनः ॥
 वेनावतीर्थं भुवि सर्वपुराणवेद-
 सङ्गारतादिनिगमान् बह्वधा विचार्य ।
 सद्ब्रह्मसूत्रगदितैः सुनयैस्तदीय-
 तात्पर्यनिर्णयपरिग्रथनं व्यधायि ॥
 निजनिजग्रन्थेनिजग्रन्थे ह तच्च सः ?
 मानं सूक्तानि जग्राह निजग्राह च तैः खल्वान् ।
 तेषामर्थं निजैः श्लोकैर्लेशेनानुवदन् प्रभुः ।
 तत्रैव चरमेऽध्याये स्वयं व्याख्यामसूचयत् ॥
 यदीयवाक्तरङ्गाणां विप्रुषो विदुषां गिरः ॥
 जयति श्रीधरावासो जयतीर्थपयोनिधिः ।
 वेदव्यासगुरोः पादपद्मपोतावलम्बनात् ॥
 तरिष्यामि निरातङ्गो गहनं सूक्तपागरं ।
 सूक्तानि तानि गहनार्थयुतान्यपीह
 औपूर्णबोधकरणीदितश्शुद्धबुद्धिः ।

प्रीत्यै हरेरथ गुरोरपि वैश्वनाथि-

नारायणः प्रविष्टोति यथामनीषं ॥

अज्ञानाद्वा प्रमादाद्वा यच्च + + + चापलं

तद्भक्तकण्ठासिन्धु + + + गुरुर्मम ॥ इत्यादि ।

End.

प्राणान्तिरिक्तमवतान्तु एकोनपञ्चाशत्संख्योपेतत्वात् यतिलमनुपपन्नं
यद्वा निर्धारणे षष्ठी जात्यभिप्रायेणैकवचनं । ततश्च + + +
देवानां मध्ये अस्मान् ये वर्द्धयन्ति ते एत एव । सर्वेषु देवेषु
+ + + श्रेष्ठालेष्वपि सर्व्याधिकारिणां ज्ञानादिदानेनातिवृद्धिकरा
ये सुखप्राणरूपा मयतस्ते यूयं नः अस्मान् स्तुतिभिः परममङ्गलप्रदानैः
सदा पालयतेत्यर्थः ॥ * ॥

Colophon.

इति नारायणेनेह गुरुपूजार्थमुद्धृता ।

श्रुतिकल्पतरोर्भूयान्माध्वमन्त्रार्थमञ्जरी ॥ श्रीवेद्यासाय नमः ॥

संवत् १६८९ ॥

विषयः । महाभारततात्पर्यप्रतिपादकसूक्तादीनां व्याख्यानं तथा प्रथमादिमाध्वमनीय-
सूक्तादीनां व्याख्यानञ्च ॥

No. 229. माध्वानां पूजापद्धतिः By सत्यबोधार्थशिष्य . Substance,
country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 24. Lines, 9 on a page.
Extent, 432 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit,
Bibihāṭī, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose.
Correct.

Beginning.

श्रीरामचन्द्राय नमः ॥

प्रणम्य रमणं लक्ष्म्याः पूर्णबोधादिसद्गुरुन् ।

यथामति हरेः पूजापद्धतिः क्रियते मया ॥

वेद्यासोक्तिमालोच्य पूर्णप्रज्ञेन यत्कृतं ।

तन्त्रसारे तु तत्सर्वं मया संगृह्यतेऽधुना ॥

End.

सत्यबोधार्थशिष्येण संगृहीतेयमादरात् ।

पूजायाः पद्धतिं कुर्यात् प्रीत्यै माधवमाध्वयोः ॥

Colophon. इति पूजापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । माध्वमते वैष्णवाणां पूजाविधिः ।

No. 230. मासनिर्णयः By भट्टोजि दीक्षित . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 34. Lines, 9 on a page. Extent, 578 ṣlokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1778. Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीमहागणाधिपतये नमः ॥

ओम् । चैत्रशुक्लप्रतिपदि वत्सरारम्भः ।

तत्र औदयिकी तिथिर्ग्राह्या,

चैत्रे मासि जगद्गङ्गा ससर्ज प्रथमेऽहनि ।

शुक्लपक्षे समग्रं तु तदा स्वर्योदये सतीति ॥ हेमाद्रौ ब्रह्मोक्तेः । इत्यादि ॥

End.

अमासोमेन भौमेन रविणा गुरुणा तथा ।

योगोयं पङ्क्तौ नाम स्वर्यपर्वशताधिकः ॥ इति दिक् ॥

Colophon.

इति श्रीभट्टोजिदीक्षितविरचितो मासनिर्णयः । संवत् १७७८ ।

मगधदेशान्तर्गतपट्टनग्रामे लिखितम् ।

विषयः । मासतियादीनाम् निर्णयः ।

No. 231. माहेश्वरकवचम् . Substance, country-made paper, 16×3½ inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 84 ṣlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur Post Candrakonā, Ayodhyā Raghunāthvāṭi Babu Cakrapāṇi Rāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ॥

राजोवाच ।

अङ्गन्यासं यदुक्तं भो महेशाक्षरसंयुतं ।

विधानं कीदृशस्तस्य कर्तव्यं केन हेतुना ।

तद्वदस्मै महाप्राज्ञ विस्तरेण समाग्रतः ॥

भृगुवाच ।

माहेशं कवचं राजन् देवैरपि सुदुर्लभं ।

यः करोति खगावेषु स पूतात्मा भवेन्नरः ॥ इत्यादि ।

End.

तस्मान्माहेश्वरं नाम कवचं सुरगणार्चितं ।

श्रोतव्यं पठितं नित्यं सततं भातुकप्रदं ॥

माहेशं कवचसूतत् सर्व्व्याधिविनाशकं ।

यः करोति नरो नित्यं स व्रजेत् शाङ्करं पुरम् ॥

Colophon.

इति शकुन्तलाभरतभृगुसंवादे कर्म्मविपाके माहेश्वरकवचं समाप्तं ॥

विषयः । महेस्वरस्य कवचकथनम् ॥

No. 232. सुक्तिचिन्तामणिः By गजपतिपुरषोत्तमदेव . Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 46. Lines, 8 on a page. Extent, 860 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tīkārī, District Gaya, Paṇḍit Mahāvīraprasād Misra. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीजगन्नाथाय नमः ॥

नीलाद्रौ तत्तदर्थिभ्यो दातुमर्थचतुष्टयं ।

अष्ट × नेत्रपदवीं × × × सं हरिं नमः ॥

वायुपुराणे,—

End.

शुक्लं पर्युषितं वापि नीतं वा दूरदेशतः ।

दुर्जनेनापि संस्पृष्टं सर्व्वथैवाघनाशनं ॥ * ॥

Colophon.

इति श्रीगजपतिश्रीपुरषोत्तमदेवेन संगृह्य विरचितो सुक्तिचिन्तामणिर्नाम

ग्रन्थः समाप्तः ।

विषयः । पुरषोत्तममाहात्म्यादिकथनम् ।

No. 233. सुक्तिवादार्थः By गदाधरः . Substance, country-made paper, 18 × 3½ inches. Folia, 14. Lines, 7 on a page. Extent, 500 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur Post Garvetā Grām Telivani, Paṇḍit Bagavaticharaṇa Smṛtītīrtha. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

प्रयोजनमुद्दिश्यैव पुमांसस्तदुपाये प्रवर्तन्ते अतः शास्त्रस्य प्रथमतः प्रयोजनं दर्शयन्ति शास्त्रकृतः, तत्र खतः प्रयोजनं सुखं तद्भोगो दुःखाभावश्च तत्तद्व्यन्येच्छाधीनेच्छाविषयत्वं न तु प्रयोजनान्तरजनकत्वे सति प्रयोजनत्वं सुख-साक्षात्काररूपभोगं प्रति विषयतया जनके सुखेऽव्याप्तेः गौणप्रयोजनत्वं व्यन्येच्छाधीनेच्छाविषयत्वञ्च भोजनादेशेन सुखादिरूपफलानुसम्मानादेवेत्यादि ॥

End.

उत्तरवाक्यस्थेनापि वाकारेण पूर्वकल्पयवच्छेदसाहित्यस्य उत्तरकल्पे, उत्तरकल्पयवच्छेदसाहित्यस्यापि पूर्वकल्पे बोध इतिव्युत्पत्तेः त्रीहिभिर्भजेत यवैर्वा इत्यादावपि त्रीह्यादौ यवासाहित्यबोधस्यापि व्युत्पत्तिसिद्धत्वात् इत्यन्यत्र विस्तरः ।

Colophon.

इति गदाधरभट्टाचार्यविरचितमुक्तिवादार्थः सम्पूर्णः ॥ श्रीश्रीरामः शरणं ।

विषयः । सायुष्यादिभेदेन मुक्तेर्निरूपणम् ॥

No. 234. मुमुर्षुमृतकृत्यादिपद्धतिः By शङ्कर शर्मा . Substance, palm leaves, 10 × 1½ inches. Folia, 37. Lines, 3 on a page. Extent, 500 lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Grām Bhādughar, Post Brāhmanberīā, Zilla Comilla, Paṇḍit Amara Candra Nyāya-ratna. Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ॥

नलेशं कृत्यनिष्ठानां मुदे शङ्करशर्मणा ।

मुमुर्षुमृतकृत्यादिपद्धतिः सव्यवस्थिका ॥

तन्यते तु व्यवस्थादायनुकृत्य निदेशनं ।

स्मार्त्तानुसारिणी ज्ञेया विद्वद्भिरपि तादृशैः ॥

तत्रादौ मुमुर्षुकृत्यं ।

शुद्धितले हारीतः ।

शुद्राग्नेन तु भुक्तेन उदरस्थेन यो मृतः ।

स वै खरत्वमुद्भवं शुद्रत्वञ्चाधिगच्छति ॥ इत्यादि ।

End.

विष्णुधर्माक्षरे ।

यस्योपयोगि यद् द्रव्यं देवं तस्यैव तद्भवेत् ॥

यचोदिश्य पाचसमीचे दानं तत्र तन्नामगोचोच्चारणपूर्वकं प्रतिग्रहीतुर्लक्षे
जलं दद्यात् स्त्रीकारात् पूर्वं दक्षिणा ।

Colophon. (अतःपरं खण्डितं) ।

विषयः । अतस्य सुसुषोष कर्तव्यनिरूपणम् । तत्रादौ सुसुषुक्त्यं । अतसंस्कारविधानम् ।
सहगमनव्यवस्था-पर्यन्तरदाहविधिकथनम् । अशौचान्तिदिनकृत्यादिनिरूपणम् । दानपद्धतिः ।

No. 235. सुरलीचन्द्रिकागुञ्जमालाप्रादुर्भावः . Substance, country-made
paper, 15 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 10 on a page. Extent, 55 śloka.
Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post
Candrakoṇā, Grām Ayodhyā Raghunāthvāṭī, Babu Cakrapāṇi Rāya.
Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीराधाकृष्णभ्यां नमः ॥

यस्य स्मरणभावेण नरो याति निरापदं ।

श्रीकृष्णे लभते भक्तिं तं नमामि जगद्गुरुं ॥

श्रीनारद उवाच ।

सुरल्लो केन तपसा प्राप्ता कृष्णं जगत्पतिं ।

या करोति सदा कृष्णसुखाशोचच्चुम्बनम् ॥ इत्यादि ।

End. इत्येतत्कथितं पुत्र तत्त्वं परमशोभनं ।

गोपनीयं प्रयत्नेन न देयं यस्य कस्यचित् ॥

सर्व्वारिष्टप्रशमनं जगदानन्दकारणं ।

सर्व्वसम्पत्करं तत्त्वं प्रेमभक्तिप्रदायकम् ॥

एतज्जानाति यस्तत्त्वं जीवन्मुक्तो भवेद्दि सः ।

यस्मिन् मृचे विलिखितमेतत् तिष्ठति नित्यशः ।

तत्र कृष्णो जगन्नाथः सर्व्वदुःखनिवारकः ॥

तत् तस्य मननादेव शोकातीतो भवेन्नरः ।

कृष्णचयविमुक्तोऽसौ भक्तानां प्रवरो भवेत् ॥

Colophon. इति पद्मपुराणे पातालखण्डे ब्रह्मनारदसंवादे सुरलीगुञ्जचन्द्रिकानां
प्रादुर्भावः पञ्चषष्ठितमोऽध्यायः ॥

विषयः । वंशीचन्द्रिकागुञ्जमालानां कृष्णप्रापणतपस्यादि-कथनम् ॥

No. 236. मूल्याध्यायविवरणम् By कामदेवदीक्षित . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 5. Lines, 14 on a page. Extent, 150 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

प्रणम्य विघ्ननाशं हि मुनिं कात्यायनं ततः ।
दीक्षितान् वासुदेवांश्च गुरुन् नत्वा सरस्वतीम् ॥ १ ॥
द्वितार्थं याज्ञिकानाञ्च मूल्याध्यायस्य काङ्क्षितम् ।
अकृतत्वात्पराचार्यैर्याख्यानं क्रियते मया ॥ २ ॥

End.

व्याख्यातः कामदेवेन मूल्याध्यायः सतां प्रियः ।
तत्रत्येन प्रयासेन प्रीयतां परमेश्वरः ॥

Colophon.

इति श्रीदीक्षितकामदेवकृतं मूल्याध्यायविवरणं समाप्तम् ।

विषयः । यज्ञीयद्रव्यानां मूल्यनिरूपणं ॥

No. 237. मेघदूतटीका By दिवाकर उपाध्याय . Substance, palm leaf, 11×1½ inches. Folia, 95. Lines, 4 on a page. Extent, 1200 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Babu Girīśā-candra Cakravartti. Appearance, very old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ॥

कश्चिदिति ॥

कश्चित् यत्तः रामगिर्यश्रमेषु वसतिं चक्रे इत्यन्वयः । तत्र आश्रमेष्विति
बहुवचनात् इतस्ततः परिभ्रमन्नैकत्र धृतिं बबन्धेति ध्वनितं । इत्यादि ।

End.

एवमनेन प्रकरिण दुःखं कथयन्नाशिषं ददाति ते तव क्षणमात्रमपि
विद्युता नाशिकया विच्छेदो माभूत् मा भविष्यति कालसामान्ये लुङ्
× × × × इति ॥ * ॥

Colophon.

इति श्रीदिवाकरोपाध्यायकृता मेघदूतटीका समाप्ता ॥ * ॥

विषयः । कालिदासकृतमेघदूतकाव्यस्य व्याख्यानम् ॥

No. 238. मोक्षोपायः. Substance, Teḍet leaf, 14×2. Folia, 110. Lines, 5 on a page. Extent, 2750 ślokaś. Character, Maithili. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khun-verā. Late Paṇḍit Rāmatāraṇa Siromaṇi. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. (१—९ पवं नास्ति) ।

दृष्टरोमा मन्त्रातेजा विश्वामित्रोऽभ्यभाषत ।

सदृशं राजशार्दूलं तवैवैतन्मञ्जीतले ॥

मन्त्रावशप्रसूतस्य वशिष्ठवंशवर्तिनः ॥

× × × × × × ॥

तस्य विप्लवकरा घोरा राक्षसा मम संक्षिताः ।

चातुमर्हसि मामार्चं शरणागतमर्थिनम् ॥

तवास्ति तनयः श्रीमान् दृष्टशार्दूलविक्रमः ।

× × × सदृशो वीर्य्ये रामो रक्षोविदारणः ॥

तं पुत्रं राजशार्दूलं रामं सत्यपराक्रमं ।

काकपक्षधरं शूरं च्छेदं मे दातुमर्हसि ॥

× × × × × × ।

कृतास्त्रमकृतास्त्रं वा नैनं शङ्क्यन्ति राक्षसाः ॥

वाल्मीकिश्वाच ।

तथा वशिष्ठे ब्रुवन्ति रामभृत्यजनान् नृपः ।

कथं कौटक् स्थितो राम इति पप्रच्छ बुद्धिमान् ॥

जना उचुः ।

रामो राजीवपत्राक्षो यतः प्रभृति सागतः ।

स विप्रस्त्रीर्यथाचायास्ततः प्रभृति दुर्मनाः ॥

यत्नात् प्रार्थनयास्माकं निजव्यापारमाङ्गिकं ।

सायमस्त्रानवदनः करोति न करोति च ॥

किं सम्पदा किं विपदा किं गेहेन किमौद्धितेः ।

सर्व्वमेवासदित्युक्ता तुष्टीमेवावतिष्ठते ॥

× × × × × × ।

ईदृशः स्यान्मन्त्रासलः क इवास्मिन् मञ्जीतले ।

प्राकृते व्यवहारे तं यो निवेशयितुं क्षमः ॥

विश्वामित्र उवाच ।

एवञ्चेत् तं महाप्राज्ञा भवनो रघुनन्दनं ।
 इहानयन्तु लरिता हरिणं हरिणा इव ॥
 एष मोक्षो रघुपतेर्नापद्यो नापि चागतः ।
 विवेकवैराग्यलतो बोध एष महोदयः ॥
 एतस्मिन् त्याजिते युक्त्या मोक्षे स रघुनन्दनः ।
 विश्रान्तिमेष्यति पदे तस्मिन् वयमिवोत्तमे ॥
 × × × × × × ।
 एवं सुनीन्द्रे भुवति पितुः पादाभिवन्दनं ।
 कर्तुमभ्याजगामाथ रामः कमललोचनः ॥
 × × × × × ।

दशरथ उवाच ।

पुत्र प्राप्तविवेकस्त्वं कल्याणानाञ्च भाजनं ।
 जडवज्जी × × × × खेदो × × × दीयताम् ॥
 बृहद्विप्रमुग्धप्रोक्तं त्वादृशेनानुतिष्ठता ।
 पदसासाद्यते पुण्यं × × × मनुधावता ॥
 × × × × × × ।

वशिष्ठ उवाच ।

राजपुत्र महाबाहो शूरस्त्वं विजितास्त्वया ।
 दुरच्छेदा दुरारम्भा × × × विषया × × ॥
 किं × × × × × × योग्ये व्यामोहसागरे ।
 विनिमज्जसि कल्लोलबल्ले जायशालिनि ॥

विश्वामित्र उवाच ।

किं निष्ठाः के च ते केन कियन्तः कारणेऽर्णवे ।
 आधयः प्रतिलुप्यन्ति × × × × × × × ॥
 यथाभिसप्तसाश्रु त्वं ब्रूहि प्राप्स्यसि राघव ।
 सर्व्व एव पुनर्येन भेत्स्यन्ति × × नाधयः ।
 इत्युक्तमस्य × × × रघुवंशवन्तु
 रारभ्यवाक्यमुचितार्थविलासगर्भं ।

तत्याज खेदमभिगर्जति वारिवाहे

वर्षे यथा त्वनुमिताभिमतार्थसिद्धिः ॥

इति वाल्मीकीये मोक्षोपाये वैराग्यप्रकरणे वैराग्योत्पत्तिप्रतिपादको नाम
प्रथमः सर्गः ॥ इत्यादि ।

End.

बभूवुस्ते मन्त्राक्षेषु शिखरेषु महीभृतां ।

बहवो बान्धवाः सिंहाः किं तानपि न शोचसि ॥

Colophon.

(अतःपरं खण्डितं) ।

विषयः । इति मोक्षोपाये वैराग्यप्रकरणे वैराग्योत्पत्तिप्रतिपादनं । अगदोषप्रकाशनं ।
इति मोक्षोपाये सुमुक्त्यवधारप्रकरणं । इति मोक्षोपाये उत्पत्तिप्रकरणार्थनिर्देशः । इति मोक्षोपाये
वैराग्यप्रकरणं । इति मोक्षोपाये उत्पत्तिप्रकरणे नौलोपाख्यानं । इति मोक्षोपाये सूत्रोपाख्यानं ।
इति मोक्षोपाये वाल्मीकीये उत्पत्तिप्रकरणं । इति स्थितिप्रकरणे भौमाद्युपाख्यानं । इति वाल्मी-
कीये मोक्षोपाये कचगाथाः । इति वाल्मीकीये मोक्षोपाये × × × × प्रकरणे
जनकोपाख्यानं । (अतःपरं खण्डितम्) ।

No. 239. यजमानपत्न्यन्यतरासन्निधाने दर्शपौर्णमासप्रयोगः By वैद्यनाथ-
मिश्र . Substance, country-made paper, 10×4½ inches. Folia, 5. Lines,
9 on a page. Extent, 90 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place
of deposit, Bibihāṭi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance,
old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ॥

नित्यनैमित्तिके यावच्छक्यं न्यायमनुस्मरन् ।

वैद्यनाथः प्रतनुते यद्वादीनामभावतः ॥

End.

बाधमानमार्तिच्यं बलीय इति वचनात् पूर्वमाध्वर्यवं पश्चाद् याजमाना-
दिकं, यत्र कर्मणां सन्निपातस्तत्र यथासामर्थ्यं, अन्यो विशेष एकाध्वर्यु-
प्रयोगादुद्रेय इति ।

Colophon.

इति वैद्यनाथमिश्रोद्गीतन्यायप्राप्तो यजमानपत्न्यन्यतरासन्निधाने दर्शपौर्ण-
मासप्रयोगः ।

विषयः । उभयोर्मध्ये अन्यतरस्याभावे दर्शादिविधि-कथनम् ।

No. 240. यमकभारतम् By आनन्दतीर्थ । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 120 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीवेदव्यासाय नमः ।

ध्यायेत्तं परमानन्दं यन्मायापतिमयदपरमानन्दं

उज्जितपरमानन्दं पत्याद्याद्याश्रमः सदैव परमानन्दम् । ?

End.

इति नारायणनामा वक्तृतीर्थसुपूजितः

सुरायणनामा पूर्णगुणैरधिकपूर्णः ।

ज्ञानोपमुक्तिभिः स्वधिकपूर्णः ।

Colophon.

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितं यमकभारतं ।

विषयः । माध्वमते श्रीकृष्णस्तुतिः ॥

No. 241. यात्राप्रयोगतत्त्वम् । By हरिश्चन्द्र . Substance, country-made paper, 14 × 2½ inches. Folia, 17. Lines, 5 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpurā, Babu Girīśacandra Cakravartī, Pleader. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ॥

नत्वा कृष्णपदद्वन्द्वं ब्रह्मादिस्तुरवन्दितं ।

यात्राप्रयोगतत्त्वञ्च वक्ति श्रीहरिश्चन्द्रः ॥

प्रमाणं तत्र यात्रायां पुराणेषु प्रतिष्ठितम् ।

End.

यात्राकारणभूतस्य पुरुषस्य च भूपतेः ।

दुष्टान् यद्वांस्तु विज्ञाय यद्दृशन्तिं समारभेत् ॥

Colophon.

इति स्कन्दपुराणे जैमिन्यृषिसंवादे पुरुषोत्तममाहात्म्ये पञ्चविंशत्यध्याये-
रथोत्तितदुत्पत्तशान्तिकथनम् ॥ * ॥ इति यात्राप्रमाणं ॥

विषयः । नानापुराणवचनप्रमाणेन भगवतो रथयात्रादि-प्रयोगकथनम् ॥

No. 242. योगशास्त्रम् . Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 12. Lines, 13 on a page. Extent, 360 ṣlokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City. Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālaçaṇḍra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. नमो दुष्पाररागादिवैरिवारनिवारिणे ।
 अर्हते योगनाथाय महावीराय तायिणे ।
 पद्मगे च सुरेन्द्रे च कौशिके पादसंस्पृशि ।
 निर्विशेषमनस्त्राय श्रीवीरस्वामिने नमः ॥

End. ब्राह्मे सुहृन्ने चोत्तिष्ठन् परमेष्ठिस्त्विति पठन् ।
 किं धर्मः किंकुलशास्त्रि किंव्रतोऽस्मीति च स्मरन् ।

Colophon. (असम्पूर्णोद्यम् ।)

विषयः । जैनचठयोगकथनम् ।

No. 243. रकारादिरामसहस्रनामस्तोत्रम् (ब्रह्मयामलौयम्) . Substance, country-made paper, 10×3½ inches. Folia, 11. Lines, 10 on a page. Extent, 300 ṣlokas. Character, Bengali. Date S. K. 1757. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā. Late Paṇḍit Rāmātāraṇa Sīromaṇi. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

श्रीदेव्युवाच ।

देवदेव महादेव भक्तानुग्रहकारक ।
 त्वत्तः श्रुता मया पूर्व्वं मन्त्राणां शतकोटयः ॥
 तन्त्राणि तन्त्रजालानि सरहस्यानि यानि च ।
 तानि तानि महासिद्धिकल्पितानि शुभानि च ॥
 × × × × × × × ।

श्रीदेव्युवाच ।

प्राणनाथ शिव शम्भो कृष्णानिधिशङ्कर ।
 श्रीरामतत्त्वजिज्ञासा जायते परमेश्वर ॥
 रक्षस्यं रामचन्द्रस्य रकाराक्षरपूर्व्वकं ।
 नामसाक्षकं ब्रूहि यद्यहं तव वक्त्रभा ॥ इत्यादि ।

- End.** श्रीरामचन्द्रः श्रितपारिजातः समस्तकल्याणगुणाभिरामः ।
 सीतासुखाम्भोजनिचक्षुरिष्णुर्निरन्तरं मङ्गलमातनोति ॥
 नौलाम्बुजश्यामलकोमलाङ्गं सीतासमारोपितवामभागं ।
 पाणौ महासायकचापचापं नमामि रामं रघुवंशनाथम् ॥
 श्रीहरिः ॐ हरिः ॐ हरिः रां रां हरिः क्लीं क्लीं ह्रीं स्वाहा ।
- Colophon.** इति श्रीब्रह्मयामले दृष्टिप्रशंसायां लसामहेश्वरसंवादे रकारादिसहस्रनाम-
 स्तोत्रं सम्पूर्णं ॥ ॐ तत्सत् । लिपिरियं श्रीरामतारणदेवशर्माणः ।
 शकाब्दाः १७५७ । ५ । १२ ।
- विषयः । श्रीरामस्य रकारादिसहस्रनामकथनम् ॥

No. 244. रसमङ्गलः By गङ्गानन्दमुनि . Substance, country-made paper, 6×13 inches. Folia, 17. Lines, 18 on page. Extent, 500 ślokas. Character, Nāgari. Date Samvat 1733. Place of deposit, Tikāri, Baithbigha, Dist. Gayā, Paṇḍit Mahāvīraprasād Misra. Appearance, old. Verse. Correct.

- Beginning.** श्री ने य मः न शि न्यां ॥ ?
 विधिरेश समाख्यातः सर्वशास्त्रेषु दुर्लभः ।
 तत्रादौ कथ्यते सम्यग्रसादेरभिधानकम् ॥
 वैद्यानां ग्रन्थयत्तयर्थं तदेवत्वभिधीयते ।
 रसः सूतो रसेन्द्रस्य पारदः शिवचेवकः ॥
 शम्भुबीजं रसानाञ्च नामान्येतानि शास्त्रवित् । इत्यादि ।

End. यन्त्रं तस्य यथा यच्च लिख्यते तत् सुबोधतः ॥

- Colophon.** इति श्रीपरादर्शकप्राणनाथश्रीगङ्गानन्दमुनिविरचिते रसमङ्गले विषयशोधनो-
 नाम जनविंशतिः पटलः ।
 अथातः संप्रवक्ष्यामि तुल्यसंस्कारमुत्तमं
 आदौ तुल्यं समादाय × × × ×
 यामद्वयात् समुद्धृत्य शुद्धिमायाति निश्चितं
 कुण्डयन्त्रं यथा यच्च लिख्यते तत् सुबोधतः ॥
 इदं कुण्डयन्त्रं ॥ * ॥ १ श्री रा शं क ण ध ग ना न्द नि विचि र मं
 ले त्य स्का ना ना विं ति ष स्तः २० ॥ शुभमस्तु संवत् १७२१ ॥

NOTICES

S A N S K R I T M S S .

SECOND SERIES

BY

MAHĀMAHOPĀDHYĀYA HARAPRASĀDA ÇĀSTRĪ, M.A.

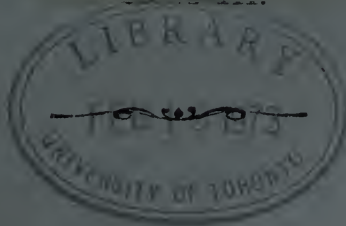
Honorary Joint Philological Secretary, Asiatic Society of Bengal.

PUBLISHED

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF

BENGAL

VOLUME III. PART II.

CALCUTTA:

BAPTIST MISSION PRESS.

1907.

NOTICES
OF
S A N S K R I T M S S.

SECOND SERIES

BY
MAHĀMAHOPĀDHYĀYA HARAPRASĀDA ÇĀSTRĪ, M.A.
Honorary Joint Philological Secretary, Asiatic Society of Bengal.

PUBLISHED

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF
BENGAL

VOLUME III.

CALCUTTA :
BAPTIST MISSION PRESS.
1907.

1878

6

1878

1878

1878

6

1878

1878

1878

6

1878

1878

1878

1878

1878

6

6

6

PREFACE.

There are altogether 366 MSS. described in this volume. The MSS. were examined in various parts of Bengal and in Benares. A new feature of this volume is the description of a large number of Jaina MSS. An analysis of the contents, arranged according to subject-matter, is given below.

The Vedas.—The Vedic works in this volume are mostly liturgical. There are, however, commentaries by Sāyana (1) on the Uttarāgrantha of the Sāmavedasaṃhitā, and (2) on the Sāmavidhāna Brāhmaṇa. The value of the MSS. is enhanced by the fact that they belong to the collection of Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa Solāpurkār, a well-known Vedic scholar of Benares. (3) Devatā-brāhmaṇabhāṣya is a commentary on the Devatā-brāhmaṇa or Devatādhyāya, the fifth brāhmaṇa of the Sāmaveda.

Slaughter of animals for sacrificial purposes was a common practice in ancient India. But with the spread of Buddhist and Vaiṣṇava ideas, slaughter of animals was regarded as sinful, and instead of living animals, a section of the Brahmins began to sacrifice animals made of dough. Piṣṭapaśukhaṇḍanam, by Ṭikākāra Śarmā, the son of Garjāra Bhaṭṭa, a worshipper of Kālī, shows the futility of the practice. The author combats the theories of the Vaiṣṇavas of the Mādhva sect. Piṣṭapaśu-Khaṇḍanavākyaṛtha-dīpikā, by Rakṣapāla, is a commentary on the above. Piṣṭapaśu-pratipādaka-Vidhivākya-prakaraṇam is a treatise current among the Mādhva sect. It attempts to find out injunctions from the Vedas against the killing of living animals and for sacrificing their images. Piṣṭapaśu-ūjjīvanam also relates to the same thing. Unmārgabhañjanam, by Tumbara, the disciple of Timāji Raghunātha, refutes the theories of the Mādhvas in the matter of sacrificing cakes

shaped as animals. The writer speaks of the Mādhvas as treading the wrong path—Unmārga.

The Rudrādhyāya of the white yajurveda is extensively used up to the present day by the followers of that Veda. They think that the Rudra praised in these chapters is the terrific deity Rudra of the tantras; so the Rudra worship is a curious medley of Vedic and Tantric rites. An illustration of this will be found in the Rudrapaddhati, by Viśvanātha, the son of Śambhudeva, and the younger brother of Rāmadeva.

The change of pronunciation from the Saṃhitā to the Brāhmaṇa was so marked that it attracted the attention of scholars at a very early age. There is a short work entitled Bhāṣikasūtras. The Bhāṣikasūtra-vyākhyā, by Ananta Bhaṭṭa, is a commentary on that ancient work.

It is well known that the sacred fireplaces and sacrificial sheds engaged the attention of the writers of the Kalpasūtras, and that later authors have written many special treatises on these subjects.

Kuṇḍakalpadruma, by Mādhava, composed in 1712, Vikrama Saṃvat, and 1533 saka, *i.e.*, in 1656 A.D., is noted for the accuracy of mathematical calculations. It has been printed in the Kuṇḍagranthaviṃśati.

Kuṇḍamaṇḍapavidhānam treats of sacred fireplaces and sacrificial sheds of the followers of the Atharva Veda only.

The sacrificial altars of the Vedic age had a variety of shapes, and considerable geometrical skill was necessary in the construction of these altars. This also engaged the attention of the early writers of the Kalpasūtras. The portion of these sūtras treating of the construction of altars are known as Śulvasūtras. Kātyāyana has a special treatise on them. Āpastamba, Baudhāyana and Mānava Sūtras have chapters allotted to them. A follower of the Āpastamba śākhā, named Ārya Mādhava, performed many sacrifices and found it difficult to collect from the Bhāṣyas and other commentaries all that was said about altars. So his son, Sundara-

rāja, prepared a special treatise entitled *Śulvaprādīpavivarṇaṃ*. It is complete in six chapters called *Paṭalas*.

Mayūreśa Upādhyāya, the son of Puruṣottama, and the grandson of Gopāla, surnamed Dūpanamogha, belonging to the Maudgalya Gotra, wrote a commentary on a work on the formation of altars, entitled *Vedipaddhati-ṭīkā*. The work commented upon seems to be *Vedipaddhati*, and the colophon makes it probable that the commentator was also the author of the work.

Before the compilation of a comprehensive work on Grammar by Pāṇini, the Brāhmins resorted to various shifts to preserve the purity of the pronunciation and grammatical construction of the Vedas. They sometimes counted words ending in particular letters, Visargas, Anusvāras and so on. They counted the number of compound words and words of peculiar construction, and embodied the result of their counting in the form of books, to be memorised. One such work is described in this volume, entitled *Cāturjñānam*, viz., the knowledge of four things: (1) Visarga sandhi; (2) sandhis resulting in diphthongs; (3) words ending in the letter *N*; and (4) the distinction of simple and compound words, throughout the whole of the *R̥gveda*. The extent of the work is 600 ślokas. See p. ३ preface to the *Nirukta*, edited by Ācārya Satyavrata Sāmaśramī.

The rest of the works on this subject are liturgical, e.g., *Cayanaprayoga*, on the kindling of sacred-fire; *Pākatantra-kuśāṇḍikāprayoga*, on the use of ordinary 'Homa' in sacrificial cooking; *Taittirīya-homa-paddhati* on the homa according to the black *Yajurveda*; *Yajamāna-patny-anyatarā-saṃnidhāne Darśa-paurṇamāsa-prayoga* on the question how the fortnightly ceremonies of those who keep up the sacred fire throughout their lives are to be performed in the absence either of the householder or of his wife; *R̥gvedīya-śrāddha-prayoga* treats of the performance of the *Śrāddha* ceremony by the followers of the *R̥gveda*; *Samantraka-yajurvedi-graha-yajñāgni-sthāpana-vidhi* treats of the kindling of fire for the purpose

of propitiating the planets by the followers of the yajurveda; Āhitāgnerdāhāgni-nirṇaya deals with the question of the kind of sacred fire by which the dead body of a sāgnika brāhmaṇa is to be burnt; Āpastamba-sūtrokta-saṃskāra-prayoga treats of sacraments according to the sūtras of Āpastamba; Apatnī-kādhānāgnihoṭrādinirṇaya treats of Agnihotra by one who has no wife; Sāgnikāpastamba-dāha-vidhi treats of the cremation of Sāgnika brāhmaṇas according to Āpastamba; Sāmavedīya-Saṃskāra-vidhi treats of the sacraments of the professors of the Sāmaveda. Vrātya-stoma-paddhati treats of the process of admitting into the caste system those who have lost their caste by the non-observance of the essential ceremonies. The work was composed by Mādhavācārya, who obtained his livelihood from Balarāma of Benares. The Vrātyastoma was a potent machinery in the hands of the Brahmins for giving powerful warriors and chiefs the status of a kṣatriya.

Śrautopayogi-kārikā contains a number of anonymous couplets helpful to the performances of Śrauta sacrifices.

The Pavamāna sacrifice is the modification of the Paurṇamāsa or full-moon sacrifice of those Brāhmins who keep up a sacred fire.

Pavamānayantra treats of the invocation of gods and placing them in the sacred shed.

Pavamānanyāsa treats of protecting the person of the worshipper by placing different letters of the Pavamnamantra in different parts of his body.

Sanḥita-sūtra, in 150 ślokas, appears to be a short work on pronunciation and sandhi. This is a different work from that described by Weber, in his Berlin Catalogue, p. 9.

Mūlyādhyāyavivaraṇam appears to be an amplification by Kāmadeva Dikṣita in anuṣṭubh verses of the pariśiṣṭa entitled Mūlyādhyāya, belonging most probably to the Kāṇva śākhā of the white yajurveda. It treats of the prices of articles to be used in Vedic sacrifices.

Upaniṣads.—Advaya-tāraḥkopaniṣat treats of the process of perceiving “self” by means of yoga.

Avadhūtopaniṣat or rightly Turiyātita Avadhūtopaniṣat seems to develop a higher stage of yogi’s progress towards liberation than contemplated in the work of the same name described by Eggeling. It, in fact, concerns itself with the last stage of progress.

Number 23 contains a Bhāṣya commentary on the Ātharvaṇopaniṣat, unknown to Aūfrecht, by Ānandatīrtha, the founder of the Mādhva sect.

Numbers 97 and 98 contain descriptions of two Bhāṣyas on the well-known Chāndogyopaniṣat, (1) by Ānandatīrtha, and (2) by Sāyana.

Number 168 contains a Bhāṣya by Vidyāranya Muni on the Paramahamso-paniṣat, which treats of the renunciation of the world for the acquisition of true knowledge, and which begins with the words अथ योगिनां etc.

Number 196, Bahvṛcōpaniṣat, is the same as Eggeling No. 132 B.

Bilvopaniṣat, No. 271, on the subject of worshipping Śiva by means of the leaves of the Bilva tree, appears to have never been described before.

Vaiśvānaropaniṣat, No. 289, is a brand new discovery.

Śukarabasyopaniṣat, No. 304, appears to be an interloction between Vyāsa and Śuka, and the subject seems to be the mystery of the world.

Number 317 is a Vivaraṇa commentary by Śaṅkara-bhagavat on the Saṃhitopaniṣat or what is called the Aitareya or Bahvṛcōpaniṣat. See Eggeling, p. 117, No. 13. This is not a commentary on the Bahvṛcōpaniṣat mentioned above, for it begins differently.

Gopālottararatāpanīvivṛti is a commentary written in the interests of the followers of Caitanya by four great divines of the sect—Viśveśvara, Janārdhana Bhaṭṭa, Prabodhayati and Jīva Gosvāmī, the last of whom seems to have edited the work.

Smṛti.—Āpastamba's Kalpasūtras are represented in this volume by eight works, Nos. 25-30, 149 and 254. The first is anonymous; it is a collection of couplets on the domestic rites by Āpastamba; the second also relates to the same rules; it is composed by Yopana Bhaṭṭa, an inhabitant of the Āndhra country; the third is a liturgical work on the same by an inhabitant of Tālabṛnta; the fourth is by Govardhana Bhaṭṭa, who was surnamed Kavimaṇḍana, the decorator of poets; it treats of the daily duties of Brāhmins; the fifth is by Haradatta, and on the exposition of Dharmasūtras; the sixth is by Siṃha Bhaṭṭa on the peculiar process of performing sacraments according to Āpastamba; the seventh is by Dhūrttasvāmī, but unfortunately it proceeds up to the 6th paṭala of the 11th Praśna, relating to domestic rites.

Rāmāgnicit, commonly called Rāmāṇḍāra, wrote a commentary on the Bhāṣya of Dhūrttasvāmī, on the Āpastamba śrauta sūtras. The MS. described in this volume contains the 9th Praśna only, that on the expiations.

Pitrmedha Sūtra speaks of the last rites, *i.e.*, cremation of father. The work is attributed to Bharadvāja.

Hārītasṁṛti is the same as the Bṛddha-Hārītasamhitā of the Calcutta collection of Smṛtis. Hārīta is one of the recognised twenty Smṛti authors of the Hindus. But the Vaiṣṇavas of later times have added to his work a complete system of rituals of their own. In the colophon the work is described as the Viśiṣṭa-Dharmaśāstra or a Smṛti work current among the followers of Rāmānuja.

Smṛti-bhūṣaṇa, by Koneri Bhaṭṭa, is a complete digest of Vaiṣṇava rituals of the Mādhva sect. The author's Guru, Keśavārya, made an extensive compilation entitled Sārasaṃgraha. The author makes an abstract of his *guru's* work and describes himself as a descendant of Padmanābha.

Kṛṣṇāmṛta-mahārṇava and not Kṛṣṇa Kaṇāmṛta-mahārṇava, as Aūfrecht says, is an original work by the founder of

the Mādhva sect, treating of the conduct of the followers of that sect.

Padyamālā, by Jayatirtha, treats of the worship of Hari according to the rituals of the Mādhva sect.

Viṣṇutattvaprakāśa, by Vanamālī, who lived at a place 12 miles to the east of Vṛndāvana, is a work on Smṛti for the use of the Vaiṣṇavas of the Mādhva sect.

Viṣṇutattva-vinirṇaya, by the founder of the sect, and its commentary, called Ṭīkā-vinirṇaya, are to be found in this volume.

Smṛtyarthasāgara, Nos. 359 and 360, by Mallāri Nṛsiṃhācārya, the first treating of Kāla and the second of Āhṇika. This also is a standard work of the Mādhva sect.

Rājadharmā Kaustubha is part of the Smṛti Kaustubha, compiled by Anantadeva, the son of Āpodeva, under the patronage of Baj Bahadur of Malwa.

Tithyarkaprakāśa, by Divākara, of the Bhāradvāja family of Benares. His father was Mahādeva, and his mother, Bālā, the great-grand-daughter of Bhaṭṭa Nārāyaṇa of the Kauśika gotra, who settled at Benares shortly after the downfall of the Nizām Shāhi dynasty of Ahmednagar. The author's son, Vaidyanātha, prepared an index to this work. See No. 132.

Durgotsavaviveka, by Śrīnātha Ācāryacūḍā-maṇi, is unknown to Aüfrecht. It is based on Kālaviveka of Jīmūta vāhana.

Nirṇaya-sindhu is a well-known compilation of Smṛti by Kamalākara Bhaṭṭa, made in the early part of the seventeenth century. No. 158 is a description of a commentary on it by Kṛṣṇa Bhaṭṭa, entitled Ratnamālā.

Divyānuṣṭhānapaddhati, by Bhaṭṭa Nārāyaṇa, the son of Bhaṭṭa Rāmeśvara, treats of the administration of various forms of oaths current in India.

Dattakavidhi, and Putraparigraha-vidhi, are two works on adoption, described in this volume. The first is by

Vācaspati Miśra, and, therefore, of some importance, and the second is anonymous.

Prayogasāra, complete in two Nos. 191 and 192, appears to be a new work, for Aüfrecht mentions many works of the same name, none of which agree with it.

Numbers 228 and 229 treat of the Smṛtis of the Mādhva sect. The first explains the mantras, and second the method of worship.

In modern times, MSS. being rare, the paṇḍits of Bengal cannot and do not study many works on the same subject, but they indulge to a very great extent in dialectical disputations on technical terms of Smṛti. Two such works have been described in this volume, *viz.*, Vivāha-vādārtha, and Śrāddha-vādārtha.

The seven Pākayajñas are treated of in three books, Saptasamsthā-prayoga, Saptapāka-samsthā-prayoga, and Prayogarātñiya Saptasamsthā prayoga; the first is by Ananta Dikṣita, the son of Viśvanātha Yajñopavita; the second is by Viśvanātha, born of a family famous for their proficiency in Smṛti, and the third is by Nārāyaṇa Bhaṭṭa, the famous son of Rāmeśvara.

The consecration of the images of gods is represented by two works, No. 334 by Vāsudeva, and 335 by Mādhavācārya. The consecration of the image of Hanumān is represented in No. 362.

There are two works on Sthālipāka: Nos. 356 and 357. The last is by Kamalākara.

When the study of Smṛti became very elaborate, works were written for the use of non-experts, in the form of collections of Vyavasthās or expert-opinions. The present volume contains two such works, being Nos. 291 and 292; one is by Aniruddha and the other by Rāmanātha. They contain expert opinions on all subjects treated of in ordinary Smṛti works, in fact all subjects in which lay-Hindus might ask questions to learned brāhmins.

Sāpiṇḍa-kalpa-latikā, by Sadāśiva, whose other name

was Āpodeva, whose father's name was Śrīpati, and whose grandfather's name was Nilakaṇṭha, and who lived at Devālayapura, is an useful work. It gives in 36 verses a list of all kindreds who participate in the same funeral cake.

Kurukṣetramāhātmya is a compilation of the religious rites peculiar to Kurukṣetra. The author appears to be Harigiri, who derived his knowledge of the holy places at Kurukṣetra and the rites to be performed there, from Rāmācandra Sarasvatī. The work is written in modern Naiyāyika style, as it defines a pilgrim—Saṃyatendriyatve sati tirthābhigamanakāmah.

Vratodyāpanopayogīpadārtha-nirṇaya treats of the articles used in the concluding ceremony of a Vrata, which is performed at stated intervals for several years.

Rāmānuja-mata-khaṇḍaṇaṃ is a refutation of the theories of Rāmānuja, in the interests of the followers of Smṛti.

Avadhūtāśrama is an anonymous work, giving the denominations of various classes of Sannyāsīs and their respective duties. The householders are enjoined to serve these Sannyāsīs as the supreme God, and thereby gain all the merit of charity, pilgrimage, fast and austerity.

Mukticintāmaṇi, by Gajapati Puruṣottama-deva, a king of Orissa, treats of the religious duties on pilgrimage at Purī. It is a compilation from various sources and has been printed and published from Orissa.

Grammar.—The Kātantra system of grammar is represented in this volume by three works; the first is Padāvalī, the second is the Kātantra Pañjī-vyākhyā, a commentary by Rāmakṛṣṇa on the Pañjī by Trilocana Dāsa; and the third is the Kalāpa Vyākaraṇotpatti prastāva. The last gives the following history of the composition of the work.

King Śālivāhana, one of the rulers of the Andhra dynasty, was a Dravidian by race. He had many wives of diverse races. Once on a time he was sporting with his wives in a tank, and throwing water at them. One of the

queens, apparently of Aryan origin, told him, "Modakam dehi," *i.e.*, do not sprinkle me with water. The king without understanding her, sent for some balls of sweetmeat and presented them to her. The queen railed at him for his want of knowledge of Sanskrit, and the humiliated king made up his mind to study that language and requested Sarvavarmācārya to teach him grammar within as short a time as possible. The Ācārya in this extremity worshipped Śiva and got the sūtras from the tail of the peacock belonging to Kārttika. As the peacock's tail is known as Kalāpa, the book was called Kalāpa. It is called Kātantra because it was for a long time the shortest grammar in Sanskrit.

The Saṃkṣipta-sāra school is represented by six works, from Nos. 318 to 323. Of these Nos. 319 and 320 are by Vamśivadana, a celebrated writer of this school; Nos. 321 and 322 by Gopāla Cakravartī, and No. 323 by Rāmeśvara Tarkālaṅkāra.

There are two works on Śikṣā described in this volume; one is a commentary on the Pāṇiniya Śikṣā and the other is a commentary on Piṅgala's Śikṣā, which is based on Pāṇini. The names of the commentators in both cases are absent. The commentator on Piṅgala's Śikṣā says that he has written a commentary on the celebrated Chandah Sūtras of Piṅgala.

Pāṇini's grammar is represented in this collection by three works: (1) Pūrva-pakṣa-samādhānam by Horila; (2) Siddhānta-kaumudī-vilāsa by Bhāskara; and (3) Jñāpakasa-muccaya or a collection of Jñāpakas or indications of general principles from the use of redundant words in the Sūtras, by Puruṣottamadeva, whose commentary on the Paribhāṣā is well known.

The Saupadma school is represented in this volume by two works, (1) Supadma-Ṭikā by Rāmaśaṅkara Tarkapañcānana, and (2) Supadma-makaranda-prakāśa by Viṣṇu Miśra.

The Sārasvata system has been represented in three

works. Raghunātha, the son of Vināyaka, an inhabitant of Hāṭakeśapura, wrote a commentary on the Sarasvatī sūtras entitled Laghubhāṣya. There are two MSS. of this Bhāṣya in this collection, yet it is not complete.

Sārasvata bhāṣyam, by Rāmanārāyaṇa Śarmā, is a new commentary on the above Sūtras.

Siddhānta candrikā Vyākhyā, by Lokeśakara, the son of Kṣemaṅkara, was completed in samvat 1741, i.e., 1685 A.D.

Purāna.—Vināyaka-māhātmya, also called Gaṇeśa Māhātmya, has been noticed in pp. 1344-45 of the India Office Catalogue. But the opening verse of the present MS. differs from that in the India Office, and the number of chapters are twenty-four in the India Office MS., while the codex under notice contains twenty-two chapters only.

Gopīpremāmṛta forms a part of the Ādityapurāṇa according to Ulwar No. 785, but, according to No. 81, it forms a part of the Āgamapurāṇa. It is an interlocution between Arjuna and Kṛṣṇa and written in imitation of the Bhagavat-gītā.

Caṇḍivādārthamālā is a work on modern dialectics applied to the elucidation of the text of the Devīmāhātmya.

Janmarahasya from the Bhaviṣyapurāṇa is an interlocution between Kṛṣṇa and Nārada, on the various Avatāras of Kṛṣṇa, stress being given to the Kṛṣṇa incarnation.

Mahālakṣmīvratakathā, is the same work as Sanskrit College Catalogue 2. 512, the only difference being that here it has been said to be from the Bhaviṣyapurāṇa, instead of from the Bhaviṣyottara.

Brahmakhaṇḍa, belonging to the Bhaviṣyapurāṇa, gives in the prophetic tone a topographical description of Bengal and the surrounding countries. The topography is very recent as it describes Jessore, Burdwan, Candradvīpa, etc.

Jñānacandrodaya, otherwise called Mahābhārata Sāra, was compiled at Benares by Rāmacandra, a Brāhmaṇa. He makes his obeisance to the goddess Mahākālī consecrated by Rāṇī Bhavānī, a powerful Zemindar of Natore, and a

contemporary of Lord Clive. It treats of moral and religious topics culled from the Mahābhārata.

Sitākavaca is an amulet from the Brahmāṇḍapurāṇa. It forms part of an interlocution between Dharaṇī and Śeṣa.

Asura-Khaṇḍa forms a part of the Śaṅkarasaṃhitā of the Skandapurāṇa. It is complete in fifteen chapters. Aūfrecht makes it a part of Saurasaṃhitā. It describes the adventures of Tāraka, the lion-faced demon.

Ayodhyā-Khaṇḍa, a part of the Skandapurāṇa, is complete in ten Adhyāyas. It was spoken at a great sacrifice at Kurukṣetra, by Rāma. The description of Ayodhyā comes in the last chapter.

Dvārakā-Khaṇḍa is a misprint for Dvārakāmāhātmya, a part of the Prahlādasamhitā of the Skandapurāṇa. The present MS. appears to be complete in 46 chapters, while those in the Bodleian Library and India Office have 34 chapters only. The Calcutta Sanskrit College MS., though it professes to be the same as this, appears to be a very different work.

Śaṅkarasaṃhitā is a part of the Skandapurāṇa. No. 237 is a MS. of the Sambhava-kāṇḍa of the Śivarahasyakhaṇḍa of that Saṃhitā. It is complete in fifty chapters. It deals with the story of Tāraka and the birth of the war-god.

Bhūkhaṇḍa is a part of the Skandapurāṇa. The MS. is complete in twenty-four chapters. The colophon says: "Iti Śrīskandapurāṇe Bhūkhaṇḍe Śambhala-grāma-māhātmya" though Śambhalagrāma has been treated of only in the first three chapters.

Vīramāhendrakāṇḍa forms a part of the Śivarahasya-khaṇḍa of the Śaṅkarasaṃhitā of the Skandapurāṇa. It is complete in seven chapters.

An incomplete copy of the Setumāhātmya from the Skandapurāṇa contains 35 chapters. For the complete work containing 52 chapters, see India Office Catalogue, pp. 1330-31.

Rṣabhaḡitā is a panegyric upon Rṣabha, a Rṣi, who is called here the 8th incarnation of Viṣṇu.

Mokṣopāya appears to be an old and dilapidated copy of the Yogavāsiṣṭha Rāmāyaṇa. In the colophons it is called :—

Iti Vālmikiye Mokṣopāye . . and sometimes ItiMokṣo pāye.

Vedastuti-bhāvārthadīpikādīpanaṃ, by Rādhāramaṇa, Dāsa, a follower of Caitanya. In the tenth skandha of the Bhāḡavatapurāṇa there is a hymn entitled Śrutistuti or Veda-stuti. Śrīdharasvāmī commented on the whole of the Bhāḡavata, and his commentary is known as the Bhāvārtha Dīpikā. The present work is a commentary on the Bhāvārtha dīpikā on the Śrutistuti hymn.

Rādhāṣṭamīvratakathā is a part of the Bhaviṣyottara-Purāṇa. It is an interlocution between Kṛṣṇa and Nārada.

Rādhāṣṭamīpūjāvidhiḥ and Rādhikājanmarahasyaṃ, Nos. 249 and 252, are both from the Brahmavaivarttapurāṇa.

Rāmarakṣāstotra, the extent of which is 146 ślokaṣ only, is commonly styled Mantrarāmāyaṇa. Portions of it are written in Vedic style. The MS. has been noticed in No. 215. It is commented upon by Nilakaṇṭha, the son of Govindaśūri of the Caturdhara family of Benares. The commentary is called Mantrarahasyaprakāśika noticed in No. 216.

Similarly there is a work called Mantra-kāśī-khaṇḡa, a commentary on which by the same Nilakaṇṭha is noticed in No. 213. Both the texts were restored by the comentator himself.

There are two new commentaries on the Devīmāhātmya unknown to Aūfrecht; one is by Kevala and the other by Mādhava Śarmā. The last was composed in 1531 Śaka.

Nāgojibhaṭṭa wrote a commentary on the same work, and along with it he wrote a short treatise on the method of using the Devīmāhātmya, under the title of Saptasati-prayoga, which is noticed in No. 327.

Mahābhāgavatapurāṇa is one of the three claimants for the fourth position among the Mahāpurāṇas; the other two are Śrīmad Bhāgavata and Devī Bhāgavata. It is curious, however, that the name of the fourth purāṇa in the authoritative list of Mahāpurāṇas is Bhāgavata only; and it is difficult to say which of the three claimants is the real Bhāgavata. The MS. under notice appears to be the same as I. O. No. 3547, but it shows varieties of reading.

How unprofitably and uselessly Indian paṇḍits used their time and scholarship, will be apparent from a consideration of No. 296. In the Devīmāhātmya there is a hymn beginning with “Śākrādayaḥ sura gaṇāḥ,” which is called the Śākrādistuti. It is a hymn to the Devī. But in the MS. under notice it has been explained as praising Viṣṇu.

Muralicandrikāguṇjamālā-Prādurbhāva, a modern work on Vaiṣṇavism, is said to be a part of the Pātālakhaṇḍa of the Padmapurāṇa, the interlocutors being Brahmā and Nārada. It deals with the meritorious deeds performed by the flute, the Guṇja wreath and others in their previous existences, which enabled them to be so intimate with Kṛṣṇa in their present existence.

Mīmāṃsā.—Pūrva-Mīmāṃsā-paribhāṣā, by Kṛṣṇayajvan or Kṛṣṇa Dikṣita, explains sacrificial terms and the uses of objects indicated by them.

Vidhirasāyaṇa, No. 269, should more properly be Vidhirasāyaṇasukhopajīvinī, a commentary on the Vidhirasāyaṇa by the author himself.

Nyāya.—Trisūtrī-nibandha-vyākhyā by Śāṅkara Miśra. It is a commentary on Trisūtrī-nibandha, i.e., the commentary by Udayana on the first three Sūtras of Gotama and on subsequent commentaries on them. Thus in the extracts are explained not only the commentary on the three Sūtras by Vācaspati Miśra, but also the Vārttika and the Bhāṣya on them. Śāṅkara says that he is not himself responsible for this work, but the real responsible person is his father, whose words and

explanations he has simply copied. He speaks of three commentaries previous to his own, *viz.*, Prakāśa, Darpaṇa and Udyota. Of these the Prakāśa by Vardhamāna is well known.

Gaṅgeśa, to be distinguished from the writer of the Tattva-Cintāmaṇi, wrote a short work on certain topics of modern Nyāya. Two copies of this work have been described in this volume, one from Dinājpur and the other from Comilla. One is called Lakṣaṇamañjarī and the other Lakṣaṇātattva. But they are substantially one and the same work.

Āloka is the name of a commentary on Gaṅgeśa's Tattvacintāmaṇi by Jayadeva Miśra *alias* Pakṣadhara Miśra. Devanātha wrote an appendix to the Āloka. In the year 443 or about 1556 A.D., the work was copied by Rāghava under the orders of Devanātha.

Muktivādārtha is really Muktivāda by Gadādhara.

Vedānta.—The works on Vedānta noticed in this volume mostly belong to the Mādhva sect.

Tattvaparakāśikāvivarāṇaṃ, Tattvavivekaṭīkā, and Tattvasaṅkhyānavivarāṇaṃ are commentaries by Jayatīrtha on works written by or attributed to Ānandatīrtha.

Mandāramañjarī by Vyāsayati is another commentary on Tattvaparakāśikā.

Tattvasudhānidhi is by Ānandatīrtha himself. One of his commentaries on the Brahmasūtras has been named Anuvyākhyāna. A commentary on this, entitled Nyāyasudhā, by Jayatīrtha, will be found in this collection.

Tarkatāṇḍava also belongs to the same sect. •

Dvaitaviveka, an anonymous work, treats of a sort of duality which is peculiar to the Mādhva sect.

Vedāntasiddhāntamuktāvalī, by Vanamālī, who has already been mentioned in the Smṛti section, is a compilation of the philosophical tenets of that sect.

Siddhānta Jāhnavī, by Devācārya, belongs to the Nimbārka sect. The Vedāntasūtras were commented upon by

the founder of the sect, Niyamāditya. The name of the commentary is Vedāntapārijāta Saurabha. Śrīnivāsa wrote a commentary on this, entitled Nigada. The Siddhānta Jāhṇavi is an abstract of Śrīnivāsa's commentary. The Siddhānta Setukā again is a commentary on the last by Sundara Bhaṭṭa.

Laghusaṃkṣepa-Śārīraka-Kutūhalam by Mahādeva Vedāntin, is a short work on the Advaita School of Vedānta. This is perhaps the second work of the author, the other being his commentary on the Sāṃkhyasūtras.

Ānandalaharīdīpikā, by Raghunandana Cakravartī, is a new commentary on that work, unknown to Aūfrecht. His father was Candramauli Vādīndra-Tarkācārya.

Tantra.—Kumārītantra. The MS. under notice contains nine Paṭalas only. The first part of the work is called Kālīkalpa.

Tārāpradīpa is a modern tāntrika compilation by Yādava Ācārya Paṇḍita. It is complete in six paṭalas. It belongs to the left-handed school of Tantra, and in one paṭala treats of the six destructive rites.

There is a hymn addressed to Tārīṇī. It contains one thousand, one hundred and eight names, all beginning with *Takāra*. Its recital is credited with conferring emancipation and leading to the knowledge of Brahma. It is said to belong to the last part of the Nilatantra, and curiously enough the tantra is spoken by Kṛṣṇa and not by Śiva. The present MS. No. 129 seems to contain the 33rd paṭala only.

Trīca-Bhāskara, by Bhāskara-rāja, the son of Gambhīra-rāja, a wellknown author. It is a tāntrika compilation, the prominent feature of which is a diagram, is used as an amulet for the cure of all diseases. The present MS. seems to be defective in the beginning, while the MS. in the Sanskrit College library is defective towards the end.

Tvaritarudravīdhi treats of the formula "Om namo Rudrāya. Kṣipraṃ Kāryasiddhirastu." It leads to speedy success. Two works Nos. 137 and 138 treat of this mantra.

Tantrakōṣa is a work on the power and significance of the fifty letters of the Sanskrit alphabet.

Vijavarṇābhidhāṇāṭikā, by Gauramohana Bhaṭṭa, is a work of the same nature. Mātrkā Nighaṇṭu by Paramahansa Ācārya is another work of the same class.

Tantramaṇi is a tāntrika compilation by Kāśīśvara. The present MS. contains four paṭalas only.

Tantrarāja by Kāśīrāma Vācaspati is another compilation. Kāśīrāma is well known as a commentator of Raghunandana.

Tantrasārāpariśiṣṭam by Yativara is a third compilation. The author mentions Āgamatattvavilāsa which is a very modern work.

Vāñchākālpalatāmanuvidhānaṃ and Vāñchākālpalatāvidhi are works treating of the tāntrika worship of Gaṇeśa. The one is from the Kumārasaṃhitā and the other is from the Ātharvaṇarahasya.

Rasamaṅgala by Gahanānanda Munī treats of the use of mercury, which in Sanskrit is sometimes called "rasa," for medicinal purposes.

Rasakarmamañjarī by Rājārāma Tarkavāgīśa is a work on the six occult practices of the Tāntrikaṣ.

Ṣaṭkarmalakṣaṇa also treats of the same. See page 561 of Rasikamohan's edition of the Tantrasāra.

Śrīvidyāyāḥ Aiśvaryādi Svarūpākhyāṃ stotram is from the Śrīkrama.

Śivaśatanāmastotra is from the Mahāliṅgeśvaratantra and Śivasahasranāmastotram is from the Umāyāmala.

Bhairavastavarāja is from the Viśvasāroddhara, an original tantra. It praises Baṭuka Bhairava.

Gauramohana Vidyālaṅkāra wrote a commentary on the hymn to Bhuvaneśvarī beginning with Ānandamayīm.

Sarvvānandatarāṅgiṇī by Śivanātha Bhaṭṭācārya. Maher in Noakhali is one of the chief seats of Tāntrikism in Bengal. It is said that Sarvvānanda or Sarvvānandanātha had an interview with the great Devī Bhavānī. His descendants

are still living and are spiritual-guides to a great many families in Eastern Bengal. The present work is a sort of biography of Sarvvānanda, composed by his son Śivanātha.

Rudrākṣaphalaṃ appears to be a work different from Rudrākṣamāhātmyam, for which see page 621 of the Tantrasāra, Rasikmohana's edition.

Kāmyayanantroddhāra, by Mahāmahopādhyāya Parivrājakācārya, is a collection of Tāntrika diagrams resorted to for votive purposes. The MS. is dated 1297 Śaka, *i.e.*, 1375 A.D. If the statement of the travelling paṇḍit is true, it is one of the oldest MS. written on paper in Bengal. It is also one of the oldest MS. written in Bengali character.

Prthvīvarāha-smvāda appears to be a work written in the interest of the Caitanya sect. It relates to the sacredness of Vṛndāvana and professes to form a part of the Ādivarāha tantra.

Nityānuṣṭhānaṃ seems to be the 26th paṭala of the Sanatkumāriya tantra. Like the preceding work it was written in the interest of the Caitanya sect.

Jñānaratnakōṣa is a work on Tāntrika architecture and sculpture. It professes to be a part of the Aparājitaṭprechā.

Vaiṣṇava Works :—Kiśorakaumudī is a modern work on Vaiṣṇavism, inculcating the worship of the boy Kṛṣṇa. It is an interlocution between Sanatkumāra and Janaka.

Cittāmodasindhu, a poem by Ṣaṣṭhīdāsa Kavirāja, son of Tarkavāgīśa, written in the interests of the followers of Caitanya, at Gaṅgāpura, in the śaka year 1601.

Caitanya had his greatest opponent at Benares, in Prakāśānanda, a follower of the non-dual theory of Śaṅkara. But Prakāśānanda in the course of a controversy was so charmed with the excellence of Caitanya's theory and Caitanya's bearings upon his opponents that he became a disciple of Caitanya, changed his name into Prabodhānanda Sarasvatī, and wrote several works, one of which is Caitanyacandrāmṛta. A commentary on this work has been noticed in

this volume in number 95. The commentator's name is lost by a lacuna. He seems to have had a cognomen Dāruyantra.

Vaiṣṇavacandrikā is a work giving the rules of conduct of a Vaiṣṇava. It has been compiled from various sources. The author Rāmānanda Nyāyavāgīśa nearly completed the work, one day before his death. The work was subsequently completed by his pupil Vanamālī Vasu.

Sārasaṃgrahadīpikā by Rāmaprasāda Devaśarmā is another work on Vaiṣṇava rituals.

Harismṛtisudhāṅkura is a work containing songs in praise of Kṛṣṇa, attributed in the colophon to Raghunandan the great Smṛti compiler, but in the introduction the author calls himself Gauḍavāsī Raghunandana, a Vaiṣṇava born and bred up on the Ganges.

Govindavṛndāvana appears to be a work on Vaiṣṇava tantra. It is based upon Śrīkṛṣṇopaniṣad and composed by Nāgarakṛṣṇadāsa. It deals with the advent of Kṛṣṇa's flute and of Rādhā. It also gives some reason why the images of Kṛṣṇa with a flute in his hand are bent in three places.

Jyotiṣa :—Āṅkacūḍāmaṇi by Varāhamihira is a short work on the reconstruction of a lost horoscope.

Bhāvārthamañjarī by Acyuta is a commentary on the Jātakapaddhati of Śrīpati. The MS. was copied in Śaka 1571, by Mahādeva. Acyuta describes himself as belonging to Gautama gotra and as Mihirācārya, meaning astrologer. His father was Sāgara Bhaṭṭa and his grandfather Vāmana.

Jyotīrahasya by Harihara Nyāyālaṅkāra has for its epoch the śaka year 1593.

Siddhāntamakaranda, by Makaranda, was composed at Benares. The author in his calculations follows the Sūrya-siddhānta.

The following works noticed in this volume treat of Jyotiṣa as applied to Smṛti, viz., (1) Jyotiṣkaṇikā by Kṛṣṇānanda Cakravartī, composed under the patronage of Vikramāditya, probably the father of Pratāpāditya, who flourished in Akbar's time (The MS. was copied in Śaka 1887); (2)

Jyotiḥsaṃkṣepa by Kṛṣṇadāsa Cakravartī, the son of Rāmācandra Cakravartī, a Vārendra Brahmin of Dinajpur; (3) Jyotiḥsaṃkṣepasāra by Kṛṣṇacandra; (4) Jyotiḥsārasaṃgrahaḥ by Śrīpati; (5) Jyotiḥsāra by Dharmakhāna composed about the year 1777 Samvat = A.D. 1721, and copied in Śaka 1670 = 1748 A.D.; the author Dharmakhāna belonged to the Siṃhavaṃśa of Rādhā.

Āyuhprabodhinī by Rādhākṛṣṇa is on the astrological calculations on the longevity of men.

Sāmudrikacintāmaṇi, by Mādhava Grāmakara, is a work on divination.

Bṛhatsaṃgraha is a compilation of astronomical, astrological and other subjects, by Revatī Śarmā, the son of Devidatta, the son of Caitanyakṛṣṇa, the son of Nārāyaṇa Tripada, belonging to the Śāṇḍilya gotra and professing the Kauthumī sākhā of the Sāmaveda. Revatīśarmā compares himself to Hanumān and was an inhabitant of Prakhyāyikāpura, otherwise known as Paṇḍitaṭola.

Praśnavidyā by Caṇḍeśvara is a work on divination.

Erotics :—Manmatha Saṃhitā is the only book on erotics in this volume. Rati and Madana have been introduced here as interlocutors. The present MS. containing five chapters appears to be the Phālgunamāhātmya of the Saṃhitā.

Drama :—There are three dramatic works noticed in this volume. The first is Bhartṛharinirveda by Harihara Upādhyāya, dealing with the renunciation of the world by Rājā Bhartṛhari on the death of his wife Bhānumatī. It is written in the interest of the Śaiva sect, at the festivities in honour of Bhairaveśvara, and Gorakṣanātha comes at the end to pronounce the epilogue. The second is Prabodhodaya, an allegorical representation by Śukleśvaranātha, enacted at the court of Bhagavantarāya of the family of Sagara, who flourished in the 17th century. (See pp. 38, Vol. II., of the Sanskrit College Descriptive Catalogue.) He ordered that the whole performance should be in Sanskrit. The subject-matter of the drama is the dispute between the

professors of various systems of philosophy on the eternity or non-eternity of sound. This may be an imitation of the Vidvanmodataranṅiṇī by Cirañjīvaśarmā.

The third is a comedy entitled Gauridigambaraprahasana, by Śaṅkara Miśra, the commentator of the Vaiśeṣika-sūtras. It was enacted under the orders of Bhavanātha Miśra the father of the author. The drama treats of the marriage of Pārvatī with Śiva.

Kāvya.—A number of new commentaries on well-known Kāvya have been described in this volume. Kumārasambhavaṭīkā by Bhagīratha Pītamunḍi, a Bengali Brāhmaṇa of the Rāḍhiya distribution; Kāvyaadarśa-Ṭīkā by Tribhuvanacandra, a paṇḍita belonging to the Jaina religion, on two of the three chapters of the book; Kāvyaaprakāśaṭīkā, by Śrīkṛṣṇa Śarmā, entitled Rasaprakāśa, ends with the fifth chapter; two commentaries on Ghaṭakarpura by Rāmānātha and Devidāsa, and two commentaries on Nalodaya, one by Vāgīś and the other by Rāmanārāyaṇa Siddhānta, composed in Śaka (?) 1635; Padyāvalī-ṭīkā, by a disciple of Dāmodara Gosvāmī, who on his turn was a distant disciple of Śyāmānanda Gosvāmī, who was one of the three leaders of Vaiṣṇavism who ruled the Vaiṣṇava society in the generation succeeding Caitanya.

Nandikeśvarastavavṛtti is a commentary on the Jaina hymn of Nandikeśvara, by Jinavallabha Sūri. The commentary is by Somagani.

Nemicarita is a part of the Triṣaṣṭi-śalākā-puruṣa-carita by Hemacandra. It belongs to the eighth Parva of that work and treats of the emancipation of Nemi. It is a Jaina work.

Mahimnastavaṭīkā, by Vācaspati, is a brand new discovery.

No. 26 is a commentary on the Mahimnastava by Madhusūdana Sarasvatī. Śrīkṛṣṇa stotra, No. 310, by Bilva-maṅgala or Līlāśūka, has the same commencement as No. 1198 of Raj. Mittra. But the two works appear to differ in various respects.

Śaṅgīta-Raghunandana with a commentary entitled *Vyaṅgārthacandrikā*, No. 324, is by Viśvanātha Śiṃha, who was at once a Brahmin, a Śiṃha and a Mahārājādhirāja. The text of the present work was written when Viśvanātha was a kumāra. But the commentary was written when he was a Mahārājādhirāja. In the present work Viśvanātha, who must have flourished within the last two hundred years, attempts to propagate the cult of the combined worship of Sītā and Rāma, following the example of the combined worship of Rādhā and Kṛṣṇa by the followers of Caitanya. He attributes to Rāma and Sītā all those phases of love sport which form so prominent a feature of the worship of Rādhā Kṛṣṇa. The work seems to have been written in imitation of the *Gītagovinda*. From No. 2329 of Rāj. Mitra we know that Candralāta was the founder of this system of combined worship of Rāma and Sītā. Priyadāsa wrote a work on the succession of the teachers of this cult, and Viśvanātha Śiṃha was a pupil of Priyadāsa. Jayasiṃha was the father of Viśvanātha. Viśvanātha had for his minister Bhodulal who was an expert in Vedānta. Aufrecht seems to interpret the words *Sītārāmacandrakṛpāpātra* in the colophon of No. 73 Rāj. Mittra by saying that Viśvanātha was an officer of *Sītārāmacandra Bāhādur*. But another and a better interpretation is possible. Viśvanātha was a missionary of *Sītārāma* worship, and as such he thought he was an object of special favour of *Sītārāmacandra*. The idea of a Mahārājādhirāja being an officer of a Bahadur does not commend itself.

Stotravivaranam, No. 355, is a commentary on a stotra or hymn of Viṣṇu commencing from his feet and ending in his hair. The text is attributed to Śaṅkara and the commentary is by Ānandagiri.

Hariharasubhāṣitam is an anthology divided into chapters dealing with training, advice, sojourn in foreign countries, panegyrics of kings, politics, erotics and spiritual excellence.

Meghadūta Ṭikā by Divākara Upādhyāya, appears to be

a commentary of some merit, as it attempts to give the poetical meaning of particular words and phrases.

Yamakabhārata is one of the thirty-seven genuine works of Ānandatīrtha, the founder of the Mādhva system.

Sāra-mañjari, No. 247, a commentary on the Rāghava-Pāṇḍaviya of Kaviraja Paṇḍita, by Jitāmitra, is to be differentiated from the commentary of the same name on the same work described in Eggeling, p. 1442.

Śāntiśataka Tīkā by Vidyāvinodācāryacūḍāmaṇi is unknown to Aufrecht. Vṛndāvana kāvya is well known. No. 282 describes a commentary on it by Rāmanārāyaṇa, the son of Candrasekhara, written in seven years, from 1655 śaka to 1661 śaka, under the patronage of Rājā Kṛṣṇa Candra of Nadia, the well-known patron of literature. This is unknown to Aufrecht.

Vṛttaratnāvalī, No. 280, by Cirañjīva, is a panegyric on Yaśovanta Siṅha, the Nāyeb dewan of Dacca, under Sujā-uddaula, the Nawab of Bengal. He was an inhabitant of Western Bengal and patronized literature, both Vernacular and Sanskrit, and he was the Dewan who opened the gate closed by Sāyestā Khan at Dacca, because he was equally successful with that renowned Nawab in getting rice sold at eight maunds per rupee. The author is Cirañjīva, the son of Rāghavendra Bhaṭṭācārya Śatābadhana, a pupil of the great Naiyāyika Bhavānanda Siddhāntavāgīśa. Cirañjīva wrote many works both in Nyāya and in Kāvya, one of which is Vidvanmoda-taraṅgiṇī. The panegyric appears to have been composed in śaka 1653 about 1731 A.D., while Yaśovanta's reputation was at its height.

Bhramaragīta No. 209 with its commentary No. 210 are two unique works in which a bee is threatened and coaxed as a messenger from Kṛṣṇa by Rādhā. It describes ten different stages of love in absence. The ten stages are described in ten Anuṣṭubh verses, and ten examples are given in Mālinī. The commentary follows the method of Ujjvala-Nīlamanī.

Bhāvaśatakam, a century of verses on the sentiments of love by Nāgarāja. See Kāvya-mālā, Part IV., p. 87.

Kumārapālacarita or Kumārapāla-prabandha was composed from oral tradition in the year samvat 1492 by Jinamaṇḍaṇagaṇi or Upādhyāya.

Upadeśa-samuccaya, by Sonaphūla Upādhyāya, the son of Rāmaśekhara, the son of Ananta, the son of Kṛṣṇadeva, the son of Dāmodara, the author of Darpaṇa, perhaps the Saṅgītadarpaṇa. The MS. is defective in the beginning. The advices given are both on spiritual and temporal subjects.

Medicine.—Rasaratnasāra, by Narasiṃha Kavirāja, a disciple of Rāmakṛṣṇa, the son of Nilakaṇṭha belonging to the Dākṣiṇātya Vaidika class, is a modern compilation of Hindu medicine, in which metals play an important rôle.

Vaidyakaśāra (Śaṅkarākhyā) by Rāmacandra is a short treatise on Hindu medicine. The author says that he received his inspiration from Pārvatī.

Pathyāpathyanighaṇṭu is a work on sick-diet. Anonymous.

Apathyaśamanam, the cure of diseases produced by indigestible food. It appears to be only a part of a larger work entitled Bhojanakautūhala. It was confined to a few physicians and therefore the name Vaidyavaiśeṣika.

Buddhist.—Āryavasudhārā is the only Buddhist book in this volume. It is in the form of a complete Māhāyāna sūtra. Vasudhārā or Vasundharā is still extensively worshipped in Nepal.

Jaina works.—Nirayāvalī Sūtram, the eighth upāṅga of the Jainas, has been edited by S. Warren, Antwerp, 1879. For the contents see Ind. Ant., Vol. XXI, p. 21.

Oghaniryukti, the fifth cheda sūtra in Dr. Rājendralal's list (see Notices, Vol III, p. 68), but not included in the list given by Weber in Ind. Ant., Vol. XVII, p. 285A. For a description see p. 79 of Peterson's fourth report on the search for Sanskrit MSS.

Vyavahāra Sūtram is the third chheda sūtra, according to Weber, but according to Dr. Rājendralal, the fourth kalpa-sutra. For the description see Ind. Ant., Vol. XXI, p. 210.

Thānāṅga-Sūtra-Vṛtti is a commentary on the third Aṅga of the Jainas, by Abhayadeva Sūrī. In the MS. under notice the first 55 leaves are missing. The work is divided into ten Adhyayanās.

Sāmayikatīkāvārttikam appears to contain a Gujrāṭī and a Sanskrit commentary on the Sāmayika Niryukti which forms the 10th part of the Āvaśyaka Sūtra, the second Mūla Sūtra of the Jainas. See Ind. Ant., Vol. XXI, p. 386.

Pratyākhyānabhāṣyavandanakabhāṣyāvacūrṇī by Soma Sundaragaṇī. The Pratyākhyānasūtra and the Vandana Sūtra are parts of the Āvaśyaka Sūtra, the second Mūla Sūtra of the Jainas. See Ind. Ant., Vol. XXI, p. 389.

Navaliṅga Sūtram appears to be a short treatise on the determination of gender, attributed to Hemacandra. It has a commentary entitled Avacūrī.

Gautamī Sūtram, a work on Jaina ritual and Jaina yoga, in Sanskrit verse.

Gurvāvalināma Mahācchandaḥ by Muni Sundara is a paṭṭāvalī of the Tapāgaccha.

Vijayatīlaka Mahopādhyāya wrote a hymn to Rṣabha Jina in imitation of Śatruṅjaya Śṛṅgārahāra. No. 155 is a commentary on it.

Laghusaṃgrahaṇī:—Peterson thinks it to be the same as Saṃgrahaṇīratnaṃ. See Peterson, Vol. III, Index of books.

Praśnottararatnamālā appears to be the same as Peterson Palmleaf, 218. 4. It is a small work in 86 Ślokas, by Amoghavarṣa Nṛpatuṅga of the Rāṣṭrakūṭa dynasty, after his abdication (see Journal Bo. As. Soc., Vol. XX, p. 29). It appears that for a long time the book was attributed to Vimala, a Jaina monk of the Śvetāmbara sect, and it has been so recorded in the MS. under notice.

The Kammapayaḍi is a work in Prākṛt. The Tīkā No. 49 is by Malayagiri; see Peters, Vol. III, pp. 49-50.

Lokaṇāladvātrīṃśikā, in Prākṛt, contains description of the fourteen worlds in 32 verses.

Lokanālikāvacurṇi is a commentary in Sanskrit on the above. See Peterson No. 61, p. 223, Vol III.

Puṣpamālā according to Weber is a Jaina kathānaka. It is substantially the same as the story of King Śīvi and the pigeon. See Weber, p. 1099.

Yoga Śāstram by Hemacandra. The first four out of the twelve prakāśas has been published by Dr. Windisch in the Journal of the German Oriental Society.

Upadeśatarāṅgiṇī contains a number of moral stories of the Jains.

Bṛhacchāntītikā has been twice noticed in Nos. 197-198. There is a hymn called Śāntistotra or Śāntistava, attributed to Śānti, perhaps Śāntinātha. The commentary entitled Subodhā was composed by Harṣakīrtti, pupil of Candrakīrtti of the Nāgapuriya Tapāgaccha.

Śatakaṣaṭkalyāṇikanibandhastavanam is a hymn to Mahāvīra giving the story of his life.

APPENDIX.

NEW MANUSCRIPTS IN NEPAL.

In 1897, I visited the Darbar Library of H. E. the Maharaja of Nepal, which then contained about 4,000 MSS. both on palm leaf and paper. I was, at an interview with the then Prime Minister and Commander-in-Chief, Sir Bir Sham Sher Jang Bahadur, informed that all possible efforts were being made to complete the Library by collecting all other MSS. available in Nepal. A subsequent visit in 1898 resulted in an account being given by me of the entire collection in an Extra volume of the "Notices of the Sanskrit MSS." entitled "A Catalogue of Palm-leaf and selected paper MSS. belonging to the Darbar Library, Nepal." A notice of about 100 MSS. added to the Library in 1897-1898 will be found on pp. 89-93 of this Report.

The present Prime Minister, Sir Chander Sham Sher Jang Bahadur Rāṇā, an able and energetic statesman and a great lover of lore, has, by his laudable and indefatigable zeal, added some more MSS. since 1898, and the Nepal Darbar has sent through the Government of India a list of this subsequent collection.

The collection contains 279 manuscripts of which three are Tibetan. A complete collection of the Kah-gur and of the Tang-gur is to be found among the additions. The Sanskrit manuscripts belong both to Buddhists and to Brahminists. One of these manuscripts, a copy of the Pañca-Rakṣā, was copied in Nepal, Samvat 36, *i.e.*, 916 A.D. Two works, Catuspīṭhāloka and Sarvavajrodaka, are dated in letter numerals: these belong to the eleventh century. Two manuscripts are dated in Nepal Samvat 315, *i.e.*, 1195 A.D. One was copied during the reign of Kāmadeva, but without

seeing the manuscript it is difficult to determine which of the kings bearing this name is referred to. Some of the Buddhist and Tāntric works mentioned in this list are extremely rare.

The *Pramāṇabhāṣya* *Pramāṇavārtika*, in one manuscript, appear to be commentaries on *Pramāṇasamuccaya* by *Diṇnaga*, for which so much unsuccessful search has already been made. Several copies of the *Buddhacarita Kāvya* are mentioned, but it is impossible to say whether they are complete.

The list has been copied for the Press by *Pandit Govind Lal Bannerji*, Board of Examiners, Calcutta.

BRAHMIN AND BUDDHIST.

*A list of Sanskrit Works recently added to the
Durbar Library, Nepal.*

क्रमसारमहातन्त्रम् [शून्यात्माब्धियुते वसौ ज्यैष्ठ्ये मासे सिते पक्षे सम्पूर्णं मंगलदिने]	१
क्रमबोधसंहिता	१
ब्रह्मण्य अष्टपञ्चिका	१
कुलार्णवतन्त्रम्	१
ललितविल्लरः	१
दशभूमौश्वरः	१
बोधिचर्यावतारः	१
लोकेश्वरपाराजिका	१
गण्डव्यूहः	१
सद्धर्मपुण्डरीकम्	१
जातकमाला	१
देवप्रतिमापूजा	१
सुद्धजपार्णवतन्त्रम् (?)	१
मनुष्यजातकम् [समरसिंहकुमारविरचितम्— सं १८६७ आश्विन सुदि ६ रोज ५]	१
संगीतसारः	१
नित्यप्रयोगरत्नाकरः	१
तद्धितकोषः [भवदेवव्रतः]	सं १८४४	...	१
सारावली	१
तारिणीपारिजातः	१
कुञ्जिकातन्त्रम्	१

शैवसर्वस्वसारः [विश्वनाथविरचितः] ...	ने सं ८४८	१
वैद्यसारचिकित्सा [मुतादीकृता (?)]	१
रससारः [गोविन्दविरचितः]	१
श्रीमतसारः	ने सं ८४०	...	१
अष्टसाहस्रिका	ने सं ८६३	...	१
लङ्कावतारः	ने सं ८६६	...	१
ललितविस्तरः	,, ८६४	...	१
समाधिराजः	,, ८६७	...	१
गुह्यसमाधिः	,, ८६४	...	१
दशभुमीश्वरः	,, ८६७	...	१
सुवर्णप्रभा	,, ८६७	...	१
तथागतगुह्यकम्	,, ८६७	...	१
गण्डव्यूहः	,, ८६६	...	१
गुणकारण्डव्यूहः	१
कारण्डव्यूहः	,, ७८८	...	१
लोकेश्वरशतकम्	,, ८४४	...	१
क्रियासंग्रहः	१
अपरमिता (?)	१
मध्यमशास्त्रव्याख्यानम्	१
अवदानमाला	१
प्रतावदानम्	१
वृहत्धारणीसंग्रहः	१
स्तोत्रसंग्रहः	१
तारामूलबोधः	१
महाप्रत्यंगिराः प्रथमः पादः	१
समन्तभद्रमहाप्रणिधानम्	१
प्रज्ञापारमितामूलहृदयं	१
अश्वघोषबोधिसत्त्वः	१

दृष्टान्तकमाला	१
गुह्यातिगुह्यं	१
चैत्यव्रतानुशंसा	१
सप्तशती प्रज्ञापारमिता	१
वचनाराहीरहस्यम्	१
सुभाषितसंग्रहः	१
पञ्चरत्नासूत्रशास्त्रम्	१
योगिनीजालतन्त्रम्	१
स्वयम्भूचैत्यप्रणिधानं	१
तीर्थमाहात्म्यम्	१
धर्मसंग्रहः	१
सूर्यशतकम्	१
शतवर्णविवरणम्	१
कुण्डलावदानम्	१
अशोकदेशना	१
महासंवर्त्तनकाव्यम्	१
बोधिचर्यावतारानुशंसा	१
वीतशोकः	१
अज्ञातशत्रुः	१
सुवर्णकुमारावदानम्	१
शकमेड(?)प्रकाशः	१
विश्वभद्रबोधिसत्त्वः	१
कपोतावदानम् (?)... ..	१
क्रमदीपिका	१
पूजाखंडम्	१
नित्याङ्गिकतिलकम्	१
गीतायाः शाङ्करभाष्यम्	१
छात्रसङ्घार्णवः	१

साधनमाला	१
लक्ष्मोमविधिः	१
यजुर्वेदः	१
ब्राह्मणसर्वस्वम्	१
दुर्गतिपरिशोधनम्	ने सं ७६४	१
जातकमाला	,, ६६५	१
मेघसूत्रम्	,, ७६६	१
भृङ्गभेरी अवदानम्	१
कपिशवदानम्	१
वसुन्धरावृत्तकथा	१
धौमत्यवदानम्	१
उपोषधावदानम्	१
वृक्षसत्त्वपाराजिका [अब्दे नेचश्रूयथोमैकसंख्ये भाद्रपदे]	१
मंजुश्रीपाराजिका	१
पिण्डपात्रावदानम्	१
बुद्धोक्तसंसारामयः	१
चतुष्ठीठतंत्रस्य योगीश्वरविधिः (?)	१
वसुन्धराकल्पः	१
नागार्जुनकृत-धर्मशास्त्रम्	१
सद्धर्मपाराजिका	१
वसन्ततिलकम्	१
महापारशुभालंकारः	१
द्वाविंशतिकावदानम्	१
कालचक्रम्	१
तारापाराजिका	१
डाकार्णवः	१
पञ्चविंशतिका	१
दिव्यावदानम्	१

व्रतावदानमाला	१
जातकमाला	१
पिण्डपात्रावदानम्	१
समाधिराजः	१
बोधिचर्यावतारः	१
सेधसूत्रम्	१
क्रियासमुच्चयः	१
सुभाषितरत्नाकरः	१
बुद्धचरित्रकाव्यम्	१
अभिधर्मकोषः	१
अवदानप्रतकम्	१
विनयसूत्रम्	१
गुह्यसमाजः	१
अशोकावदानम्	१
अभिधानोत्तरः	१
वसुन्धरायाः कथा	१
मंजुश्रीज्ञानतन्त्रम्	१
हैखकतन्त्रम्	१
दानरत्नाकरः	१
संमोहनतन्त्रम् [विमलप्रबोधविरचितम्]	१
कालीकूलक्रामार्चनम् (तद्वत्)	१
संपुटोद्भवमहातन्त्रराजः	१
वसन्ततिलकम्	१
साधनसमुच्चयः	१
कारणव्यूहः	१
हारावली तन्त्रम्	१

तालपत्रे — ग्रन्थाः ।

जयद्रथयामलम्	१
भारतं (विराटपर्व)	१
भगवतीसुदयोपालाश्वराजः	१
उष्णीषविजयो-नामधारणी [राजलक्ष्मी कामदेवराज्य]	१
चतुष्पौठनिबन्धः	१
अष्टसाहस्रिका	१
द्वाविंशतिकावदानम्	१
जातकमाला	१
वज्रावली तन्त्रम्	१
तत्त्वदर्शकम्	१
अम्बलचक्रम्	१
संमनचक्षुः (?)	१
शकुन्दलदेवपुत्रः	१
सर्व्वेददातिअवदानम्	१
महासंवर्त्तनकथा	१
हरिश्चन्द्रोपाख्यानम्	१
महाकौलज्ञाननिर्णयः	१
दुर्गतिपरिशोधनम्	१
कामशास्त्रम्	१
गीतगोपालः	१
आदिक्रमविधिः	१
वेणीसंहारनाटकम्	१
कल्याणकामधेनुः	१
गणेशसत्त्वराजः	१
चिकित्सा	१
नागानन्दनाटकम्	१

कन्यासाधनविधिः	१
संशयपरिच्छेदः	१
देवप्रतिमालक्षणम्	१
पारमेश्वरमतम्	१
समयविचारः	१
योगरत्नमाला	१
तत्त्वज्ञानसिद्धिपञ्जिका [पण्डितभिक्षुवीर्यश्रीमिश्रविरचिता शशाङ्क- विन्दुवीर्येन्द्रे ? माघेऽसितभूतिथौ—मिथुने दशम्यां	१
बुद्धचरित्रमहाकाव्यम्	१
अनन्तया प्रसमर्थनम् (?)	१
पाकविधिः	१
तिथिनिर्णयः	१
श्वरतन्त्रस्य टीका	१
महाभारतम्	१
सप्तकुमारिकावदानम्	१
सिद्धवीरमहातन्त्रम् (?)	१
अमरकोषटीका	१
सूपलक्षणकारिकाविवेचनम्	१
उद्धर्तनविधानम्	१
प्रज्ञोपायविनिश्चयः	१
मितपदा पञ्जिका [महामण्डलाचार्यविरचिता, ने, आ पू १ चैत्र कृष्ण सं १३ (?) वैशाखदिने २२]	१
योगावरसाधनम्	१
वासवदत्ता	१
अमरकोषः	१
पञ्चरत्ना [ने ३६ पाठगुणशुक्ल १० रोजे]	१
चण्डी	१
हैतनिर्णयः	१

व्यवहाराध्यायः	१
ब्रह्मयामलः	१
भागवतम्	१
चिकित्सा	१
कामन्दकीयनीतिसारः	१
नैषधकाव्यम्	१
मृत्युञ्जययोगशास्त्रम्	१
शतपथः	१
लयसारः	१
प्रमाणभाष्यप्रमाणवार्तिके	१
षट्चक्रं	१
तदेव	१
पूजापद्धतिः	१
पिङ्गलामततन्त्रम्	१
सम्भृतिसमुच्चयः [द्रोणविरचित ने सं ४८१ माघ छण्डा]	१
नित्याङ्गिकतिलकम्	१
सङ्गीतालोकः	१
मतसारः	१
वामकेश्वरदीपिका	१
पूजाप्रदीपप्रतिष्ठाविधानम्	१
ब्रह्मोक्तसंहिता	१
अष्टसाहस्रिका	१
योगशतकं नाम वैद्यशास्त्रम् [नागार्जुनकृतं ने, सं ४५२]	१
पञ्चरत्ना	१
ध्वन्यालोकटीका	१
चन्द्रपरिभाषापाठ टीका	१
पञ्चरत्ना	१
त्रिपुरसुन्दरीपद्धतिः	१

चतुष्पीठालोकः [श्रीकल्याणवर्त्मविरचितः सं अलर भाद्र]	...	१
षट्क्रमः	१
सर्व्ववचोदकम् ...	सं अचुटे पाण्डुन शुक्ल ...	१
चण्डीपाठः	१
पद्मनाभसंग्रहः	१
नित्यक्रिया	१
वामकेश्वरः	१
नानाविषयविधिः	१
आख्यानविचारः	१
दशतत्त्वसंग्रहः	१
रुद्रयामले देवीप्रशंसा	१
वज्रयोगिनीसाधनम्	१
कालज्ञानम्	१
श्रीवराहस्य विवाहखण्डम्	१
कालगुणोत्तरः	१
शिवधर्मः	१
खण्डखाद्यम्	१
सम्भृतिसारः	१
विष्णुपूजाकल्पलता	१
ज्योतिष सारावली	१
कातन्त्रे दुर्गसिंहविवरणम्	१
सम्भृतेः स्थापनम्	१
वास्तुशास्त्रम्	१
वैष्णवामृतसारोद्धारः	१
धातुपाठवृत्तिः	१
सिद्धमार्गप्रकाशिका	१
वज्रावली	१
चर्याचर्यटिका	१

पद्मावत्याः पञ्जिका [महापण्डितवचनपादकता ने, ६१७]	१
माघकाव्यम्	१
तीर्थवाचस्पतिः	१
प्रबोधचन्द्रोदयटीका	१
रत्नावलीनाटिका	१
कर्पूरमञ्जरी	१
द्विरुपारिजात	१
अमृतकर्णिका	१
नीलतन्त्रम्	१
वधपिण (?) द्वितीयः कल्पः	१
ताराकल्पः	१
हयग्रीवकल्पः	१
वसुपादुका	१
पत्नीवनी (?)	१
लक्ष्मणारोहणम्	१
कल्पद्रुमावदानम्	१
तलवकारोपनिषद्	१
ज्ञानोदयग्रन्थमाला	१
भास्करप्रकाशः	१
संस्कृतभाष्यम्	१
ग्रन्थोपनिषद्	१
वियोगवैराग्यशतकम्	१
वाजसनेर्यापनिषद्	१
सत्यार्थप्रकाशः	१
रुच्यौपत्रम्	१
संस्कारविधिः	१
वेदप्रकाशः	१
शङ्कराचार्यः	१

कठोपनिषद्	१
आर्यधर्मज्ञ जो	१
मुण्डकोपनिषद्	१
आर्यायश्चावली	१
सरलार्थसंहिता	१
यजुर्वेदभाष्यम्	१
योगवाशिष्ठः	१
सरोदयसारः	१

भोटे ग्रन्थ ।

कह्लुर	१०४
तेग्लुर	२२४
सेरवेँ डांपा	१

विषयः । १ पटले रसपर्यायकथनपूर्वकरससंस्कारकथनम् । २ शुद्धरसघातुगुणकथनम् ।
 ३ । ४ चन्द्रसूर्यालयाग्निसंवरणपाशकथनन्तादिकथनम् । ५ रसजारणादिकथनम् । ६ रस-
 शोधनादिकथनम् । ७ । ८ रसमारणादिकथनम् । ९ रसजागरणवन्धनादिकथनम् । १० । ११
 अन्नशोधनादिकथनम् । १२ रसशोधनमारणकथनम् । त्रयोदशादष्टादशपटलपर्यन्तं खण्डितं ।
 १६ विषशोधनकथनम् । २० तुल्यसंस्कारकथनम् ।

No. 245. रसकर्ममञ्जरी By राजारामतर्कवागीश . Substance, country-made paper, 13×4 inches. Folia, 27. Lines, 6 on a page. Extent, 650 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Balihār, Dist. Rajsahi, Paṇḍit Kālicandra Bhaṭṭacāryya. Appearance, tolerable. Verse and Prose. Generally correct.

Beginning. प्रथमपत्रं नास्ति द्वितीयपत्रप्रारम्भवाक्यम् ।
 षट्कर्म्मदेवताः प्रोक्ताः कर्म्मादौ ताः प्रपूजयेत् ।
 कालौ भद्रकालौ । इत्यादि ।

End. शिरो सुखं हृदयं सुखं उदरं सुखं कटिं सुखं उरुं सुखं
 गात्राणि सुखं ... ॐ ह्रीं ह्रीं ह्रीं फट् असुकस्य सर्वज्वरं नाशय स्वाहा
 इति मन्त्रेण पत्रिकां लेखयित्वा कुमारीकल्पितस्त्रुचेण वेष्टयित्वा ज्वरिणः
 शिरसि बन्धयेत् * ॥

Colophon. इति श्रीराजारामतर्कवागीशभट्टाचार्यविरचितायां रसकर्ममञ्जर्यां शान्ति-
 विधिकथनं नाम द्वितीयः पटलः ॥ * ॥
 अतः परं खण्डितं ।

विषयः । १ मारणोच्चाटनादिकर्म्माणां कालादिनियमेन सामान्यविधिकथनम् । २ पटले
 अम्बुकादिप्रयोगनिरूपणशान्तिविधिकथनम् ॥

No. 246. रसरत्नमाला, By नरसिंह कविराज . Substance, country-made paper, 6×13 inches. Folia, 70. Lines, 18 on a page. Extent, 1400 slokas. Character, Nāgari. Date Samvat 1732. Place of deposit Tikāri, Baithbighā, District Gayā. Paṇḍit Mahāvīrprasād Misra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्री गणेशाय नमः ॥

ईशमनीशं कारणमकारणं व्यक्तमव्यक्तं ।

आदिमनादिं शाश्वतमशाश्वतं गोपमच्युतं वन्दे ॥

कनकरजतमुक्तावज्रवैदूर्यं चौरै-

र्मरकतरसरङ्गैः पद्ममाणिक्यमुच्छ्रितैः ।

विशदगुणकदम्बैर्गुम्फितारत्नमाला

विविधनिवहलक्ष्या रामकृष्णप्रसादात् ॥

अथातः सम्प्रवक्ष्यामि रसलौहादिसंस्कृतिं ।

यद्विज्ञानेन भिषजो न मुञ्चन्ति चिकित्सिते ॥

End.

कान्तिं चिरस्थितं देहं सप्ताहवयमावात् सर्व्वेभ्यो हन्ति किं वञ्चना ।

+ + + । सुनिरचितशास्त्रपारं गत्वा सारं ततः समुद्धृत्य निबन्ध-
वान्भवानामुपकृतये × को × षट्कर्मा इत्यमृतसारलौहं ॥

तन्तार्णवान् विनिर्माय नरसिंहेन सङ्गृह्यैः ।

गूढवाक्यविषं त्यक्त्वा रत्नमाला मसुद्धता ॥

लौहसर्पिण्यहघटिता मालेयं रत्नपूरिता तरणिः ।

× × × × × × ॥

यद्यपीयं न हि भवेत् पुराणभिषजः प्रिया ।

तथापि नयवैद्यानामानुकूल्यं करिष्यति ॥ * ॥

Colophon.

इति दालिपात्यवैदिकमहोपाध्यायनीलकण्ठभट्टात्मजरामकृष्णभट्ट-परिचारक

श्रीनरसिंहकविराजविरचितारसरत्नमाला समाप्ता ।

शुभमस्तु संवत् १७३९ ॥

विषयः । रसशोधनादिकथनम् । रसकर्पूर-रससिन्दूरादि-कथनम् । रसवन्धनादि-
कथनम् । रसमारणादि-कथनम् । अथमारणादिकथनम् । खर्णादिमारणकथनम् । रत्नगिरि-
ज्वरपञ्चाननादिरसकथनम् । प्रतापलङ्केश्वररसादिकथनम् । महोदधिकनकमुन्दरादिसकल-
रसकथनम् । पञ्चाशपपटौकथनम् । विजयपपटौकथनम् । अग्निमुखलौहादिकथनम् ।
पद्मास्तवटौकथनम् । ऊताशादिवटौकथनम् । राजयक्ष्मादिचिकित्साकथनम् । कासादि-
चिकित्साकथनम् । खरभेदचिकित्साकथनम् । मूर्च्छादिचिकित्साकथनम् । वातव्याधिचिकित्सा ।
आमवातचिकित्सानिरूपणम् । उदावर्तचिकित्सा । गुल्मादिचिकित्सा । शोथादिचिकित्सा-
निरूपणम् । कुष्ठादिचिकित्साकथनम् । स्त्रीरोगादिचिकित्सा । साध्यसाधनपरिमाणविधिकथनम् ।
खालीपाक-पुठनादिविधिकथनम् । अमृतसारलौहादिकथनम् ॥

No. 247. सारमञ्जरी (राघवपाण्डवीय टीका). By जितामित्र. Substance, country-made paper, 12 x 2½ inches. Folia, 44. Lines, 7 on a page. Extent, 1500 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1749. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Bhaṭṭagrām, Paṇḍit Rāmhr̥daya Bhaṭṭāchāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. श्रीश्रीरामः ॥

विघ्नविध्वंसशूरं तत्कन्दमानन्दसंचतेः ।

सुरारेश्वरणाभोजमम्बिकाया अपि क्षुमः ॥

टीकायां वितता व्याख्या इत्यालोच्य समासतः ।

जितामित्रेण धीरेण क्रियते सारमञ्जरी ॥

कर्णव्यविघ्नशान्तयेऽभिमतदेवतां नमस्कृष्वन् दृष्टिगुरत्वेन प्रथमं ब्रह्माणं
प्रणमन्नाह । खेति । इत्यादि ।

End.

हरीणां वानराणां विसर्जनं प्रस्थापनं पक्षे कृष्णविसर्जनं तीर्थभूयात्
उपाध्यायरूपात् कवेः वाल्मीकेः कुम्भमुवोग्रख्याच्च × × × × ×
पक्षे कवेरिति कुम्भमुवो विशेषणं । श्रिया । स रामः भरतसम्बन्धिन्या
श्रिया जुष्टः पक्षे × × × × तत्काव्यकारयितुः राज्ञोऽपेक्षं ।

Colophon.

इति श्रीराघवपाण्डवीयटीकायां सारमञ्जरीयां श्रीजितामित्र-कृतायां त्रयो-
दशः सर्गः समाप्तः । शकाब्दाः १७४९ ।

कान्ते कथं कमलकोरकयुग्ममेतद्-

वक्रस्थितं समधुपं न तव प्रफुल्लं ।

सिन्दूरपूरकिरणे सति भालदेशे

शङ्के समीपमुच्चचन्द्रमयूखमग्नम् ॥

काकः कृष्णः पिकः कृष्णो न भेदः पिककाकयोः ।

वसन्ते पुनरायाते काकः काकः पिकः पिकः ॥

श्रीश्रीसीतारामाभ्यां नमोनमः ।

विषयः । राघवपाण्डवीयकाव्यस्य व्याख्यानम् ॥

No. 248. राजधर्मेकौस्तुभः. By अनन्तदेव. Substance, country-made paper, 10 x 4 inches. Folia, 29. Lines, 11 on a page. Extent, 720 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ॥

उपनिषदधिगतं रूपं सुनथो मनसा भजन्यरूपं यत् ।

कुर्यात् धृतोक्तको × विजय × मन्त्रो जयति ।

यशःकर्पूरेण सर्वांशः परिपूरयन्,

लज्जाजलनिधौ सर्वान् योक्षिपन्नपतीन् परान् ॥

End.

अथ यजमानो गवादिदक्षिणा । आचार्याय अन्येभ्यश्च भूयसीं दक्षिणां दत्त्वा यथाशक्ति ब्राह्मणान् भोजयित्वा परमेश्वरार्पणं कुर्यात् । इति संक्षेपप्रचलार्चाविधिः ।

Colophon.

इति श्रीमन्महाराजाधिराज-श्रीवाजवाहादुर-वृषवराजाप्रहतेनापदेवसुता-
नन्ददेवविदुषा कृते राजधर्मकौस्तुभे पूर्णपद्धतिगोचरद्वितीयदीधितेः
पूर्वार्द्धं समाप्तम् ।

विषयः । जलार्चयोत्सर्गकथनम् ।

No. 249. राधाष्टमीपूजाविधिः (ब्रह्मवैवर्तेपूराणीयः). Substance, country-made paper, 15×3½ inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 750 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Candrakonā, Ayodhyā, Raghunātha-vāṭī, Babu Cakrapāni Rāya. Appearance, old. Generally correct.

Beginning.

श्रीनारायणाय नमः ।

अथ राधाष्टमीपूजाविधिः ।

तत्रादौ खलिवाचनपूर्वकं संकल्पं कुर्यात् । श्रीविष्णुरौ तत्सदृश माद्रमासि
शुक्ले पक्षेऽष्टम्यान्तिथौ असुकगोचः श्रीअसुकदेवशर्मा श्रीराधाकृष्णपादान्
अर्चयिष्ये इति सङ्कल्प्य यज्जायत इति पठेत् ॥ इत्यादि ।

End. (

प्रथमावरणे देवकन्या, द्वितीयद्वारे किङ्किनी, तृतीये लवङ्गी, चतुर्थे काम-
धेनुः, पञ्चमे मन्दारदृक्षमूले रत्नसिंहासने प्रद्युम्नः, × × × सप्तमे सुनिगण-
सहितः कृष्णवर्णो विष्णुः, दक्षिणे वदकृष्णः । इति सप्तावरणं समाप्तम् ।

Colophon.

इति ब्रह्मवैवर्ते महापुराणे प्रहतिखण्डे श्रीराधिकापूजापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । श्रीराधायाः पूजाविधानकथनम् ।

No. 250. राधाष्टमीव्रतकथा (भविष्योत्तरीया). Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 140 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1708. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Candrakonā, Ayodhyā Raghunātha-vāṭī, Babu Cakrapāṇi Rāya. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो राधायै ॥

श्रीशौनक उवाच ।

आराधनानां सर्वेषां विष्णोराधनं परं ।

ततोऽप्यधिकमस्थान्याराधनं चेद्वदस्व मे ॥

श्रीसुत उवाच ।

शृणुष्वं सुनयः सर्वे व्रतमेतत् सुगोपितं ।

कृष्णनारदसंवादे यच्छ्रुत्वा भक्तिमान् भवेत् ॥

श्रीनारद उवाच ।

श्रुताः सर्वावतारास्ते कृष्णविष्णोः सनातन ।

राधिकायाः सहादेव्याः प्रादुर्भावं वदस्व मे ॥ इत्यादि ।

End.

सुत उवाच ।

श्रुत्वैतत् कृष्णवचनं नारदो मुनिसत्तमः ।

चकारैतद्व्रतं भक्त्या वैष्णवास्त्रापशिक्षया ॥

अथ दामोदरं सुत्वा राधया सन्धितं मुदा ।

प्रणम्य दण्डवद्भूमौ ययौ × × × × मुनिः ॥

Colophon.

इति श्रीभविष्योत्तरे श्रीकृष्णनारदसंवादे श्रीराधाष्टमीव्रतकथा समाप्ता ।

ॐ नमो राधिकायै । शक० १७०८ ।

विषयः । श्रीराधाष्टमीव्रतकरणे फलकथनम् । श्रीराधाया जन्मादिविवरणकथनञ्च ।

No. 251. राधास्तोत्रम् (उर्द्धास्त्रायतन्त्रोक्तम्). Substance, country-made paper, 16×4 inches. Folia, 1. Lines, 8 on a page. Extent, 16 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Telivāni, Paṇḍit Nilkamal Gosvāmi. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ श्रीराधिकायै नमः ।

अथ राधास्तोत्रम् ।

शिव उवाच ।

ॐ नमस्ते परमेशानि ब्रह्मरूपधरायये ।
 ब्रह्मविष्णुशिवादीनां प्राणश्रीः परमेश्वरि ॥
 राधा करोतु कुशलं दारादिषु धनादिषु ।
 यस्याः पादसरोजस्य देवा मौलिसमुद्रताः ।
 अभीष्टसमुधाराभिसृज्यन्त्येव न संशयः ॥
 इन्द्रादिदिविसदृन्वन्दितां पादपङ्कजं ।
 यस्याः कचसमूहेन निर्जितं चामरं तथा ।
 तां नमामि हरेः कान्तां स्मेराननसरोरुहाम् ॥ इत्यादि ।

End.

एतत् स्तोत्रं पठेद् यस्तु सर्वपापप्रणाशनं ।
 तस्य सुक्तिः करगता सत्यं सत्यं वदाम्यहम् ॥
 महार्णवे महारण्ये सिंहव्याघ्रभयानके ।
 वारमेकं पठेद् यस्तु तस्य भीतिर्न जायते ॥
 × × × × × × ।
 पुण्ड्रिककरं स्तोत्रं घनद्विकरं तथा ।
 न प्रकाशमिदं देवि न देयं यस्य कस्यचित् ॥

Colophon.

इति जङ्गलमायै महातन्त्रराजे परमरहस्ये शिवशिवसंवादे श्रीराधास्तोत्रं समाप्तं ॥

विषयः । श्रीराधायाः स्तुतिकथनं तस्य फलकथनञ्च ।

No. 252. राधिकाजन्मरहस्यम् (ब्रह्मवैवर्तीयम्) . Substance, country-made paper, 15 × 3½ inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 80 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Candrakonā, Ayodhyā Raghunātha-vāṭī. Babu Cakrapāṇi Rāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

अथ कथा ।

शौनक उवाच ।

ब्रूतेन केन तपसा सर्वकामार्थसाधनं ।
 गुह्याद्गुह्यतरं नाम राधिकाया व्रतं × × × ॥

सर्व्वतन्त्रेषु मन्त्रेषु गोपनीयं महासुने ।
तत् सर्व्वं श्रोतुमिच्छामि कथयस्व मयि प्रभो ॥ इत्यादि ।

End.

पूजयेद्गन्धपुष्पाभ्यां धूपदीपविधानतः ।
मिष्टान्नं क्षीरं + + + नैवेद्यं विविधानि च ॥
मधुपकेष्टाचमनं वस्त्रालङ्कारभोजनैः ।
+ + + + + सर्व्वं श्रयित्वा कामचारतः ॥

Colophon.

इति ब्रह्मवैवर्त्ते महापुराणे श्रीराधिकाया जन्मरहस्यं सम्पूर्णं ।

ॐ गुरुवे नमः ।

शक्ते सुनियोगयुगेन्दुगण्ये
पुण्ये तथा फाल्गुणपूर्णिमास्यां ।
त्रैलोक्यभाग्योदयपुण्यहेतुः
प्रभुः शचीनन्दन आविर्भासीत् ॥

विषयः । राधाष्टमीव्रतयोगे श्रीराधाया जन्मादिविवरणकथने फलकथनं ॥

Nô. 253. श्रीरामसहस्रनामस्तोत्रं (रुद्रयामसीयं) Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folia, 17. Lines, 7 on a page. Extent, 225 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Babu Vaikunṭhanāth Cakravartī. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

नमः श्रीमते रामानुजाय ।

कैलाशशिखरे रम्ये नानाधातुविचित्रिते ।
नानाद्रुमसमाकीर्णे नानापक्षिगणादृते ॥
नानापुष्पलतागुल्मवेष्टिते प्रमथादृते ।
देवदानवगन्धर्व्वकिन्नरैरुपशोभिते ॥
मन्दमाद्यतसंवीते पार्व्वतीपरमेश्वरी ।
उपविश्य कथां चक्रे शश्वदेव सुदान्वितौ ॥
भक्त्या शम्भुं प्रणम्याथ पार्व्वती परिशृङ्गति ॥

पार्व्वत्युवाच ।

देवदेव महेशान सर्व्वगमविशारद ।

त्वमेव शरणं नाथ चाहि मां दुःखसागरात् ।

नान्नां सत्त्वं रामस्य ब्रुहि मे प्रमथाधिप ॥ इत्यादि ।

End.

रामेति रामचन्द्रेति रामभद्रेति वा स्मरन् ।

मरो न लिख्ये पापैर्मुक्तिं मुक्तिं च विन्दति ॥

Colophon.

इति श्रीरघुनाथमहोदयस्य श्रीरामचन्द्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णं ॥

विषयः । श्रीरामस्य सत्त्वंनामकथनं ॥

No. 254. रामाख्यारे नवमःप्रश्नः. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 80. Lines, 11 on a page. Extent, 1930 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

उक्ता चविर्यज्ञाः, अथ चविर्यज्ञा उक्ताः पूर्वं सौवामन्यपि पश्यन्मत्वात्
उक्तप्रायेति चविर्यज्ञा इत्यविशेषोक्तेः तेषु प्रायश्चित्तमवश्यम्भवि दैवात्
कालोऽपि इत्यादि ।

End.

सर्वेषां सत्त्वप्रयोग आचवनीय एव उपदेशस्त्वेकैकया व्याहृत्योक्तैकस्मिन्नग्नौ
पूर्ववद्वोमं जुहुयादिति द्विरुक्तिपाठः प्रश्नपरिसमाप्तर्यः .

Colophon.

समाप्तः प्रश्नः .

विषयः । आपस्तम्बप्रायश्चित्तसूत्रभाष्यवृत्तिः ।

No. 255. रामानुजमतखण्डनम्. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 8. Lines, 11 on a page. Extent, 240 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bahuvallbaha Cattarji, Pātālesvar, Benares city. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning.

जयति श्रौतधर्माकः स्मार्तधर्मावर्णोदयः ।

सत्पुत्राणि रक्षमानः पाषण्डध्वान्नाशकः ॥

इदानीं बहवो मुग्धा जना रामानुजीयानां दम्भमत्याचारं चाविहोक्त्य
नैर्विप्रलब्धाः सन्तः शास्त्रसम्मतमपि स्वकुलधर्ममपचाय तन्मार्गं
प्रविशन्ति स च मार्गः श्रुतिस्मृत्यादिबहुविधुरोऽत्यन्तनीचजात्युद्भूतपुरुष-
प्रवर्जित इति तत्र प्रविष्टा वर्णाश्रमधर्माधिकारच्युता भवन्तीतीत्यादि ॥

End. तदा द्विजैः सर्वजगद्धितायं
 सद्भर्मरचाकरपचमेतत् ।
 प्रकाशितं तस्य विलोकनेन
 रामानुजीयायकिता बभूवुः ॥
 निरुत्तराधीवदनाः स्वकीयं
 विज्ञाय पाषण्डमतं निरुद्धं
 खोद्यत्य सर्वं द्विजभाषितं ततो
 गतास्त्रिदण्डादय इत्यमेतत् ॥

Colophon. श्रीरामानुजीय-मत-खण्डनम् ।

विषयः । रामानुजाचार्य-प्रवर्तितमतखण्डनम् ।

No. 256. रुद्रपद्धतिः . By विश्वनाथ देव . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 25. Lines, 11 on a page. Extent, 550 slokas. Character-Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीमहागणपतये नमः ।

जयति जगति रामो जानकीजानिरिको
 दशरथकुलदीपः सच्चिदानन्दरूपः
 दशमुखमुखशून्येदविच्छेददक्षो
 भृगुकुलतिलको × × न्मानन्दानिप्रवीनः ।

End. अनन्तरं यजमानेन इ + × × रुद्रा × × × ति मन्त्रेण
 देवदक्षिणहस्ते जपनिवेदनं ततः पीठदेवताविसर्जनादिकं कुर्यात् ।

Colophon. इति श्रीमन्माध्यन्दिनीयशमुदेवतनयरामदेवानुजविश्वनाथदेवविरचितायां
 रुद्रपद्धतौ जापकृत्यं रुद्रविधानाख्यं द्वितीयप्रकरणं समाप्तम् ।

विषयः । रुद्रानुष्ठानम् ।

No. 257. रुद्राक्षफलं . Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 3. Lines, 5 on a page. Extent, 30 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatā Grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīsa. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ परमेश्वरायै नमः ।

ईश्वर उवाच ।

ब्रह्मचर्यं फलं वक्ष्ये निषु लोकेषु विश्रुतं ।
 लज्जं सन्दर्शनात् पुण्यं स्पर्शनात् कीटिरुच्यते ॥
 दशकीटिसमं पुण्यं धारणाक्षभते नरः ।
 दशकीटिसहस्राणि दशकीटिशतानि च ॥
 जपित्वा तु लभेत् पुण्यं नात्र कार्या विचारणा ॥
 हस्ते वाचौ तथा कण्ठे मूर्द्ध्नि ब्रह्मचर्याध्यानात् ।
 अवध्यः सर्वभूतानां ब्रह्मसद्विचरेद् भुवि ॥
 देवासुराणां सर्वेषां वन्दनीयो यथा शिवः ।
 उच्छिद्यो वा विकर्मस्थो युक्तो वा सर्वपातकैः ॥
 मुच्यते सर्वपापेभ्यो ब्रह्मचर्याध्यानात् ॥
 ब्रह्मचर्यकण्ठमाश्रित्य श्चापि वा धियते यदि ।
 सोऽयं ब्रह्ममाप्नोति किं पुनर्मानवादयः ॥ इत्यादि ॥

End.

अतः परं सुखाधिक्यं ब्रह्मचर्यं लभते यदि ।
 फलमेतद्दृष्ट्वा देवि लभते नात्र संशयः ॥
 विना मन्त्रेण यो धत्ते ब्रह्मचर्यं भुवि मानवः ।
 स याति × × × × ×
 अतः परं खण्डितं) ॥

Colophon.

विषयः । ब्रह्मचर्याध्याने फलादि कथनम् ।

No. 258. लक्ष्मणमञ्जरी . By गङ्गेश . Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 4. Lines, 6 on a page. Extent, 95 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Babu Girishchandra Chakravarti. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ॥

नत्वा गुरूपदाम्भोजं परं ब्रह्मस्वरूपकं ।
 त्रियते लक्ष्मणमञ्जरी गङ्गेशेन च धीमता ॥

नियन्त्रितविषयादवशेष्यत्वं पारिशेष्यत्वं । क्रियारम्भकक्षणादिसिद्धिचरम-
कालपर्यन्तक्षणकालापन्नत्वं वर्तमानत्वं ॥

End. पदार्थानां साधने शक्तियोग्यता । एकवक्त्राविलुम्बितोच्चारितत्वं सन्निधि-
मत्वं । वाधविरहस्य योग्यता । समाप्तार्थाय ग्रन्थः ॥ * ॥

Colophon. — — — — —

विषयः । समवायादिसम्बन्धनिरूपणं । धातुविभक्त्यादिकथनं । करणाधिकरणादिकथनं ॥
आकाङ्क्षायोग्यतादिनिरूपणं ॥

No. 259. लक्षणातत्वं. By गङ्गेश . Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 60 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatā Grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbhandhu Tarkavāgīśa. Appearance, fresh. Prose. Generally incorrect.

Beginning. ॐ नमोगणेशाय । ॐ सरस्वत्यै नमः ।
नला गुरुपदद्वन्द्वं परं ब्रह्मस्वरूपकं ।
क्रियते लक्षणातत्वं गङ्गेशेन सुधीमता ॥

No. 260. लक्षहोमकारिका . By नारायणभट्ट. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia 2. Lines, 11 on a page. Extent, 34 ślokas. Character, Nāgara. Date Śaṃvat 1783. Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ लक्षहोम कारिका
वैश्वसंगं पुसा × × × हलाचार्य्यसदर्लिकः ।
कुम्भीर × सचार्य्यलिक भद्रं मन्तं प्र × × द्विशेत् ॥

Colophon. सर्वकर्मसमाप्तिं च विप्राशीर्वचनानि च,
अधुनात् ये ग्रन्थमखे रुद्रादौ वासमण्डपे ॥
संकेतश्चरङ्गाख्येण भट्टनारायणेन च ॥

End. इति शरङ्गीपनामकनारायणभट्टकृतः संचेपतो ग्रन्थभागः समाप्तः
संवत् १७८३ .

विषयः । ग्रन्थभागविधिकथनम् .

No. 261. लघुसंचेपशरीरककृतूहलम् . By महादेव . Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 23. Lines, 9 on a page. Extent, 460 slokas Character, Nāgara. Date Samvat 1766. Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. इत्थं समन्वयस्योक्त्या वाक्यतो खण्डगोचरः ।
जातोपि बोधमानेन भेदकेन निपीयते ॥
मज्जत्यल्लाव्यसु मिलास्तरनीत्यादि वाक्यतः ।
जाताबुद्धिर्यथा वाद्याद्वैतबुद्धिस्तथात्मनि ॥
प्रत्यक्षो मम संसारो वाक्यमाह विमुक्ततां ।
एवं वाक्यापरिज्ञाने दुर्निवाराह्यबाधता ॥
मम कर्तृत्वभोक्तृत्वे आह कर्मविधिमहान् ।
वेदान्तानिर्विशेषत्वमाहुः सत्प्रतिपत्तवत् ॥

End. धनेन बन्धुभिर्दारैः किन्तो यस्तुं मरिष्यसि ।
गुह्यं प्रविष्टमात्मानं विज्ञानीहि स्वतेःपुरा ॥
धनमूलं दमो दण्डं अर्थमूलं बलक्षमे ।
काममूलं वयोरूपं मोक्षमूलमुपारमः ॥

Colophon. वेदान्तिनामहादेवशर्मणा निर्मितेऽङ्गुते,
द्वतीयलघुसंचेपशरीरककृतूहले ।
संवत् १७६६ पौष शुक्लपक्षे ।

विषयः । ब्रह्मविद्योद्दयकथनं ।

No. 262. “लघुसंग्रहणीटीका” . Substance, country-made paper, 13×5 inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 175 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍālācāryya Mahārāja Bālacandrasūri. Appearance, old. Prose. Correct.

- Beginning.** सकलवाचकोपाध्यायेभ्यो नमः ।
 प्रथम्य परयाभक्त्या जिनेन्द्रचरणाम्बुजं ।
 लघुसंग्रहणीटीकां करिष्येहं मुदाम्बरं ॥ इत्यादि ।
- End.** तिस्रो दृष्टयः प्राप्त × × ते कोर्यः षोडशदण्डकेषु तिस्रो दृष्टयो
 भवन्तीत्यर्थः । दशमं दृष्टिद्वारं व्याख्यातत्तसमुच्चयार्थः ॥ (इतो नास्ति .)
- Colophon.** — — — — —
- विषयः । जैनसिद्धान्तसारलघुसंग्रहणीयाख्या ।

No. 263. लोकणालद्वात्रिंशिका . Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 12 on a page. Extent, 60 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalacāryya Mahārāja Bālacandraśūri. Appearance, old. Verse. Correct.

- Beginning.** जिनं दंसनं विनाजं लोयं पुरंतु जस्य मरणे चिं ।
 उक्तं जिज्ञोन्नन्तभवे तस्य सख्यं किमपि ब्रुहं ॥
- End.** इययरल्लिहिय वधिय सं वड्डिया
 लोगसार सुबलभ्व स्त्रयधस्य कित्तिय
 नह जयह जहा उमहण इह डिंसं ॥

Colophon. इति लोकणाल द्वात्रिंशिका ।

विषयः । जैनमते चतुर्दशलोकानां वर्णनम् ।

No. 264. लोकनालिकावचूर्णिः . Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 7. Lines, 13 on a page. Extent, 160 ślokaś. Character, Nāgara. Date Samvat 1651. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalacāryya Mahārāja Bālacandraśūri. Appearance, old. Prose. Correct.

- Beginning.** श्रीगुरुभ्योनमः ।
 श्रीजिन सम्यक् गृहभावदर्शनं विना जी × × यं चतुर्दशरत्नात्मक-
 लोकं पूरयन् अष्टविधपुद्गलपरावर्त्ते व्याप्त की × × तस्य लोकस्य
 स्वरूपं किमपि ब्रुवे ।

End. इह षट्पञ्चाशत्पङ्क्तिरूपेः प्रदरे लिखितः स च व × × तस्य
वर्गीकृतः स × × तस्य बुद्ध्या सर्वतः समचतुरसीकृतः । स च लोकस्य
तस्य सारस्वरूपं उपलभ्य ज्ञात्वा तथा यतत इह न भ्रमन्ति दृशमित्यर्थः ।

Colophon. इति लोकनालिकायाश्चावचूर्णिः .

विषयः । लोकनालिकायाख्या ।

No. 265. वाञ्छाकल्पलतामनुविधानम्. Substance, country-made paper, 12×6 $\frac{1}{2}$ inches. Folia, 2. Lines, 16 on a page. Extent, 52 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. पार्वत्युवाच ।

भगवन् सर्वमन्त्राश्च भवता मे प्रकीर्तिताः ।
तव विद्या गणेशस्य वाञ्छाकल्पलता मनुः ॥ १ ॥
स्मृतिः कृपया देव संगुप्तो न प्रकाशितः ।
इदानीं श्रोतुमिच्छामि सर्वलोकहिताय वै ॥ २ ॥

End. असाध्यं साधयेद्धोके अवशं वशमानयेत् ।
किमत्र षड्भोक्तेन सर्वान् कामानवाप्नुयात् ॥

Colophon. इति कुमारसंहितायां वाञ्छाकल्पलतामनुविधानं दशमः पटलः ।)

विषयः । गणेशार्चनविधानं .

No. 266. वाञ्छाकल्पलताविधिः . Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 5. Lines, 12 on a page. Extent, 125 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. अस्य श्रीविद्यागणपतिमन्त्रान्तस्य दक्षिणामूर्तिर्हृदिपरिनुष्टुप् छन्दः श्रीमहा-
विद्यागणपतिर्देवता ऐं वीजं क्षींशक्तिः सौ कीलकं मम चतुर्विधपुरुषार्थ-
सिद्ध्यर्थं वाञ्छाकल्पलतायाः पूर्वं षोडशाष्टतिमूलमन्त्रजपे विनियोगः ।

End.

आवर्त्तनचये लक्ष्मीः पञ्चाष्टमौ जगद्दश ।
 दशाष्टमौ शिवादीनां देवानां शक्तिभागभवेत् ॥
 लक्षाष्टमौ सार्वभौमो हरिद्रोऽपि भवेन्नरः ।
 नार्थवादोऽर्थवत्तु वसिष्ठस्य वचो यथा ॥

Colophon.

इत्याथर्वणरक्षस्ये वाञ्छाकल्पलताविधिसुतुर्थः पर्यायः ॥

विषयः । महाविद्यागणपतेः पूजादिविधानं .

No. 267. वास्तुप्रदीप . Substance, country-made paper, $9 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 21. Lines, 9 on a page. Extent, 400 slokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1572. Place of deposit, Calcutta, Visvakoṣa office, Babu Nagendranāth Vasu. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

विद्वच्छाब्दिकसङ्गतोक्तिरचनैयद्वास्तुविद्यावता
 मानन्दाभिगमो भवेन्मुनिमतः सज्जोतिरद्योतितः ।
 तत् सम्यत्यपि वास्तुदेवसुधिया वास्तु प्रदीपाभिधौ
 ज्योतिर्वदविदां विधौघत इति प्रत्यक्षदृग्बुद्धये ॥

End.

सौम्यैर्धुलाभः शिवगोर्धसिद्धि
 ग्रामे पुन ग्रामतस्तथैव ।
 ग्रामेऽथवा यत्र पतङ्गस्तनुः
 पीडाकरोदृष्टिवशाद् द्वयोस्तु ॥
 यवानिष्टफलः सौरिस्तत्र पूज्यः प्रयत्नतः ।
 क्षेत्रभात् क्षेत्र $\times \times$ देशभात् देशकर्माकं ॥
 करान्निधौ १५७९ प्रमिते शकाब्दे लिषे सिते चन्द्रदिने दशम्या
 वास्तुप्रदीपो रचितः स्वबुद्ध्या श्रीवास्तुदेवेन मगद्विजेन ॥ १० ॥

Colophon.

इति श्रीवास्तुदेवपण्डितविरचितो वास्तुप्रदीपः समाप्तमगमत् ॥

विषयः । गृहादिनिर्माणविधिकथनं तथा गृहद्वारादीनां फलकथनं ॥

No. 268. वास्तुशान्तिपद्धतिः. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 30. Lines, 10 on a page. Extent, 600 slokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1834. Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ वास्तुपद्धतिः ।

नत्वा गुहं गणपतिं वास्तुपद्मपद्धतिः ।

नानानिबन्धानालोक्य यथामतिरिद्धीच्यते ॥

तच्चादौ वास्तुफलं मात्स्ये ॥

End. ऋषकाये मांसरुचिरोपि × × × × × × × × ऋच
निषिद्धग्रामस्तूकरादिमांसयतिरिक्तानि मांसानि याद्याणि, यथामलाभे
विप्राश्च माषभक्तम् ।

Colophon. इति क्षत्रियादीनां पौराणवास्तुशान्तिप्रयोगः । संवत् १८३४ ।

विषयः । वास्तूनां शान्तिप्रयोगकथनम् ॥

No. 269. विधिरसायनम्. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 30. Lines, 11 on a page. Extent, 720 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa, Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. उद्घाटय योगकलया हृदयाङ्गकोपं

धन्यैस्त्रिरादपि यथावचि गृह्यमाणः ।

यः प्रस्फुरत्यविरतं परिपूर्णरूपः

स मे समादिशतु शाश्वतिकं सुकुन्दः ॥

जन्मस्ये सलयं समस्तजगतां यस्यैव लीलायितं

यस्मिन्नापतते भवस्थिरमहापाशक्षयः प्राणिनां,

तद्ब्रह्मादिभिरप्यगम्यविभवं विश्वाधिकं शाश्वतं

साम्बं ब्रह्मरसालसूलरसिकं पश्येयमन्तर्दृशां ।

यत् कुमारिलमतानुसारिणा निर्मितं विधिरसायनं मया,

यद्यरूपमनतिसुटाशयं तत् सुखावगतये विविच्यते ।

End. इति लभ्यते, तदेतत् सर्व्वं दशमे ऐन्द्रवायव × × × ध्रुवचनादादितः
(इतो नास्ति) ।

Colophon. × × × × × × ×

विषयः । कुमारिलभट्टमतानुसारतोमौसादर्शनयाख्या ।

(असम्पूर्णोऽयं ग्रन्थः)

No. 271. विल्वोपनिषत्. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 2. Lines, 11 on a page. Extent, 40 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. ओम् अथ वामदेवः परमेश्वरं सृष्टिस्थितिलयकारणमुमासदितं स्मरिष्या-
प्रणम्येतीहोवाच । अधीहि भगवन् सर्व्वं विद्यां सर्व्वं रक्षस्वपरिहं सदा सद्भिः
पूज्यमानां निगूढां ।

End. ओम् सह नावतु, सहनौ भुनक्तु । सहवोर्ध्वं कर्षावहे तेजस्विनावधीत-
मस्तु माविद्विषावहे । ओम् शान्तिः शान्तिः शान्तिः ।

Colophon. इति विल्वोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । विल्वेन शिवार्चनविधिकथनं ।

No. 272. विवाहवादायः । Substance, country-made paper, 12×3 inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 84 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatā Grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīśa. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. अथ विवाहवादायः । चरमसंस्कारानुसूक्त्यापारो विवाहः । अथ चरमत्वं
स्वाध्वेदकशरीरावच्छिन्नस्वाधिकरणवृत्तिसंस्कारप्रागभावसमानकालीनत्वं तेन
न नामकरणादावतिव्याप्तिः । अथ चान्यदीयसंस्कारमादायासम्भववारणार्थं
स्वाधिकरणवृत्त्यन्तं । अवच्छिन्नान्तिनिवेशाच्च जन्मान्तरीयसंस्कारमादाय
नाव्याप्तिः । इत्यादि ।

End. स्वरूपसता विवाहजन्यतारूपविशेषपरहितेन विवाहजन्यतावच्छेदकी-
भूतसंस्कारनिष्ठविलक्षणधर्मेण विशेषणत्वेन स्त्रीकारव्यावर्तकत्वेनेत्यर्थः ।
ब्राह्मण्युत्थागानन्तरं तादृशग्रहणमेव विवाह इति चेन्न तादृशज्ञानासमर्थ-
बालकादेर्विवाहेऽव्याप्तिरिति ।

Colophon. इति विवाहवादाथः समाप्तः ।

विषयः । विवाहस्य तात्पर्यग्रन्थकथनपुरःसरं सम्यगर्थप्रकाशनं ।

No. 273. विष्णुतत्त्वनिर्णयटीकाविवरणम् ॥ Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 85. Lines, 11 on a page. Extent, 2,000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāri Fort, Paṇḍit Śāstri. Appearance, very old. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीवेद्यासाय नमः ॥

योद्धेतुं सकलं जगत् प्रकृतिसुपादाय रजसा ।

यजति तदनुप्रविश्य सकलं सत्त्वेन संरक्षति ॥

यो ह्रीं सकलं गुणेन तमसा संहर्तुमुद्योतते ।

तं क्रीडादिगुणं परं प्रियतमं वन्दे त्रिधासंयुतं ॥

सज्जनाभीष्टमज्ञानविनाशायकरोद्बुधः ।

भाष्येदं तमहं मध्वाचार्यं वन्दे गुह्यं परं ॥

श्रीमज्जयतीर्थपूज्यचरणो ग्रन्थादौ मङ्गलमाचरति विश्वस्येति ॥ अहं

रमावल्लभं वन्दे इत्यर्थः ग्रन्थारम्भे वाग्यापारस्यापेक्षितत्वात् तस्य वन्दन-
स्यावश्यकर्तव्यत्वात् पार्थक्येन वन्दने स्वातन्त्र्यप्रतीतिः स्यात् तदर्थं
रमावल्लभमित्युक्तं ।

End.

अतएव रजतत्वविशिष्टस्य रजतस्य स्फुटत्वारोप इति रजतत्वं तत्र सुखं
नलोपचारिकमिति प्रसिद्धमितिभावः । प्रादुभावस्योत्पत्तिशब्दार्थत्वं
गोष्णादृत्त्येत्याह प्रादुभावं इति ॥

Colophon.

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितस्य विष्णुतत्त्वनिर्णयस्य
टीकायाविवरणं द्वितीयः परिच्छेदः ॥

विषयः । आनन्दतीर्थकृतविष्णुतत्त्वनिर्णयस्य टीकाया व्याख्यानं ।

No. 274. विष्णुतत्त्वप्रकाशः Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 85. Lines, 11 on a page. Extent, 2,800 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāri Fort, Paṇḍit Vāmācāri Śāstri. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीकृष्णाय नमः ॥

श्रीवैद्यो जयुगे यदङ्गिकमलं संधातुकामा सदा
 यस्याज्ञां शिरसा वदन्ति विवुधा ब्रह्मेशशक्रादयः
 योगीशा मनसार्चयन्ति यमजं संशोधितेनानिशं
 गोप्यावह उलूखले तिवशोऽव्यक्तोमुकुन्दोहि सः ।
 श्रीयासं मारुतं वन्दे मयि मर्दनदीक्षितं ।
 जयास्त्रं तान्त्रिकाचार्यं तथान्यान् सालतां वरान् ॥
 पादाब्जं श्रीगुरोर्नत्वा श्राव्यते वनमालिना ।
 विष्णुतलप्रकाशोऽयं प्रीतये कमलापतेः ॥
 इह निखिल श्रुतिस्मृतौतिहासपुराणानि तात्पर्यनिर्णायकोपक्रमादि-
 लिङ्गोपेतानि सपञ्चरात्राण्यपुनर्भवभिच्छ्रुतां पुंसां ध्येयं ज्ञेयं रमापतिमैक-
 मत्येनामनन्ति । इत्यादि ॥

End.

वर्षे वर्षे महादेवि परानारी पतिव्रता शिवरात्रौ महादेवं नित्यं भक्त्या
 प्रपूजयेदिति वीष्णुतेर्नेदं व्रतं नित्यमिति चेन्न अथ हि शिवरात्रौ शिव
 पूजैवोक्ता न तु व्रतमित्यनित्यमेव व्रतमिति ॥ * ।
 प्रकाशे विष्णुतलस्य रचिते वनमालिना ।
 परिच्छेदो द्वितीयोऽयं समाप्तश्चाच्यतेच्छया ॥ * ॥
 श्रीगोविन्दविहारभूषितभूवो हृन्दावनात् प्राग् दिशि
 क्रोशानां विद्युगे पुरे द्विजवरा उच्चैर्भरद्वाजाः
 श्रीसबाहमुचो वसन्ति सुकुले तेषां प्रसूतेन वै
 पूर्णः श्रीवनमालिना विरचितो विष्णुप्रकाशोमुदा ॥
 × × × × × ×
 क्रियास्तुवैभवं वाचामघराशेष शोधनं ॥

Colophon.

विषयः । १ परिच्छेदे श्रुतिस्मृतौतिहासपुराणवचनादिभिः शिवादितो विष्णोर्भेदकथनेन
 तन्माहात्म्यादिकथनं ॥ २ परिच्छेदे सर्वदेवेषु विष्णोराराधनीयत्वकथनेन पञ्चरात्रविधानादि-
 कथनं ॥ विप्राणां त्रिपुण्ड्रधारणे दोषकथनं ॥ एकादशीआज्ञे दोषकथनं ॥ शिवरात्रिव्रता-
 नित्यत्वकथनेन तस्मिन् वैष्णवाणामनधिकारकथनं ॥

No. 275. विष्णुतत्त्वविनिर्णयः. Substance, country-made paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 26. Lines, 9 on a page. Extent, 400 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीवेद्यासाय नमः ।

सदा गणैकविज्ञेयं समतीतचराचरं ।

नारायणं सदावन्दे निर्दोषाशेषसद्गुणम् ॥

विशेषणानि यानीह कथितानि सद्गुणैः ।

साधयिष्यामि तान्येव क्रमात् सञ्जनसंविदे ॥

End.

स्ततन्त्रायाम्बिलेशाय निर्दोषगुणरूपिणे ।

प्रेयसे मे सुपूण्याय नमो नारायणाय ते ॥

Colophon.

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचिते श्रीमद्विष्णुतत्त्वविनिर्णये
तृतीयः परिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । माध्वमते विष्णोर्नामार्थनिर्णयकथनम् ॥

No. 276. विष्णुसहस्रनाम (कुलानन्दसंहिताय) । Substance, country-made paper, $15 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines, 9 on a page. Extent, 200 ślokas. Character, Bengali. Date S.K. 1778. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Rāmtāran Śīromani. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । श्रीदेव्याय च ।

भगवन् सर्वमन्त्राश्च भवता मे प्रकाशिताः ।

चतुःषष्टिश्च तन्त्राणि सादृष्ट्यासुप्तमानि च ॥

कलापदं कलासारं तथान्यत् कुञ्जिकामतं ।

नामान्तरञ्च बीजाख्यं तोतलं तोतलोत्तरं ॥

... ...

भवतोक्तानि मे देव सर्वज्ञानमयानि च ॥

विष्णोर्नामसहस्रं मया शृष्टं सुहृद्भिः ।

न कथ्यते कथं देव जगन्मोक्षप्रदायकं ॥ इत्यादि ।

End.

इतीदं कथितं देवि विष्णोर्नामसहस्रकं ।

अहं सदाशिव ओभौ यतः सर्वप्रवर्तकौ ॥

× × × × × ×

तामेव विद्यां मनसि कृत्वा शङ्करमागता ।

सर्वं वृत्तमशेषेण शङ्कराय न्यवेदयत् ॥

तच्छ्रुत्वा परमप्रीतो देवो देवीञ्च मसृजे ।

रक्षस्यंकथितं सर्वं भैरवि प्राणवक्त्रभे ॥

Colophon.

इति कुलानन्दसंहितायां चत्वारिंशत्सहस्रां भैरवभैरवीसंवादे महा-
प्रकृतिनिवर्तं श्रीविष्णोर्नामसहस्रं समाप्तं ॥ ॐ तत्सत् । लिपिरियं
श्रीरामतारणशर्माभः । वीरभूमौ सिद्धिदिपासे त्रयया यत्नेन लिखितमिदं ।
शकाब्दाः १०७८ ज्येष्ठस्य २९ दिवसे ।

विषयः । श्रीविष्णोः सहस्रनाम कथनं ।

No. 277. विष्णुसहस्रनामभाष्यं । Substance, country-made paper, 16×3 inches. Folia, 50. Line, 8 on a page. Extent, 1,200 slokas, Character, Bengali. Date S.K. 1778. Place of deposit, Zilla Midnapur. Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Rāmtāraṇ Śiromaṇi. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीकृष्णाय ।

सच्चिदानन्दरूपाय कृष्णायान्तिष्ठकारिणे ।

नमो वेदान्तवेद्याय गुरवे बुद्धिसाक्षिणे ॥

कृष्णद्वैपायनं व्यासं सर्वलोकहितैरतं ॥

वेदान्तभास्करं बन्धे समाधिनिष्ठयं मुनिं ॥

सहस्रमूर्तेः पुरुषोत्तमस्य

सहस्रनेत्राननपादवाचोः ।

सहस्रनामस्त्वनं प्रशस्तं

निबध्यते जन्मजरादिशान्त्यै ॥

श्रीवैष्णवायनो जनमेजयमुवाच । श्लाघन्मार्गान्तित्यादि ॥ इत्यादि ।

End.

इमं श्रवमित्यादिना सहस्रशास्त्राग्नेन भगवता कृष्णद्वैपायनेन साक्षाद्वा-
रायणेन कृतमिति सर्वैरर्थिभिः सादरं पठितव्यं सर्वफलसिद्धये
इति दर्शयति ।

प्रमादात् कुर्वता कर्म प्रचरेताध्वरेषु यत् ।
 स्मरणादेव तद्विष्णोः सम्पूर्णः स्यादिति स्मृतिः ॥
 आदरेण यथा स्तौति धनवन्तं यथेच्छया ।
 तथाचेद्विश्वकर्तारं को न मुच्येत बन्धनादिति ॥
 सच्चरनामसम्बन्धित्याख्या सर्वसुखावहा ।
 श्रुतिस्मृतिन्यायमूला रचिता हरिपादयोः ॥
 चक्रायुधस्य नामानि सदा सर्वत्र कीर्तयेत् ।
 नाशोचं कीर्तने तस्य स पवित्रकरो यतः ॥
 सच्चरनामव्याख्यं यं ब्रह्मज्ञानप्रदीपिका ।
 शङ्कराचार्यभगवत् पादाचार्येण निर्मिता ॥

Colophon.

इति श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यशङ्करभगवत्कृतौ श्रीविष्णोः सच्चर-
 नामभाष्यं सम्पूर्णं । शुभमस्तु शकाब्दाः १७९८ ।

विषय । श्रीविष्णोः सच्चरनामव्याख्यानं ।

No. 278. वीजवर्णाभिधानटीका . BY गौरमोहनभट्टः . Substance, country-made paper, 14x4 inches. Folia, 4. Lines, 9 on a page. Extent, 110 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Medrā, Babu Pārvaṭi Carapa Bhaṭṭāchāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमः परदेवतायै ।

आदौ प्रथमतः वीजवर्णानां वीजानिच वर्णाय ते × × ×
 × × × × × स्फुटं व्यक्तं यथा स्यात् तथा उच्यते
 कथ्यते तत्र × × × ग्रन्थं प्रवर्त्तयेत् प्रवर्त्तयतीत्यर्थः तु अन्ते
 यस्य स लन्तः अथ आदौ यस्य सोऽथादिः लन्तोऽथादिश्च न पूर्वभाक्
 पूर्वं न भजतीत्यर्थः । प्रतिज्ञावचनानन्तरं सामान्याक्षरनामाद्यष्टवर्ग-
 लक्षणमाह वर्णोऽक्षरमित्यादि वर्णाद्यर्णान्चतुष्कं सामान्याक्षरे खरादि-
 द्वयं खराक्षरे ककारादिमकारपर्यन्तं पञ्च पञ्च भूत्वा वर्गाः स्युः परं
 यादिवान्चतुष्कं शादिहान्चतुष्कश्च क्रमेण वर्गद्वयं स्यात् । इत्यादि ।

End.

मायाया वीजलेन कामबीजं वा कामादीनां वर्णतया तत् साच्चर्यात्
 मायाया स्मृतौयस्वरत्नपाठाच्च परन्तु गुरुपदेशवचनान्तरैकवाक्यलेन

तात्पर्यमवगत्य व्यवहर्त्तव्यं अन्यथा “लक्ष्मीः परा × × × योनि-
युता च शक्ति”रिति षोडश्याः परापदेन वा न परावीजं मायावीजं वा
याज्ञं इत्यत्र न नियामकः स्यात् ।

Colophon. इत्युपेन्द्रभट्टवंशीयश्रीगौरमोहनभट्टरचिता बीजवर्णाभिधानटीका समाप्ता ।

विषयः । बीजवर्णाभिधानस्य व्याख्यानं ।

No. 279. वीरमाहेन्द्रकाण्डं . Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 370 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājapura Rāj Vāti. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ॥

अथ वाचं निशम्यायं स्कन्दस्तां गुरुणोदितां ।

वीक्ष्यैनं करुणादृष्ट्या तिष्ठेत्याह तदा द्विजाः ॥

End.

गत्वा तु मधुना तात जित्वा सर्वानिमान् क्षणात् ।

बद्धा तं सद्दसेनाभिः प्रापयिष्यामि ते ऽन्तिकं ॥

निशम्यैवं वचः प्रोक्तं सुपुत्रेण तदासुरः ।

सक्तुष्टो विससर्जनं वनायासुरनायकः ॥ * ॥

Colophon. इति श्रीस्कन्दपुराणे शङ्करसंहितायां शिवरहस्यखण्डे वीरमाहेन्द्रकाण्डे
सप्तमोऽध्यायः ॥ * ॥ वीरमहेन्द्रकाण्डं समाप्तं ॥

विषयः । असुरादीनां वीरत्वप्रकटनं ।

No. 280. उत्तरत्नावली . By चिरंजीव . Substance, country-made paper, 13 × 4½ inches. Folia, 11. Lines, 8 on a page. Extent, 187 slokas. Character, Nāgara. Date Śaka 1653. Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

तमोगुणविनाशिनी सकलकाममृद्योतनी ।

धरातलविचारिणी जङ्गसमाजविद्वेषिणी ॥

कलानिधिसहायिनी लसदलोलसौदामिनी ।

मदनरवलम्बिनी भवतु कापि कादम्बिनी ॥ १ ॥

श्रीगोवर्धनभूपनन्दन तव प्रीदाम वीरस्फुरत्
संज्ञामे यश्वन्तसिंहमहिमारम्भातिसंभावनां ॥
सद्यच्छिन्नकवन्धकन्धरगल्लङ्काराभरामोदिता ।
साचण्डौ सद्ययोगिनीभिरभितः सम्बर्द्धयत्याशिषा ॥ ९ ॥

End.

द्वैताद्वैतमतादिभिर्नयविधिप्रोदुदबुद्धिः श्रुतो ।
भट्टाचार्यशतावधान इति यो गौड़ोत्भवोभूत् कविः ॥
नानाशास्त्रविदात्मजेन सुचिरंजीवेन दत्ता सुदे ।
गौड़श्रीयश्वन्तसिंहचपतेः श्रीहत्तरत्नावली ॥

Colophon.

इति श्रीचिरंजीवेन शतावधानभट्टाचार्यात्मजेन विरचिता हत्तरत्नावली
समाप्तिमिता । शकाब्दाः १६५२ .

विषयः । हन्दोग्यः .

No. 281. हृदिश्राद्धपद्धति . By अनन्तदेव . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 61. Lines, 10 on a page. Extent, 1220 slokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1764. Place of deposit, Bibihāṭī, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीमहागणपतये नमः ।

नत्वा श्रीगुरुपादाङ्गं हृदिश्राद्धस्य पद्धतिं ।
उद्भवस्य तनुजोहं करोमि शिष्टमस्मतां ॥
विविधः + + + संप्रदायसतां तथा ।
माध्यन्दिनीयविधिना शोधयन्तु धिया बुधाः ॥

End.

श्रीशम्भोच्चरणद्वन्द्वमाधाय हृदयाम्बुजे
श्रीउद्भवतनूजेन विश्वेशपुरवासिना ।
रचितोऽनन्तदेवेन हृदिश्राद्धविनिर्णयः
गुरवः + + तुष्यन्तु विद्वांसस्य तथा मयि ॥

Colophon.

इति श्रीमद्विद्येशुद्भवात्मजानन्तदेवकृतं आभ्युदधिकनिरूपणं समाप्ति-
मगमत् . संवत् १७६४ . आषाढशुक्लाष्टम्याम् ।

विषयः । हृदिश्राद्धविध्यादिकथनम् ।

No. 282. वृन्दावनकाव्यटीका . By रामनारायण . Substance, country-made paper, 13×3½ inches. Folia, 10. Lines, 9 on a page. Extent, 250 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Bhaṭṭagrām, Paṇḍit Rāmhr̥daya Bhaṭṭā-cāryya. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीदुर्गायै नमः ।

नत्वा गन्दर्वजानन्दपरं गोपालरूपिणं ।

परमानन्दसन्दोहकरं गोपधरं हरिं ॥

यमकक्षेपचित्रार्थपताकाखान्द्रशेखरिः । (?)

रामनारायणः श्रीमान् जयेत् यष्टीकयाकरोत् ।

वृन्दावनाख्यकाव्यार्थं स्फुटं मालाङ्गभाषितं ॥

रामनारायणो ग्राह्यो बुधैर्न दोषचिन्तया ।

नहि स्वार्थवित् कथित् जायते मानुषोभुवि ॥

मालाङ्गनामा कविः श्रीकृष्णस्य वृन्दावनलीलां विविधयमकक्षेपवर्णनेन प्रकाशयन् वृन्दावनाख्यकाव्यनामतया निदर्शनौकृत्य काव्यविप्लविनाशन-रूपतया तस्मैखवन्तयाच प्रथमं कृष्णरतिरूपमङ्गलमाह । वरदायेति । इत्यादि ।

End.

स प्रसिद्धो हली वलरामः तं प्रसिद्धं पीतवाससं श्रीकृष्णं इति वचनमाह कथितवान् कुत्रेत्याह पञ्चमतां गोपानां × × × × रट्टे हली कौटक् व्यायतनेवः दौर्घचक्षुः तं कौटशं कंसासुरादनुदुविग्रं अशङ्कितमिति यावत् पुनः कौटक् किं कुर्वन् वा हसितानां धिमलतया दशने-दन्तैर्लाजानां (खट्) इति प्रसिद्धानां ह्यायां कान्तिं किरन्निव क्षिपन्निव कौटशानां स हलीलाजानां लीलया सज्जानानां ॥

Colophon.

वाणपञ्चरसचन्द्रमिश्रिते

कृष्णचन्द्रपरचान्द्रशेखरिः ।

कलासु तर्कन्दुमिते शकाब्दे

श्रीरामनारायण देवशर्मा ॥

टीकां समुद्ग्रथ्य करोति यत्ने

राषाढमासस्य सुदा समग्रां ।

श्रीरामनारायण देवशर्मा

काव्यार्थमालोक्य करोति यत्नं ॥

नचाच दोषः कविभिर्विस्मयः ।

सक्तःसतां जीवनमाऊ × × ॥ श्रीदुर्गा ॥

विषयः । मालाङ्कृतश्रीकृष्णलीलामयबृन्दावनकाव्यस्य व्याख्यानं ॥

No. 283. वेदस्तुतिभावार्थदीपिकादीपनं By राधारमणदास . Substance, country-made paper, 11 × 5½ inches. Folia, 19. Lines, 13 on a page. Extent, 700 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीकृष्णचैतन्यचन्द्राय नमः ।

श्रीचैतन्यं नृसिंहं मुरारिं

विद्वद्भ्यं श्रीधरं भक्तमुख्यं ।

मिश्रं चन्द्रं गोकुलोपाधिकञ्च

नत्वा कुर्वे व्याकृतिं व्याकृतेषां ॥

राधारमणदासेन राधारमणसेविना ।

श्रुतिस्तुतेः स्वामिटीकाव्याख्यानं क्रियते ऽद्भुतं ॥ इत्यादि ।

End.

उपनिषद्भिर्नीराजिते पदाम्बुजे यस्य तं, कर्मिणो भजनेन भोगप्रदं, नमस्य योगप्रदं, “इदमि बुद्धियोगं तं येन मामुपशान्ति” । इति गीतोक्तेः ॥

गोवर्द्धनोपास्य पुत्रः श्रुत्यर्थसम्भवं ।

राधारमणदासोऽयं व्याख्यानमकरोन्मुदा ॥

कृष्णगोविन्दमित्रेण राधारमणदासेन दीपिकादीपनं कृतं ॥

Colophon.

इति श्रीभागवते दशमस्कन्धे श्रुतिस्तुतौ भावार्थदीपिकादीपने सप्ताशीति-तमोऽध्यायः ॥

विषयः ।

स्वामिकृत-भागवतदशमस्कन्धीय-श्रुतिस्तुतिव्याख्याया भावार्थदीपिकाया व्याख्यानं ।

No. 284. वेदान्तसिद्धान्तमुक्तावली By वनमाली . Substance, country-made paper, 9 × 4½ inches. Folia, 146. Lines, 12 on a page. Extent, 4,500 ślokas. Character, Nāgara. Date S.M. 1873. Place of deposit, Tīkāri, District Gayā, Paṇḍit Vāmācārī. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning. प्रथमपत्रं नास्ति तेन द्वितीयपत्रप्रारम्भो लिखितः ॥
तदर्थं विचारविधेर्विषयादिकं न सम्भवति उत सम्भवति, तदर्थं विषयी-
भूतब्रह्म जीव एव उतान्यदिति । यदि प्रत्यग्भूतो जीवस्तदा तस्य निश्चित-
त्वेन विषयाभावादनारम्भनीयं शास्त्रं यद्यन्यद्ब्रह्म तदा तस्यानिश्चितत्वेन
विषयसम्भवाच्छास्त्रमारम्भनीयमिति ॥ इत्यादि

End. कृतनिगमविभागं योगिभिः सेविताङ्घ्रिं
धृतमुनिवरवेशं वासुदेवांशमौचं ।
यतिगुरुमण्डंशं श्रीमदानन्दतीर्थं
मतिनिधिजयतीर्थं व्यासतीर्थञ्च वन्दे ॥
श्रीगोविन्दविचारभूषितभूवो हन्दावनात् प्राग्दिशि
क्रोशानां विद्युगे सुमुविधे? विप्रा भरद्वाजजाः ।
श्रीसद्गच्छसुचो वसन्ति सुकुले तेषां सुजातेन वै
वर्षिजीवनमालिना श्रुतिनये दृष्टिः समाप्ता कृता ॥

Colophon. इति श्रीवनमालिविरचितायां वेदान्तसिद्धान्तमुक्तावल्यां चतुर्थाध्यायस्य
चतुर्थः पादः ॥ शुभमस्तु संवत् १८७३ ॥

विषयः । जीवब्रह्मनिरूपणं ॥ जीवब्रह्मणोरभेदज्ञाने मुक्तिरित्याद्युपन्यासेन मुक्ति
स्वरूपादिनिरूपणं ॥

No. 285. वेदिपद्धतिटीका By मयूरेश . Substance, country-made
paper, 10 x 3 inches. Folia, 20. Lines, 13 on a page. Extent, 520
ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi,
Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
दुष्टिं विश्वेश्वरं विष्णुं नला देशिककाशिकां ।
मयूरेशः प्रकुरुते वेदिपद्धतिकाशिकां ॥ टीकामिति शेषः ॥

End. यथामति कृता व्याख्या सुबोधा वेदिपद्धतेः ।
विचार्य्य साध्वसाध्वन शोधनीयं प्रयत्नतः ॥

Colophon. इति श्रीमौद्गल्यगोचान्वयदूपनमोघेत्युपनामकगोपालोपाध्यायसुतपुरुषोत्तमो-
पाध्यायात्मज मयूरेश्वरोपाध्यायविरचिता खलता वेदिपद्धतिटीका सम्पूर्णा ।

विषयः । यज्ञवेदिनिर्माणपद्धतिशास्त्रा ।

No. 286. वैद्यकसारः (शंकराख्यः) By रामचन्द्र . Substance, country-made paper, 6×5 inches. Folia, 9. Lines, 15 on a page. Extent, 180 slokas. Character, Nāgara. Date Śaka 1725. Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

स्वास्थ्यं लोके शरणममलं देववैद्याश्विनौ तौ ।
रोगग्रस्तो वदति कृपया वाचि मां रोगसिन्धौ ॥
तस्मै दद्यादभयमिति तं वैद्यधन्वन्तरिलं ।
नला रामोऽखिलसुखकरं शंकराख्यं प्रचक्ष्ये ॥
द्रुतः प्रश्नो हृदयकलना नाडिकारोगलक्ष्य ।
महं दाहो वमनविमलं स्नेहनं खेदनं च ॥

End.

गायन्ती शतशृङ्गशैलशिखरे श्रीचण्डिका संस्कृतेः ।
श्लोकै वैद्यकसंज्ञकैः सुललितैर्दत्तैर्विचित्रैः शतैः ॥
भक्तानां गदनाशनाय विमलस्तुत्या मया प्रार्थिता ।
दत्तं शास्त्रमिदं युतन्तु यशसा श्रीशंकराख्यं शुभं ॥

Colophon.

इति रामचन्द्रविरचिते शंकराख्यवैद्यकसारः समाप्तः ।

विषयः । संचेषेण साधारणरोगाणां उपशमोपायकथनं ।

No. 287. वैयासिकन्यायमाला, सटीका, (वेदान्ताधिकरणमाला) By भारतीतीर्थमुनि । Substance, country-made paper, 11×5½ inches. Folia, 76. Lines, 12 on a page. Extent, 3,000 slokas. Character, Nāgara. Date Śamvat 1814. Place of deposit, Tikāri, District Gaya, Paṇḍit Vāmācārī Śāstri. Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

प्रणम्य परमात्मानं श्रीविद्यातीर्थकृपिणं ।
वैयासिकी न्यायमाला श्लोकैः संगृह्यते मया ॥
एको विषयसन्देहपूर्वपक्षावभासकः ।
श्लोकोऽपरस्तु सिद्धान्तवादी सङ्गतयः स्फुटाः ॥
शास्त्रेऽध्याये तथापादे न्यायसङ्गतयस्त्रिधा ।
शास्त्रादिविषये ज्ञाते तत्तत् सङ्गति रक्ष्यताम् ॥ इत्यादि ।

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रणम्य परमात्मानं श्रीविद्यातीर्थरूपिणं । इत्यादि ॥

प्रारोक्षितस्य ग्रन्थस्य निर्विघ्नेन परिसमाप्तये ।

× × × प्रणम्येति व्यासेन प्रोक्ता वैयासिकी × वेदान्तवाक्यार्थ-
निर्णायकान्यधिकरणानि न्यायास्तेषामनुक्रमेण ग्रथनं माला ॥ इत्यादि ।

End.

दृष्टावप्रकृतत्वेन खट्वृता नास्ति योगिनाम् ।

स्वाराज्यमौशेभोगाय ददौ मुक्तिञ्च विद्यया ॥

ईश्वरो ह्युपासनया तोषितस्तेषां भोगमाचसिद्धये

स्वाराज्यं ददौ, मुक्तिञ्च तत्तत्त्वित्पादनेन ददौ ।

तस्मात् जगत्तद्वृष्टौ स्वातन्त्र्यामवेऽपि भोगमोक्षयोस्तेषां स्वातन्त्र्यमस्ति ॥

Colophon.

इति श्रीमत् परमहंसपरिव्राजकाचार्य-श्रीभारतीतीर्थमुनिप्रणीतायां
वैयाधिकन्यायमालायां चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थः पादः ॥ समाप्ता वेदान्ताधि-
करणमाला । संवत् १८१४ ॥ * ॥

विषयः । श्लोकेन ब्रह्मसूत्रस्याधिकरणादिरूपणं ॥ निरूपिताधिकरणस्य व्याख्यानञ्च ॥

No. 288. वैश्वदेवप्रयोगः By दुर्गा . Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 2. Lines, 10 on a page. Extent, 35 slokas. Character Nāgara. Date Samvat 1855. Place of deposit, Bibihāī, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ वैश्वदेवप्रयोगः ।

पञ्चमहायज्ञानाञ्चाव वैश्वदेवमिति कर्मनामधेयं, एतच्च पञ्चमहायज्ञस्यान
ष्टयभूतमिति हरदत्तः, तन्न प्रकरणभेदात् संज्ञाभेदः; यथा, तत् तथाचै-
तदिति सुदर्शनाचार्यः । इत्यादि ।

End.

तच्च श्लोकः .

द्वावेकं द्वौच चतुरः प्रत्येकं तु त्रयं दश ।

प्रसव्येनैकमेकं तत् परिषिञ्चेद्वल्लीनिच ॥ इति .

Colophon.

इति वैश्वदेवपञ्चमहायज्ञानां प्रयोगो दशपुचिदुष्टविरचितः समाप्तः ।

संवत् १८५५ । पोषवदि ।

विषयः । वैश्वदेवविधिः .

No. 289. वैश्वानरोपनिषद् . Substance, country-made paper, $9 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 2. Lines, 11 on a page. Extent, 65 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatā Grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgiṣa. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ वैश्वानरः प्रपद्ये जातवेद। मम शान्तिं प्रयच्छतु । दारेषु पुत्रेषु धनेषु
हस्त्यश्वरथमनुष्येषु गोषु ग्रामेषु नगरेषु स सप्ताह्निः सप्तजिह्वः सद्भिमुखः
स श्रुवधारी सर्वदेवानां सुखं स सर्वभुक् स विष्णुः स ब्रह्मस्वरूपश्च शुक्ल-
भास्वरूपश्च शान्तिं करोति । इत्यादि

End. एतदुपनिषदधीयानः सर्वान् कामानवाप्नोति सर्वान् पापान् नाशयति
ब्रह्महत्यायाः पूतो भवति सुरापानात् पूतो भवति दीर्घायुराप्नोति
धनधान्येन सम्बद्धो भवति सर्वे वश्यतामाप्नोति । ॐ तत् सत् ।

Colophon. इति वैश्वानरोपनिषत् समाप्ता ।

No. 290. वैष्णवचन्द्रिका By रामानन्द and वनमाळी । Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page, Extent, 130 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatā Grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgiṣa. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. संसारार्णवमज्जमानपुरुषवाणाय गोलोकतो ।
ह्याविर्भूत इह स्वयं सुपरमे हृन्दावने लोलयथा ॥
श्रीकृष्णः सह राधया परिचरे नन्दादिभिर्यः कलेः ।
सखी मङ्गदये सदा निवसतात् कारुण्यमालम्ब्य सः ॥
श्रीराधाकृष्णयोरदौ स्वरूपप्रदर्शनं !
कारणह्यावतारे तत् प्रापणे भक्तिलक्षणं ॥
भक्तानां लक्षणं पश्चात् प्रवृत्तादिप्रभेदतः ।
पुराणादिकशास्त्रेभ्यस्तत्तत्सारादिसंग्रहात् ॥
समुद्धृत्य मतात् कृत्स्नात् संचेषात् तदुविरच्यते ।
न्यायवागीशविख्यातश्रीरामानन्दप्रभक्षणा ॥ इत्यादि ।

End. देवान् पितॄन् विप्रगणान् प्रणम्य
प्रातः समुत्थाय गुरोः पदान् ।

धात्वाद्दन्तैरिनाम कीर्त्तयन्

सानन्दचित्तोविहरेत् क्षितौ गृही ॥

धर्मान्निशेषान् परिहाय वैष्णवस्त्यागमः शश्वदनाथ नाथं ।

गोलोकनाथं सच्च राधया हृदा विभाज्य दास्यं परतोऽस्य याति सः ॥

मृत्योः प्राग्दिवसे समाप्तिमगमत् स्वस्पावशिष्टः श्रिया

रामानन्दविपश्चिता तदनु तच्छात्रेण यत्नादयं ।

ग्रन्थः श्रीवन्मालिनामवस्तुना कार्योऽवशिष्टस्ततो

द्वाभ्यां वैष्णवचन्द्रिकाश्रुतमयी सम्पूर्णा मागता ॥

विषयः । वैष्णवकर्त्तव्यक्रियाकलापनिरूपणम् ।

No. 291. व्यवस्थासंग्रहः By अग्निरुद्र . Substance, palm leaves, 13×2 inches. Folia, 108. Lines, 5 on a page. Extent, 1,700 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Babu Girīs Candra Cakravartti, Pleader. Appearance, very old. Prose and Verse. Correct.

Beginning.

प्रणम्य पुण्डरीकाक्षं पूर्वार्च्यप्रवर्त्तिताः ।

व्याख्या मन्वादिशास्त्राणां समालोच्य विविच्यते ॥

विशुद्धिरनिरुद्धेन स्वबोधविभवावधि ।

बोधार्थमल्पबुद्धीनां प्रबुद्धानाञ्च × × × ॥

मनुः ॥

जातदन्तेऽनुजाते च कृतचूडे च संस्थिते ।

अशुद्धा बान्धवाः सर्वे स्तनके च तथोच्यते ॥

जातदन्तादनुपथाज्जातोऽनुजातदन्त इत्यर्थः ॥

End.

अन्तं खण्डितं ।

विषयः । जननमरणायशौचव्यवस्थाकथनं ॥ श्राद्धविधिकथनं । तदधिकारिनिरूपणञ्च ॥

No. 292. व्यवस्थासारसंग्रहः By रामनाथ . Substance, palm leaves 15×1½ inches. Folia, 84. Lines, 2 on a page. Extent, 750 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatā Grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgiṣa Appearance, old, Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गुरवे नमः ।

नत्वा कृष्णपदद्वन्द्वं श्रीरामनाथशर्मणा ।

क्रियते ऽतिप्रयत्नेन व्यवस्थासारसंग्रहः ॥

अथ सामान्यतः सर्व्वतिथिव्यवस्था । यद्यपि रात्र्यादिपर्य्युदस्त × ×
 कालोऽपि कर्मयोग्यस्तथापि मुख्यकाललाभे प्रशस्तत्वात् स एव नियामकः ।
 मुख्यकालस्तु देवकृत्ये त्रिधाविभक्तदिनस्य पूर्व्वोक्तः । मनुष्यकृत्ये मध्याह्नः ।
 पितृकृत्येऽपराह्नः । तिथेः पूज्यकालापेक्षा तु विधेयकर्मण्येव निषिद्धकर्मणि
 तु तिथिमात्रापेक्षा यत्र तु उभयदिने कर्मकाले तिथिलाभोऽलाभो वा तत्र
 तत्तिथिविहितं पूजादिकं कुत्र कर्त्तव्यमिति सन्देहे युग्मादिना व्यवस्था ।
 इत्यादि ।

End.

परचक्रोपघातान्श्च ।

यथा शस्त्रप्रचाराणां कवचं विनिवारणम् ।

तथा देवोपघातानां शान्तिर्भवति वारणं ॥

शान्तिधर्मद्वारा ऐहिकानिष्टस्य त्वरितनिवृत्तिरिति दर्शनान्मलमासेऽशौचे
 च स्वस्थयनं कार्य्यम् ।

शूद्रान्नं शूद्रसम्पर्कं शूद्रेण च सहासनं ।

शूद्रविद्यागमः कश्चिज्ज्वलन्तमपि तापयेत् ॥

पितृश्राद्धे तु शूद्राणां यो भुङ्क्ते ब्राह्मणाधमः ।

सुरापी ब्रह्मघाती च पितृदेवार्चनादुवह्निः ॥

तावदुभवति शूद्रान्नं यावन्न स्पृशति द्विजः ।

द्विजानां करसंस्पर्शान्निदं हरिष्यते ॥ हरये नमः ।

Colophon.

अतः परं खण्डितत्वात् समाप्तिस्त्वचकं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । व्यवस्थासारसंग्रहेऽस्मिन् सन्ति केचन जटिलव्यवस्थानां संग्रहाः तत्र प्रथमे
 तिथिव्यवस्था सा पुनर्युग्मायुग्मभेदेन द्विविधा । संक्रान्तिव्यवस्था अशौचव्यवस्था सपिण्डीकरणादि-
 व्यवस्था शान्तिकर्मव्यवस्था च ।

No. 293. व्यवहारसूत्रं. Substance, country-made paper, 12 × 5 in-
 ches. Folia, 46. Lines, 7 on a page. Extent, 1,000 slokas. Character,
 Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācāryya
 Mahārāja Bālacandra Suri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीशान्तिजिनाय नमः ।

जो भिक्षु मानियं परिहाय ठाणं
 परिसेविता खालोएज्जा अपलिउ
 विथं खलोएमाणस्समानियं पलिउचियं
 खालोच माणस्सदो मानियं ।

End.

साद्धम्मिय वेयावच्चं करमाणे समणे निग्गण्णे मच्चानिज्जये मच्चपज्जवसाणे
 भवद् ।

Colophon.

ववहारस्स दसमो उदसो सम्मत्तो । व्यवहारस्सुत्तं समाप्तम् ।

विषयः । जैनसाधूनां व्यवहारकथनम् ।

No. 294. ब्रतोद्यापनोपयोगिपदार्थनिर्णयः . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 20. Lines, 9 on a page. Extent, 380 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीमहाकाली-महालक्ष्मी-महासरस्वतीभ्यो नमः । श्रीसीतारामचन्द्राभ्यां
 नमः । अथ ब्रतोद्यापनविषये किञ्चिदुच्यते, ततोद्यापनं नाम तत्तद्भूते
 परिपूर्णे अपूर्णेवा कल्पोक्तं हवनदानवाङ्मणभोजनरूपः कर्मविशेषः ।

End.

गीतायामपि ।

यत् करोषि यदन्नासि यज्जुहोषि ददासि यत् ।

• यत्तपस्यसि कौन्तेय तत् कुरुष्व मदर्पणम् ।

Colophon.

इति ब्रतोद्यापनोपयोगिविषयः समाप्तः ।

विषयः । ब्रतोद्यापनोपयोगिपदार्थकथनम् ।

No. 295. ब्राह्मस्तोमप्रवृत्तिः By माधवाचार्यः . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 5. Lines, 12 on a page. Extent, 100 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning.

नमस्कृत्याम्बिकां पूर्वान् ग्रन्थानालोच्य यत्नतः ।

ब्राह्मसोमस्य सरणिं कुरुते माधवोऽधुना ।

ब्राह्मशब्देनात्र पतितसावित्रीको गृह्यते ॥

End.

प्रभूणां वल्लभामाणां सुदे तल्लब्धजौविकः ।

माधवः प्राकरोत् काश्यां ब्राह्मसोमस्य पद्धतिम् ॥

Colophon.

इति माधवाचार्यशर्मप्रणीता ब्राह्मसोमसरणिः समाप्तिमगमत् ॥

विषयः । ब्राह्म्यानां संस्कारविधिः ।

No. 296. शक्रादिमाहात्म्यस्य विष्णुपद्धौ व्याख्यानम् . Substance, country-made paper, 20 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, 132 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Grām Bhadughar, Post Brāhmanberia, Comilla, Paṇḍit Amarcandra Nyāyaratna. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीदुर्गा । ॐ नमः कृष्णाय ।

तस्मिन् दुरात्मनि अतिवीर्य्यं कंसासुरे सैन्ये च देव्या कृष्णेण निहते सति
शक्रादयः तां पालकं कृष्णं तुष्टुः । देव्या इति दिवधातोर्विजौगिषा-
र्याद्व्यञ्जनान्ता × × × देव्यः प्रजावात् कंसेन जेतुमिष्टः स चासावश्चेति
देव्या तृतीयैकवचने अधातोरित्याकारलोपः धातोरित्यशब्दोपलक्षणत्वात्
आकारो वासुदेवः स्यादित्येकाक्षरकोषः । तासि तावृ सन्तानपालनयोः
तायतीति क्तिप् यवोर्व्यञ्जन इति यलोपः । इत्यादि ।

End.

यद्वा भद्रं कर्तुं शीलमस्येति भद्रकाली रश्नुतेर्लङ्घुनिरिति । अन्तर्हिता
अन्तर्धानं प्राप्तः अन्तर्हितं अयत इति क्तिप् अन्तर्धानमन्तर्हितं तदयते-
र्गत्यर्थत्वात् अयधातोः क्तिप् यलोपश्च सा असुरान्तकारी × × ×
× × × × × अनधातोः क्तिप् सम्भूतं प्राप्तः देवी क्रीडावान्
देवशरीरेभ्यः गोपगोपीरूपेण शरीराण्युत्पद्य ल्यवलोपे पञ्चमौ जगच्चय-
द्वितैषिणी द्वितैषिणीभाव एवमादित्वाद् अन्तर्हिताधिकारात् द्विजिनलोपा-
भावः तद्विद्यते यस्य इन् प्रत्ययः जगच्चयद्वितैष्ठावान् पुनश्च गौरीदे-
हासा पुनर्गौरीदेहपरिग्रहणेन असदीप्तादानयोरसनं अः क्तिप् भावे,
सम्भूता पूर्ववत् उत्पत्तिं प्राप्तः उपकारिणी उपकारित्ववान् उपकारि-
णीभाव एवमादित्वाद् अन्तर्हिताधिकाराद्द्विजिनलोपाभावः ।

Colophon. इति शक्रादिमाहात्म्यौयविष्णुपञ्चव्याख्यानं सम्पूर्णं ।

विषयः । देवीमाहात्म्यौयशक्रादिमाहात्म्यस्य विष्णुपञ्चे व्याख्यानं ।

No. 297. शङ्करसंहिता . Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia, 59. Lines, 10 on a page. Extent, 1,100 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur Rajbāḍī. Appearance, now. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

ॐ कारनिलयं देवं गजवक्त्रं चतुर्मुखं ।

विरिञ्चितमहं वन्दे सर्वविघ्नोपशान्तये ॥

सुमुखसैकदन्तश्च कपिलो गजकर्णकः ।

× × × × × ॥

षोडशैतानि नामानि यः पठेत् शृणुयादपि ।

विद्यारम्भे विवाहे च प्रवेशे निर्गमे तथा

संग्रामे सर्वकार्येषु विघ्नस्तस्य न जायते ॥

End.

स्तुत उवाच ।

अयन्तु सन्भववाङ्मस्तु कान्तो वेदार्थसम्पत्तिः ।

कथितः श्रेयसामेव निदानं विदुषां सतां ॥ *)

Colophon. इति श्रीस्कन्दपुराणे शङ्करसंहितायां शिवरक्षस्यखण्डे सन्भवकाण्डे पञ्चाशत्तमोऽध्यायः ॥ सन्भवकाण्डं समाप्तं ॥

विषयः । १ स्तुतसुनिसंवादकथनं । २ ग्रन्थमानकथनं । ३ तृतीयाध्यायात् पञ्चाशत्तमाध्यायं यावत् तारकासुरोपाख्यानवर्णनेन कुमारोत्पत्तिवर्णनादि ।

No. 298. शतकल्याणस्तवनम् . Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 3. Lines, 12 on a page. Extent, 72 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍālācāryya Mahārāja Bālacandra Suri. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीजिनाय नमः ।

दुरिध रय समीरं मोक्षपङ्कोच्चनीरं ।

पणमिध जिनवीरं पिञ्जियाणङ्गवीरं ॥

भवभङ्गपङ्क्तिं सगुणकुलं × × लं ।

चरितमिहसमूलं किं × × किं निमूलम् ॥

End.

एवं वीरजिने सने सयत्तमं मोहान्वविधंसनं

भवं भोक्तेकेह सोह जनयम् दोसाय रुद्धेयम् ।

सोऽं जं कुशलानुवन्धिकुशलं पत्तोमिकिञ्चित् थो जा

उजानिजवल्गदि (..) सया पाय पणामि तुह ॥

Colophon.

इति महावीर शतकषट्कल्यानिकनिबन्धं स्तवनं समाप्तं ।

विषयः । मातुरन्यमादगर्भे गमनम् । गर्भः । जन्म । दीक्षा । केवलज्ञानम् । निर्वाणम् ।

No. 299. शब्दवादः . Substance, yellow paper, 12×3 inches. Folia, 9. Lines, 8 on a page. Extent, ? slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatā Grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīṣa. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

इति शब्दो हि द्विविधः । लिङ्गार्थाविर्भावकः पदार्थाविर्भावकश्च ।

लिङ्गार्थाविर्भावकः पदार्थाविर्भावकश्चेति शब्दस्यानुकरणविषय एव प्रयोगः

स्वाभावात् लिङ्गः स्वरूपार्थस्याभिधायको लिङ्गार्थाविर्भावकः । पदप्रति

पाद्यसंख्यानितविशेष्यभूतशब्दस्वरूपार्थस्याभिधायकः पदार्थाविर्भावकः यथा

वृत्तेति ॥ इत्यादि ।

End.

एवञ्चेदिति शब्दाभावोपि भूस्त्वाशमित्यादौ तदध्याहारात् शब्दस्याभिधेय-

शून्यत्वं कल्पं यत् तेनाध्याहारस्तत्र लक्षणया स्वरूपोपस्थापने

प्रथमेवेतिदिक् । इति शब्दवादः समाप्तः इति ।

Colophon.

श्रीकालीचरणोपान्ते भक्तिरस्तु सदा मम ।

विषयः । लिङ्गार्थाविर्भावकत्वपदार्थाविर्भावकत्वप्रकाशकप्रकृतिप्रत्ययादिना शब्दानां स्वरूपलनिरूपणम् ।

No. 300. शान्तिशतकटीका By विद्याविनोदाचार्यचूडामणिः . Substance, country-made paper, 18×3 inches. Folia, 22. Lines, 6 on a page. Extent, 500 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1676. Place of deposit, Dinājpur, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣana. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning. आदौ पचद्वयं नास्ति । इदानीमात्मनः पाण्डित्यं निन्दयन् ऐश्वर्यं कटाक्ष-
यति क्लेति । ते चौशीभुजः राजानः वयमपि विद्वांसः चौशीभुजः
इत्यादि ।

End. तेषामावश्यकता जन्मजरावियोगं मरणं दृष्ट्वा स्थितस्य चासौ नोत्पद्यते
न जायते यतःजन्म उत्पत्तिः जरा वार्द्धक्यं वियोगः दृष्टविच्छेदः मरणं
दशविशेषः समाहारद्वन्द्वः सर्वद्वन्द्वो विभाषयैकवद्भवतीति ॥ *

Colophon. इति श्रीविद्याविनोदाचार्यचूडामणिकृतशान्तिशतकटीकायां चतुर्थ-
परिच्छेदः ॥ समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥ शक १६७६ ॥

विषयः । शान्तिशतकस्य व्याख्यानं ।

No. 301. शिक्षाभाष्यं or शिक्षाप्रकाशः. Substance, country-made
paper, 15×5 inches. Folio, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 180 slokas.
Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Gobinda
Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. ज्योतिर्याकरणं इन्द्रः कल्पशिक्षानिरुक्तयः ।
नेचास्यपादो नः कर्षावस्य तं सततं नुमः ॥
व्याख्याय पिङ्गलाचार्यसूत्राणादौ यथायथं ।
शिक्षां तदीयां व्याख्यास्ये पाणिनीयानुसारिणीं ॥

End. स्वर्गे याप्नोति वा । द्विर्वचनं शिक्षाध्यायसमाप्त्यर्थं । विकृतिइन्द्रस्य ×
× × सममपरवत्त्वं वृत्तं अर्द्धसमा अर्द्ध इत्यधिकृत्य अपरवत्त्वं ×
× × औज्याविति लक्षणस्त्वच्चात् ।

Colophon. इति शिक्षाप्रकाशः समाप्तः ।

विषय । वर्णानामुच्चारणप्रकारकथनम् ।

No. 302. शिवशतनामस्तोत्रं (महालिङ्गेश्वरतन्त्रोक्तं). Substance, coun-
try-made paper, 10×2½ inches. Folio, 6. Lines, 6 on a page. Extent,
75 slokas. Character, Bengali. Date, S.K. 1776. Place of deposit,
Zilla Midnapur, Post Garveta, Grām Khunverā, Paṇḍit Hārānchandra
Tarkavāgiśa. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीरामः ।

ॐ अस्य श्रीशिवशतनाममहास्तोत्रस्य श्रीनारद ऋषिरनुष्टुप्छन्दः श्रीसदा-
शिवो देवता ॐ नमः शिवायेति महावीजं ह्रीं शक्तिः नमः कीलकं
मम सर्व्वाभीष्टसिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः । इत्यादि ।

End.

एतज्ज्ञानं मद्देशानि पाषण्डे मा वदेत् कश्चित् ।

सूखाय भक्तिहीनाय दुष्टाय सुदुरात्मने ॥

शिवभक्तिविहीनाय शक्तिनिन्दापराय च ।

न प्रकाशं महादेवि प्रकाशाच्छिवहा भवेत् ॥

शिष्याय भक्तियुक्ताय शिवविष्णुपराय च ।

शतनाममहास्तोत्रं तस्मै देधं मद्देश्वरि ॥

Colophon.

इति महालिङ्गेश्वरतन्त्रे श्रीशिवपार्ष्वतीसम्वादे शिवस्य शतनामस्तोत्रं
समाप्तं ॥ ॐ तत् सत् ॥

यदक्षरं परिश्रष्टं मात्राहीनञ्च यद् भवेत् ।

पूर्णं भवतु तत् सर्वं लक्ष्मसादान्मद्देश्वरः ॥

शकाब्दाः १७७६ । १९ । १९ । लिपिरियं श्रीरामनारण्यशर्मणः ॥

विषय । श्रीमहादेवस्य स्तुतिकथनं ।

No. 303. शिवसहस्रनामस्तोत्रं (उमायामलौयं) . Substance, country-
made paper, 16×4 inches. Folio, 3. Lines, 10 on a page. Extent,
120 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla
Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Rāmtārāṇa
Siromaṇi. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

श्री श्री ॐ नमः शिवाय ।

(

देवुवाच ।

ॐ देव देव महादेव ज्ञानसिन्धो कृपामय ।

यत्ते नामानि गुह्यानि पवित्राणि शुभानि च ।

तन्मे कथय मे देव यदि स्नेहोऽस्ति मां प्रति ॥

श्रीशिव उवाच ।

तानि ते कीर्तयिष्यामि भुक्तिमुक्तिकराणि च ।

गोप्यानि सर्व्वतन्त्रेषु न देयानि प्रथमजने ॥ इत्यादि ।

End.

क्रूररोगा घोरसत्वा अलक्ष्मीः कालकौर्षकाः ।
 पठनाद् यस्य नश्यन्ति साधकस्य न संशयः ॥
 वारमेकञ्च योऽधीयादश्चमेधफलं लभेत् ।
 जपे होमे तथा दाने यदि देवार्चने तथा ॥

Colophon.

इति उमायामले हरगौरौसंवादे परमशिवसहस्रनामस्तोत्रं समाप्तं ।
 ॐ नत् सत् ।

विषय । शिवस्य सहस्रनामस्तुतिकथनं ॥

No. 304. शुकरहस्योपनिषत् . Substance, country-made paper, 11×4½ inches. Folio, 3. Lines, 12 on a page. Extent, 100 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning. अथातो रहस्योपनिषदं व्याख्यास्यामः । देवर्षयो ब्रह्माणं संपूज्य प्रणिपत्य
 पप्रच्छुः भगवन्नस्माकं रहस्योपनिषदं ब्रुहि इति सोऽब्रवीत् ।

पुरा व्यासो महातेजाः सर्ववेदतपोनिधिः ।
 प्रणिपत्य शिवं साम्बं कृताञ्जलिषवाच ह ॥

End.

पुत्रेण सहितः प्रीत्या परानन्दमुपेयिवान् ।
 यो रहस्योपनिषदमधीते गुर्वनुर्धदात् ॥
 सर्वपापविनिर्मुक्तः साक्षात् कैवल्यमश्नुते ॥

इत्युपनिषत् ॥

Colophon. इति शुकरहस्योपनिषत् समाप्ता ।

विषय । व्यासशुकरसंवादमभिमुखीकृत्य ब्रह्मविद्योपदेशः ।

No. 305. शुद्धिदीपिकाप्रकाशः By विष्णुदासदत्त . Substance, country-made paper, 13×3 inches. Folia, 86. Lines, 7 on a page. Extent, 2,000 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1636. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Śrīpati Bhaṭṭācārya. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

स्त्रिंशत्तमं कमलया वन्दे कमलशायिनं ।

हरिं हिम्ना प्रसक्तस्य तुल्यं मरकताक्षनः ॥

नभोनदीकोकनदं जनानां ।

नेत्रापष्टयोरपहारकाञ्चनं ॥

सरोजशोभाकरकान्तिमण्डलं ।

दिवापतेर्मण्डलमाश्रयामि ॥

शिष्टानामथमाचारो यदभिमतदेवतानमस्कारपुरःसरमभिमतार्थसिद्धिं
वाञ्छन्ति तदयमपि महीन्तापनीयाचार्य्यश्रीश्रीनिवासो ज्योतिःशास्त्रस्य
सूर्य्यकर्तृकलात् ग्रहराजलाञ्च सभासदाद्याशीर्वाद्याजेन रविं स्तुवन्नाह
दृष्येति । इत्यादि ।

End.

अधुना स्वग्रन्थस्यान्यग्रन्यादुपादेयत्वमाह । सुविस्तरादिति । अतिविस्तर-
ज्योतिर्ग्रन्थात् श्रीश्रीनिवासनाम्नाचार्य्येण उद्धृतं संक्षेपेण गृहीतां इमां
शुद्धिदीपिकां सुशिक्षिता अभियुक्ताः शिष्या विभ्रतु धारयन्तु । × ×
× × × × × × × × × × × × × ×
तथाहि वृहज्जातके जातकविचार एव । अत्र ग्रन्थे तु सर्वकर्मविधानं
संक्षिप्तोक्तमिति ।

कूतूहलाद्वा कविचार्दतो वा

निष्पाद्यवस्तुश्रुतिगोचराद्वा ।

वितन्यमानां कवयः कृतिं मे

चेतःप्रदानेन पविवदध्वं ॥

Colophon.

इति श्रीविष्णुदासदत्तकृतायां दीपिकाप्रकाशाख्यायां यात्रादिनिर्णयो
नामाष्टमोऽध्यायः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

रसकालर्तुभूसंख्ये शकाब्दे चापगे रवौ ।

लिखिता पुस्तिका क्षेपेण भूवनेश्वरशर्मणा ॥

विषयः । श्रीनिवासकृतशुद्धिदीपिकाया व्याख्यानं ।

No. 306. शुल्बप्रदीपविवरणं By सुन्दरराज. Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 25. Lines, 11 on a page. Extent, 825 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1817. Place of deposit, Benares City, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning.

आपस्तम्बेन योयं वरचि भगवता शुल्बसंज्ञोगभौरः,

प्रश्नार्थं तस्य भाष्यप्रभृतिषु कथितं विस्तृतं वीक्ष्य कृतञ्च ।

संक्षिप्तोद्बोधनार्थं कुशिककुलनिधिर्माधवार्यस्य यष्टुः,
 पुत्रः शुल्वप्रदीपं विवरणमधुना सुन्दरो निर्मिमौते ॥
 विचारयोगान् व्याख्यास्यामः, विचारो विहरणं, चतुरथादिरूपेण भूमेः
 करणं, तस्य योगाः उपायाः ।

End. पूर्वेषां कृतत्वात् यज्जितश्चैतत् बोधायनेन । अक्षमेधः प्राप्तयेत् आहार
 जर्द्धविधामभ्यसेत् ? नेतरद्वाद्वियते । आदितसेदाहरेत् आहत्य कृतान्तात्
 प्रत्याददीतेति ॥

Colophon. इति सुन्दरराजीये शुल्वविवरणे शुल्वप्रदीपे षष्ठः पटलः शुभमस्तु
 संवत् १८१७ माघशुक्लप्रतिपदि—गुरौ जयरामेण लिखितं ।

विषयः । आपस्तम्बविनिर्मितशुल्वसूत्रव्याख्या ।

No. 307. ऋग्वेदीयश्राद्धप्रयोगः. Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Extent, 190 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रोगणेशाय नमः ।

ओम् आचम्य पवित्रसहितः प्राणानायम्य पवित्रं ते विततं ब्रह्मणस्पते
 प्रभूर्गात्राणि पर्येषि विश्वतः । अतस्त तनूर्न तदामो अश्रुते, ऊतास इद्वह-
 न्तस्तत् समाशत जर्द्धकेशी ।

End. वषट् ते वास आहृणोमि तन्मे जुषस्व × × × पिविष्टह्वयं वर्द्धन्तु त्वास्तुष्टु-
 तरोगिरो मे यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः ।

Colophon. इति श्राद्धयज्ञप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । ऋग्वेदीयश्राद्धकथनम् ।

No. 308. श्राद्धवादार्थः. Substance, country-made paper, 15 × 3½ inches. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 800 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1800. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Bhaṭṭagrām, Paṇḍit Ramhṛdaya Bhaṭṭācāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

प्रणम्येत्यादि मङ्गलाचरणविशेषविचारस्तु प्रायश्चित्तवादार्थेऽनुसन्धेयः ।
 पार्वणादिश्राद्धतत्त्वं पार्वणादिप्रतिपादकस्मृतिवचनस्य तात्पर्यविषयीभूतार्थं
 वक्ति निरूपयतीत्यर्थः । ननु पार्वणस्य खशब्देन निर्देशः आभ्युदयिकादेः
 कथं आदिपदेन निर्देशः । ज । सकलश्राद्धमध्ये पार्वणस्य प्रधानत्व-
 ज्ञापनार्थं पार्वणस्य खशब्देन निर्देशः । अन्येषामपि आदिपदेन तेन
 पार्वणः प्रकृतिः अन्यो विकृतिः यच्च तु श्राद्धकरणसुक्तं तच्च पार्वणं कर्त्तव्य
 मितिभावः । इत्यादि ।

End.

अथ केचित् एकोद्दिष्टं नान्यद्वारा कारयितव्यमित्यत्रापि गोवर्जतरलेन
 विशेषणीयमित्युक्तावपि न कदाचित् सगोत्रायेति विशेषणात् सगोत्रै-
 कोद्दिष्ट × अगोत्रजद्वारा, मातामहादेरेकोद्दिष्टन्तु अगोत्रद्वारापि
 करणीयमित्याहुः । अपरेतु वचने सगोत्रायेति विशेषण × × वपि एकोद्दिष्टं
 नान्यद्वारा कारयितव्यमित्यत्रापि गोवर्जतरलेन विशेषणीयमिति स्मार्त्त-
 व्याख्याने सामान्यैकोद्दिष्टनिवेशात् मातामहादेरेकोद्दिष्टमपि अगोत्रजद्वारा
 न कार्यमित्याहुः वस्तुतस्तु पूर्वमतं समीचीनं वचनबलादिति गुरुचरणाः
 पार्वणादिश्राद्धन्तु गोत्रजागोत्रजद्वारा कर्त्तव्यमित्युभयमतसिद्धं ॥

Colophon.

इति श्राद्धवादार्थः समाप्तः । शकाब्दाः १८०० तारिख ३० श्रावण ।

विषयः । श्राद्धतत्त्वविवादावलीनां सम्यग्विचारः ।

No. 309. श्रीकृष्णकवचं. Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 2. Lines, 12 on a page. Extent, 70 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Candrakonā, Ayodhyā, Raghunathvāṭi, Babu Cakrapāṇi Rāya. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ रामः । अथ कृष्णकवचं ।

भगवन् सर्वधर्मज्ञ कवचं यत् प्रकाशितं ।

त्रैलोक्यमङ्गलं नाम कृपया कथय प्रभो ॥

सनत्कुमार उवाच ।

शृणु वक्ष्यामि विप्रेन्द्र कवचं परमाद्भुतं ।

नारायणेन कथितं कृपया ब्रह्मणे पुरा ॥

ब्रह्मणा कथितं मद्यं परं खेदाद् वदामि ते ।
अति गुह्यतरं तत्त्वं ब्रह्ममन्त्रौघविग्रहं ॥ इत्यादि ।

End.

कवचस्य प्रसादेन जीवन्मुक्तो भवेन्नरः ।
त्रैलोक्यं चोभयत्येव त्रैलोक्यविजयी भवेत् ॥
इदं कवचमज्ञात्वा भवेद् यः पुत्रपोषणम् ।
शतलक्षप्रजप्तोऽपि न मन्त्रः सिद्धिदायकः ॥

Colophon. इति सनत्कुमारतन्त्रे त्रैलोक्यमङ्गलं श्रीकृष्णकवचं समाप्तं ॥

विषयः । श्रीकृष्णस्य कवचं ।

No. 310. श्रीकृष्णस्तोत्रं. Substance, country-made paper, 16×4 inches. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent, 300 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Telivani. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगोपालाय नमः ।

यं वेद वेदविदपि प्रियमिन्द्रियाया
यद्वाभिनीरवहर्गर्भगृहो न धाता ।
गोपालवाल्मिल्लना वनमालिनं तं
गोधूलिधूपरशरीरमरीरमनां ॥
कनककमलभालः केशिकंसादिकालः
समरभूवि करालः प्रेमवापीमरालः ।
अखिलभूवनपालः पुण्ड्रवल्लीप्रबालः
स्वयं भवतु विभूत्यै नन्दगोपालवालः ॥ इत्यादि ।

End.

अद्वैतवैशिष्ट्यैकैरुपास्याः
खानन्दसिंहासनलब्धदीक्षाः ।
हठेन केनापि वयं शठेन
दासीकृता गोपवधूविठेन ॥
न वयं कवथो न तार्किका
न च वेदान्तनितान्तपारगाः ।
न च वादनिरासकाः परं
कपटाभीरकिशोरकिङ्कराः ॥

अथे मनो दुराचार विषयानुपसेवसे ।

गोविन्दे परमानन्दे सुकुन्दे किं न लीयसे ॥

Colophon. इति वैष्णवचूडामणिमहामहोपाध्यायश्रीविल्वमङ्गलभूदेववरविरचितं
श्रीकृष्णस्तोत्रं समाप्तं ॥

विषयः । श्रीकृष्णस्य स्तुतिकथनं ।

No. 311. श्रीविद्याया ऐश्वर्यादिस्वरूपाख्यं स्तोत्रं . Substance, country-made yellow paper, 12×3 inches. Folia, 4. Lines, 5 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatā Grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīsa. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः परमदेवतायै ।

ऐश्वर्यं चर्यहीनं शशधरलसितं वीजमत्यन्तगुह्यं

जड़ोवा मूर्खो वा यदि जपति जनः प्रत्यहं शुद्धचेताः ।

जिज्ञासे तस्य वाणी विहरति च सदा गेहमध्ये च लक्ष्मी-

शिरज्जीवन्मुक्तः स भवति सहसा तत्प्रसादाद् भवानि ॥ (?)

प्रचण्डाद्यं मातर्वसुमतिसहितं वैष्णवी अर्कयुतं

सुगुप्तं मन्त्रेशं सदि लभति कश्चित् पुण्यवान् शुद्धचेताः । (?)

धरण्यां धन्योपि प्रवसति च सदा कामिनीं कामसङ्गां

स दीर्घायुः श्रीमान् त्रिभुवनविजयी सौख्यमोक्षं लभेच्च ॥ इत्यादि ।

End.

मनस्त्वं कल्याणि त्वमसि परमात्मा परतरा ।

जगत्प्राणो मातस्त्वमसि गगनं त्वं ऊतवहः ॥

धरित्री त्वं दुर्गे धरणिधरकन्ये वनमयी- ।

स्तुतिः का ते मातस्त्रिभुवनमन्त्रिणे सुन्दरि परे ॥

महापुण्ये कन्ये धरणिधरकन्ये मनुमये ।

जगदुबन्द्ये सन्धेः सकलगुणहीने गुणमये ॥

अथे तारे सारे हरहृदयहारोज्ज्वलकरे ।

कृपापारावारे मयि वितर दीनेऽमृतमपि ॥

Colophon. इति श्रीक्रमे श्रीश्रीविद्याया ऐश्वर्यादिस्वरूपाख्यं स्तोत्रं समाप्तं ।

विषयः । श्रीविद्याया ऐश्वर्यादिख्यापनं ।

No. 312. श्रीसूक्तन्यासः. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 1. Lines, 16 on a page. Extent, 40 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭī, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ श्रीसूक्तन्यासो लिख्यते ओम् हिरण्यवर्णमिति पञ्चदश × × सूक्तस्य
श्रीदेवता कर्दमानन्दचिल्लीतेन्द्रिरासुता ऋषयः आद्यास्त्रिखोऽनुष्टुभः, ततः
एकाप्रक्षारपंक्तिः ।

End.

आनन्दकर्दमस्यैव चिल्लीत × × व विद्युताः ऋषयः ते वयः पुत्राः त्वं
श्रीदेवो × × × देवता । श्रीवर्चस्वं इति श्रीसूक्तन्यासः समाप्तः ।

Colophon.

× × × × ×

विषयः । लक्ष्मीसूक्तमन्त्रन्यासः ।

No. 313. श्रौतोपयोगिकारिका. Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 14. Lines, 9 on a page. Extent, 252 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭī, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ॥

अग्निहोत्रं मुनिश्रेष्ठ यस्मिन् देशे प्रवर्त्तते ।
दशयोजनविस्तीर्णं काशीक्षेत्रं तदुच्यते ॥

End.

कुलालचक्रघटितं आसुरं स्वप्नयं स्मृतं ।
तदेव चक्रघटितं स्थाव्यादि खलु देवतं ॥

Colophon.

इति श्रौतोपयोगिकारिका समाप्ता ।

विषयः । श्रौतकर्मण्युपयोगिपदार्थकथनम् ।

No. 314. षट्कर्मलक्षणं. Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 50 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātā Grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavagiṣa. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

अथ षट्कर्मलक्षणं । शारदायां ।
 अथाभिधास्ये तन्त्रेऽस्मिन् सम्यक् षट्कर्मलक्षणं ।
 सर्वतन्त्रानुसारेण प्रयोगफलसिद्धिदं ॥
 शान्तिवश्यस्तम्भनानि विद्वेषोच्चाटनस्तथा ।
 मारणं तानि शंसन्ति षट्कर्माणि मनीषिणः ॥
 खदेवतादिकपालादीन् ज्ञात्वा कर्माणि साधयेत् ।
 रत्नौ-वाणी-रमा-ज्येष्ठा-दुर्गा-काली यथाक्रमात् ॥
 षट्कर्मदेवताः प्रोक्ताः कर्मादौ कर्मसिद्धये ॥ इत्यादि ।

End.

सर्वकार्येषु सौवर्णं क्रूरे स्यात् प्रेतकर्पटं ।
 त्रिगङ्गा शान्तिके प्रोक्तं पञ्चगव्यन्तु वश्यके ॥
 सर्वकार्येऽष्टगन्धः स्यात् क्रूरे चाष्टविधानि च ।
 शान्तिके लेखनी दूर्वा वश्यादौ शिखिपुष्पिका ॥
 गृहेषु शान्तिकर्म स्यात् वश्यच्च चण्डिकागृहे ।
 देवालयेषु सर्वाणि श्मशाने क्रूरकर्म च ॥
 सर्वार्थाः प्रथमे यामे शान्तिकर्म समारभेत् ।
 तदा शान्तिं लभेद्दीमान् सत्यं हि सुरवन्दिते ॥

Colophon. इति षट्कर्मलक्षणं समाप्तं ।

वियधः । तान्तिकप्रसिद्धशान्तिवश्यादिषट्कर्माणाम् लक्षणनिरूपणं तेषां देवतादिनिर्देशः
 तेषां प्रयोगक्रमश्च ।

No. 315. षष्ठवतिश्राद्धनिर्णयः. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 2. Lines, 7 on a page. Extent, 30 slokas. Character, Nagari. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

अथषष्ठवतिश्राद्धनिर्णयः ।

तानि च अमामनुशुगक्रान्तियतिपातमहालयाः ।
 अन्वेष्ट्यं च पूर्वद्युः षष्ठवत्यः प्रकीर्तिताः ।

End.

अथ तर्पणं, अष्टकान्वष्टिका पूर्वद्युः श्राद्धेषु षोडशदिनव्यापिमहालयेषु
 श्राद्धान्ते इतरत्रादौसंपाते तु श्राद्धेनैव तर्पणनिर्णयः अन्यत् सर्वमन्यतो
 ऽवगन्तव्यमिति संचेषः ।

Colophon. × × × × ×

विषयः । षष्ठ्यतिश्राद्धविधिः ।

No. 316. संहितासूत्रं. Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 13. Lines, 10 on a page. Extent, 150 slokas. Character, Nāgari. Date, Samvat 1855. Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. वृथनूनं वादो अर्थं गन्तानूनं असामिभिसदतः गन्तानो यज्ञं आगन्तामारि-
ष्यन्ता आनो अय स मनस इति षट्पदकाले गन्तह्रस्वखरेण । नान्या-
युवत् । एतं ते स्तोमं तु विजातविप्रः वस्त्रेव भद्रा विरश्चिने वस्त्रिणे चलारि
अतलं मकारिण चतुर्थं अकारवर्जं ।

End. विशां कृष्टिरसि मानुषीणां अन्यच मानुषाणां . सेनाजुवां न्यूहतुः ।

Colophon. इति संहितासूत्रं समाप्तं संवत् १८५५ ।

विषयः । संहितासूत्राणि विस्तारिण उक्तानि ।

No. 317. संहितोपनिषद्विवरणं. Substance, country-made paper, 16×5 inches. Folia, 61. Lines, 11 on a page. Extent, 2100 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. एषपन्था इत्याद्या बह्वृचब्राह्मणोपनिषत् तस्या इदं विवरणं अल्पग्रन्थं
सुखावबोधार्थमारभ्यते । उपनिषदित्युपनिपूर्वस्य सदेः क्लिवन्तस्य विशरण-
गत्यवसादनार्थस्य रूपमाचक्षते । विशेषेण चोपनिषच्छब्दवाच्यान्तविद्या,
तादर्थ्यात् ग्रन्थोऽप्युपनिषत् ।

End. अथानन्तेवासिलविशेषणात् संयत्सरवासिनोऽर्थप्राप्तं शिष्यत्वं कृति, तथापि
प्रवक्तुरशिष्यस्यैव नित्यप्राप्तिस्तथाच । यो बालं विज्ञातुं स्यान्नेभाविने
तपस्त्रिने वेतौत्येवं आचार्याः विद्याप्रवक्तारो मन्यन्ते द्विवचनं त्वशेषोप-
निषत्समाप्तिदर्शनार्थं ।

Colophon. इति श्रीमच्छंकरभगवत्कृतौ संहितोपनिषद्विवरणं समाप्तं ।

विषयः । संहितोपनिषद्ग्राह्या ।

No. 318. संचित्तिसारे कदन्तटिप्पणी . Substance, country-made paper, 15 × 3 inches. Folia, 25. Lines, 8 on a page. Extent, 800 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1742. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Paṇḍit Hārāncandra Tarkavāgīṣa. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

शतुःशकारकरणमायच्छदिति सिद्धये ।

कृधातुक्कादिरस्य स्यादृच्छादेशः परे × × ॥

तच्चातीति न कर्त्तव्यं गोष्ठ इत्यत्र दूषणात् ।

तिष्ठतीति तदा न स्याद् यदि च स्यात्तकारवान् ॥

शाला × × × × च्छानः शौले विज्ञेय एव दिक् ॥

दिशिति यद्यत्र च्छानः कृतः स्यात् तदा च्छासेः शानः स्यादौदित्यत्र
लिङ्गदन्तिदिष्टस्यापि ग्रहणस्यादित्यर्थः । इत्यादि ।

End.

मव्या । मध्यञ्च तत् दिनच्चेति कर्मधारय इति ननु वर्णस्य वर्णेनेत्यत्र
अवयववृत्तिसमुदायवृत्त्योः समासावयवमेव निराकरिष्यति । तत् कथमेत-
दिति तच्चेव व्याख्यास्यामः । × × तैल पूर्वात् पातात् अस्मिन्नेव
प्रत्यय इति न प्रत्यय इत्यर्थः । शाने । एकाजि जन्तादित्यतोऽस् कथं
नानुवर्त्तते सन्निहितत्वात् । इत्यादि ।

Colophon.

समाप्तेयं कदन्तटिप्पणी । श्रीश्रीरामः शरणं । श्रीदुर्गा ॥ शकाब्दा १७४२
तारिक २५ भाद्र ।

विषयः । संचित्तिसारीकदन्तप्रकरणव्याख्याया व्याख्यानं ।

No. 319. संचित्तिसारे व्याकरणादर्शे सुवन्तपादविवरणं By वंशीवदन . Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 32. Lines, 6 on a page. Extent, 850 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1243. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Śrīpati Bhaṭṭāchāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीश्रीराधाकृष्णाय नमो जयति ।

श्रीरामं जलदश्यामं जितकामं ननुश्रिया ।

रत्नसिंहासनासीनं ज्ञानसुद्राकरं भजे ॥

लश ॥ शतुः शकारकरणमित्युद्दिष्टमिति सिद्धये
 ऋधातुर्द्धादिरस्य स्यादृच्चादेशः परे शिति ।
 तत्रातौति न कर्त्तव्यं गोष्ठ इत्यत्र दूषणात्
 तिष्ठसौति तदा न स्याद् यदि च स्यात्तुकारवान् ॥ इत्यादि ।

End.

स्वादौ । आदित्यः कृत्वाऽदिति कृते प्रथमं सन्धिकाव्याभावे अष्टाभिरित्यत्र
 भिस् ऐसादेशः स्यात् प्रसिद्धास्तु अच अङ्ग परत्वानु × × × ×
 स्थाने आदिधानाभावे अष्टाभिरिति न स्यादित्यपि दोषमाहुः । तत्र यद्यत्र
 × × स्थानी स्यात्तदा × × पीत्येके इत्यनेन साष्टेतिपदं न स्यात्
 किन्तु साष्टनीति । अथ । प्रियाष्टाभिति टीकायां नास्तीप्रकृतिदीर्घा-
 दिति तु निषेधः ।

Colophon.

इति वंशोवदनकविचन्द्रविरचिते व्याकारणादर्शे सुवन्तपादविवरणो नाम
 षष्ठः किरणः ।

चिन्त्यं प्रमादमुद्धृत्य पुस्तिकेयं सुषङ्गता ।
 कृता श्रीकविचन्द्रेण वंशोवदनशर्मणा ॥
 शकाब्देऽनलवेदमिचविमिते मासे तथाषाष्टके ।
 पक्षे चापितु कृष्णके शुभतिथौ वारे तथा भूमिजे ॥
 नला राघवपादपद्मयुगलं श्रीजानकीसेवितं ।
 ग्रन्थं संलिखति क्रमेण सुकृतौ श्रीरामचन्द्रः सुधीः ॥

विषयः । संचिन्तसारोयसुवन्तपादव्याख्याया व्याख्यानं ।

No. 320. संचिन्तसारोयकारकपादटिप्पणी By वंशोवदन . Substance,
 country-made paper, 13×3 inches. Folia, 25. Lines, 8 on a page.
 Extent, 800 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1748. Place of
 deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Maṇḍit
 Sripati Bhaṭṭāchāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

× × × × × कल्पद्रुमकल्पजल्पनं ।
 × × दूर्वादलश्यामं श्रीरामं प्रणमाम्यहं ॥
 क्रिया सर्वकारकाणां निरूपिका ।
 प्रकृतौ च निवृत्तौ च कारकाणां य ईश्वरः ।

अप्रयुक्तः प्रयुक्तोवा स कर्त्ता नाम कारकं ॥

इतीश्वरत्वेन च प्रधानत्वात् कर्त्तुः प्रथमं लक्षणमाह विभक्तिविभजनोपाय-
तया कर्त्तादिलक्षणानां व्याकरणाङ्गत्वमित्यादि ।

End.

अतएव यत् × × × × × भावकर्मणोरात्मने इति क्वचिद्दृश्यते
तत्त्विकपरमादादेव । अनुदा × × आत्मनेपदमित्यतस्तत्त्वानुष्टितिरिति ॥

श्रीवंशीवदनं विशिष्टविनयं विद्वज्जनप्रीणनं ।

सूते रायमती सती सतिमती श्रीमान् वशिष्ठः स्वयं ॥

व्याकारे क्रमदीश्वरेण रचिते श्रीनन्दिना शोधिते ।

गोयीचन्द्रकृते च तद्विरचिते पादो गतः पञ्चमः ॥

शकाब्दाः १७४८ ।

विषयः । गोयीचन्द्रकृतकारकटीकाया व्याख्यानम् ॥

No. 321. संहितसारकारकपादटिप्पणी (सारार्थदीपिका) By गोपाल-
चक्रवर्त्ती. Substance, country-made paper, 16×3 inches. Folia, 34.
Lines, 8 on a page. Extent, 1,500 slokas. Character, Bengali. Date
S.K. 1747. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grāma
Khunverā, Late Paṇḍit Śrīpati Bhaṭṭācāryya. Appearance fresh.
Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो रामाय ।

क्रिया ॥ ननु प्रकृतिप्रत्ययादिविभागपरिकल्पनया शब्दशासनं व्याकरणं ।
तदभिन्नत्वात् कथं क्रियामुल्लेखप्रयोजकादेर्याकरणत्वं अत्रोच्यते सुप्रत्यय-
नन्विधायकं लक्षणं विधास्यमानं कर्त्तादिसंज्ञां विना न सम्भवतीति
तद्वितत्वात् कर्त्तादिलक्षणानामपि व्याकरणत्वं एवं सत्यधिकारप्राप्तस्य
नान्न एव कर्त्तादिसंज्ञां विदधत् कर्त्तृशून्यपारत्वात् कारकाणां कर्त्तुः
प्राधान्यमतस्तल्लक्षणमेव प्रथममभिदधाति । क्रियानिमित्तं कारकमिति ।
इत्यादि ॥

End.

षष्ठी । क्वचित्पदोपादानात् अर्थान्तरे च परे इत्याद्यर्थं सप्रत्यादिविषये
लक्षणाभावाद् व्यवस्थापको विधिरर्थं वाच्यः ॥

गोयीचन्द्रकथासुधामतितरामासाद्य यलाचिरा

दालोक्ताखिलटिप्पणीं गुणमतं सम्यग्विभा × × × ॥

श्रीलश्रीकविचन्द्रपादकमलध्यानेकतानो × × ।

कारकटिप्पणीं कृतिसुदे गोपालवन्द्यः सुधीः ॥

Colophon.

इति श्रीकविचन्द्रचरणारविन्दानन्दित × × × × श्रीगोपाल-
चक्रवर्त्तिरिवचितायां सारार्थदीपिकायां कारकटिप्पणी समाप्ता ।

श्रीश्रीजाने दयाधाने चरणालयुगे तव ।

श्रीहलधरकृतिना लिपिरेषा समर्पिता ॥

शकाब्दाः १७४७ ॥

विषयः । कारकटीकायाः व्याख्यानं ॥

No. 322. संचित्तिसारटिप्पणी (सारार्थदीपिका) (तिङन्तमादस्य). Sub-
stance, country-made paper, 14×4 inches. Folia, 99. Lines, 8 on a page.
Extent, 2150 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1743. Place of
deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grāma Khunverā, Paṇḍit Harāṇa
Candra Tarkavāgīṣa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

यस्मिन्नसञ्जगदिदं सदिवावभाति ।

भोगीव × सकलपद्धितोपि × ॥

यस्तद्गुणैः समिव चिन्तय एक एतत् ।

तस्मै नमोऽद्भुतमयाय महेश्वराय ॥

सकलविषययापकत्वात् सन्धिपादमभिधाय पदशासनं व्याकरणमिति
श्रवणात् सकलपादानां धातुसूक्तकत्वात् धातुप्रत्ययमारभमाणस्तिङो वाक्य
समापकत्वेन प्राधान्यात् तिङन्तमेवाभिदधत् वर्त्तमानकालस्य पुरोवर्त्तितया
सान्निध्यात् तिङ्शब्देनाव्यातत्वप्रसिद्धा लङादयो व्यपदिश्यन्ते इति मन्वा-
नश्रुति वर्त्तमानकालीन-लट्-लक्षणमाह । धातोरित्यादि । इत्यादि ॥

End.

ग्रन्थ × × × × × कर्त्तरि विहितो × × कर्म
कर्त्तरि भवत्येवेति पूर्वं × × × × × कर्मकर्त्तरि
कर्तृत्वस्य विद्यमानत्वादिति भावः ।

विशेषविज्ञानपरा मत्सरा (?)

व्याख्यानमेतत् कलयन्तु सन्ततं ।

मया पुनरपि कृतोऽयमञ्जलि

ईष्टं वचनोच्चविभाव्य मामकं ॥ (?)

श्रीमद्भिः कविचन्द्रपादकमलैराचार्यपञ्चानने-
 रन्येर्वा यद्वाचि कुचचिदथो विद्याविनोदेन च ॥
 तत् सर्वं कल्यन्तु निर्मालधियः सन्तोऽत्र संचेपतो
 यत्स्वन्यद्विष्टं मयेदमखिलं गृह्णन्तु सारार्थिनः ॥
 युक्तं नोक्तमिदं पूर्वैरितीषांकलुषं वचः ।
 को हि शब्दाम्बुधेः पारमगादेकं विनेश्वरं ॥

Colophon. इति श्रीकविचन्द्रचरणारविन्दनिःस्यन्मानमकरन्दमधुव्रतगयघट्टवन्द्यघटीय-
 कुलप्रसूत श्रीगोपालचक्रवर्त्तिविरचितायां सारार्थदीपिकायां द्वितीय-
 खण्डोक्तपादः समाप्तः × × × × × × ×
 शकाब्दा १७४३ ।

विषयः । संचिप्रसारौयतिङ्गन्तप्रकरणव्याख्याया व्याख्यानं ।

No. 323. संक्षिप्तसारसुवन्तटीकादौधितिः By रामेश्वरतर्कालङ्कार . Sub-
 stance, country-made paper, 15×3 inches. Folio, 24. Lines, 11 on a
 page. Extent, 1000 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of
 deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grāma Khunverā, Late Paṇḍit
 Sripati Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

लुक् ॥ अथास्य सकलविषयव्यापकत्वात् ग्रन्थादौ करणं युक्तमिति चेन्न
 स्वतन्त्रेच्छोर्नियन्तुमशक्यत्वादिति केचित्, वयन्तु कारकपादे नाम्नः कर्त्तादि
 संज्ञाविधानपूर्वकं प्रथमादिसप्तविभक्तीनां प्रथमपुरुषादेश्य विधानमुक्तं
 मित्यादि ।

End. सद्वाद्याभिर्वर्त्तते इति नन्वत्र संख्यानवृत्तित्वात् कथं बह्वचनं अतएव
 समासे पूजार्थस्वतिवर्जमित्यस्य प्रत्युदाहरणमेव दर्शयिष्यति । ७ । एक-
 शेषात् बह्वचनमिति गुरवः तथाच चतुर्विंशत्यधिकशतमित्यर्थं अपरं
 आचार्य्यटिप्पन्यादौ बोध्यं ।

Colophon. इति श्रीरामेश्वरतर्कालङ्कारकृता सुवन्तटीकादौधितिः समाप्ता ॥

विषयः । संचिप्रसारौयसुवन्तप्रकरणव्याख्याया व्याख्यानं ।

No. 324. सङ्गीतरघुनन्दनः By द्वायसिंह (खट्टतट्टीकासहितः). Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 52. Lines, 13 on a page. Extent, 1900 ślokas. Character, Nāgarī. Date ? Place of deposit, Tīkāri Rāṇiganja, District Gayā, Paṇḍit Raghunātha Tripāṭhī. Appearance, tolerable. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. श्रीजानकीवल्लभाय नमः ॥

मूलस्य । रामप्रेमपयोधिवर्द्धनविधुः शृङ्गारसारास्यदं
संसारार्णवपारतारणतरि मयातमोदीपिका ।
विसृज्या सुखद्वन्द्ववर्षणकरी कादम्बिनी काण्यसौ
मद्वृत् कुञ्जनिवासिनीविजयतां श्रीजानकी सर्वदा ॥
श्रीसीतेविन्ध रिपुगजसिंहो जयसिंहो राजसिंहोस्त्रि ।
तनुवे तस्य तनुजो ग्रन्थं सङ्गीतरघुनन्दनाख्यं ॥ इत्यादि ॥

टीकायाः । श्रीगणपतये नमः ॥

वन्दे तत् पदकमलं यस्य मकरन्दं पुनाति जगदखिलं ।
× × × × × × × ॥

नत्वा गौरीशपादाङ्गं ढीका यङ्गार्थचन्द्रिका ।
श्रीरामरासरसिकविनोदाय विधीयते ॥

End.

मूलस्य । ससखी सीता सङ्गीतेक्षणसुखितशिरः × × ली ।
विश्वनाथ × × निन्द्यते समदमदन × × ॥ * ॥
इति श्रीमन्महाराजकुमार-श्रीविश्वनाथसिंहविरचिते सङ्गीतरघुनन्दने श्री-
जानकीरघुनन्दनयोगानन्दवर्णनं नामैकादशः सर्गः ॥
अतः परं खण्डितं ।

टीकायाः । श्रीजानकीरघुनन्दनस्य परमदिव्यरासवर्णनरसासवं निपीय कथनानर्हमपि-
विरहवर्णनं करोमीति ॥ * ।

Colophon. इति सिद्धि-श्रीमन्महाराजाधिराजविश्वनाथसिंहकृतायां यङ्गार्थचन्द्रिका-
खट्टटीकायामेकादशः सर्गः ॥ अतः परं खण्डितं ।

विषयः । १ सर्गे मङ्गलाचरणं ॥ २ रामचन्द्रस्य गृहारासवर्णनं ॥ ३ रामचन्द्रस्य वसन्त-
रासवर्णनं ॥ ४ जानक्यन्तर्धानवर्णनं ॥ ५ कामवसन्तिकागमनवर्णनं ॥ ६ चारुशीलाकृत-
मानानुनयवर्णनं ॥ ७ जानकीसमागमवर्णनं ॥ ८ जानकीभूषणविधानवर्णनं ॥ ९ दोलावर्णनं ॥
१० सर्वाङ्गशोभावर्णनं ॥ ११ सर्गे जानकीरघुनन्दनसम्मिलनानन्दजनितवृत्त्यादिवर्णनं ॥

No. 325. सन्देहदोलावलीप्रकरणम् [मागधी]. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 9. Lines, 11 on a page. Extent, 225 çlokas. Character, Nāgari. Date, Samvat 1594. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācārya, Mahārāja Balacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. पङ्क्तिविन्ध्यपणय जयं जसुं, हिरहोरमडरमाहामो,
सयनागयं वनजहतं नमो जिनेसरं वीरं ।

End. इयकयं वयसंसयपयपध्वनरमयरणं समासेन लिहियं,
जगपवरागमजिनवल्लहस्वरिसिसेण ।

Colophon. इति सन्देहदोलावली प्रकरणं । संवत् १६६४. आश्विन सूदि दशमी ॥

विषयः । आत्मोपदेशच्छेनेन आत्मसन्देहकथनम् ।

No. 326. संन्यासिव्यासपूजा . Substance, country-made paper, 9×5 inches. Folia, 6. Lines, 12 on a page. Extent, 120 ślokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Bibihāṭī, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

आषाढाग्रं पौर्णमास्यां प्रातःस्नानं कृत्वा क्षौरं विधाय स्नानं कृत्वा मध्याह्ने
स्नानं कुर्यात्, सन्ध्यां विधाय व्यासपूजास्थानं गच्छेत् ।

End. निवसन्तु सुखेनात्र गमिष्यामः कृतार्थतां,
यथा शक्तिश्च शुश्रूषां गमिष्यामो वयं सुदा ॥
यज्ञेन यज्ञमयजमिति परेषुर्विसर्जनं ॐ तत्सत् ब्रह्मार्पणमस्तु ।

Colophon. इति व्यासपूजा समाप्ता ।

विषयः । संन्यासिनां गुरुपादुकापूजनम् ।

No. 327. सप्तशतीप्रयोगः By नागोजीभट्ट . Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 22. Lines, 11 on a page. Extent, 500 ślokas. Character, Nāgar. Date Samvat 1810. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. सा सविधि ब्राह्मणे उच्यते यः कामयेत पुनर्न प्रत्याजायेद्यमिती × ×
पुनर्भुवमधिकृत्य तदानुसन्धेयोऽस्या मन्त्र उक्तः रात्रिं प्रपद्ये पुनर्भूमयो

भूकन्यां × × × हस्तां युवतिं कुमारिणीमादित्यस्तुषे वातः प्राणाय
सोमो × × × श्रियै शरीरमिति । अस्य राज्ञौ जपमावात् सिद्धिः
अस्यफलं × × × ज्ञानं परं सकलं तु मोक्ष इति तत्रैवोक्तं अथश्च
देवैर्विषयो मन्त्रः ।

End. अथ रक्ष्यत्रयस्य त्रयोऽध्यायाः × × × । तत्तत्कात्यायनौतन्त्रविरो-
धादिति ध्येयं । अथ निष्कदक्षिणा दरिद्राणां चतुःसुवर्णदक्षिणा
समर्थानां ॥

Colophon. इति श्रीशिवभट्टकृतो नागोजीभट्टकृते मार्कण्डेयपुराणान्तर्गत-सप्तशतीव्याख्याने
चण्डीस्तोत्रप्रयोगविधिः । संवत् १८१० ।

विषयः । चण्डीपाठक्रमकथनं देवीसूक्तादिव्याख्यानञ्च ॥

No. 328. सप्तसंस्थाप्रयोगः By अनन्तदीक्षितः . Substance, country-
made paper, 10×4 inches. Folia, 42. Lines, 10 on a page. Extent, 840
ślokas. Character, Nāgar. Date ? Place of deposit, Benares City,
Bibihāṭi, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

नमामि पार्ष्वत स्तुभु भक्तानां सिद्धिदायकं ।

क्रियते उपकाराया वशिष्ठा सप्तसंज्ञका ॥

श्रवणाकर्माद्या इत्यर्थः । इदानीं श्रवणाकर्माद्याः सप्तावशिष्टा उच्यन्ते ।

End. छत्तिकादिषु काम्यश्राद्धं छत्तिकारमवेनाष्टमीश्राद्धवत् सर्व्वं कार्य्यं । यद्वा-
शौनकोक्तरीत्या छत्तिश्राद्धवत् इत्यष्टकाविछत्तिश्राद्धप्रयोगः ।

Colophon. इति श्रीमद्यज्ञोपवीताभिधान-श्रीविश्वनाथस्तुनुना दीक्षितानन्देन सर्व्वोप-
कारायावशिष्टसमन्तकश्रवणाकर्माद्यपाकसंस्थाप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । श्रवणाकर्मादिसप्तपाकयज्ञसंस्थाकथनम् ।

No. 329. सप्तपाकसंस्थाप्रयोगः (प्रयोगसार्व्वीयः) By विश्वनाथ . Sub-
stance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 23. Lines, 9 on a page.
Extent, 460 ślokas. Character, Nāgarī. Date Samvat. 1908. Place of
deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance,
new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

इदानीमवशिष्टाः सप्तपाकसंस्था उच्यन्ते । आसां × × × ×
 × × × एताः कार्या नवेत्युक्तं प्राक् प्रायश्चित्तप्रकरणे × × ×
 स्थास्त्रीपात्रे प्रमाणमप्युदाहृतं तत्र ।

End.

आहुं समाप्य पवित्रं ग्रन्थं विस्मय्य शुचिदेशे क्षिपेदाकस्य तदहरेव वर्ग-
 वयस्य तिलतर्पणं कुर्यात् । अनुमन्त्रणादिपिण्डप्राशनान्तसर्वमन्त्रेषु
 अनूहः ज्ञेयः ।

Colophon.

इति अतिसंचिप्रश्रवणाकर्मादिसप्तपाकयज्ञसंस्थाप्रयोगः ।
 इति श्रीमत् स्मार्त्तवंशोत्पन्नास्पर्जानश्रीविश्वनाथकृते प्रयोगसाराख्ये सप्त-
 पाकसंस्थाप्रयोगः समाप्तः । संवत् १८०८ वैशाखकृष्णष्टम्याम् ।

विषयः । संचेपेण श्रवणादिसप्तपाकयज्ञसंस्थाकथनम् ।

No. 330. सप्तसंस्थाप्रयोगः (प्रयोगरत्नीयः) By नारायणभट्ट . Sub-
 stance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 22. Lines, 9 on a page.
 Extent, 400 slokas. Character, Nāgari. Date Samvat 1777. Place of
 deposit, Bibihāṭī, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old.
 Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

आश्वलायनमाचार्यं प्रणम्य पितरं गुरुं,
 भट्टरामेश्वरसुतो भट्टनारायणः सुधीः,
 पञ्चविंशतिसंस्कारेषूत्कृष्टा दशसंस्कृतीः
 पाकयज्ञान् सप्त शिष्टान् व्यक्ति शिष्टेष्टतुष्टये ।

End.

कृत्तिकादिषु काम्यआहुं वृत्तिकारमतेन अष्टमीआहुवत्सर्वे कार्ये, यद्वा-
 शौनकोक्तरीत्या वृद्धिआहुवत् ।

Colophon.

इति रामेश्वरभट्टसुतनारायणभट्टकृते प्रयोगरत्ने अष्टकाविकृतिआहुप्रयोगः ।
 इति सप्तसंस्थाप्रयोगः समाप्तः । संवत् १७७७ . कार्तिककृष्णैकादशी ।

विषयः । द्विजातीनां सप्तविधसंस्कारकथनम् ।

No. 331. समन्तकयजुर्वेदियहयज्ञाग्निस्थापनविधिः (कपिलपञ्चरात्रोक्तः)

By बृहदशिक्ष . Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folio, 20. Lines, 8 on a page. Extent, 500 ślokas. Character, Bengali. Date S.K. 1725. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Rāmtārāṇa Śiromaṇi. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीसूर्याय ।

अथ बृहदशिक्षप्रणीतकपिलपञ्चरात्रोक्तसमन्ताग्निस्थापनसहितग्रहयज्ञपद्धति
लिख्यते । तत्र ग्रहदोष-नराधिप-प्रवलशत्रु-दुःसहयोगादिनिमित्तं निरव-
काशशान्तिकं मलमासादिसमयाशुद्धावपि कार्यं । स्त्रीपुत्रादिरूपकाम्य-
सावकाशकर्माणि मलमासादौतरशुद्धकालोपेक्षितः । तत्र रविषोमबुध-
वृहस्पतिशुक्रवासरेषु चित्रानुराधाश्लेषशिरोरेवतीपुष्याश्विनीहस्तारोहिण्यु-
त्तराश्वेषु चन्द्रतारानुकूले शुभलग्ने वैधृति-व्यतीपात-विष्टि-रिक्तातिथि-
निरंशादिरूपप्रतिकूलसमयेतरस्मिन् काले यज्ञमारभेत । इत्यादि ।

End.

एवं ग्रहविप्रानपि भोजनादिना परितोष्य स्वयमपि
बान्धवैः सह सानन्दं भुक्त्वा स्वच्छन्दं विहरेदिति ॥

Colophon.

इति कपिलपञ्चरात्रोक्तबृहदशिक्षप्रणीतसमन्तकयजुर्वेदियहयज्ञाग्निस्थापन-
विधिः समाप्तः । लिखितं श्रीरामलोकचन्देश्वरशर्मणा आत्मनः पाठार्थं ।
शकाब्दाः । १७२५ । १० । ५ ।

विषयः । यजुर्वेदिनां अग्निस्थापनग्रहयज्ञविधिकथनं ॥

No. 332. सरस्वतीसूत्रटीका (लघुभाष्यं). Substance, country-made paper, 15×6 inches. Folia, 127. Lines, 15 on a page. Extent, 5715 ślokas. Character, Nāgara. Date, S.M. 1858. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. उभये खराः, अकारादय एकारादयश्च खरसंज्ञाः स्युः । संज्ञाप्रदेश इयं
× × × × इत्यादयः । अथ उभयग्रहणं किमर्थं, अकारादीनां
एकारादीनाञ्चानुवृत्तैव लभ्यत्वात् । उच्यते ।

End.

अन्योक्तेः कर्मण्येत्यादिशब्देन विधानात् प्रथमा कारकविभक्तिर्भवतीदं च

धार्मिककृदाशयं विवरितुं प्रकरणान्ते श्रीसरस्वत्या × × प्रथमेति सूत्रं
कृतमिति दिक् ।

Colophon.

हाटकेशपुरस्थायी विनायकसुतोऽकरोत् ।

रघुनाथाभिधोव्याख्यां × × यथामति ॥

इति कारकप्रकरणं । संवत् १८५६ कार्तिककृष्णपक्षे ।

विषयः । सारस्वतसूत्रव्याख्या ।

No. 333. सरस्वतसूत्रटीका (लघुभाष्यम्) . Substance, country-made paper, 15×6 inches. Folia, 25. Lines, 15 on a page. Extent, 875 ślokas. Character, Nāgara. Date, S.M. 1898. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । श्रीरघुनाथाय नमः ।

समासस्यान्वये नाम्नां, अथ योगवयं, समास इत्याद्यो योगः । संज्ञाधि-
कारश्चायं, अन्वयाच्चेयं संज्ञा, समानि एकौभूतानि पदानि अर्था आसते
यस्मिन् आधारे × × × । अथवा । इत्यादि ।

End.

इत्यस्य वेदान्त्याकरणथोरेक एव सिद्धान्त इति दिक् ॥

हाटकेशपुरस्थायी विनायकसुतोऽकरोत्,

रघुनाथाभिधोव्याख्यां सप्तमनाक्षैव नागरः ॥

Colophon.

इति सरस्वतसूत्रविवरणे लघुभाष्याख्ये रघुनाथकृतौ पूर्वार्द्धे समाप्तं ।
संवत् १८९८ चैत्र कृष्णपक्षे ।

विषयः । सारस्वतसूत्रव्याख्या ।

No 334. सर्वदेवप्रतिष्ठाप्रयोगः By वासुदेव . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 160. Lines, 4 on a page. Extent, 1280 ślokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1908. Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ स्थावरविष्णुशिवादिप्रतिष्ठाच्यते ।

तत्रादौ मूर्तिनिर्माणप्रकारः । कृत्यरत्नाकरे । इत्यादि ।

End.

अन्यतरकुण्डाग्निनाथे आचार्यकुण्डादग्निरग्रयः ।

आचार्यकुण्डाग्निर्गवत् समाग्निं विशेषतो रक्षणीय इति ॥

Colophon.

इति वासुदेवकृतायां प्रयोगमालायां विष्णुप्रतिष्ठादिसर्वदेवप्रतिष्ठाप्रयोगः ।

संवत् १९०८ ।

विषयः । सर्वदेवानां प्रतिष्ठाकथनम् ।

No. 335. सर्वदेवप्रतिष्ठाप्रयोगः By माधवाचार्य . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 127. Lines, 9 on a page. Extent, 2032 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1911. Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

उद्गद्यने माघादिपञ्चसु मासेषु शुक्लपक्षे चतुर्थी-षष्ठी-नवमी-चतुर्दशी-
यतिरिक्तासुबुधगुरु सङ्गलान्यतमस्मिन् वारे भौमभिन्नसर्ववारेषु वा
अश्विनीरोहिणीमृगशिरापूर्वाषाढाश्रवणश्रवणश्रवणश्रवणश्रवणश्रवणश्रवण
रेवत्याद्यन्यतमस्मिन् नक्षत्रे सुलग्ने प्रतिष्ठा कार्या ।

End.

स्त्रिरलक्ष्मी-कीर्त्तिलाभ-शत्रुपराजय-सर्वपापनिरसन-विष्णादिलोकप्राप्तये
विष्णुमूर्त्तिप्रतिष्ठां करिष्ये ।

Colophon.

सर्वदेवप्रतिष्ठाप्रयोगः समाप्तः । संवत् १९११ ।

विषयः । सर्वदेवप्रतिष्ठाकथनम् ।

No. 336. सर्वानन्दतरङ्गिणी By शिवनाथभट्टाचार्य . Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 16. Lines, 6 on a page. Extent, 500 slokas. Character, Bengali. Date, Sam. 1256. Place of deposit, Upalatā Grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīṣ. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

नत्वा श्रीगुरुपादाब्जं तनोति गुरुकिङ्करः

श्रीसर्वानन्दनाथस्य सर्वानन्दतरङ्गिणीं ॥

सूक्तं तेजस्यस्थूयं विविधं शिवभाषितं ।

ब्रह्मरन्ध्रे गुरुः सूक्तं सर्वकारणकारणं ॥ (?)

शिवशक्त्यात्मकं ब्रह्म हंस इत्यक्षरद्वयं ।
 तद्रूपं योगिभिर्ध्येयं चन्द्रे पक्षद्वयं यथा ॥
 ब्रह्मानन्दं परमसुखदं केवलं ज्ञानमूर्तिं ।
 द्वन्द्वानतीतं गगनसदृशं तत्त्वमस्यादिलक्ष्यं ॥
 एकं नि × × × मचलं सर्वदा साक्षिभूतं ।
 भावानतीतं त्रिगुणरहितं सद्गुरुं तं नमामि ॥ इत्यादि ।

End.

अथ एव हि शान्तानां सुरापानं प्रशस्तकं ।
 कथं निन्दसि नो दण्डिन् विचार्य शरणं ब्रज ॥

Colophon.

इति श्रीसर्वानन्दात्मज-श्रीशिवनाथभट्टाचार्यविरचिता सर्वानन्दतरङ्गिणी-
 समाप्ता ॥ सन १९५६ ।

विषयः । सर्वानन्दनाथस्य मेहारवास्तव्यस्य साक्षात्कृतभवानीचरणयुगस्येतिष्ठत्तवर्णनं ।
 कदाचौ प्रादुरासीदिति नास्ति निश्चयः परन्तु मेहारे राज्यं कुर्वति दासाभिधे राजनि
 सर्वानन्द आसीदित्येवात्र श्रूयते ।

No. 337. साग्रिकापस्तम्बदाहविधिः. By बालकृष्णः Son of आपदेवः. Substance, country-made paper, 12×3 inches. Folia, 21. Lines, 7 on a page. Extent, 315 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭī, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीरामं मोहिनी राजपितरं मातरं तथा ।
 आपदेवं गुरुं चापि प्रणिपत्य यथाक्रमम् ॥
 आपस्तम्बमुनिं नत्वा दृष्ट्वा तत्सूत्रवार्तिकं ।
 निबन्धांश्च तथाचारं शिष्टानां चैवपदवीः ॥

End.

सुतेन आपदेवस्य बालकृष्णेण स्मरणा ।
 ग्रन्थाननैकानालोक्य कृताञ्जनोऽष्टिपदतिः ॥

Colophon.

इति श्रीमदापदेवसूतबालकृष्णरचितः-
 साग्रिकापस्तम्बतदाहविधिः समाप्तः ॥

विषयः । साग्रिकापस्तम्बीयसूतदाहनविधानम् ।

No. 338. सामवेदीयसंस्कारपद्धतिः By वीरेन्द्र. Substance, country-made paper, 9×5 inches. Folia, 147. Lines, 8 on a page. Extent, 2352 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1879. Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः ।

देवादित्यकुले जातः × × स्त्रैलोक्यसंसदि

पद्धतिं विदधे श्रीमान् श्रीमद्वीरेन्द्रः स्वयं ।

End. गौरी पद्मा शची मेधा सावित्री विजया जया ।

देवसेना स्वधा स्वाहा मातरो लोकमातरः ॥

धृतिः पुष्टिस्तथा तुष्टिस्तथा मे कुलदेवता ।

इतिगणपतिसंहितमाष्टपूजा ।

Colophon. श्रीकृष्णाय नमः । संवत् १८७९ ।

विषयः । सामवेदीयानां संस्कारविधिः ।

No. 339. सामायकटीकावार्त्तिकं (मागधी-संस्कृत-गुर्जरभाषासु). Substance, country-made paper, 16×6 inches. Folia, 21. Lines, 22 on a page. Extent, 1386 slokas. Character, Nāgara. Date 1827. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीवीतरागाय नमः ।

परिक्कमामि भन्ते इयिया वद्धिया ए विरहसा ए अण × × ।

ते अइ गमणे ठास गमने चक्कमने पाणे गमणे विजुगमने हरिदुगमणे ॥

इत्यादि ।

End. समाधिध्यानकै वि × × × न्हारो मरण होय वडरि जिन गुण सम्यविहो उमभूमं कहिये ।

जिनेश्वर देवका जुगुनहँ केवलदर्शन अर केवलज्ञान तिहिरि कीन्हारे प्राप्ति होय ।

Colophon. इति श्रीशास्त्रानुसारध्यानामृतं भयानां मुक्तिदं सामयिकं सर्वकर्मक्षयार्थं शास्त्रमङ्गलं दिक्षु इति । संवत् १८२७ फागुणसुदि ।

विषयः । जैनमते सामायकसमाध्वव्या नाम व्याख्या ।

No. 340. सामुद्रिकचिन्तामणिः By माधवः. Substance, country-made paper, 6×13 inches. Folia, 102. Lines, 18 on a page. Extent, 2500 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāri, Baith Bighā, District Gayā, Paṇḍit Mahāvīrā prasād Missra. Appearance tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. आद्यं खण्डितं ।

End. भोजनकाले यस्य मध्यवृषवाहनं दन्तिनं वा पश्येत् सोऽपि सद्यो मरिष्यति ।
 प्रकीर्णकेशां नग्नां वा स्त्रियं वा पाशधारिणीं ।
 पश्येत् भोजनकाले यः सोऽपि सद्यो मरिष्यति ॥
 भुज्यमानस्तदात्मीयमन्नरन्ध्रेण पश्यति ।
 यः स मृत्युमवाप्नोति सद्य एव न संशयः ॥
 इति कालगतिं बुद्ध्वा वाच्याभ्यन्तरलक्षणेः ।
 कुर्यान्निःश्रेयसे यत्नं यावदेव परिचयं ॥
 सर्व्वं शरीरिणां साध्वं शरीरं खलु दुर्लभं ।
 तत् कालवचनेनैव कृत्वा देहं प्रतिष्ठितं ॥ * ॥

Colophon. इति श्रीश्रीयामकरोपनामक-माधवकृते सामुद्रिकचिन्तामणौ तृतीयोऽध्यायः ॥
 शुभमस्तु ॥

विषयः । स्त्रीपुसामाङ्गिकशुभाशुभलक्षणादिकथनं । रिष्टग्रिष्टफलादिकथनं ॥

No. 341. सापिण्डकल्पलतिका By अपोदेवापरनामकश्रीसदाशिवदेव . Substance, country-made paper, 9×3 inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 40 ślokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1943. Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीमद्गुजाननपद्माननद्युक्शिवौ च
 श्रीविठ्ठलं निजगुह्यं गुह्यमेव नत्वा,
 सापिण्डकल्पलतिकां तनुते विचित्रां
 देवः सदाशिव इमां शिशुबोधनाय ॥

End. पद्मप्रसूनेः पद्मेवसंख्यकैः

अलंकृता कल्पलता मदीया ।

अध्यापकाभ्येष्टजनाय नित्यं

दद्यादभीष्टानि परःशतानि ॥

Colophon. इति श्रीमद्देवालयपुरवासि-श्रीनीलकण्ठस्वरिस्त्रुश्रीश्रीपतिस्त्रु × ×
अपोदेवापरनामधेयेन श्रीसदाशिवदेवेन रचिता सापिण्ड्यकल्पलतिका
समाप्ता । संवत् १८४३ ।

विषयः । सापिण्ड्यवस्था ।

No. 342. सामविधानब्राह्मणभाष्यम् By माधव . Substance, country-
made paper, 16×6 inches. Folia, 41. Lines, 11 on a page. Extent,
1640 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares,
Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. वागीशाद्याः सुमनसः सर्व्वार्थानामुपक्रमे ।
यं नत्वा कृतकृत्याः सुखं नमामि गजाननम् ॥
यस्य निःश्वसितं वेदा यो वेदेभ्योऽखिलं जगत्, ।
निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थम् मद्देश्वरं ॥

End. इदं शिष्येण प्रयोक्तव्यं । य एतानि दातुं न शक्नुयात् स शूद्रपुत्रा अल्पधन-
प्रदानेन च उपाध्यायं तोषयित्वा वेदानुज्ञातः सन् उक्तविधानेन सामानि
प्रयुञ्जानो यं कामं कामयितव्यफलविशेषं कामयते तमाप्नोति । अध्यास-
खण्डः इति तृतीयाध्याये नवमः खण्डः ।

Colophon. इति श्रीमत् सायनाचार्य्यविरचिते माधवीये वेदार्थप्रकाशे तृतीये साम-
विधानाख्ये ब्राह्मणे तृतीयोऽध्यायः समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । सामवेदान्तर्गतसामविधानब्राह्मणव्याख्या ।

No. 343. सारसंग्रहदीपिका By रामप्रसाददेवशर्मा . Substance,
country-made paper, 16×4 inches. Folia, 62. Lines, 8 on a page. Ex-
tent, 1500 slokas. Character, Bengali. Date, S.K. 1741. Place of
deposit, Zilla Midnapur, Post Candrakonā, Ayodhyā Raghunathvāṭī,
Babu Cakrapāṇi Rāya. Appearance, tolerable. Verse. Generally
correct.

Beginning.

ॐ नमो गोपीजनवल्लभाय ।

वन्दे गुरुपदद्वन्दं सहस्रारस्थितं परं ।
यस्य विज्ञानमात्रेण मूकमावर्त्तयेच्छ्रुतिं ॥
वर्द्धापोड़ाभिरामं मृगमदतिलकं कुण्डलाक्रान्तगण्डं ।
कङ्काचं कम्बुकण्डं स्मितसुभगमुखं स्वाधरे न्यस्तवेषुम् ।
श्यामं शान्तं विभङ्गं रविकरवसनं भूषितं वैजयन्त्या
वन्दे हृन्दावनस्थं युवतिशतहतं ब्रह्मा गोपालवेशम् ॥
प्रह्लादनारदपराशरपुण्डरीक

व्यासाम्बरीषशुकशौनकाभीष्टदान्त्यान् ।
रक्ताङ्गद × × × फाल्गुणादीन्
पुष्पानिमान् परमभागवतान् नमामि ॥
ब्राह्मणेभ्योनमो नित्यं वैष्णवेभ्यश्च सादरं ।
येषां पादरजो नित्यं वाञ्छन्ति विबुधाः सदा ॥
वाञ्छाकल्पतरुभ्यश्च कृपासिन्धुभ्य एव च ।
पतितानां पावनेभ्यो वैष्णवेभ्यो नमो नमः ॥
इदं सारसंग्रहस्य दीपिकां दीपकृपिकां ।
अज्ञानानां हितार्थाय तन्यते रामशर्माणा ॥
दीक्षाद्यनन्यभक्तिश्च निरूप्यन्ते यद्यमिति ।
सुकवीणां पदद्वन्द्वे प्रणम्य च सुहृदुक्तः ॥ इत्यादि

End.

श्रीमद् गोविन्दभूक्तेस्तु सद्दीक्षाक्रमतोऽन्वहं ।
कुरु ब्राह्मसुहृत्तादिनिशान्तं पादसेवनं ।
विहाय सर्वान् देवादीन् कुरु नारायणार्चनं ॥
सख्यं कुरु जगन्नाथे श्रीकृष्णे परमात्मनि ।
अहं समेति सन्त्यज्य तस्मिन्नात्मनिवेदनमिति । ११६० ।

श्रीगौतायां ।

सर्वधर्मान् परित्यज्य मामेकं शरणं ब्रज ।
अहं त्वां सर्वपापेभ्यो मोक्षयिष्यामि मा शुच ॥ ११६१ ॥
श्रीयकादशे च ।
अज्ञायेवं गुणान् दोषान् मयादिष्टानपि सकान् ।
धर्मान् सन्त्यज्य यः सर्वान् मां भजेत् स च सत्तमः ॥

Colophon. इति श्रीमद्गोकुलानन्दपदारविन्दमधूप-श्रीलश्रीरामप्रसाददेवशर्मा विर-
चिता सारसंग्रहदीपिका समाप्ता ॥

ॐ हरये नमः ।

पतितः स्वलितो वार्त्तः क्षुत्वा वा विवशो गृणन् ।

हरये नमः इत्युच्यते घोरकिल्बिषात् ॥

अयं ग्रन्थः श्रीकृष्णचरणेऽर्पितोऽस्तु शकाब्दाः १७४१ । ७ । १६ ।

मार्गशोर्षेऽसिते पक्षे द्वादश्याञ्च कुजेऽहनि ।

समाप्तोऽभूच्च ग्रन्थोऽयं राधाकृष्णप्रसादतः ॥

विषयः । आदौ श्रीगुर्वादिवन्दना । दीक्षाविधिः । गुह्यलक्षणं । दीक्षामाहात्म्यं ।
देवतान्तरदीक्षा । श्रीकृष्णपासनामाहात्म्यं । प्रकृतिमाहात्म्यं । विष्णुमन्त्रोपासकमाहात्म्यं ।
सत्यासिलक्षणं । श्रीकृष्णगुणकीर्तनं । सच्चाप्रलयादिवर्णनं । विष्णुमन्त्रमाहात्म्यं । भक्तलक्षणं ।
नामभजनं । वैष्णवमाहात्म्यं । कृष्णनामयुत्पत्तिः । ब्रह्मलक्षणं । ललितादिश्रीदामाद्यन्ता-
वरणपूजाविधिः । वल्लदेवध्यानं । सच्चाप्रसादमाहात्म्यं । प्रदक्षिणविधिः । प्रणामप्रार्थनाविधिः ।
कृष्णार्चनप्रसिद्धपुण्यनिर्णयः । तुलस्यर्पणमाहात्म्यं । तुलसीचयनकालनिरूपणं । तुलसीचयन-
मन्त्राः । तुलसीरोपणमाहात्म्यं । तुलसीवनपूजनविधिः । करवीरपुण्यमाहात्म्यं । राधा-
लक्ष्मी-सावित्री-दुर्गा-सरस्वती-प्रभृतिप्रकृत्युत्पत्तिः । विभूति-गोलोक-वृन्दावनवर्णनं । प्रणव-
माहात्म्यं । ध्यान-ब्राह्मणान्नदान-नामाङ्गधारणमाहात्म्यादिकथनं । वैष्णवश्राद्धविधिकथनं ।
श्राद्धपूर्वदिनकृत्यनिरूपणं । पात्रदानविधिकथनं । शालग्राममाहात्म्यकीर्तनं । एकादशीव्रत-
कथनं । अनन्यभक्तिलक्षणनिरूपणम् ॥

No. 344. सारस्वतभाष्यम् By रामनारायणशर्मा . Substance, coun-
try-made paper, 18×4 inches. Folia, 113. Lines, 5 on a page. Extent,
2,250 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1741. Place of deposit,
Bhānderpur, District Boguḍā, Paṇḍit Kālīśaraṇa Cakravartī. Appearance,
tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ॥

कृपाश्रितधुनी यस्य जगत्सन्तर्पयन्त्यपि ।

स्वर्धुनीव सदा भाति भजे श्रीगुरुपद्मम् ॥

प्रणम्य श्रीरामचन्द्रसदैत्येन्द्रनाशकं ।

आरभं विशदीकर्तुं श्रीसारखतभाष्यकं ॥

× × × × ×

सिद्धिं प्रापु र्यं × × माधवं मुनिसत्तमाः ।

सारखतानि सूत्राणि नत्वा तं विदुषोऽप्यहं ॥

दृढमादिरादेदौ ? । यस्यादिराकारादिर्भवति तद्दृढसंज्ञकं स्यात् ।

इत्यादि ॥

End.

टाङ्गो वैम् वा न स्यात् अर्थान्नित्यमेवाम् यथा नदीवाचकानां । उन्मत्त-
गङ्गं देशेनार्थं धनवान् उन्मत्तयमुनं देशे स्थितः । ऋद्धार्थात् किं × ×
× × × × × । एकविंशतिभारद्वाजं कृतं ॥

Colophon.

इति श्रीरामनारायणशर्माविरचिते सारखतकृदुभाष्ये नामप्रकरणे चतुर्थेः
पादः ॥ × × × × × ।

अतःपरं खण्डितम् ॥

विषयः । सारखतभाष्यस्य व्याख्यानं ॥

No. 345. सिद्धान्तकौमुदीविलासः By भास्कर . Substance, country-made paper, 9×4½ inches. Folia, 273. Lines, 9 on a page. Extent, 5500 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāri Fort, Paṇḍit Bābācārī Sāstri. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ कौमुदीविलासोलिख्यते ।

धातुर्लीलाभावहन्तीमुखाज्जैर्दीर्घविष्णोर्लीचनेः शङ्करस्य ।

श्रुतिस्त्वय्यास्तप्रगाङ्गेयकाया सौरी माया कापि पायादपायात् ॥

मुनिसिद्धान्तसुधामयकौमुद्यामप्यपेतदोषायां ।

विद्वन्मानसकमलं भास्करकृतितः प्रमोदमादत्तां ।

वमयति शाब्दिकरसिकं कौमुद्यां किल मनोरमा कलिता ।

तद्द्विद्वज्जम् रमयिष्यति मे विलास इह किं नो × × × ।

ग्रन्थारम्भे विद्वद्विघाताय कृतं शास्त्रप्रवर्तकाचार्यपाणिनिकात्यायनपतञ्जलि-
नमस्काररूपं मङ्गलं शिष्यशिक्षार्थं निबध्नन् सूत्रवार्तिकभाष्याणां सर्व्वतो
विभावितलोक्तेः × × × × × सिद्धान्तकौमुदीत्यन्वर्थेन
नाम्ना प्रतिपाद्यं विशिष्टमयं ध्वनयन् । इत्यादि ॥

End. याप्तिन्यायाश्रयेत्ययीभावस्याययीभावश्चेत्ययसंज्ञाविधानं यथं स्यादिति
 कौ × × × × × ॥
 अतःपरं खण्डितम् ॥

Colophon. — — — — —

विषयः । सिद्धान्तकौमुद्या व्याख्यानम् ॥

No. 346. सिद्धान्तचन्द्रिकाव्याख्या (तत्त्वदीपिका). By लोकेशकर .
 Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 102. Lines, 8 on
 a page. Extent, 1428 slokas. Character, Nāgara. Date of composition,
 Śāka 1741. Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance,
 old. Prose. Correct.

Beginning. प्रणम्य जगतां नाथं महेशं साम्बमय्यं,
 सिद्धान्तचन्द्रिकाव्याख्या क्रियते तत्त्वदीपिका ॥
 प्रारंभितनिरन्तरपरिसमाप्तये विहितं मङ्गलं, शिष्यशिष्यायै निबध्नन्
 चिकीर्षितं प्रतिजानीते ॥ नमस्कृत्य इत्यादिना ॥

End. एवञ्चतदर्थे तृणां कार्यसिद्धिः स्यादिति ध्वनितं ।
 लोकेशकरसंज्ञेन श्रीचेमङ्गरखनुना
 सुरे भूपादुमाशम्भो विहिता तत्त्वदीपिका ॥
 चन्द्रवंदयभूमिसंयुते वत्सरे नभसि मासि शोभने
 शुक्लपक्षदशमीतिथ्यावियं दीपिकाविविधदीपिका तथा ॥

Colophon. इति लोकेशकरविरचिता सिद्धान्तचन्द्रिकाव्याख्याने तत्त्वदीपिका सम्पूर्णा ॥

विषयः । सिद्धान्तचन्द्रिकाव्याख्या ॥

No. 347. सिद्धान्तजाह्नवी By श्रीदेवाचार्य . Substance, country-made
 paper, 12×6 inches. Folia, 78. Lines, 4 on a page. Extent, 900 slokas.
 Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Hatwa Kailadeoā
 Maṭha. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीकृष्णविचारिणे नमः ॥
 नियमेन यदानन्दो जगद्भासयते ऽखिलं ।
 तमहं नियमानन्दं वन्दे हृष्यं जगद्गुरुं ॥

इह खलु सकलविश्वहेतुर्निरवधिकरणा × × × श्रीवासुदेव-
विषयकजिज्ञासावतां शास्त्रविचारसमर्थानां मुमुक्षूणां तद्भावापत्तिरूप-
मोक्षोपलब्धये सर्व्ववेदार्थमध्यायचतुष्टयात्मकं शारीरकमीमांसाख्यं वेदान्त-
सूत्रं सूत्रयामास तच्च मुमुक्षुजनोद्दिष्टीर्यथा श्रीपुरुषोत्तमसंज्ञया ऽनादि-
वेदान्तसन्ततिं सनातनीमपि कलौ नष्टासुद्धन्तं अवनितलावतीर्णां भगवान्
सुदर्शनावतारो नियमानन्दाख्य आद्याचार्य्यो वेदान्तपारिजातसौरभाख्य-
ग्रन्थरचनया वाक्यार्थरूपेण व्याचकार तदपि भगवाञ्छ्रीनिवासाचार्य्यो
निगदं वभाषे तस्यातिगभीराशयत्वेनोक्तलक्षणाधिकारिकत्वेन च मन्द-
मतीनां निखिलवेदान्तार्थजिज्ञासूनां शिथिलप्रयत्नानां अवगाहनाहंत्वेन
प्रवृत्त्यनर्हत्वात् वेप्रामुपकारार्थं मितान्तररूपां सिद्धान्तजाङ्गयाख्यां सूत्रवृत्तिं
समारभे । हरिः ॐ अथातो ब्रह्मजिज्ञासा अवाथ शब्द आनन्तर्य्यार्थः
× × × × × । इत्यादि ॥

End.

तथाहि यतो वा इसानि भूतानि जायन्ते इति यच्छब्देन जगत्कारणमुपक्रम्य
तद्विजिज्ञासस्व चेति वाक्यशेषेण तस्य जगत्कारणस्य × × ×
परामर्श इत्युक्तं × × किञ्चाद्याचार्य्यचरणैः वेदान्तपारिजातसौरभ-
पठितवाक्यचतुष्टयस्यैतन्मूलभूतस्य श्रीनिवासचरणैर्भगवद्भिः वेदान्तकौस्तुभे
तद्भाष्ये निगदं भाषितत्वात् अत्रापि सूत्रव्याख्यामुखेनास्माभिरपि व्याख्यात-
प्रायत्वेन पौनःपुन्यपातदोषाच्च नेहव्याख्यार्थ × × × सूत्रव्याख्यायैव
कृतार्थत्वात् ।

श्रीनिवासपदार्थोज्झरणोद्बुद्धबुद्धिनां ।

संचिन्नेयं मुमुक्षूणां परमानन्दलब्धये

कारणसिन्धोस्वरणाम्बुजं सुदाध्यायेन्मुमुक्षुः सततं सुमङ्गलं,

तरेत संसारमपारवारिधिं लभेत स्नानन्दमनन्तकम् सुधीः ॥

Colophon.

इति श्रीसनत्कुमारसन्ततिपदाश्रितश्रीभगवन्नियमानन्दाचार्य्यपदपङ्कजमक-
रन्दभट्टश्रीदेवाचार्य्यविरचितायां सिद्धान्तजाङ्गयां शारीरकमीमांसा-
व्याख्यायां चतुःसूत्रीव्याख्यानं नाम प्रथमस्तरङ्गः समाप्तः ॥

विषयः । शारीरकमीमांसायाः व्याख्यानम् ॥

No. 348. सिद्धान्तमकरन्दः. By मकरन्दः. Substance, country-made paper, 9×5 inches. Folia, 23. Lines, 13 on a page. Extent, 700 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1815. Place of deposit, Belsāḍa, District Chapra, Paṇḍit Hanumān Tewari. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीसूत्र्यसिद्धान्तमतेन सम्यक् विश्वोपकाराय गुरोः प्रसादात् ।
तिथ्यादियन्त्रं वितनोमि काश्यां आनन्दकन्दोमकरन्दनामा ॥
सिद्धान्तमकरन्दे तिथिकन्दे काश्यां वारादौ धनम् इत्यादि ॥

End.

अङ्के दिनमानस्तु योग एतदनन्तरं
सूत्र्यराक्षोर्घटिका × × × × ।
दृश्यते च तदाचन्द्रः प्रायः प्रोक्तं मनीषिभिः ॥

Colophon.

इति श्रीमकरन्दः सम्पूर्णः ॥ संवत् १८१५ ।

विषयः । गणितसुखेन नक्षत्रसौरभक्त्यनम् । योगगुह्यादिकथनम् । योगसौरभक्त्यनम् ।
ग्रहाणां अंशकभेदकथनम् । रव्यादिफलकथनम् ॥

No. 349. सिद्धान्तसेतुका By सुन्दरभट्ट. Substance, country-made paper, 12×6 inches. Folia, 78. Lines, 12 on a page. Extent, 1,800 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Kailadeoā Math, Hatwa, District Saran. Appearance new. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीमन्नित्यकुञ्जविहारिराधाकृष्णौ विजयेतेतमासम् ॥

शास्त्रा बुद्धेर्यश्च विश्वस्य हेतुः कर्माध्यक्षः सर्वभूतान्तरात्मा ।

देवाचार्यस्तस्य देवस्य रूपं भर्गं नित्यं चिन्तयेत्सं वरेण्यं ॥

इह खल्वनादिवेदान्तसम्प्रदायं प्रवर्तयितुं सकलविश्वजन्मादिकारणमोक्ष-
प्रदात्सुक्तोपसर्ववेदान्तवेद्याखिलशक्ति × × × × भगवान् सुदर्शनो
नियमानन्दाभिध आचार्यरूपेणावनितलावतीर्णः × × × ×
भगवान् कण्ठासागरः श्रीदेवाचार्यरूपो ज्वाविर्भूत्वा विस्तृतं सर्ववेदान्त-
शास्त्रं संचेषेण प्रकाशयितुं समस्तवेदान्तसारभूतां मितव्याख्यासिद्धान्त-
जाह्नव्याख्यां शारीरकमीमांसासूत्रवृत्तिं प्रणीतवान् । तस्य च यथामति
पदयोजनामात्रं व्याख्यानं मितोच्चरं सिद्धान्तसेतुकाभिधं अञ्जसा तदर्थोप-

End.

लब्धये समारभ्यते । श्रीगोविन्दप्रसादकामेन तच्च तावच्चिकीर्षितग्रन्थ-
निर्विघ्नसमाप्तये श्रीभगवदाचार्यवन्दनरूपं मङ्गलमाचरति । नियमेनेति ॥
हि शब्दोऽवधारणाऽयोग्यवच्छेदार्थं यस्मादेवं तस्मान्मुसुचोः सततं प्रच्छ-
भृतस्य श्रीमाधवस्य पादारविन्दचिन्तामोचान्तरं × × × शास्त्र-
निर्गलितोऽर्थः । तथाह स्तवकारः ।

आलोच्य सर्वशास्त्रानि विचार्य च पुनः पुनः ।

इदमेकं सुनिष्पन्नं ध्येयो नारायणः सदा ॥ इति ।

वेदान्ताभ्यनुगोयमानमहिमस्तकौप्रतिष्ठो हि यो

ध्यानाभ्यासविनिश्चलेन मनसा साक्षात् कृतो मोक्षदः ।

तं देवं कमलाभिलाषितपदं गोपीकटाचार्यितम् ।

गोपालं शरणं ब्रजामि सततं वंशीकरं सद्गुरुम् ॥

Colophon.

इति श्रीसन्तुक्नुमारसन्ततिपदाश्रितश्रीदेवाचार्यविरचितसिद्धान्तजाल्पवी-
टीकायां सुन्दरभट्टविरचितायां सिद्धान्तसेतुकायां प्रथमतरङ्गमर्थ्यादा
समाप्ता ॥ * ॥

विषयः । श्रीदेवाचार्यकृत-सिद्धान्तजाल्पवीत्याख्यायाः शतौरकमीमांसाष्टोत्तर्याख्यानम् ॥

No. 350. सीताकवचम्. Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 1. Lines, 8 on a page. Extent, 18 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Paṇḍit Hārāṇa Candra Tarkavāgīsa. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ श्रीरामाय नमः ॥ ॐ नमः सीतायै ॥

धरण्युवाच ।

देवदेवकृपासिन्धो कृपयानुग्रहान्मयि ।

सीतायाः कवचं पुण्यं पाथतां पापनाशनम् ॥

ॐ ध्यात्वा चम्पकवर्णाभां कोमलाङ्घ्रिसरोरुहाम् ।

वालातपाभवसनां करभप्रतिमोरुकाम् ॥

पूर्णचन्द्राभवदनां नीलकुक्षितकुण्डलाम् ।

मणिकङ्कणसौन्दर्यां विलसत्करपङ्कजाम् ॥

सर्वसद्गुणसम्यग्नां हेमकुम्भलसत्कुचाम् ।

आजानुलम्बितभुजां करपद्मधृताम्बुजाम् ॥

किरीटहारकेयूरसुखभूषणभूषिताम् ।
 रत्नसिंहासनगतां देवस्त्रीगणसेविताम् ॥
 श्रीरामवासभागस्यां तप्तचामीकरप्रभाम् ।
 सीतायाश्च पठेत् पुष्पं कवचं पापनाशनम् ॥

End.

श्रीसीताकवचस्यास्य शेषच्छेषितदाहृतः ।
 ब्रह्मोक्तिरनुयुप् कन्दो देवता श्रीसीताजनकात्मजा ।
 सीतारामप्रीत्यर्थं जपे विनियोगः ॥
 ॐ सीता रक्षतु मूर्खानं नयने जानकी मम ।
 उदरं पातु कौशल्यातनयप्रेयसी सदा ॥
 उरू रक्षतु मे नित्यं रामपत्नी दृढव्रता ।
 देवी पातु च सर्वार्हं मम पङ्कजलोचना ॥
 दैत्यदानवभूतेभ्यः पातु मां राघवप्रिया ।
 राजरोगभयेभ्यो मां पादौ पङ्कजधारिणी ॥
 प्रयाणकाले सीताया यः पठेत् कवचं परम् ।
 मुच्यते सर्वपापेभ्यो भुक्तिं मुक्तिश्च वर्द्धते ॥
 अश्वमेधायुतफलं लभते च पठेन्नरः ।
 नित्यं भक्त्या पठेद् यस्तु तस्य सीताप्रसीदति ॥
 × × × × × ।
 राज्यलाभश्च भवति रामे भक्तिश्च निखिला ॥
 इतीदं कवचं गुह्यं सायं प्रातः पठेन्नरः ।
 तस्य भक्तिः समृद्धिः स्यादायुः कीर्तिश्च वर्द्धताम् ॥

Colophon. इति श्रीब्रह्माण्डपुराणोक्तधरणीशेषसंवादे सीताकवचं समाप्तम् ॥

ॐ तत् सत् ॥

विषयः । — — — — —

No. 351. सुगङ्गासूत्रम्. Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 56. Lines, 13 on a page. Extent, 2240 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācāryya, Mahārāja Bālacandrasuri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. बुभुक्षि मति उड्डिजा बन्धनं परिजानिया,
 किमाह बन्धनं वीरे, किम्वा जानन्ति उड्ड ।

चित्तपन्तमचित्तं वा एरिगिभूतं किं + मवि,
अस्मिं वा अनुजानादं एवं दुक्त्वा न सुचति ॥

End.

इच्छामिषं भन्ते तुभूतं अतिथं
उभूता मातो धम्मतो पञ्चमहव्वदयं,
सपडिक्कमणं सम्मत्तं वीयं खूय गडं अङ्गं ।

Colophon.

विषयः । — — — — — ?

No. 352. सुपद्मटीका (शाङ्करी) By रामशङ्कर . Substance, country-made paper, 14×4 inches. Folia, 19. Lines, 9 on a page. Extent, 1,300 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Rājārāmapura, Dinajpur, Paṇḍit Śyāmāprasanna Vācaspati. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

नत्वा दुर्गापदद्वन्द्वं ज्ञानमोक्षप्रदायकं ।
मिश्रादिमतमालोक्य ज्येष्ठभ्रातृमतं तथा ॥
तर्कपञ्चाननोपाधिर्दिजयौरामशङ्करः ।
सुपद्मस्य तनुं टीकां कुरुते नाम शाङ्करीं ॥
ग्रन्थादित्वात् प्रथमं प्रणाममभिधीयते प्रणम्येति पद्मनाभः एतान्
प्रणम्य भाषायां लक्षणं सूत्रं आह ब्रवीति ॥ इत्यादि ।

End.

अन्तं खण्डितं ॥ मध्यञ्च खण्डितं ॥

विषयः । सुपद्मव्याकरणस्य संचेपतो व्याख्यानं ॥

No. 353. सुपद्मकरन्दप्रकाशः By विष्णुमिश्र . Substance, country-made paper, 18×4 inches. Folia, 202. Lines, 10 on a page. Extent, 11,000 slokas. Character, Bengali. Date, Śaka 1741. Place of deposit, Rājārāmpur, Dinajpur, Paṇḍit Śyāmāprasanna Vācaspati. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः गणेशाय ।

गौरौचरणसरोजं स्फुरदनुरागमज्जामि भक्तेषु ।
आसाद्यास्मिन्मानसमखिलाभीष्टं जनोऽभ्येति ॥

यस्याः प्रसादमासाद्य वाचस्पतिवचसिता ।

अशेषजननीमाद्यां भारतीमानतो धितां ॥

दुरुद्धं पद्मनाभस्य वचनं विद्वषीमि यत् ।

चक्षुर्मर्हन्ति तत्पुनो यूयमत्र परीक्षकाः ॥

अथेहाशेषविशेषपदैषु विभ्रान्तानन्तजन्तुसन्तानोपचिकीर्षया व्याकरणं
चिकीर्षुः परमकारणिको ग्रन्थकृत् सकलशिष्टाचारानुमितवेदप्रामाण्यात्
प्रत्यूह्यूहवारणकारणं प्रणौय अभीष्टदेवतप्रणतिलक्षणं मङ्गलं शिष्यान्
शिष्ययिष्यन् तत्सम्बन्धपद्यमादौ निबध्नाति प्रणम्येत्यादि । अस्यार्थः
दीयन्तीति देवाः प्रतिनियतविश्वयापाराः प्राप्तमाहात्म्याः इत्यादि ।

End.

अस्, अस्मात्, अतस्, विविष्टात्, आत्, एन आच्, साच्, क्लस सु,
अस् चिचसात् भाव, वदादयाः सप्तविशत्प्रत्यया अव्ययसंज्ञकाः इत्यर्थः
शिवमेतत्सर्वं ।

Colophon.

इति सुपद्ममकरन्दप्रकाशे विंशतितमो विन्दः ॥

गाढध्वान्तनिमग्नपिष्टपससुद्धारैकशिल्पं गुरुः

प्रत्यक्षाखिलदेवतामयवपुर्मित्रप्रलुप्लाशुभः ।

धीरश्रीयुतविष्णुमित्ररचितां श्रीपूर्व्वरामेश्वर-

ष्टीकां ग्लौञ्जितिसिन्धुचन्द्रगणिते शाके लिखत् पाञ्चकीं ॥

विषयः । पद्मनाभकृतसुपद्मव्याकरणस्य व्याख्यानं ॥

No. 354. सेतुमाहात्म्यं. Substance, country-made paper, 14x5 inches. Folia, 89. Lines, 9 on a page. Extent, 2,800 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpur, Rājbaṭi. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

नैमिषारण्यनिलया मुनयः शौनकादयः ।

अष्टाङ्गयोगनिरताः सत्वज्ञानैकतत्पराः ॥

सुसुचवो महात्मानो निर्ममा ब्रह्मवादिनः ।

धर्मज्ञाः सानवचिताः सत्यव्रतपराधराः ॥

कथयन्तोमहापुण्यां कथां पापप्रणाशिनीं ।

भुक्तिमुक्तौषपायश्च जिज्ञासन्तः परस्परं । इत्यादि ।

End.

सूत उवाच ।

युष्माकमेवं कथितं शृङ्गालस्य कपेरपि ।
पापाद्विमोक्षणं विप्रा धनुःकोटिनिमज्जनात् ।
भक्त्या यमिममध्यायं शृणोति पठतेऽपि वा ।
ज्ञानजं फलमाप्नोति धनुःकोटौ स मानवः ।
योगिष्टन्दैरसुलभां मुक्तिं प्राप्याशु विन्दति ॥

Colophon. इति स्कन्दपुराणे सेतुमाहात्म्ये धनुःकोटिप्रशंसायां शृङ्गालवानरमोक्षणं पञ्चविंशोऽध्यायः ॥

विषयः । १ अध्याये सूतमुनीश्वरसम्वादः ॥ २ श्रीरामसेतुबन्धमाहात्म्यादिकथनम् ॥ ३ चक्रतीर्थप्रशंसा । ४ । ५ अलम्बुषाविधूमशपमोक्षणम् ॥ ६ मद्दिषासुरसैन्यवधादिकथनम् ॥ ७ मद्दिषासुरबधकथनम् ॥ ८ वरदातीर्थप्रशंसासुखेन सुदर्शनस्य वेतालत्वप्राप्तिकथनम् ॥ ९ सुदर्शनसुकर्णमोक्षणम् ॥ १० गन्धमादनप्रशंसासुखेन पापविनाशप्रभावकथनम् ॥ ११ सीतासरःप्रशंसासुखेन इन्द्रस्य ब्रह्महत्यामोक्षणनिरूपणम् ॥ १२ मङ्गलतीर्थप्रशंसाकथनेन मनोजवालक्ष्मीनाशकथनम् ॥ १३ अमृतवापिप्रशंसाकथनेन अगस्त्यध्वाढविमोचनम् ॥ १४ ब्रह्मकुण्डप्रशंसादिकथनम् ॥ १५ हनूमत्कुण्डप्रशंसासुखेन धर्मसखस्य शतपुत्रप्राप्तिकथनम् ॥ १६ अगस्त्यतीर्थप्रशंसासुखेन कुक्षीवदुद्वाहोद्योगवर्णनम् ॥ १७ कक्षीवतो विवाहनिष्पत्तिकथनम् ॥ १८ रामतीर्थमाहात्म्यादिकथनम् ॥ १९ लक्ष्णतीर्थमाहात्म्यादिकथनम् ॥ २० जटातीर्थप्रशंसादिकथनम् ॥ २१ लक्ष्मीतीर्थप्रशंसासुखेन धर्मपुत्रस्य सम्पदाप्तिकथनम् ॥ २२ अग्नितीर्थमाहात्म्यादि कथनेन पिशाचमोक्षणनिरूपणम् ॥ २३ सूर्यस्य हिरण्यपाणिप्राप्तिकथनम् ॥ २४ शिवतीर्थमाहात्म्याकथनेन भैरवस्य ब्रह्महत्यामोचनम् ॥ २५ शङ्खतीर्थमाहात्म्यादिकथनम् ॥ २६ गङ्गायमुनागयामाहात्म्यादिकथनम् ॥ २७ कोटितीर्थप्रशंसासुखेन कृष्णस्य मातुल्लवधदोषशान्तिकथनम् ॥ २८ । २९ । ३० धनुःकोटिमाहात्म्यादिकथनम् ॥ ३१ अश्वत्थाम्नःसुप्तमारणदोषशान्तिकथनम् ॥ ३२ धर्मगुप्तीश्वरमोक्षणम् ॥ ३३ । ३४ शृङ्गालवानरसम्वादेन सुमतेर्महापातकमोक्षणम् ॥ ३५ शृङ्गालवानरमोक्षणम् ॥

No. 355. स्तोत्रविवरणं (विष्णोःपादादिकेशान्तस्तुतिविवरणम्) . By आनन्दगिरि . Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent, 320 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning. यद्विशुद्धं परं ब्रह्म सच्चिदानन्दमद्वयम् ।
 तदेवाहं परं तत्त्वं स शिवः स परो हरिः ॥
 अहमस्मि परं ब्रह्म निश्चितं चित्तं चिन्त्यतां ।
 चिद्रूपत्वादसंगत्वादवाध्यत्वात् प्रथमतः ॥
 अच्युतानन्द गोविन्द सच्चिदानन्द शाश्वतः ।
 सच्चेतोरसतां नित्यं त्वच्चावचरणात्मने ॥
 संसारसर्पपरिदष्टविनष्टदृष्टेः
 सञ्जीवनाय कृपया परयोपपन्नं ।
 ब्रह्मावबोधपरमौषधमुद्वहन्तं
 तं शंकरं परतरं नियतं नमामि ॥

End. भगवत्पादौयमिदं स्तोत्रं यः पठति शृणोति वा
 स सकामश्चेत् विष्णुस्तोत्रं व्रजति
 निष्कामश्चेत् स्ते आत्मनि ज्ञानं ज्ञेयं ब्रह्माप्नोति ।
 धान्तमज्ञानं तस्य विनाशेन अर्कवदाभाति अत्र भक्तानामेवाधिकारः ॥

Colophon. इति श्रीमच्छंकराचार्यकृतस्तोत्रविवरणं आतन्दगिरीयं समाप्तं ।

विषयः । श्रीमत् शंकराचार्यकृतविष्णुस्तोत्रस्थानन्दगिरिकृतविवरणम् ।

No. 356. स्थालीपाकप्रयोगः . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 110 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. आचम्य प्राणानायम्य देशकालौ संकीर्त्य शुभतिथौ समोपासदुरितक्षयद्वारा
 श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं पौर्णमासस्थालीपाकेन यच्चे । दर्शे तु दर्शस्थालीपाकेन
 यच्चे । इति संकल्पयेत् । अग्निं प्रज्वाल्य ध्यात्वा + + + गौतमो
 वामदेवो ऽग्निस्त्रिष्टुप् अग्निभूर्निध्याने विनियोगः ।

End. ओम् च मे खरश्च मे यज्ञोपचते नमश्च, यत्ते न्यूनं तस्मै त उपय × ×
 तस्मै ते नमः खस्त्रिच × × अनेन पौर्णमासस्थालीपाकेन श्रीअग्निरूप-
 परमेश्वरः प्रीयतां ।

Colophon. इति दर्शस्थालीपाकः ।

विषयः । दर्शपौर्णमासदीपप्रकारः ॥

No. 357. स्थालीपाकप्रयोगः (प्रयोगरत्नम्). By कमलाकरभट्ट. Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 65. Lines, 8 on a page. Extent, 1040 slokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1910. Place of deposit, Bibihāt, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीरामकृष्णतनयः कमलाकरसंज्ञितः ।

श्रीरामं पितरं नत्वा संस्कारान् व्यक्ति साम्प्रतं ॥ गौतमः । इत्यादि ।

End.

ततो ब्रह्मणे अन्यस्मै वा दक्षिणां ऊतशेषं वा सहिरण्यं वा कृत्वा यस्य
सृत्येत्युक्त्वा श्रीपरमेश्वरार्पणमस्तु ।

Colophon.

इति जगद्गुरुनारायणभट्टसुनुरामकृष्णभट्टात्मज-श्रीकमलाकरभट्टकृत-
स्थालीपाकः प्रयोगः ॥ पौषवदि शनौ । संवत् १९१० ।

No. 358. स्मृतिभूषणः. By कोनेरि. Substance, country-made paper, 13×5 inches. Folia, 58. Lines, 9 on a page. Extent, 1044 slokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1905. Place of deposit, Bibihāti, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीवेदव्यासाय नमः ।

श्रीवेङ्कटं गिरिद्रोणिवासशङ्खदगाधरं ।

कामदं सर्वलोकानां श्रीनिवासं भजे ऽनिशं ॥

End.

विचार्य धर्मशास्त्राणि सारमादाय केवलं

श्रीकेशवार्थगुरुभिः कृतो यः सारसंग्रहः

उद्गतं सारभूताये शुला गुरुसुखाम्बुजात्

पद्मनाभकुलोत्पन्नस्त्रौषामनुवर्तिना ॥

कोनेरिनाम्ना तद्वंशजातेनामल्लुब्धिना

मन्दानां सुखबोधाय कृतो ऽयं स्मृतिभूषणः ।

Colophon. इति श्रीपद्मनाभ-कुलोत्पन्नकेशवाचार्यतनुजेन कोनेरिनाम्नाकृतः स्मृतिभूषणः
समाप्तः ।

विषयः । माध्वमते स्मृतिसारसंग्रहः ।

No. 359. स्मृत्यर्थसागरः (कालतरङ्ग) . By नृसिंहाचार्य . Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 93. Lines, 6 on a page. Extent, 930 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥

ओम् कालाशौचाङ्गिकानां वै वस्तुशुद्धेऽर्पणार्थः ।

चत्वारस्तु तरङ्गाख्याः प्रोच्यते ऽथ क्रमान्वयात् ॥

तत्रादौ कालस्य सर्वधर्मसाधारणत्वात्तद्विर्णयः क्रियते ॥

End. तत्र चन्दनेन सह आद्यकुसुमं वा प्राशः । फाल्गुनदृष्टद्वितीया चातुर्मास्य-
द्वितीया अनध्यायः । फाल्गुनामावास्या इति फाल्गुनमासः ।

Colophon. इति कल्लारिनृसिंहाचार्यकृतः प्रथमः कालतरङ्गः ।

विषयः । कालनिर्णयः ।

No. 360. स्मृत्यर्थसागरः . (आह्निकतरङ्ग) By कल्लारिनृसिंह . Substance, country-made paper, 8×4 inches. Folia, 71. Lines, 10 on a page. Extent, 1500 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikari Fort, Paṇḍit Bābācāri Śāstrī. Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ सदाचारानुस्मृत्यनुसारेणाह्निकमुच्यते ॥ प्रत्यहं रात्रेः पश्चिमभागे
षड्वटिककालात्मके ब्राह्मे सुहर्त्ते षडुध्य नारायणादिनामस्मरणं कृत्वा
शयनादुत्थाय सम्यक् भूमिं प्रार्थयेत् ॥ इत्यादि ॥

End. मन्त्रतस्तन्त्रतश्चिद्देशकालार्हवस्तुतः ।

सर्वं करोति निश्चिद्रमनुसंकीर्तनं तवेति ॥

वामनं प्रति शुक्राचार्योक्तिः ॥

स्मर्त्तव्यः सततं विष्णुर्विस्मर्त्तव्यो न जातुचित् ।

सर्वे विधिविधेयः स्युरेतयोरेव किङ्कराः ॥

Colophon.

इति श्रीमदाचार्योक्तेश्च ॥

इति च्छारिन्दसिंहेन कृते स्मृत्यर्थसागरे ।

स्यादाक्रिकतरङ्गो ऽयं श्रीमध्वपतितुष्टिदः ॥

विषयः । द्विजानामाक्रिककृत्यकथनं ॥ शयनभोजनकालादिरूपणञ्च ॥

No. 361. स्वरूपाख्यस्तोत्रटीका (आनन्दोद्दीपिनी) By ब्रह्मानन्दसरस्वती .

Substance, country-made paper, 15×3½ inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Extent, 300 slokas. Character, Bengali. Date, Śaka 1754. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā Grām Khunverā, Late Paṇḍit Śrīpati Bhaṭṭācāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीश्रीरामः ।

अथानन्दमयीं ब्राह्मीं त्रिगुणां निर्गुणात्मिकां ।

वन्दे तां नीलकुङ्करलिषाऽसितविनाशिनीं ॥

संचिन्त्य कृष्णाङ्घ्रिसरोरुहामलं संगृह्य वेदागमव्यासवाक्यं ।

हृताय तन्मन्त्रजपार्थिनां मुदा कुर्वे स्फुटानन्दकलास्वरूपां ॥

आनन्दोद्दीपनी टीका स्वरूपाख्यस्तवस्य च ।

मनोरमेश सुधिया ब्रह्मानन्देन भण्यते ॥ इत्यादि ।

End.

कुरङ्गाचीत्यादि । कुरङ्गाचीवृन्दं श्रीरत्नसमूहः तं साधकं अनुसरति
अनुगच्छति तस्य कुवेरप्रतिनिधिः क्षीणोपतिरपि वशो भवति तस्य
रिपुः कारागारं कलयति गच्छति चकाराद् यमालयञ्च गच्छति तत्
केलिकलया लताकुतुकलीलया स स्वयं जीवन्मुक्तः भवस्य शिवस्य
प्रतिनिधिः सदृशो भवति तत् कीदृक् प्रेम्ना रसेन तरलमित्यर्थः ।

भवेयं हे मातस्त्व जननि दासार्चनरतः

कुकर्मा कः सद्यः समुचितकुलाचार × × × ।

तथा × × स्तुतुं भवजलनिधिप्राप्तनिकरं ।

समिच्छेन्मोक्षं यत् तवचरणध्यानप्रकरणात् ?

Colophon.

इति ब्रह्मानन्दसरस्वतीकृता स्वरूपाख्यस्तोत्रस्यानन्दोद्दीपिनी टीका समाप्ता ॥

शकाब्दा १७५४ ।

विषयः । फेत्कारिणीतन्त्रोक्तस्य प्रकृतेः स्वरूपनिरूपकस्तोत्रस्य व्याख्यानं ॥

No. 362. हनूमत्प्रतिष्ठा . Substance country-made paper, 8×3 inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 60 ślokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1843. Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीहनूमत्प्रतिष्ठा ।

हनूमते नम इति नाममात्र विशेषः ।

ग्रामान्ते ग्रामसीमान्तेहनूमन्तो महावल्गाः

पश्चिमाभिमुखं स्थित्वा रक्षार्थं तु सुखार्थिना । इत्यादि ।

End.

दक्षिणादानेन आचार्यादींस्तोषयित्वा ।

संकल्प्य यथाशक्ति ब्राह्मणान् भोजयेत् ।

Colophon.

इति प्रकारान्तरेण हनूमत्प्रतिष्ठा । संवत् १८४३ ।

विषयः । हनूमत् प्रतिष्ठाविधिः ।

No. 363. हरिस्मृतिसुधाङ्कुरः By रघुनन्दन . Substance country-made paper, 18×3 inches. Folia 43. Lines, 5 on a page. Extent, 1,400 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpura, Paṇḍit Kṛṣṇapada Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

शब्दब्रह्मस्वरूपं कथयति कपिलो जैमिनिः कर्मरूपं

नित्यं विज्ञानरूपं परमसुखमयं व्यासमुष्ट्या वदन्ति ।

यो जाङ्गवीनिकट × × जन्मवासः

यः श्रीहरेश्चरणसेवकदासदासः ।

यो गौडवासिरघुनन्दननामधेयः

स श्रीहरिस्मृतिसुधाङ्कुरमातनोति ॥

× × × तदुक्तं सङ्गीतदामोदरे ॥

सङ्गीतं सुकविलक्ष्म सरस्वत्याः स्तनद्वयं ।

एकमापातमधुरमन्यदालोचनाविधिः ।

तत्रापीश्वरसङ्गीतकविले पुरुषार्थदे । तदुक्तं तत्र ।

भगवत् कीर्तनं नाम सद्यः कलिमलापहमित्यादि ।

End.

पतितपावन दुरितनाशन कठिनचक्षुलचेतनं ।

समनुत्तारय विषयसागरपतितश्रीरघुनन्दनं ॥

हृदा कार्त्तिकमात्मजं शिष्टतरं विज्ञातुमेवं मुदा
कक्षायं वचनं करोति कुतुकात् किंकर्षुमङ्गागतं ।
षाङ्गानं परिकुर्वतोर्निवसतोः सौवर्णभिन्नासने
यदाक्षेन शिवाशिवारमणयोऽहदाक्षपावं भव ।

Colophon.

इति बन्दाघटीयहरिहरभट्टाचार्यात्मजश्रीरघुनन्दनभट्टाचार्यविरचितः
श्रीहरिस्मृतिसुधाङ्कुरः सम्पूर्णः ।

विषयः । नानारामरागिणीनिरूपणमुखेन हरिविषयकसङ्गीतनिरूपणं ।

No. 364. हरिहरसुभाषितं. Substance country-made paper, 18×6 inches. Folia, 100. Lines, 9 on a page. Extent, 2,500 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1904. Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमः गणेशाय ।

पाश्याज्जायापथोजातज्जन्मनो मन्मनो मुदा ।
शरदा पारदासारतुल्यधावत्यधारिणी ।
गोविन्दाख्यानपौयूषस्रवैरिवसितीकृता ।
व्यासादिवदनाम्नोजधमरीं भारतीं भजे ।

End.

समाधाय धियां धारां निराकारां चिदम्बरे ।
आत्मानमामृद्धि भ्रातराप्रमोक्षमधोक्षजं ।
लक्ष्मीमाधवयोः सूनोरनूनोऽयं गिरां गुणैः ।
सुभाषितानां संचेपः प्रेक्षावद्भिः परीक्ष्यतां ।
× × × × × × × ।
ब्रह्मास्त्रादसुखावच्छातमनसां गोष्ठौष सांसारिकाः ।
खर्गोत्पङ्गनिसादिनोऽपि कुपरोपाका वराका इव ॥

Colophon.

इति श्रीहरिहरसुभाषिते परमार्थप्रकरणं । श्रीश्रीनाथाय नमः ।

विषयः । ग्रन्थकृतो मङ्गलाचरणम् । विनयोपदेशकथनम् । सुहृदुपदेशकथनम् । प्रवासोप-
पदेशकथनम् । राजप्रशस्तिकथनम् । राजनीतिप्रकरणम् । समयनिरूपणम् । प्रह्लादवर्णनम् ।
नायकनायिकोपदेशकथनम् । प्रकीर्णप्रकरणम् । परमार्थप्रकरणं ॥

No. 365. 'हारीतस्मृतिः' रामानुजमतानुयायिनी . Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 20. Lines, 9 on a page. Extent 320 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat, 1904. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalacārya, Mahārāja Bālacandrasūri, Appearance new. Verse. Correct.

Beginning. यस्य द्विरदवक्त्राद्याः पारवत्याः परश्रुतं ।
 विघ्नं निघ्नन्तु सततं विष्वक्श्रेष्ठं तमाश्रये ॥
 ॐ अम्बरीषस्तु तं गत्वा हारीतस्याश्रमं नृपः !
 ववन्दे तं महात्मानं बालार्कसदृशप्रभं ॥
 संस्पृष्टकुशलस्तेन पूजितः परमासने ।
 उपविष्टस्ततो विप्रमुवाच नृपनन्दनः ॥
 अम्बरीषउवाच ।
 भगवन् सर्वधर्मज्ञ सर्ववेदविदांवर ।
 प्रच्छामि त्वां महाभाग परमं धर्ममव्ययं ॥
 कथं वर्षाश्रमाणां नित्यनैमित्तिकी क्रिया ।
 कर्त्तव्या मुनिशार्दूल नारीणाञ्च नरस्य च ॥
 स्वरूपजीवपरयोः कथं मोक्षपदस्य च ।
 तत्प्राप्तिसाधनं ब्रह्मन् वक्तुमर्हसि सुवत् ॥
 एवमुक्तः स विप्रर्षिस्तेन राजर्षिणा तदा ।
 उवाच परमप्रीत्या नमस्कृत्या जनार्दनं ॥
 हारीत उवाच ।
 शृणुराजन् प्रवक्ष्यामि सर्ववेदोपहंसितं ।
 यदुक्तं ब्रह्मणा पूर्वं शृङ्क्षतो मम भूतले ॥

End. यस्त्विदं शृणुयाद्भक्त्या नित्यं विष्णोश्च सन्निधौ ।
 अश्वमेधसहस्रस्य फलं प्राप्नोत्यसंशयं ॥
 हारीतमेतच्छास्त्रन्तु परमं धर्मसंश्रितं ।
 आलोक्य पूजयेद्दिव्यं परमैकान्तमश्रुते ॥
 एतच्छ्रुत्वा अम्बरीषस्तु हारीतोक्तं नृपोत्तमः ।
 ववन्दे परया भक्त्या तस्यर्षिं वैष्णवोत्तमः ॥
 वैशिष्टं परमैकान्त्यमेतच्छास्त्रं ममाव्ययं ।
 भारद्वाजादयः सर्वे नृपाश्च जनकादयः ॥

योगिनः सनकाद्याश्च नारदाद्या महर्षयः ।

विशिष्टाद्या वैष्णवाश्च विष्णुक्सेनादयः सुराः ॥

एतच्छास्त्रानुसारेण पूजयामासुरीश्वरं ।

परमं वैष्णवं शास्त्रं एतद्वैष्णवमुत्तमं ॥

ज्ञालैव परमैकान्तौ पूजयेद्विष्णुमीश्वरं ।

Colophon. इति श्रीहारीतस्मृतौ विशिष्टधर्मशास्त्रे हत्याधिकारो नामाष्टमोऽध्यायः ।
संवत् १९०४ ।

विषयः । प्रथमाध्याये—वैष्णवधर्मप्रतिपादनं, आचारप्रायश्चित्तं । पञ्चसंस्कारप्रतिपादनञ्च ।
द्वितीये—पञ्चसंस्कारविधानम् । तृतीये—नानादेवमन्त्रविधानम् । चतुर्थे—आचारकथनं
नित्यपूजाविधिश्च । पञ्चमे—नैमित्तिकपूजाविधिः । षष्ठे—महोत्सवविधिः प्रायश्चित्तानिच ।
सप्तमे—नानाविधोत्सवविधिः । अष्टमे—प्रकीर्णकम् ।

No. 366. 'हेमदण्डकं'. Substance country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 61. Lines, 5 on a page. Extent, 1000 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpur, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Verse. Correct.

Beginning. योध्रुव अलख अमूरती अनहारीचिद्रूप ।
अज अविनाशी असरपदपूर्णानन्दस्वरूप ॥

End. शरदशशीथी प्रगटोजिन पीयूषवाहतिम् ।
अरतरगच्छमौ जिनलाभसूरिससराह ॥
ताससीस गणिगणिसणि रत्नराजतसुसीम् ।
ज्ञानसारमुनिकीनो हेमदण्डकसुजगीम् ॥

Colophon. इति हेमदण्डकं सम्पूर्णम् ।

विषयः । जैनज्ञानोपदेशः ।

INDEX.

नामानि ।	पृष्ठे ।
अच्युतः (मिहिराचार्यः)	६३
अनन्तः	२५
अनन्तदीक्षितः	२१५
अनन्तदेवः (आपोदेवात्मजः)	१६३
अनन्तदेवः (द्विवेद्यद्ववात्मजः) (विश्वेशपुरवासी)	४१, १८४
अनन्तपण्डितः (नीलकण्ठपण्डितस्य प्रपौत्रः बालपण्डितस्य पौत्रः तिमाजिपण्डितस्य पुत्रः)	२०
अनन्तभट्टः (प्रथमशाखिनागदेवभट्टात्मजः)	१३३
अनिरुद्धः	१६१
अभयदेवः	७२
अमरसेनः	७
अहोबलशास्त्री	११
आचार्यः (देशिकमण्डलीमुकुटमाणिक्योपमपरमहंसः)	१४७
आनन्दगिरिः	२३४
आनन्दघनजी	२
आनन्दचन्द्रः	१२६
आनन्दतीर्थः ... १४, ४१, ६०, ७६, ७७. ८१, १०६, १५८, १७८, १८०	
आपोदेवः	११, ५३, २२०
उद्धवः (द्विवेदी)	१८४
उदीचिभट्टाचार्यः	५६
उपेन्द्रभट्टः	१३४, १८३
ऋषभदेवः	१०१
कमलाकरभट्टः (जगद्गुरुनारायणभट्टस्य पुत्रोरामकृष्णभट्टस्तस्य पुत्रः) १२, २३६	
कामदेवदीक्षितः	१५४
काशीरामवाचस्पतिः	७६

नामानि ।	पृष्ठे ।
काशीश्वरः	७८
कुमारपालः	३६
कृष्णकान्तः	५५
कृष्णगोविन्दः	६७
कृष्णचन्द्रः	६६
कृष्णदासशर्मा (रामचन्द्रचक्रवर्त्तिपुत्रः)	६७
कृष्णदेव औद्धतः	२५
कृष्णभट्टः	१०३
कृष्णयज्वा	११६
कृष्णानन्दः	१०७
केवलः	६४
केशवाचार्यः	२३७
कोनेरिः (पद्मनाभकुलोत्पन्नकेशवाचार्यपुत्रः)	२३६
कौशाम्बी	१६
क्रमदीश्वरः	२१०
क्षेमङ्गलः	२२७
गङ्गेशः	१७०, १७१
गजपतिपुरुषोत्तमदेवः	१५१
गदाधरः	१५१
गह्वनानन्दमुनिः (परादर्शकप्राणनाथः)	१६०
गोपालचक्रवर्त्ती	२१०
गोपालोपाध्यायः	१८७
गोयीचन्द्रः	२१०
गोवर्द्धनभट्टः	१७
गोविन्दस्वरिः (पदवाक्यप्रमाणमर्थ्यादाधरन्वरचतुर्द्धरवंशावतंसः)	१४०
गौरमोहनभट्टः (विद्यालङ्कारः) उपेन्द्रभट्टवंशोद्भवः)	१३४, १८२
घटकर्पूरः	५४, ५५

नामानि ।	पत्रे ।
घनश्यामशर्मा	१४२
चण्डेश्वरः	१२५
चन्दनवाला (श्रेष्ठिकन्या) (जैनधर्मावलम्बिनी)	५६
चन्द्रकौत्तिस्मृतिः (नागपुरीयतपोगणराजा)	१२७, १२८
चन्द्रमौलिवादीन्द्रतर्काचार्यः	१५
चन्द्रिका	२६
चिरञ्जीवः (श्रुतावधानभट्टाचार्यात्मजः)	१८३
चैतन्यकृष्णः	१२८
क्लारिन्दसिंहः	२३७
जनाईनभट्ट	४६
जम्बीरराजभारती	८७
जयतीर्थः (आचार्यः) (प्रगुहः)	१०५
जयतीर्थः (भिक्तः) (आनन्दतीर्थशिष्यः)	७५, ७७, ७६
जयतीर्थः (मुनीन्द्रः)	१०८, १४८, १८७
जयरामः	२०१
जितामित्रः	१६३
जिनमण्डनगणिः	३६
जिनमण्डनोपाध्यायः	३८
जीवगोखामी	४६
जीवदेवः (आपोदेवात्मजः)	११
टीकाकारशर्मा	११६
टुण्डिः	१८६
तालवृन्तः	१६
तिमाजिपण्डितः	२०
तिमाजिरघुनाथः	२४
तीर्थनाथः	४८
तुम्बरः (तिमाजिरघुनाथगुरुपादपद्माराधकः)	२४

नामानि ।

पृष्ठे ।

त्रिभुवनचन्द्रः (वादिसिंहापरनामकः)	३३
त्रिलोचनः	३१
दण्डौ	३४
दर्पणकारः	२५
दामोदरः	२५
दामोदरस्वामी	११०
दिवाकरः (मङ्गादेवभट्टपुत्रः)	८५
दिवाकरः	१२
दिवाकर उपाध्यायः	१५४
दुर्गसिंहः	३१
देवनाथः	७४
देवाचार्यः (सनत्कुमारसत्ततिपदाश्रितःनियमानन्दाचार्यपदपञ्च- मकरन्दमधुव्रतः)	२२८, २३०
देवीदत्तः	१२८
देवीदासः	५५
धर्मखानः	७१
धूर्त्तस्वामी	६८
नरनाथः	६६
नरसिंहकविराजः (दाक्षिणात्यवैदिकमङ्गोपाध्यायनीलकण्ठभट्ट- स्तस्य पुत्रोरामकृष्णभट्टस्तस्य परिचारकः)	१६१
नरसिंहाचार्यः	८१
नागदेवभट्टः (प्रथमशाखी)	१३३
नागराजः	१३३
नागोजिभट्टः (शिवभट्टपुत्रः)	२१५
नारायणः	१२८
नारायणः (विश्वनाथात्मजः)	१४८
नारायणः (रामेश्वरस्वरिपुत्रः)	८५

नामानि ।	पृष्ठे ।
नारायणसूरिः (माध्यन्दिनीयशाखाध्यायिदेवोपाभिधः)	१३७
नारायणभट्टः (रामेश्वरभट्टपुत्रः)	२१६
नारायणभट्टः (जगद्गुरुः)	२३६
नारायणभट्ट (अरङ्गोपनामकः)	१७१
नियमानन्दाचार्यः	२२८
नीलकण्ठः (चतुर्द्वारवंशावतंसगोविन्दसूरिपुत्रः)	१३८, १४०
नीलकण्ठपण्डितः (गोदावरीपरिसरालङ्कृतपुण्यस्तम्भस्थितिविराजमानः)	२०
नीलकण्ठभट्टः (शङ्करस्य पुत्रः)	८६, १२१
नीलकण्ठभट्टः (दाक्षिणात्यवैदिकमहोपाध्यायः)	१६२
नृसिंहाचार्यः (क्लारिः)	२३७
पद्मनाभः	२३७
पिङ्गलाचार्यः	१६७
पुरुषोत्तमदेवः	६६
पुरुषोत्तमोपाध्यायः	१८७
पूर्णप्रज्ञः	१४६
पूर्णबोधः	१४८, १४६
प्रख्यायिकापुरं	१२८
प्रबोध-यतिः	४६
प्रबोधानन्दसरस्वती	५६
बलरामः (प्रभुः)	१६४
वर्द्धमानः	३३
बालकृष्णः (आपोदेवपुत्रः)	२२०
बालकृष्णः (भारद्वाजकुलोत्पन्नः)	८६
बालकृष्णभट्टः	६४
बालपण्डितः	२०
बुक्कामहोपतिः	२३
दृष्टदशिशुः	२१७

नामानि ।

पन्ने ।

वृहस्पतिः (मङ्गीन्तापनीयः, कविचक्रवर्ती, राजपण्डितः, पण्डित- सार्वभौमः, कविपण्डितचूड़ामणिः, रायमुकुटमणिः, महाचार्यः)	६
ब्रह्मपुरं	२२
ब्रह्मानन्दसरस्वती	२३८
भगवन्तरायदेवः	१२३
भगौरथः (पीतमुण्डकुलोत्पन्नः)	३६
भट्टनारायणः (पदवाक्यप्रमाणपारावारधुरीणमीमांसाद्वैतसाम्नाज्य धुरन्धरः)	३
भट्टोजिः	३६
भट्टोजिदीक्षितः (लक्ष्मीधरसूरिपुत्रः)	१०, १५०
भवनाथमिश्रः	८६
भवानी (राज्ञी)	१४३
भारतीतीर्थमुनिः (परमहंसपरिव्राजकाचार्यः)	१८८
भारतीतीर्थविद्यारण्यः	१३२
भास्करः	२२६
भास्करराजः (जम्बीरराजभारतीदीक्षितात्मजः)	८७
भुवनेश्वरशर्मा	२००
मकरन्दः	२२६
मधुसूदनसरस्वती	१४७
मयूखः	२६
मयूरेशः (दूपनमोघेत्युपनामकगोपालोपाध्यायपुत्रपुरुषोत्तमोपा- ध्यायात्मजः)	१८७
महादेवः	१७२
महादेवभट्टः (विद्वच्छिरोमणिः, भारद्वाजः, बालकृष्णस्य पुत्रः)	८६
महेशघोषः	५२
माधवः (ग्रामकरोपनामकः)	२२२

नामानि ।	पन्ने ।
माधवशर्मा	६५
माधवाचार्यः	५६, १६३, २२३
मुद्रलभट्टः	२२
मुनिमुन्दरसूरिः	४७
यतिवरः	८०
यदुनन्दनभट्टाचार्यः	१४०
यशोवन्तसिंहः	१८४
यादवाचार्यः	८२
योपनभट्टः (महामहोपाध्यायः) (आन्ध्रः)	१६
रत्नपालः	११६
रघुनन्दनः (वन्यघटीय हरिहरभट्टाचार्यात्मजः)	२३६
रघुनन्दनचक्रवर्ती (महामहोपाध्यायश्रीशचन्द्रमौलिवादीन्द्रतर्काचार्य- पुत्रः)	१४
रघुनाथः (छाटकेशपुरस्थायी) (विनायकसुतः)	२१८
रघुपतिः	१८
रघुवीरशर्मा (गर्ह, इत्युपनामकः)	११२
रमानाथः	५४
राङ्गोजिभट्टः	६५
राजारामतर्कावागीशः	१६१
राजेन्द्रदेवः (नवद्वीपनाथः, वाजपेयी)	६०
राधाकृष्णः	१८
राधारमणदासः	१८६
रामकान्तः	११४
रामकिशोरः (सर्वविद्यासन्ततिः)	२७, ३१
रामकृष्णः (भारतीतीर्थविद्यारण्यभूमिवर्यकिङ्करः)	५, १३, ५३, १३१
रामकृष्णः	१२
रामकृष्णभट्टः (दाक्षिणात्यवैदिकमहोपाध्यायनीलकण्ठभट्टपुत्रः)	१६२

नामानि ।	पत्रे ।
रामकृष्णभट्टः (जगद्गुरुनारायणभट्टपुत्रः)	२२६
रामचन्द्रः	१४३, १८८
रामचन्द्रचक्रवर्ती	६८
रामचन्द्रभट्टः	३३
रामचन्द्रसरस्वती	४०
रामतारणशर्मा (वीरभूम्यन्तर्गत सिउडिग्रामनिवासी)	१८१, १८८
रामदेवः	१७६
रामनरसिंहः	११४
रामनाथः	६६, १६१
रामनारायणः (चन्द्रशेखरपुत्रः)	१८५
रामनारायणशर्मा	२२५
रामनारायणसिद्धान्तः	६६
रामप्रसाददेवशर्मा	२२३
रामभट्टः (होसिङ्गोपनामकः, भट्टविश्वनाथात्मजः, भट्टमुद्गलानुजः)	२२
रामलोचनदेवशर्मा	२१७
रामशङ्करः	२३२
रामशेखरः	२५
रामानन्दन्यायवागीशः	१६०
रामानुजः (दिवाकरपुत्रः)	८७
रामेश्वरः	२३३
रामेश्वरतर्कालङ्कारः	२१२
रामेश्वरभट्टः	२१६
रामेश्वरसूरिः	८५
रुद्रस्वामी	१८
देवतीशर्मा (प्रख्यायिकापुरीयपण्डितटोलानिवासी, नारायणस्य प्रपौत्रः, चैतन्यकृष्णस्य पौत्रः, देवीदत्तस्य पुत्रः)	१२८
लक्ष्मणः (रामकृष्णात्मजः, दिवाकरानुजः, अस्य माता उमादेवी)	१२

नामानि	पञ्च
लक्ष्मीधरसूरिः	१०
लक्ष्मीनारायणः (यतिकुलतिलकः)	१४१
लोकेश्वरः (क्षेमङ्करपुत्रः)	२२७
वनमाली (वर्णी)	१८७
वनमालीवसुः (रामानन्दन्यायवागीशच्छात्रः)	२८, १७६, १६०
वयस्सेनः	७
वरदत्तः	५३
वराहमिहिराचार्यः	१
वंशीवदनः (कविचन्द्रः, अस्वमाता रायमती)	२०८, २०६
वागीशः	६८
वाचस्पतिः	१४६
वाचस्पतिमिश्रः (महामहोपाध्यायः)	६०
वासुदेवः	१७५, २१८
विक्रमादित्यः	६७
विजयतिलकः (महोपाध्यायः)	१०१
विद्याविनोदः	५६
विद्याविनोदाचार्यचूडामणिः	१६६
विमल (सितपटगुरुः)	१२५
विल्वमङ्गलभूदेवः	२०४
विश्वनाथः	२१५
विश्वनाथदेवः (शुम्भदेवपुत्रः, रामदेवानुजः)	१६६
विश्वनाथभट्टः (होसिकोपनामकः)	० २२
विश्वनाथसिंहः (महाराजाधिराजः)	२१३
विश्वेश्वरः	४६
विष्णुदासदत्तः	१६६
विष्णुमिश्रः	२३२
वीरेश्वरः	२२१

नामानि ।	पृष्ठ ।
वैद्यनाथः (दिवाकरसूरिपुत्रः)	८६
वैद्यनाथमिश्रः	१५७
वैद्यनाथसूरिः (रामचन्द्रभट्टपुत्रः)	३३
व्यासतीर्थः	१८७
व्यास-यतिः (लक्ष्मीनारायणाख्ययतिकुलतिलकादधीतमाध्वशास्त्रः) ...	१४१
व्रजकिशोरदेवशर्मा	१४६
शङ्करः (नारायणपुत्रः)	३, ८६
शङ्करमिश्रः (महोपाध्यायः, सन्मिश्रभवनाद्यात्मजः)	५२, ८८
शङ्करशर्मा	१५२
शङ्कराचार्यः	१४६, १८२, २३५
शतावधानभट्टाचार्यः	१८४
शत्रुघ्नयः	१०१
शम्भुदेवः	१६६
शिवनाथभट्टाचार्यः (सर्वानन्दपुत्रः)	२१६
शिवभट्टः	२१५
शिवरामशर्मा	२२
शुक्लेश्वरनाथः	१२२
श्यामदाससेनः	५२
श्यामानन्दगोखामौ	१०६
श्रीकण्ठः	११४
श्रीकरः (महामहोपाध्यायः)	६३
श्रीकृष्णशर्मा	३४
श्रीनाथाचार्यचूड़ामणिः (महामहोपाध्याय-श्रीकरात्मजः) ...	६२
श्रीनिवासतर्कवागीशः	६
श्रीपतिभट्टः	६३, ७०
षष्ठीदासकविराजः (गौड़देशीयगङ्गापुरवासी, वैदिकः)	५७
सत्यबोधाचार्यः	१४६

नामानि ।	पाने ।
सदानन्दतीर्थः	८२
सदाशिवदेवः (व्यापोदेवापरनामकः)	२२०
सनत्कुमारः	२२८
सरपुरा (यवनग्रामसमीपे)	१२६
सरस्तौकण्ठाभरणाः	७३
सर्वानन्दनाथः (मेहारवास्तव्यः)	२२०
सायनाचार्यः	२३, ६१
सिंहभट्टः	१८
सुन्दरभट्टः	२२६
सुन्दरराजः (कुशिककुलनिधिर्माधवार्यस्य यक्षुः पुत्रः)	२००
सोनपुलोपाध्यायः (दर्पणकारस्य पुत्रो दामोदरस्तस्य पुत्रः कृष्णदेव- औदितस्तस्य पुत्रोऽनन्तस्तस्य पुत्रोरामशेखरस्तस्य पुत्रः)	२५
सोमसुन्दरसूरिः	३६, १२२
हरदत्तः	१८६
हरदत्तमिश्रः	१७
हरनाथशर्मा	११०
हरिप्रङ्गरः	१५८
हरिहरन्यायालङ्कारः	६६
हरिहरौपाध्यायः	१३२
हर्षकीर्तिसूरिः (चन्द्रकीर्तिसूरिशिष्यः)	१२७, १२८
हलधरशर्मा	१२५
हेमचन्द्र आचार्यः	१०५
हेमाद्रिः	२६
होरिलशर्मा	११६

10	100
20	200
30	300
40	400
50	500
60	600
70	700
80	800
90	900
100	1000
110	1100
120	1200
130	1300
140	1400
150	1500
160	1600
170	1700
180	1800
190	1900
200	2000
210	2100
220	2200
230	2300
240	2400
250	2500
260	2600
270	2700
280	2800
290	2900
300	3000
310	3100
320	3200
330	3300
340	3400
350	3500
360	3600
370	3700
380	3800
390	3900
400	4000
410	4100
420	4200
430	4300
440	4400
450	4500
460	4600
470	4700
480	4800
490	4900
500	5000
510	5100
520	5200
530	5300
540	5400
550	5500
560	5600
570	5700
580	5800
590	5900
600	6000
610	6100
620	6200
630	6300
640	6400
650	6500
660	6600
670	6700
680	6800
690	6900
700	7000
710	7100
720	7200
730	7300
740	7400
750	7500
760	7600
770	7700
780	7800
790	7900
800	8000
810	8100
820	8200
830	8300
840	8400
850	8500
860	8600
870	8700
880	8800
890	8900
900	9000
910	9100
920	9200
930	9300
940	9400
950	9500
960	9600
970	9700
980	9800
990	9900
1000	10000

